Agatha Christie

Agatha Christie

Martorul mut

CAPITOLUL 1 –Stăpâna de la Littlegreen House

Domnişoara Arundell muri pe 1 mai. Deşi boala ei fusese scurtă, decesul său nu provocă multă surprindere în micul orăşel Market Basing, unde locuise de la vârsta de şaisprezece ani. Pentru că Emily Arundell trecuse bine de şaptezeci de ani, era ultima dintr-o familie de cinci persoane, se ştia de mulţi ani că avea o sănătate precară şi fusese cât pe-aci să moară cu vreo optsprezece luni în urmă, de o criză similară celei care îi pusese capăt zilelor.

Dar, deşi moartea domnişoarei Arundell nu mirase pe nimeni, ceva îi surprinse totuşi pe toţi. Prevederile testamentului său generară atât emoţie, cât şi uimire, încântare, dezaprobare, furie, disperare, mânie şi bârfa generală. Săptămâni, chiar luni de zile, în Market Basing nu se discută despre altceva! Fiecare se implicase în dezbaterea subiectului, începând cu domnul Jones, băcanul, care susţinea că „sângele apă nu se face”, până la doamna Lamphrey de la oficiul poştal, care repeta ad nauseam {1}: „Se ascunde ceva în spatele întregii poveşti, e ceva în legătură cu testamentul! Ţineţi minte cuvintele mele”.

Ceea ce dădea savoare speculaţiilor legate de acest subiect era faptul că testamentul fusese întocmit abia pe 21 aprilie.

Dacă la asta mai adăugăm faptul că rudele apropiate ale lui Emily Arundell o vizitaseră chiar înainte de această dată, în a doua zi de Paşte, ne dăm seama că puteau fi emise cele mai scandaloase teorii, alungând într-un mod plăcut monotonia vieţii cotidiene din Market Basing.

Exista o persoană despre care se bănuia că ştia despre această problemă mai multe decât voia să recunoască. Aceasta era domnişoara Wilhelmina Lawson, doamna de companie a domnişoarei Arundell. Dar domnişoara Lawson susţinea că ştia la fel de puţine ca toţi ceilalţi. Afirma că rămăsese cu gura căscată când fusese citit testamentul.

Bineînţeles, o mulţime de oameni nu credeau aşa ceva. Însă, indiferent dacă domnişoara Lawson era sau nu atât de neştiutoare pe cât susţinea, doar o singură persoană cunoscuse cu siguranţă adevărul. Această persoană era chiar femeia moartă. Emily Arundell făcuse totul de capul ei, aşa cum obişnuia întotdeauna. Nu-i spusese nici măcar avocatului său nimic în legătură cu motivele care o determinaseră să procedeze astfel. Se mulţumise doar să-şi exprime limpede dorinţele.

Această acţiune tăinuită lăsa să se vadă clar nota dominantă a caracterului lui Emily Arundell. Era, în toate privinţele, un produs tipic al generaţiei sale. Avea atât virtuţile, cât şi viciile acesteia. Era autoritară şi deseori tiranică, dar şi deosebit de cordială. Avea limba ascuţită, dar acţiunile ei erau binevoitoare. Văzută din exterior, părea sentimentală, dar în adâncul ei era o persoană dură. Avusese o serie de doamne de companie pe care le teroriza fără milă, dar pe care totodată le trata cu generozitate. Acordase mare importanţă obligaţiilor de familie.

În vinerea de dinaintea Paştelui, Emily Arundell stătea în salonul din Littlegreen House, dându-i diferite dispoziţii domnişoarei Lawson. Emily Arundell fusese o fată frumoasă, şi acum era o doamnă în vârstă arătoasă şi care se ţinea bine, cu spatele drept şi cu gesturi energice. O uşoară paloare a pielii sale avertiza că nu se putea bucura de o masă consistentă fără să aibă de suportat consecinţele.

Domnişoara Arundell spuse:

— Minnie, cum i-ai repartizat?

— Ei bine, m-am gândit – sper că am procedat cum trebuie – ca doctorul şi doamna Tanios să stea în camera de stejar, Theresa în camera albastră, domnul Charles în vechea cameră a copiilor…

Domnişoara Arundell o întrerupse:

— Theresa poate să stea în fosta cameră a copiilor, iar Charles va sta în camera albastră.

— Oh, da, îmi pare rău, mă gândisem că încăperea copiilor e mai nepotrivită…

— E foarte bună pentru Theresa.

În vremea domnişoarei Arundell, femeile ocupau un loc secundar. Bărbaţii erau membrii importanţi ai societăţii.

— Îmi pare atât de rău că nu vin dragii de copilaşi, murmură domnişoara Lawson, sentimentală.

Iubea copii şi era incapabilă să-i stăpânească.

— Patru vizitatori sunt îndeajuns, spusese domnişoara Arundell. Oricum, Bella îşi creşte groaznic copiii. Odraslele ei nici măcar nu visează să facă întocmai ce li se spune.

Minnie Lawson murmură:

— Doamna Tanios e o mamă foarte devotată.

Domnişoara Arundell zise, aprobând-o cu gravitate:

— Bella e o femeie bună.

Domnişoara Lawson oftă şi spuse:

— Trebuie să-i fie tare greu uneori – să trăieşti într-un loc din străinătate precum Smyrna…

Emily Arundell replică:

— Cum îţi aşterni, aşa dormi. Şi, aceste vorbe de duh fiind spuse, continuă: Acum o să mă duc în oraş, ca să discut despre comenzile pentru weekend.

— Oh, domnişoară Arundell, lăsaţi-mă pe mine. Vreau să zic…

— Aiurea! Prefer să mă duc singură. Rogers trebuie luat tare. Necazul cu tine, Minnie, e că nu eşti destul de autoritar ă. Bob! Bob! Unde e câinele?

Un terrier sârmos coborî furios scările. Se învârti în jurul stăpânei sale, scoţând lătrături scurte, sacadate, de

încântare şi de aşteptare.

Împreună, stăpâna şi câinele ieşiră pe uşa din faţă şi merseră pe aleea ce ducea către poartă.

Domnişoara Lawson rămase în prag, zâmbind cam prosteşte în urma lor, cu gura întredeschisă. În spatele ei, un glas spuse sarcastic:

— Domnişoară, feţele de pernă pe care mi le-aţi dat nu se potrivesc.

— Poftim? Ce prostie din partea mea…

Minnie Lawson se cufundă din nou în rutina menajeră.

Emily Arundell, însoţită de Bob, merse ca o regină pe strada principală din Market Basing.

Şi chiar era tratată ca o regină. În fiecare magazin în care intra, proprietarii se grăbeau să-i iasă în întâmpinare.

Ea era domnişoara Arundell din Littlegreen House. Era „una dintre cei mai vechi clienţi ai noştri”. Era „una de şcoală veche. Nu mai sunt mulţi ca ea în zilele astea”.

— Bună dimineaţa, domnişoară. Ce aş putea face pentru… Nu-i moale? Îmi pare rău să aud asta. Am crezut că era o şa drăguţă… Sigur, bineînţeles, domnişoară Arundell. Dacă spuneţi dumneavoastră înseamnă că aşa este… Nu, într-adevăr, nu m-aş gândi să trimit Canterbury-ul la dumneavoastr ă, domnişoară Arundell… Da, o să mă ocup chiar eu, domnişoară Arundell.

Bob şi Spot, câinele măcelarului, îşi dădeau încet târcoale, cu părul zburlit, mârâind uşor. Spot era un câine solid, de rasă nedefinită. Ştia că nu trebuia să se bată cu câinii clienţilor, dar îşi permitea să le arate, prin indicaţii subtile, ce tocătură ar face din ei, dacă i s-ar permite.

Bob, un câine spiritual, replicase în acelaşi fel.

Emily Arundell îl chemă tăios „Bob!” şi plecă.

În prăvălia de legume şi fructe avu loc o întâlnire ca între corpuri cereşti. Altă doamnă în vârstă, sferică la înfăţişare, dar la fel de distinsă prin aerul său regesc, zise: – 'Neaţa, Emily.

— Bună dimineaţa, Caroline.

Caroline Peabody spuse:

— Aştepţi pe vreunul dintre tineri?

— Da, pe toţi. Theresa, Charles şi Bella.

— Deci Bella e acasă? Şi soţul ei?

— Da.

Fu o simplă monosilabă, dar amândouă doamnele ştiau ce se ascundea dincolo de ea.

Bella Biggs, nepoata lui Emily Arundell, se măritase cu un grec. Iar cei din familia lui Emily Arundell, care erau cunoscuţi drept „oameni din armată”, nu se căsătoreau cu greci.

Simţindu-se bine, dar nelăsând să se vadă asta (pentru că acest lucru nu putea fi recunoscut în mod deschis), domnişoara Peabody spuse:

— Soţul Bellei are minte. Şi maniere fermecătoare.

— Manierele lui sunt încântătoare, recunoscu domnişoara Arundell.

Ieşind în stradă, domnişoara Peabody întrebă:

— Ce-i cu zvonul că Theresa s-a logodit cu tânărul Donaldson? Domnişoara Arundell ridică din umeri.

— Tinerii de azi sunt atât de nepăsători. Mi-e teamă că va fi o logodnă lungă – dacă se va alege ceva din ea. Tânărul n-are bani.

— Bineînţeles, Theresa are banii ei, zise domnişoara Peabody.

Domnişoara Arundell ripostă cu îngâmfare:

— Un bărbat nu-şi poate dori să trăiască din banii nevestei sale.

Domnişoara Peabody scoase un chicotit gros, din adâncul gâtului.

— Oamenii din ziua de azi nu se jenează să facă asta. Noi două suntem depăşite, Emily. Ce nu înţeleg eu e ce vede copila la el. Dintre toţi tinerii ăia fără coloană vertebrală, l-a ales tocmai pe el!

— Cred că-i un doctor priceput.

— Pince-nez-ul ăla – şi modul băţos de a vorbi! Pe vremea tinereţii mele, spuneam de unul ca ăsta că a înghiţit un par! Urmă o pauză, în care mintea domnişoarei Peabody, cufundată în trecut, scotea la iveală imagini ale unor tineri eleganţi, cu favoriţi… Apoi spuse, cu un oftat: Trimite-l pe căţelul ăla de Charles să mă vadă – dacă vine.

— Sigur. O să-i spun.

Cele două doamne se despărţiră.

Se cunoşteau de mai bine de cincizeci de ani. Domnişoara Peabody avea cunoştinţă de anumite greşeli regretabile din viaţa generalului Arundell, tatăl lui Emily. Ştia exact ce şoc fusese pentru surorile lui Thomas Arundell căsătoria acestuia, îşi făcuse o idee foarte clară despre anumite necazuri ce aveau legătură cu generaţia mai tânără.

Dar cele două doamne nu schimbaseră o vorbă despre vreunul dintre aceste subiecte. Ambele erau susţinătoare ale demnităţii şi solidarităţii familiei şi ale reticenţei complete în discutarea problemelor de familie.

Domnişoara Arundell se îndreptă spre casă, cu Bob alergând potolit în urma sa. Emily Arundell recunoscuse faţă de sine însăşi ceea ce n-ar fi recunoscut niciodată faţă de o altă fiinţă omenească, anume, că era nemulţumită de generaţia mai tânără a familiei sale.

Theresa, de exemplu. Domnişoara Arundell nu avusese nici un control asupra Theresei din momentul în care aceasta începuse să aibă propriii bani, la vârsta de douăzeci şi unu de ani. De atunci, fata îşi câştigase o anumită notorietate. Fotografia ei apărase deseori în ziare. Făcea parte dintr-o gaşcă tânără, strălucită, dinamică din Londra – o gaşcă de tineri care organizau petreceri bizare şi care ajungeau uneori la tribunal. Nu era soiul de notorietate pe care o dorea Emily pentru un Arundell. De fapt, domnişoara Arundell dezaproba din toată inima stilul de viaţă al Theresei. În privinţa logodnei fetei, simţămintele ei erau uşor confuze. Pe de o parte, nu-l considera pe parvenitul doctor Donaldson suficient de bun pentru o Arundell. Pe de

altă parte, era conştientă că Theresa ar fi fost o soţie foarte nepotrivită pentru un doctor de ţară liniştit.

Cu un oftat, trecu apoi la Bella. Nu puteai să găseşti nici un defect la Bella. Aceasta era o femeie bună – o soţie şi o mamă devotată, exemplară în comportare – şi extrem de grea de cap! Dar şi despre Bella se găsea ceva de comentat. Pentru că Bella se măritase cu un străin – şi nu cu un străin oarecare, ci cu un grec! În mintea plină de prejudecăţi a domnişoarei Arundell, un grec era aproape la fel de rău ca un argentinian sau ca un turc. Faptul că doctorul Tanios avea maniere încântătoare şi că se spunea despre el că era extrem de priceput în meseria sa nu făcea decât să o întărâte şi mai mult pe bătrâna doamnă împotriva lui. Nu avea încredere în farmec şi în complimente gratuite. Şi, din acest motiv, îi era greu să-i placă pe cei doi copii. Amândoi semănau cu tatăl lor – nu aveau nimic englezesc în ei.

Cât despre Charles…

Da, Charles…

Nu avea nici un rost să faci pe orbul. Charles, cu toate că era încântător, nu merita să ai încredere în el…

Emily Arundell oftă. Se simţi brusc obosită, bătrână, deprimată…

Bănuia că n-avea să mai trăiască mult…

În minte i se ivi testamentul pe care îl făcuse cu câţiva ani în urmă.

Legate pentru servitori – pentru acte de caritate – iar partea principală a averii sale considerabile urma să fie împărţită în mod egal între cele trei rude care aveau să-i supravieţuiască…

I se părea şi acum că procedase corect şi echitabil. Îi trecu prin minte întrebarea dacă nu exista totuşi vreo cale de a pune în siguranţă partea de bani a Bellei, astfel încât soţul ei să nu se poată atinge de ea… Trebuia să-l întrebe pe domnul Purvis.

Şi intră pe poarta de la Littlegreen House.

Charles şi Theresa Arundell veniră cu maşina, familia Tanios, cu trenul.

Fratele şi sora sosiră primii. Charles, înalt şi arătos, cu un aer un pic ironic, spuse:

— Salutare, mătuşă Emily, ce face fata? Arăţi bine!

Şi o sărută.

Theresa lipi un obraz tânăr şi indiferent de cel ridat al ei.

— Ce mai faci, mătuşă Emily?

Mătuşa îşi spuse că Theresa nu arăta deloc bine. Faţa ei, sub machiajul abundent, era stranie, şi tânăra avea cearcăne în jurul ochilor.

Băură ceai în salon. Bella Tanios, cu părul ciufulit ce tindea să-i iasă de sub pălăria la modă, pe care o purta înclinată altfel decât cum ar fi fost normal, se uita la verişoara ei Theresa cu o dorinţă patetică de a-i asimila şi a-i ţine minte hainele. Soarta sărmanei Bella fusese să fie absolut înnebunită după haine, fără să aibă însă şi simţ estetic. Îmbrăcămintea Theresei era scumpă, uşor bizară, ea însăşi fiind o prezenţă şarmantă.

Când venise din Smyrna în Anglia, Bella încercase cu încrâncenare să copieze eleganţa Theresei, la un preţ mai mic şi cu o croială pe măsura preţului.

Doctorul Tanios, care era un bărbat solid, bărbos şi vesel, discuta cu domnişoara Arundell. Vocea sa era caldă şi gravă – o voce atrăgătoare, care fermeca ascultătorul aproape împotriva voinţei lui. Şi o fermeca şi pe domnişoara Arundell, în ciuda intenţiei acesteia.

Domnişoara Lawson era foarte agitată. Sărea de colo-colo, înmâna farfurii, îşi făcea de lucru la măsuţa de ceai. Charles, care avea maniere excelente, se ridică de mai multe ori ca s-o ajute, dar ea nu-şi exprimase în vreun fel recunoştinţa.

Când, după ceai, grupul ieşi ca să facă un tur al grădinii, Charles îi şopti surorii sale:

— Lawson nu mă place. Ciudat, nu-i aşa?

Theresa spuse, batjocoritoare:

— Foarte ciudat. Deci există o persoană care rezistă fascinaţiei tale fatale!

Charles rânji – un rânjet fermecător – şi zise:

— Din fericire, e doar Lawson…

În grădină, domnişoara Lawson se plimba cu doamna Tanios, punându-i întrebări despre copii. Figura mai degrabă posomorâtă a Bellei Tanios se lumină. Bella uită să o mai privească pe Theresa. Vorbea cu ardoare şi cam precipitat. Mary spusese o chestie atât de bizar ă pe vapor… Găsi în Minnie Lawson un ascultător foarte înţelegător.

În momentul acela apăru în grădină, venind din casă, un tânăr cu păr blond, cu figură solemnă şi pince-nez. Părea destul de stânjenit. Domnişoara Arundell îl salută, politicoasă.

Theresa zise:

— Salutare, Rex.

ÎI luă de braţ şi plecară împreună să se plimbe.

Charles se strâmbă. Se furişă apoi să schimbe o vorbă cu grădinarul, un aliat al său de demult.

Când domnişoara Arundell reintră în casă, Charles se juca împreună cu Bob. Câinele stătea în capul scării, cu mingea în gură, dând uşor din coadă.

— Haide, bătrâne, zise Charles.

Bob se lăsă pe fund şi împinse mingea cu botul încet, încet, către marginea scării. Apoi, imediat ce-o împinse în jos pe trepte, sări în picioare, foarte aţâţat. Mingea ţopăi încet până jos. Charles o prinse şi i-o aruncă. Bob o prinse fără ezitare în gură. Treaba fu repetată.

— Jocul lui obişnuit, spuse Charles.

Emily Arundell zâmbi.

— E în stare să-l joace ore în şir, zise ea.

Se întoarse în salon, iar Charles o urmă. Bob lătra dezamăgit.

În timp ce privea pe fereastră, Charles zise:

— Uită-te la Theresa şi la tânărul ei. Sunt un cuplu ciudat.

— Crezi că Theresa ia lucrurile în serios?

— Oh, e nebună după el, spuse Charles, încrezător. Gusturi ciudate, dar asta e. Cred că totul e din cauza felului în care individul se uită la ea, de parcă ar fi un cobai, nu o femeie vie. Asta-i ceva nou pentru Theresa. Păcat că tipul e atât de sărac. Theresa are gusturi scumpe.

Domnişoara Arundell zise sec:

— Nu mă îndoiesc că Theresa poate să-şi schimbe modul de viaţă – dacă vrea! La urma urmei, are propriii bani.

— Eh? Oh, da, da, bineînţeles, zise Charles, aruncându-i o privire aproape vinovată.

În seara aceea, în timp ce ceilalţi se strânseră în salon, aşteptând să se ducă la cină, se auziră paşi grăbiţi şi o izbucnire de înjurături pe scări. Charles intră în încăpere, cam roşu la faţă.

— Scuze, mătuşă Emily, am întârziat? Câinele tău a fost cât pe-aci să mă facă să mă dau de-a dura. Şi-a lăsat mingea în capul scărilor.

— Căţel neglijent! Strigă domnişoara Lawson, aplecându-se spre Bob.

Bob o privi cu dispreţ şi-şi întoarse capul.

— Ştiu, spuse domnişoara Arundell. E foarte periculos. Minnie, ia mingea şi pune-o deoparte.

Domnişoara Lawson se grăbi să facă întocmai.

Doctorul Tanios aproape că monopoliză conversaţia din timpul cinei. Povesti întâmplări amuzante din viaţa sa din Smyrna.

Grupul se duse devreme la culcare. Domnişoara Lawson, cărând nişte sculuri, ochelari, o sacoşă mare de catifea şi o carte, o însoţi pe stăpâna ei în dormitor, pălăvrăgind fericită.

— Doctorul Tanios este foarte amuzant. E o companie atât de bun ă! Nu că mi-aş dori un asemenea stil de viaţă… Presupun că apa trebuie fiartă… Şi laptele de capră, probabil – ce gust groaznic…

Domnişoara Arundell se răsti:

— Minnie, nu fi proastă! I-ai spus lui Ellen să mă trezească la şase şi jumătate?

— Oh, da, domnişoară Arundell. I-am spus că fără ceai, dar nu credeţi că ar fi mai înţelept… Ştiţi, vicarul de la Southbridge – un om foarte cinstit, mi-a spus clar că nu-i nevoie să postiţi…

Încă o dată, domnişoara Arundell o întrerupse:

— Nu am mâncat niciodată înainte de slujbă, şi n-o să încep s-o fac acum. Tu poţi să faci cum vrei.

— Oh, nu… N-am vrut să… Sunt convinsă…

Domnişoara Lawson era agitată şi tulburată.

— Scoate zgarda lui Bob, spuse domnişoara Arundell.

Servitoarea se grăbi să se supună.

Dornică să fie pe plac, spuse:

— Ce seară minunată. Toţi păreau încântaţi să fie aici.

— Hmm, făcu Emily Arundell. Au venit toţi ca să înhaţe ce se poate.

— Oh, dragă domnişoară Arundell…

— Buna mea Minnie, indiferent ce-s, proastă nu-s. Mă întreb care dintre ei are să deschidă primul discuţia.

Nu avu prea mult de aşteptat până să afle. Se întoarse împreună cu domnişoara Lawson de la slujbă imediat după ora nouă. Doctorul şi doamna Tanios erau în sufragerie, dar nici urmă de cei doi Arundelli. După micul dejun, ceilalţi plecară, iar domnişoara Arundell rămase singură, trecând nişte cheltuieli în registru.

Charles intră în încăpere pe la zece.

— Scuze că am întârziat, mătuşă Emily. Dar Theresa e mai ceva ca mine. Nici măcar n-a deschis ochii încă.

— La zece şi jumătate, micul dejun va fi luat de aici, zise domnişoara Arundell. Ştiu că-i la modă să-i consideri pe servitori nişte nimicuri, dar nu aşa stau lucrurile în casa mea.

— Foarte bine. Ăsta-i adevăratul spirit al celor conservatori!

Charles se servi cu rinichi şi se aşeză lângă ea.

Rânjetul lui era atrăgător, ca de obicei. Emily Arundell se pomeni curând zâmbindu-i cu îngăduinţă. Îmboldit de acest semn de bunăvoinţă, Charles atacă.

— Mătuşă Emily, uite ce-i, îmi cer scuze că te sâcâi, dar sunt într-o situaţie financiară foarte proastă. Poţi să mă ajuţi să depăşesc momentul? O sută ar fi de ajuns.

Figura mătuşii sale nu mai fu deloc încurajatoare. În expresia de pe chipul ei apăru o urmă de furie.

Emily Arundell nu se temea să spună ce gândea. Şi exact asta făcu.

Domnişoara Lawson, care venea grăbindu-se pe hol, aproape că se ciocni de Charles când acesta părăsi sufrageria. Femeia se uită curioasă la el. Apoi intră în sufragerie şi o găsi pe domnişoara Arundell stând foarte ţeapănă şi roşie la faţă.

CAPITOLUL 2 – Rudele

Charles fugi iute pe scări şi bătu la uşa surorii sale. Se auzi imediat răspunsul ei „Intră”, iar el se conformă.

Theresa stătea în pat şi căsca.

Charles se aşează pe pat.

— Ce femeie frumoasă eşti, Theresa, remarcă el, apreciativ.

Theresa zise tăios:

— Care-i problema?

Charles rânji.

— Faci pe deşteapta, nu-i aşa? Ţi-am luat-o înainte, fetiţo! Credeam că o să dau lovitura înainte să te apuci tu de treabă.

— Şi?

Charles îşi întinse mâinile în lături, a negare.

— N-am obţinut nimic! Mătuşa Emily m-a făcut cu ou şi cu oţet. Mi-a mărturisit că nu-şi mai face iluzii în privinţa motivului pentru care familia sa plină de afecţiune se strânge în jurul ei. Şi mi-a mai mărturisit că respectiva

familie aparent plină de afecţiune are să fie dezamăgită. Nu se va alege decât cu afecţiune – şi nici asta prea multă.

— Ai fi putut să mai aştepţi un pic, zise Theresa sec.

Charles rânji din nou.

— Mi-a fost frică să nu mi-o luaţi înainte, tu sau Tanios. Scumpă Theresa, mi-e teamă că de data asta nu mai se poate face nimic. Bătrâna Emily nu-i proastă.

— Nici n-am crezut vreodată că este.

— Am încercat chiar s-o scot din sărite.

— Ce vrei să spui? Întrebă tăios sora sa.

— I-am spus că face tot ce se poate ca să fie omorâtă. La urma urmei, nu poate să-şi ia paralele în cer cu ea. De ce n-o lasă mai moale?

— Charles, eşti un tâmpit!

— Nu, nu sunt. Sunt, în felul meu, un psiholog. Nu foloseşte la nimic s-o linguşeşti pe bătrână. Ea preferă s-o înfrunţi. Şi, la urma urmei, am spus lucruri de bun-simţ. Oricum o să primim banii când o să moară mătuşa – aşa că ar putea să ne dea o parte anticipat! Altfel, tentaţia de o ajuta să părăsească lumea asta ar putea să devină prea puternică.

— Şi ţi-a înţeles aluzia? Întrebă Theresa, strâmbându-şi dispreţuitoare gura sa delicată.

— Nu-s convins. Oricum, mătuşa n-a recunoscut că am dreptate. Mi-a mulţumit cam tăios pentru sfat şi a spus că-i în stare să-şi poarte singură de grijă. „Foarte bine!” i-am zis eu, te-am avertizat. „O să ţin minte”, mi-a spus ea.

Theresa zise furioasă:

— Charles, dar chiar eşti prost!

— Ce naiba, Theresa, eram şi eu furios. Bătrâna e bogată, e foarte bogată. Pun pariu că nu-şi cheltuie nici măcar a zecea parte din venit – şi pe ce ar putea cheltui la urma urmei? Noi suntem tineri, dispuşi să ne bucurăm de viaţă, iar ea e în stare să trăiască până la o sută de ani, ca să ne facă în ciudă… Vreau să mă distrez acum… Şi tu la fel…

Theresa dădu din cap. Apoi spuse în şoaptă:

— Ei nu înţeleg – bătrânii nu înţeleg… Nu pot să înţeleagă. Nu ştiu ce înseamnă să trăieşti!

Fratele şi sora rămaseră tăcuţi câteva minute.

Charles se ridică.

— Iubito, îţi doresc mai mult succes decât am avut eu. Însă mă îndoiesc că vei avea.

— Mă bazez pe Rex să facă treaba, spuse Theresa. Dacă reuşesc s-o conving pe bătrâna Emily de cât e el de genial şi că e groaznic de important să aibă şi el o şansă şi să nu se înfunde în rutina medicinei generale… Oh, Charles, câteva mii de lire în clipa asta ne-ar schimba complet vieţile!

— Sper să obţii ceva, dar nu cred că vei avea succes. Ai irosit cam prea mulţi bani ducând o viaţă agitată. Theresa, crezi că Bella cea îngrozitoare şi Tanios cel dubios se vor alege cu ceva?

— Nu văd la ce i-ar folosi Bellei banii. Umblă şleampătă şi nu este preocupată decât de chestii domestice.

— Oh, spuse Charles, presupun că vrea tot felul de lucruri pentru copiii ăia antipatici ai ei, şcoli, aparate dentare pentru dinţii lor din faţă şi lecţii de muzică. Şi, oricum, nu despre Bella e vorba – ci despre Tanios. Pun pariu că se pricepe să adulmece banii! Un grec e bun la aşa ceva. Ştii că a venit de hac majorităţii banilor Bellei? A jucat la bursă şi i-a pierdut pe toţi.

— Crezi că o să obţină ceva de la bătrâna Emily?

— Nu dacă pot să împiedic asta, zise Charles, rânjind.

Apoi părăsi camera şi coborî scara. Bob era în hol. Se gudură pe lângă Charles. Câinii îl plăceau pe Charles.

Bob alergă către salon şi se uită în urmă, către tânărul Arundell.

— Care-i problema? Zise Charles, ducându-se după el.

Bob intră grăbit în salon şi rămase aşteptând, lângă un birou mic.

Charles se duse alături de el.

— Despre ce-i vorba?

Bob dădu din coadă, se uită insistent la sertarele biroului şi scoase un chelălăit implorator.

— Vrei ceva care-i acolo?

Charles deschise sertarul de sus. Ridică din sprâncene.

— Măi, măi, zise el.

Într-o parte o sertarului era un teanc mic de bancnote.

Charles luă teancul şi numără banii. Rânji şi luă trei hârtii de câte o liră şi una de zece şilingi. Le puse în buzunar. Aşeză cu grijă restul bancnotelor în sertarul în care le găsise.

— Bună idee, Bob, zise el. Unchiul Charles va fi în stare să-şi acopere cheltuielile. Câţiva bani gheaţă pică bine întotdeauna.

Bob scoase un lătrat slab, de reproş, când Charles închise sertarul.

— Îmi pare rău, bătrâne, se scuză Charles şi deschise următorul sertar; mingea lui Bob era în colţul acestuia, iar Charles o luă. Gata! Distrează-te cu ea!

Bob prinse mingea, ieşi alergând din încăpere şi de pe scări se auzi bump, bump, bump.

Charles ieşi în grădină. Era o dimineaţă frumoasă, însorită, şi o mireasmă de liliac plutea în aer.

Domnişoara Arundell îl avea alături pe doctorul Tanios. Acesta vorbea despre avantajele învăţământului englezesc pentru copii – un învăţământ bun – spunând cât de rău îi părea că nu-şi permitea un asemenea lux pentru copiii săi.

Charles zâmbi răutăcios şi mulţumit. Se alătură binedispus conversaţiei, îndreptând-o cu măiestrie în cu totul altă direcţie.

Emily Arundell îi zâmbi destul de binevoitoare. Charles presupuse că o amuza tactica lui şi că-l încuraja, subtil.

Charles deveni binedispus. Poate că, la urma urmei, înainte să plece…

Charles era un optimist incurabil.

Doctorul Donaldson veni cu maşina după Theresa, în după-amiaza aceea, şi o duse la Worthem Abbey, unul dintre locurile deosebit de frumoase din zonă. Se plimbară prin pădure, îndepărtându-se de Abbey. Acolo, Rex Donaldson îi povesti pe larg Theresei despre teoriile lui şi despre unele dintre experimentele sale recente. Tânăra nu înţelese mare lucru, dar ascultă ca vrăjită, spunându-şi în gând: „Cât de deştept e Rex, şi cât de adorabil!”

Logodnicul ei se opri şi zise, cu oarecare îndoială:

— Theresa, mi-e teamă că toată chestia asta te plictiseşte.

— Dragule, e de-a dreptul fascinant, îl asigură Theresa cu hotărâre. Continuă! Ai luat nişte sânge de la şoarecele infectat şi?… Apoi Theresa adăugă, oftând: Iubitule, munca ta înseamnă mult pentru tine.

— Normal că aşa e, spuse doctorul Donaldson.

Theresei nu i se părea un lucru la fel de normal. Foarte puţini dintre prietenii ei munceau, iar cei care făceau asta se văitau de zor.

Tânăra îşi zise, aşa cum mai făcuse o dată sau de două ori până atunci, că dragostea ei pentru Rex Donaldson era extrem de nepotrivită. De ce se întâmpla aşa ceva cuiva, o asemenea nebunie uluitoare şi absurdă? O întrebare fără nici un rost. Pentru că aşa ceva i se întâmplase ei.

Theresa se încruntă, uimită de ea însăşi. Gaşca ei fusese atât de veselă – atât de cinică. Sigur, poveştile de dragoste erau necesare în viaţă, dar de ce să le iei în serios? Iubeai, şi apoi treceai mai departe.

Dar ce simţea ea pentru Rex Donaldson era cu totul deosebit, ceva mult mai profund. Theresa simţea instinctiv că nu se punea problema să treacă mai departe… Nevoia de a-l avea aproape era simplă şi profundă. O fascina totul la el. Calmul şi detaşarea lui, atât de diferite de viaţa ei febrilă, avidă, judecata logică a minţii lui de savant, şi mai era ceva ce Theresa nu putea înţelege prea bine, o forţă secretă ce se ascundea în spatele stilului său rezervat, uşor pedant, dar pe care ea o simţea instinctiv.

În Rex Donaldson exista o sclipire de geniu, iar faptul că profesia lui reprezenta pentru el principala preocupare, şi Theresa era doar o parte – dar o parte necesară – a existenţei sale nu făcea decât să sporească atracţia lui pentru ea. Theresa se pomenise că, pentru prima oară în viaţa ei egoistă şi dedicată plăcerilor, era mulţumită să ocupe locul al doilea. Perspectiva o fascina. Era în stare să facă orice pentru Rex – orice!

— Ce belea afurisită sunt banii, zise ea, arţăgoasă. Dacă mătuşa Emily ar muri, ne-am putea căsători imediat, iar tu ai veni la Londra şi ai avea un laborator plin cu eprubete şi cu cobai, şi nu te-ai mai sinchisi de copiii cu oreion şi de babele cu boli la ficat.

— Nu există nici un motiv pentru care mătuşa ta n-ar mai trăi mulţi ani de aici înainte – dacă are grijă de ea, zise Donaldson.

Iar Theresa răspunse, abătută:

— Ştiu…

În camera cu pat mare, dublu, cu mobilă de modă veche din stejar, doctorul Tanios îi spuse soţiei sale:

— Cred că am pregătit suficient terenul. Acum e rândul tău, draga mea.

Doctorul turna apă din carafa de modă veche, din cupru, în ligheanul de porţelan, împodobit cu trandafiri.

Bella Tanios stătea în faţa mesei de toaletă, întrebându-se – în timp ce-şi pieptăna părul aşa cum făcea Theresa – de ce acesta nu arăta ca al Theresei!

Trecu un timp înainte să răspundă:

— Nu cred că vreau să-i cer bani mătuşii Emily.

— Nu ceri pentru tine, Bella, e pentru binele copiilor. Investiţiile noastre au fost atât de ghinioniste…

Bărbatul stătea cu spatele, şi nu văzu privirea pe care i-o aruncă soţia sa în grabă – o privire scurtă, pe furiş.

Femeia spuse, cu o încăpăţânare blândă:

— Tot aia e, cred că n-o să-i cer… Mătuşa Emily e destul de dificilă. Poate fi generoasă, dar nu-i place să i se ceară.

Tanios se întoarse de la lavoar, ştergându-şi mâinile.

— Bella, nu-ţi stă în fire să fii atât de încăpăţânată. La urma urmei, de ce am venit aici?

— Eu nu… Niciodată nu m-am gândit… Să-i cer bani… Murmură femeia.

— Cu toate acestea, ai fost de acord că singura speranţă pentru a ne instrui copiii cum se cuvine este să primim sprijinul mătuşii tale.

Bella Tanios nu răspunse. Se foi stânjenită.

Dar pe chip i se citea încăpăţânarea blândă şi totodată îndărătnică pe care o descoperiseră pe pielea lor mulţi soţi deştepţi cu soţiile lor proaste.

— Poate că mătuşa Emily ne va propune singură… Spuse Bella.

— Tot ce se poate, dar n-am văzut vreun semn că intenţionează să facă aşa ceva.

— Dacă am fi adus copiii cu noi… Mormăi Bella. Mătuşa Emily s-ar fi îndrăgostit de Mary. Iar Edward e atât de inteligent…

— Nu cred că mătuşa ta e o mare iubitoare de copii, zise sec Tanios. Probabil că pentru ea nu contează că nu sunt aici şi copiii.

— Oh, Jacob, dar…

— Da, da, draga mea. Îţi cunosc simţămintele. Dar englezoaicele astea bătrâne şi prăfuite – ptiu, astea nu-s oameni! Vrem să facem tot ce putem – nu-i aşa?

— Pentru Mary şi pentru Edward. Pentru domnişoara Arundell n-ar fi un mare efort să ne ajute un pic.

Doamna Tanios se întoarse, roşie în obraji.

— Oh, Jacob, te rog, nu de data asta! Sunt convinsă că n-ar fi un lucru înţelept. Aş prefera foarte, foarte mult să nu fac asta.

Tanios rămase în spatele ei, cu braţul pe umerii femeii. Aceasta tremură câteva clipe, apoi rămase nemişcată,

aproape rigidă.

Bărbatul spuse, cu voce încă plăcută:

— Oricum, Bella, cred… Cred că o să faci ce-ţi cer… Ştii că de obicei faci, până la urmă, ce-ţi cer… Da, cred că o să faci ce ţi-am spus…

CAPITOLUL 3 – Accidentul

Era marţi după-amiază. Uşa laterală ce dădea spre grădină rămăsese deschisă. Domnişoara Arundell stătea în prag şi-i arunca mingea lui Bob de-a lungul aleii din grădină. Terrierul fugi după ea.

— Încă o dată, Bob, spuse Emily Arundell. Una bună.

Din nou, mingea se rostogoli pe alee, cu Bob alergând în goana mare în urmărirea ei.

Domnişoara Arundell se aplecă, luă mingea de la picioarele sale, unde o lăsase Bob, şi intră în casă. Bob o urmă îndeaproape. Domnişoara Arundell închise uşa laterală, se duse în salon – cu Bob după ea – şi puse mingea în sertar.

Se uită la ceasul de pe dulap. Era şase şi jumătate.

— Bob, cred că-i cazul să ne odihnim un pic înainte de cină.

Urcă scările spre dormitorul său. Bob o însoţi. Întinsă pe patul mare, tapiţat cu creton, domnişoara Arundell oftă. Era bucuroasă că era marţi şi că oaspeţii ei aveau să plece a doua zi. Nu pentru că ar fi aflat în weekend ceva ce n-ar fi ştiut până atunci. Ci pentru că nu fusese lăsată să uite ceea ce ştia.

— Presupun că am îmbătrânit, îşi spuse ea, apoi adăugă, un pic surprinsă. Sunt bătrână…

Rămase întinsă, cu ochii închişi, cam o jumătate de oră, apoi Ellen, fata în casă, o femeie în vârstă, aduse apă fierbinte, iar domnişoara Arundell se sculă şi se pregăti pentru cină.

Doctorul Donaldson avea să cineze cu ei în acea seară. Emily Arundell voia să aibă ocazia să-l cerceteze

îndeaproape, încă i se părea incredibil faptul că Theresa cea exotică voia să se mărite cu tânărul acela destul de rigid şi de pedant. Şi i se părea de asemenea un pic ciudat faptul că tânărul acela rigid şi pedant voia să se însoare cu Theresa.

Deşi orele treceau, domnişoara Arundell simţea că n-avea să-l cunoască mai bine pe doctorul Donaldson. Acesta era foarte politicos, foarte oficial şi, după părerea ei, extrem de plicticos, în sinea ei, era de acord cu opinia domnişoarei Peabody. Gândul îi trecu din nou prin minte: „Când eram noi tineri existau oameni mai de calitate”.

Doctorul Donaldson nu rămase până târziu. Se ridică şi se retrase la ora zece. După plecarea acestuia, Emily Arundell anunţă că se ducea să se culce. Urcă la etaj, iar rudele sale tinere o urmară. Păruseră cu toţii destul de blânzi în seara aceea. Domnişoara Lawson rămase jos, îndeplinindu-şi ultimele sarcini, îl scoase pe Bob afară să alerge, răscoli jarul cu vătraiul, ridică grilajul şi strânse covoraşul din faţa căminului, să nu ia foc.

Peste cinci minute ajunse, gâfâind, în camera patroanei sale.

— Cred că am luat tot ce trebuia, zise ea, punând jos lâna, sacul de lucru şi o carte de la bibliotecă. Sper să fie o carte bună. Fata n-a avut niciuna de pe lista dumneavoastră, dar zicea că-i sigură că are să vă placă aceasta pe care v-a ales-o ea.

— Fata asta e o neroadă, zise Emily Arundell. N-am mai cunoscut pe cineva care să aibă gusturi mai proaste la cărţi.

— Oh! Îmi pare rău. Poate ar fi trebuit…

— Nu-ţi face griji, nu-i vina ta, zise Emily Arundell şi adăugă, amabilă: Sper că te-ai distrat în după-amiaza asta.

Domnişoara Lawson se lumină la faţă. Păru înflăcărată şi aproape însufleţită.

— Oh, da, mulţumesc foarte mult. Aţi fost atât de bună să-mi daţi liber. Am petrecut momente foarte interesante. Am avut o planşetă de spiritism {2}, şi a scris lucruri foarte

interesante. Au fost mai multe mesaje… Sigur că nu-i chiar acelaşi lucru ca şedinţele de spiritism… Julia Tripp a avut mult succes cu scrierea automată. Multe mesaje de la Cei Decedaţi. Te fac să fii atât de recunoscător, încât aceste lucruri n-ar trebui interzise…

Domnişoara Arundell spuse, zâmbind uşor:

— Ar fi bine să nu te audă vicarul.

— Oh, dar, domnişoară Arundell, sunt convinsă – foarte convinsă – că nu-i nimic rău în asta. Îmi doresc doar ca dragul domn Lonsdale să cerceteze acest subiect. Mi se pare un semn de îngustime a minţii să condamni un lucru pe care nu l-ai investigat. Atât Julia, cât şi Isabel Tripp sunt cu adevărat femei spirituale.

— Cam prea spirituale ca să fie vii, zise domnişoara Arundell.

Nu-i păsa prea mult de Julia şi de Isabel Tripp. Considera că se îmbrăcau ridicol, că meniurile lor ce constau din fructe şi legume negătite erau absurde, iar purtarea – prefăcută. Erau femei fără tradiţii, fără rădăcini, de fapt, fără educaţie. Însă o amuzau, cumva, cu ardoarea lor, iar domnişoara Arundell era, în adâncul sufletului, prea bună la suflet ca să-i strice sărmanei Minnie plăcerea pe care i-o producea prietenia acelor femei.

Sărmana Minnie! Emily Arundell o privea pe însoţitoarea ei cu un amestec de dispreţ şi afecţiune. Avusese atât de multe femei de felul ăsta, ignorante, de vârstă medie, care s-o slujească – toate la fel, amabile, pisăloage, servile şi aproape complet lipsite de minte.

Dar sărmana Minnie arăta cu adevărat emoţionată în seara aceea. Ochii îi străluceau. Se fâţâia prin cameră, atingând ici-colo lucruri, fără să ştie prea bine ce făcea, iar ochii îi erau luminoşi şi strălucitori.

Începu să bâiguie, destul de nervoasă:

— Eu… Îmi doresc să fi fost acolo… Ştiţi, simt că nu credeţi încă. Dar în seara asta a existat un mesaj – pentru E. A., iniţialele au fost foarte clare. Era din partea unui bărbat

care a decedat cu mulţi ani în urmă – un militar care arăta foarte bine – Isabel l-a văzut foarte clar. Trebuie să fi fost scumpul general Arundell. Un mesaj atât de minunat, atât de plin de dragoste şi de mângâiere, care spunea că prin răbdare se poate realiza orice.

— Asemenea sentimente nu-i sunt nicicum specifice tatălui meu, zise domnişoara Arundell.

— Oh, dar Dragii Noştri decedaţi se schimbă – în cealaltă parte. Totul e dragoste şi înţelegere. Apoi planşeta a dezvăluit ceva despre o cheie – cred că-i cheia de la dulapul Boule. Ar putea fi?

— Cheia de la dulapul Boule? Întrebă Emily Arundell, iar vocea ei sună tăios şi plină de interes.

— Cred că despre ea era vorba. Poate că acolo sunt hârtii importante – ceva de genul ăsta. Există un caz recunoscut în care un mesaj zicea să se caute într-o anumită mobilă, şi s-a descoperit acolo un testament.

— Nu există nici un testament în dulapul Boule, zise domnişoara Arundell, apoi adăugă, brusc: Du-te la culcare, Minnie!

Eşti obosită. Şi eu sunt. O să le invităm pe surorile Tripp într-o seară, în curând…

— Oh, ar fi frumos! Noapte bună, draga mea. Sunteţi sigură că aveţi tot ce vă trebuie? Sper că nu v-aţi obosit prea mult, cu atâţia oameni aici. O să-i spun lui Ellen să aerisească mâine salonul foarte bine şi să scuture perdelele – tot fumatul ăla lasă un miros… Aţi fost prea bună că le-aţi permis să fumeze în salon!

— Trebuie să fac anumite concesii modernităţii, spuse Emily Arundell. Noapte bună, Minnie.

În timp ce femeia părăsea încăperea, Emily Arundell se întreba dacă treaba aia cu spiritismul era cu adevărat bună pentru Minnie. Îi ieşiseră ochii din cap, arăta neliniştită şi aţâţată.

Ciudată era şi chestia cu dulapul Boule, îşi spuse Emily Arundell, în timp ce se băga în pat. Zâmbi cu mânie

amintindu-şi scena petrecută cu mult timp în urmă. Cheia apăruse la lumină după moartea tatălui ei, şi ce cascadă de sticle goale de brandy cursese când dulapul fusese descuiat! Dar asemenea lucruri mărunte, lucruri despre care – cu siguranţă – nu aveau cum să ştie nici Minnie Lawson, nici Isabel şi nici Julia Tripp, te puteau face să te întrebi dacă, la urma urmei, nu era totuşi ceva în treaba asta cu spiritismul…

Rămase veghind în patul ei mare, cu baldachin. Îi era din ce în ce mai greu să doarmă. Dar refuzase cu dispreţ tentativa doctorului Grainger de a-i sugera folosirea pastilelor pentru dormit. Acestea erau pentru cei slabi, pentru oameni care nu puteau îndura o durere la deget, o mică durere de dinţi sau plictiseala unei nopţi fără somn.

Deseori se scula şi se plimba prin casă, fără să facă zgomot, lua o carte, pipăia un ornament, rearanja un vas cu flori, scria o scrisoare, două… În orele acelea din miez de noapte, casa prin care hoinărea i se părea însufleţită. Plimbările acelea nocturne nu erau dezagreabile. Era ca şi cum alături de ea mergeau fantome, fantomele surorilor sale, Arabella, Matilda şi Agnes, fantoma fratelui ei Thomas, dragul de el, aşa cum fusese înainte să pună mâna pe el Femeia Aia! Chiar şi fantoma generalului Charles Laverton Arundell, tiranul casnic cu maniere încântătoare care răcnea şi-şi teroriza fiicele, dar care rămânea obiectul mândriei acestora datorită experienţelor sale din timpul Răscoalei din India şi datorită cunoştinţelor despre lume pe care le avea. Şi ce dacă existau zile în care „nu se simţea tocmai bine”, după cum se exprimau în mod evaziv fiicele lui?

Amintindu-şi de logodnicul nepoatei sale, domnişoara Arundell îşi zise:

— Nu cred că el o să se apuce vreodată de băutură! Zice că-i bărbat, şi a băut apă chioară toată seara! Apă chioară! Iar eu desfăcusem o sticlă din vinul de Porto special al tatălui meu!

Charles avusese mare grijă de vinul ăla. Oh! Dacă Charles ar fi fost de încredere! Dacă n-ar fi ştiut atâtea despre el…

Îşi întrerupse şirul gândurilor. Rememoră evenimentele din weekend.

Totul părea uşor neliniştitor…

Încercă să-şi alunge grijile din minte.

Nu reuşi.

Se ridică în cot şi, la lumina lumânării care ardea întotdeauna într-o farfurioară, se uită la ceas.

Unu noaptea, şi nu-i era deloc somn.

Se ridică din pat şi îşi puse papucii şi halatul ei călduros. Avea de gând să coboare şi să verifice facturile săptămânale, pregătite pentru a fi plătite în dimineaţa următoare.

Se strecură din încăpere ca o umbră şi ieşi pe coridor, unde un mic bec era lăsat aprins toată noaptea.

Ajunse în capul scărilor, puse mâna pe balustradă, şi atunci, pe neaşteptate, se împletici, căută să-şi recapete echilibrul, însă nu reuşi, aşa că se prăbuşi pe scări, cu capul înainte.

Zgomotul căderii, strigătul pe care îl scoase treziră casa la viaţă. Uşile se deschiseră, se aprinseră lumini.

Domnişoara Lawson ţâşni din încăperea ei de la capul scării.

Scoţând strigăte de dezolare, coborî treptele. Unul câte unul, veniră şi ceilalţi: Charles, căscând, într-un halat splendid, Theresa înfăşurată în mătase de culoare întunecată, Bella într-un chimono de un albastru-închis, cu părul pus pe moaţe.

Emily Arundell zăcea grămadă, ameţită şi zăpăcită. O dureau umărul şi glezna – tot trupul ei era o masă nedesluşită de durere. Era conştientă de prezenţa oamenilor de lângă ea, de proasta aia de Minnie Lawson care plângea şi dădea inutil din mâini, de Theresa cu ochii ei negri plini de uimire, de Bella care stătea cu gura

deschisă, părând a aştepta ceva; auzea vocea lui Charles care spunea – avea impresia că de undeva, de departe:

— A fost mingea câinelui ăluia afurisit! Probabil că a lăsat-o aici, iar mătuşa a călcat pe ea. Vedeţi? Ia uitaţi-o!

Apoi Emily Arundell fu conştientă de cineva cu autoritate, care-i împinse în lături pe ceilalţi, îngenunche lângă ea, o atinse cu mâini care nu bâjbâiau, ci cunoşteau.

O cuprinse un simţământ de uşurare. Acum totul avea să fie bine.

Doctorul Tanios spuse cu un ton ferm, liniştitor:

— Nu, e în regulă. Nu-s oase rupte… Doar zgâlţâituri zdravene şi vânătăi – şi, bineînţeles, a suferit un şoc puternic. Dar a avut noroc că n-a fost ceva mai rău.

Apoi îi îndepărtă un pic pe ceilalţi şi o ridică fără nici un efort, o duse în dormitorul ei, unde o ţinu un minut de încheietura mâinii, numărând, după care dădu din cap şi o trimise pe Minnie (care plângea încă şi, în general, încurca pe toată lumea) să aducă nişte brandy şi o sticlă cu apă fierbinte.

Zăpăcită, zguduită şi copleşită de durere, Emily Arundell simţi, pentru moment, o profundă recunoştinţă faţă de Jacob Tanios. Era uşurată ştiindu-se îngrijită de un om priceput. Tanios îi dădea acel sentiment de siguranţă – de încredere – pe care trebuie să ţi-l dea un medic.

Mai era ceva, ceva de care nu-şi dădea prea bine seama, ceva oarecum neliniştitor, dar nu se gândi acum la asta. Avea să bea ce-i dădea şi să meargă la culcare, aşa cum o sfătuiau cu toţii.

Însă era sigură că lipsea ceva – cineva.

Ei bine, nu credea… O durea umărul… Bău ce i se dăduse.

Îl auzi pe doctorul Tanios zicând – şi cu ce voce liniştitoare!

— O să fie bine.

Emily Arundell închise ochii.

Se trezi din cauza unui sunet pe care-l recunoscu – un lătrat uşor, estompat.

De îndată se trezi complet.

Bob – neastâmpăratul de Bob! Câinele lătra lângă uşa din faţă – lătratul lui aparte gen „am fost afară toată noaptea, mi-e foarte ruşine”, în surdină, dar repetat cu optimism.

Domnişoara Arundell îşi ciuli urechile. Ah, da, era totul în regulă. O auzi pe Minnie ducându-se să-i dea drumul în casă. Auzi scârţâitul uşii din faţă, un murmur neclar – reproşurile inutile ale lui Minnie: „Oh, câine neastâmpărat, micul Bobsie a fost foarte rău”. Auzi deschizându-se uşa de la debara. Patul lui Bob era sub masa din încăperea aceea.

În momentul acela, Emily îşi dădu seama ce i se păruse, în mod inconştient, că lipsea în momentul accidentului ei. Bob. La tot scandalul acela – căderea ei, oamenii care alergaseră – Bob ar fi răspuns, în mod normal, printr-un crescendo de lătrături din interiorul debaralei.

Deci asta o preocupase în subconştientul ei. Dar acum totul se explica – Bob, atunci când fusese lăsat afară seara trecută, plecase în mod deliberat şi neruşinat într-o plimbare de plăcere. Din timp în timp, avea câte o asemenea escapadă însă scuzele sale ulterioare erau întotdeauna exact ce se aştepta de la el.

Deci totul era în regulă. Oare chiar era? Ceva o îngrijora încă, îi tot umbla prin minte. Accidentul ei – era ceva legat de accidentul ei.

Ah, da, cineva spusese – Charles – că alunecase pe mingea lui Bob, pe care câinele o lăsase în capul scărilor…

Mingea fusese acolo – Charles o ţinuse în mână…

Pe Emily Arundell o dureau capul şi trupul plin de vânătăi. Umărul îi pulsa.

Dar, în ceaţa suferinţei, mintea ei rămăsese limpede şi lucidă. Emily Arundell nu mai era zăpăcită de şoc. Memoria nu o înşela.

Repetă în minte toate evenimentele din seara trecută, începând cu ora şase… Revăzu totul, pas cu pas… Până ajunse la momentul în care se afla în capul scărilor şi începea să coboare treptele…

O străbătu un fior de groază plină de neîncredere.

Sigur, probabil că se înşela… După o întâmplare, oamenii îşi închipuie tot felul de lucruri. Încercă – încercă în mod sincer – să-şi amintească rotunjimea alunecoasă a mingii lui Bob sub piciorul ei…

Dar nimic de felul acesta nu-i veni în minte.

În loc de asta…

— Nevricale, zise Emily Arundell. Imaginaţii ridicole!

Dar mintea ei construită în spirit victorian, ageră, înţeleaptă nu admise pentru o fracţiune de secundă aşa ceva. La victorieni nu există optimism prostesc. Ei puteau crede ce-i mai rău cu o uşurinţă extraordinară.

Iar Emily Arundell credea că se întâmplase ceva foarte rău.

CAPITOLUL 4 – Domnişoara Arundell scrie o scrisoare

Era vineri.

Rubedeniile plecaseră.

Plecaseră miercuri, aşa cum stabiliseră de la bun început. Se oferiseră cu toţii să mai rămână. Domnişoara Arundell refuzase însă ferm, explicându-le că prefera să „stea liniştită”.

În cele două zile care trecuseră de la plecarea lor, Emily Arundell fusese alarmant de gânditoare. Deseori nu auzea ce-i zicea Minnie Lawson. Se uita la aceasta şi-i spunea s-o ia de la început.

— E din cauza şocului, sărmana de ea, zicea domnişoara Lawson.

Şi adăuga, cu acel soi de încântare sumbră, provocată de dezastre, care luminează multe vieţi, altfel monotone:

— Aş zice că n-o să mai fie niciodată ea însăşi.

Pe de altă parte, doctorul Grainger o lua în zeflemea.

Îi spuse că va putea coborî din nou scările pe la sfârşitul săptămânii, că trebuia să-i fie ruşine că nu-şi rupsese nici un os; ce fel de pacient era ea pentru un medic truditor?

Dacă toţi pacienţii ar fi fost ca ea, ar ajunge rapid la sapă de lemn.

Emily Arundell replica spiritual – ea şi bătrânul doctor Grainger erau aliaţi în rezistenţa îndelungată. El teroriza, şi ea provoca – se simţiseră întotdeauna bine unul în compania celuilalt!

Dar acum, după ce doctorul plecase, bătrâna doamnă zăcea încruntată, gândindu-se şi tot gândindu-se, răspunzând absentă la pălăvrăgelile bine intenţionate ale lui Minnie Lawson, apoi redevenind brusc ea însăşi şi sfâşiindu-i inima cu vorbele ei muşcătoare.

— Sărmanul Bobsie, ciripea domnişoara Lawson, aplecată spre Bob, care avea un covoraş întins lângă colţul patului stăpânei sale. Micul Bobsie n-ar fi nefericit dacă ar şti ce i-a făcut sărmanei domnişoare?

Domnişoara Arundell se răsti:

— Minnie, nu fi idioată! Unde-i simţul tău englezesc al dreptăţii? Nu ştii că în ţara asta fiecare este considerat nevinovat, până când i se dovedeşte vinovăţia?

— Oh, dar ştim că…

Emily se răţoi:

— Nu ştim nimic! Termină cu fâţâiala, Minnie! Tragi de aia, tragi de aialaltă! N-ai idee cum trebuie să te porţi în camera unui bolnav? Du-te şi trimite-o pe Ellen încoace!

Domnişoara Lawson plecă, umilă.

Emily Arundell se uită după ea, cu un uşor regret că fusese prea dură. Oricât era Minnie de înnebunitoare, se străduia totuşi să facă totul cât mai bine.

Apoi încruntarea îi reveni pe figură.

Era complet nefericită. Avea reacţia specifică unei doamne în vârstă cu mintea mergându-i în continuare brici, căreia nu-i place inactivitatea sub nici o formă. Iar în această situaţie aparte nu putea să decidă cum să acţioneze.

Existau momente în care nu avea încredere în propriile capacităţi, în amintirile pe care le avea despre evenimente. Şi nu exista nimeni, absolut nimeni, căruia să i se poată

destăinui. După o jumătate de oră, domnişoara Lawson intră în vârful picioarelor în încăpere, făcând podeaua să scârţâie, aducând un bol cu supă de vită, dar se opri nehotărâtă văzându-şi stăpâna întinsă cu ochii închişi; Emily Arundell spuse dintr-odată două cuvinte, cu o asemenea forţă şi hotărâre, încât domnişoara Lawson fu gata-gata să scape bolul din mână.

— Mary Fox, zise domnişoara Arundell.

— O cutie {3}, draga mea? Întrebă domnişoara Lawson. Vreţi o cutie?

— Ai surzit, Minnie. N-am zis nimic de vreo cutie. Am spus Mary Fox. Femeia pe care am întâlnit-o anul trecut la Cheltenham. Era sora unuia dintre preoţii de la Catedrala Exeter. Dă-mi ceaşca. Ai vărsat-o în farfurie. Şi să nu te mai strecori în vârful picioarelor într-o cameră. Nu-ţi dai seama cât de enervant e. Du-te jos şi adu-mi cartea de telefon a Londrei.

— Dragă, nu pot să caut eu numărul? Sau adresa?

— Dacă aş fi vrut să faci asta, ţi-aş fi cerut. Fă ce ţi-am zis. Adu-o aici şi pune-mi lucrurile pentru scris lângă pat.

Domnişoara Lawson se supuse ordinelor.

În timp ce ieşea din încăpere, după ce făcuse tot ce i se ceruse, Emily Arundell îi spuse, pe neaşteptate:

— Minnie, eşti o făptură bună şi credincioasă. Nu te sinchisi de lătratul meu. E mult mai rău decât muşcătura mea. Eşti foarte răbdătoare şi foarte bună cu mine.

Domnişoara Lawson ieşi din încăpere cu chipul împurpurat, bâlbâind cuvinte incoerente.

Stând în continuare în pat, domnişoara Arundell scrise o scrisoare. O scrise încet şi cu grijă, oprindu-se din când în când ca să se gândească şi făcând din belşug sublinieri. Corectă şi recorectă pagina – pentru că fusese învăţată în şcoală să nu irosească hârtia de scris. În cele din urmă, cu un oftat de satisfacţie, o semnă şi o puse într-un plic pe care scrise un nume. Apoi luă o foaie curată de hârtie. De data asta făcu o ciornă şi, după ce o reciti şi făcu o serie de

modificări şi de ştergeri, o trecu pe curat. Citi totul cu multă atenţie, apoi, mulţumită că-şi exprimase gândurile, închise foaia într-un plic şi scrise adresa lui William Purvis, Esq., la domnii Purvis, Purvis, Charlesworth şi Purvis, avocaţi, Harchester.

Luă din nou primul plic, care îi era adresat domnului Hercule Poirot, şi deschise cartea de telefon. După ce găsi adresa, o trecu pe plic.

Cineva bătu în uşă.

Domnişoara Arundell vârî iute scrisoarea căreia abia îi scrisese adresa – cea către Hercule Poirot – în mapa ei de scris.

Nu avea intenţia să provoace curiozitatea lui Minnie. Minnie era mult prea indiscretă.

Spuse „Intră!” şi se lăsă pe pernă, cu un oftat de uşurare.

Făcuse paşii necesari ca să rezolve situaţia.

CAPITOLUL 5 –Hercule Poirot prime şte o scrisoare

Se înţelege de la sine că evenimentele pe care tocmai vi le-am povestit nu mi-au devenit cunoscute decât la mult timp după aceea. Dar, întrebând amănunţit diferiţi membri ai familiei, cred că am reuşit să le expun destul de limpede.

Eu şi Poirot am participat la acest caz abia după ce am primit scrisoarea domnişoarei Arundell.

Îmi amintesc bine ziua. Era o dimineaţă fierbinte, fără aer, către sfârşitul lui iunie.

Poirot îndeplinea o anumită rutină când deschidea corespondenţa de dimineaţă. Lua fiecare scrisoare, o privea cu atenţie, apoi deschidea plicul, despicându-l cu cuţitul de tăiat hârtie. Conţinutul plicului era citit, apoi plasat în una dintre cele patru teancuri din spatele ceştii cu ciocolată. (Poirot bea întotdeauna ciocolată la micul dejun – un obicei revoltător.) Toate acestea cu precizia unui ceas!

Lucrul acesta se întâmpla întotdeauna, iar cea mai mică întrerupere a ritmului atrăgea atenţia.

Eu stăteam lângă fereastră, uitându-mă la trafic. Mă întorsesem recent din Argentina, şi eram deosebit de emoţionant să mă aflu din nou în gălăgia Londrei.

Am întors capul şi am spus, zâmbind:

— Poirot, eu, umilul Watson, am să mă hazardez să fac o deducţie.

— Sunt încântat, prietene. Ce deducţie?

Am luat o poză teatrală şi am spus pompos:

— Ai primit în dimineaţa aceasta o scrisoare care prezintă un interes aparte.

— Eşti un adevărat Sherlock Holmes! Da, ai perfectă dreptate.

Am râs.

— Ştii, Poirot, îţi cunosc metodele. Dacă citeşti o scrisoare de două ori înseamnă că prezintă un interes aparte.

— Judecă singur situaţia, Hastings.

Cu un zâmbet, prietenul meu îmi întinse scrisoarea respectivă.

Am luat-o, foarte curios, dar imediat după aceea m-am strâmbat uşor. Era scrisă de mână, cu o caligrafie de modă veche, şi, mai mult, se întindea pe două pagini.

— Poirot, trebuie s-o citesc? M-am plâns eu.

— Ah, nu, nu-i nevoie. În mod cert.

— Nu poţi să-mi spui ce scrie în ea?

— Preferam să-ţi faci singur o părere. Dar nu te obosi, dacă te plictiseşte.

— Nu, nu. Vreau să ştiu despre ce-i vorba, am protestat eu.

Prietenul meu remarcă sec:

— Nu prea poţi să faci asta. De fapt, scrisoarea nu spune chiar nimic.

Am considerat vorbele sale drept o exagerare, aşa că m-am cufundat fără multă zarvă în citirea scrisorii.

Domnului Hercule Poirot,

Dragă domnule,

După multă îndoială şi nehotărâre, v-am scris (ultimele cuvinte erau tăiate, şi scrisoarea continuase), mi-am făcut curaj să vă scriu în speranţa că veţi putea să mă ajutaţi într-o problemă strict personală. (Cuvintele „strict personală” erau subliniate de trei ori.) Trebuie să vă spun că numele dumneavoastră nu mi-e necunoscut. Mi-a fost menţionat de o anume domnişoară Fox din Exeter, cu toate că domnişoara Fox nu vă cunoaşte personal, mi-a menţionat că sora cumnatului său (al cărui nume nu pot să mi-l reamintesc, îmi pare rău că trebuie să spun asta) a vorbit despre amabilitatea şi discreţia dumneavoastră în termenii cei mai elevaţi („elevaţi” era subliniat o singură dată). Bineînţeles, nu m-am interesat care a fost natura (cuvântul „natura” era subliniat) anchetei pe care aţi efectuat-o în favoarea ei, dar am înţeles de la domnişoara Fox că a fost ceva dureros şi confidenţial (ultimele patru cuvinte fuseseră subliniate de mai multe ori).

Mi-am întrerupt sarcina dificilă de a descifra scrisul de mână.

— Poirot, am spus eu. Trebuie să continui? Trece într-un final la subiect?

— Continuă, prietene. Ai răbdare.

— Răbdare! Am mormăit eu. Scrisul ăsta arată ca şi cum un păianjen ar fi intrat într-o călimară, apoi s-a plimbat pe o foaie de hârtie! Îmi amintesc că mătuşa mea Mary avea cam acelaşi scris.

M-am avântat încă o dată în citirea epistolei.

În dilema mea prezentă, mi-am dat seama că aţi putea face pentru mine investigaţiile necesare. După cum vă daţi seama, problema necesită cea mai mare discreţie şi, de fapt, s-ar putea – nu trebuie să vă spun cât de sincer sper şi mă rog („mă rog” era subliniat de două ori) să fie aşa – să mă înşel. Oamenii sunt în stare uneori să atribuie prea multă semnificaţie faptelor pretabile la explicaţii normale.

— N-am sărit cumva o pagină? Am murmurat eu, cu oarecare nedumerire.

Poirot chicoti.

— Nu, nu.

— Pentru că n-are nici un înţeles! Despre ce vorbeşte?

— Continuez toujours {4}.

— După cum vă daţi seama, problema… Nu, am citit deja asta. Oh! Da, aici eram!

În circumstanţele pe care sunt convinsă că veţi fi primul care le va aprecia, îmi e imposibil să consult pe cineva din Market Basing (m-am uitat la antetul scrisorii – Littlegreen House, Market Basing, Berks), dar, în acelaşi timp, sunt sigură că veţi înţelege că mă simt stânjenită („stânjenită” subliniat). În timpul ultimelor zile mi-am reproşat că am avut o imaginaţie exagerată („imaginaţie” subliniat de trei ori), dar m-am simţit doar din ce în ce mai neliniştită. Poate că acord prea multă importanţă unui lucru care, la urma urmei, e doar un fleac („fleac” subliniat de două ori), dar tulburarea mea rămâne. Simt foarte clar că mintea trebuie să mi se potolească în privinţa asta. Grija îmi cuprinde mintea şi-mi afectează sănătatea, şi, bineînţeles, sunt într-o situaţie dificilă, pentru că nu pot să spun nimic nimănui („nimic nimănui” era subliniat cu o linie groasă). Bineînţeles că în înţelepciunea dumneavoastră aţi putea să spuneţi că toată treaba nu-i decât o iluzie. Faptele ar putea avea o explicaţie complet nevinovată („nevinovată” subliniat). Cu toate acestea, oricât de banale ar fi fost ele, de la incidentul cu mingea câinelui mă simt din ce în ce mai mult cuprinsă de îndoieli şi alarmată. De aceea aş primi cu bucurie opiniile şi sfatul dumneavoastră în această privinţă. Sunt convins că mi-ar lua o mare greutate de pe suflet. Poate că veţi avea amabilitatea să-mi comunicaţi care sunt tarifele dumneavoastră şi ce mă sfătuiţi să fac în această privinţă.

Trebuie să înţelegeţi că nimeni de aici nu ştie nimic. Ştiu că faptele sunt foarte banale şi lipsite de importanţă, dar

sănătatea mea nu-i prea bună, şi nervii mei („nervii” era subliniat de trei ori) nu mai sunt ce-au fost. Sunt convinsă că griji de felul ăsta îmi fac foarte rău, şi, cu cât mă gândesc mai mult la problemă, cu atât sunt mai convinsă că am dreptate şi că nu-i posibil să greşesc. Sigur, nici nu visez să spun ceva (subliniat) cuiva (subliniat).

În speranţa că voi primi cât mai curând sfatul dumneavoastră în această privinţă, Rămân a dumneavoastră sinceră,

Emily Arundell

Am întors scrisoarea şi am privit atent fiecare pagină.

— Dar, Poirot, am protestat eu, despre ce-i vorba?

Prietenul meu ridică din umeri.

— Chiar, despre ce-i vorba?

Am bătut cu degetul în foi, cu oarecare nerăbdare.

— Ce femeie! De ce doamna sau domnişoara Arundell…

— Cred că domnişoară. E o scrisoare tipică de fată bătrână.

— Da, am zis eu. O adevărată fată bătrână sâcâitoare. De ce nu spune la ce se referă?

Poirot oftă.

— După cum ai spus, un eşec regretabil în folosirea ordinii şi metodei în procesele mintale, iar fără ordine şi metodă, Hastings…

— Bine, l-am întrerupt eu în grabă. Micile celule cenuşii practic nu există.

— Prietene, n-aş zice asta.

— Eu aş zice. Care-i rostul scrierii unei asemenea epistole?

— Adevărat, nu prea există, recunoscu Poirot.

— O îndelungă pălăvrăgeală despre nimic, am continuat eu. Vreo indispoziţie a câinelui ei gras – probabil un căţeluş astmatic sau un pechinez care latră mereu. Cu toate astea, ai citit scrisoarea de două ori, am spus eu, uitându-mă curios la prietenul meu. Poirot, nu te înţeleg.

Poirot zâmbi.

— Tu, Hastings, ai fi aruncat-o direct la coş?

— Cred că da, am recunoscut, privind scrisoarea încruntat. Probabil că-s greu de cap, ca de obicei, dar eu nu văd nimic interesant în scrisoarea asta.

— Şi totuşi, există ceva de mare interes – ceva ce mi-a atras imediat atenţia.

— Aşteaptă, am strigat eu. Nu-mi spune. Să vedem dacă pot să-mi dau seama singur.

Poate că era o copilărie din partea mea. Am examinat scrisoarea foarte atent. Apoi am clătinat din cap.

— Nu, nu văd nimic. Bătrâna era preocupată, îmi dau seama de asta, dar aşa sunt deseori bătrânele. Poate să nu fi existat nici un motiv – s-ar putea să existe vreunul, dar nu văd ce te-ar face să spui că există. Doar dacă nu-i vorba de instinctul tău…

Poirot ridică mâna, ofensat.

— Instinct! Ştii că nu-mi place cuvântul ăsta. „Ceva pare să-mi spună” – asta sugerezi tu. Jamais de la vie! {5} Eu ra ţionez. Eu folosesc micile celule cenuşii. Hastings, există un lucru interesant în scrisoare, pe care l-ai ignorat complet.

— Foarte bine, am spus eu, fără chef. Mă dau bătut.

— Bătut? Bătut de cine?

— E o expresie. Care înseamnă că-ţi dau voie să te bucuri spunându-mi din ce cauză am fost un prost.

— Hastings, n-ai fost prost, ci neatent.

— Bine, dă-i drumul! Care-i lucrul acela interesant? Presupun că, la fel ca în cazul „incidentului cu mingea câinelui”, lucrul interesant e că nu există nimic interesant!

Poirot ignoră această ieşire a mea. Spuse calm:

— Lucrul interesant este data.

— Data?

Am luat scrisoarea. În partea de sus din stânga era scris 17 aprilie.

— Da, am zis eu încet. Asta-i ciudat. 17 aprilie.

— Iar acum suntem în 28 iunie. C’est curieux, n'est ce pas? {6} Cu mai bine de două luni în urmă.

Am clătinat din cap a îndoială.

— Probabil că nu înseamnă nimic. O greşeală. A vrut să scrie iunie, şi a scris aprilie.

— Chiar şi aşa, scrisoarea ar fi veche de zece, unsprezece zile – un lucru ciudat. Dar greşeşti. Uită-te la culoarea cernelii! Scrisoarea a fost scrisă cu mai mult de zece sau unsprezece zile în urmă. Nu, 17 aprilie e data corectă. Dar de ce n-a fost trimisă la timp?

Am ridicat din umeri.

— E uşor de răspuns. Bătrânica s-a răzgândit.

— Atunci de ce n-a distrus scrisoarea? De ce a păstrat-o două luni şi a trimis-o acum? Am fost silit să recunosc că era greu să găsesc un motiv. De fapt, nu-mi venea în minte nici un răspuns satisfăcător. M-am mulţumit să clatin din cap şi n-am spus nimic.

Poirot a dat şi el din cap.

— Vezi, există ceva. Da, este, categoric, un lucru ciudat.

— O să răspunzi la scrisoare? L-am întrebat eu.

— Oui, mon ami. {7}

Încăperea era tăcută, cu excepţia scârţâitului tocului lui Poirot. Era o dimineaţă fierbinte, înăbuşitoare. Pe fereastră venea miros de praf şi de asfalt încins.

Poirot se ridică de la birou, cu scrisoarea terminată în mână. Deschise un sertar şi scoase o cutiuţă pătrată. Din ea luă un timbru. Îl umezi cu un burete mic şi se pregăti să-l lipească de scrisoare.

Apoi se opri brusc, cu timbrul în mână, clătinând cu hotărâre din cap.

— Non! Exclamă. Ar fi o greşeală, spuse, rupând scrisoarea şi aruncând-o în coşul de gunoi. Nu aşa trebuie să procedăm. Ne vom duce acolo, prietene.

— Adică să ne ducem în Market Basing?

— Exact. De ce nu? Nu te sufoci azi în Londra? N-ar fi mai plăcut aerul de ţară?

— Dacă pui problema aşa… Am zis eu. Mergem cu maşina?

Cumpărasem un Austin la mâna a doua.

— Excelent. O zi foarte plăcută pentru o călătorie cu automobilul. Şi nici nu-i nevoie de fular. Un pardesiu subţire, o eşarfă de mătase…

— Amice, nu te duci la Polul Nord! Am protestat eu.

— Trebuie să fii atent să nu răceşti, spuse sentenţios Poirot.

— Într-o zi ca asta?

În ciuda protestelor mele, Poirot se înveşmânta cu un pardesiu cafeniu şi-şi înfăşură gâtul cu o eşarfa de mătase albă. După ce aşează cu grijă timbrul umezit pe o sugativă, cu faţa în jos, să se usuce, am părăsit împreună încăperea.

CAPITOLUL 6 –Mergem la Littlegreen House

Nu ştiu cum s-a simţit Poirot cu pardesiul şi cu fularul, dar eu eram asudat înainte să ieşim din Londra. O maşină decapotabilă blocată în trafic nu-i deloc o alegere răcoroasă într-o zi fierbinte de vară.

Dar, odată ce am ieşit din Londra şi am prins ceva viteză pe Great West Road, starea mea de spirit se îmbunătăţi.

Călătoria noastră dură cam o oră şi jumătate, şi era aproape de ora douăsprezece când am ajuns în orăşelul Market Basing. Aflat cândva pe drumul principal, oraşul era acum la vreo cinci kilometri de nebunia din trafic, datorită drumului ocolitor recent construit, aşa că îşi păstrase un aer de demnitate şi de linişte de modă veche. Singura sa stradă, lată, şi piaţa întinsă pentru târguri păreau a spune: „Eu am fost cândva un loc important, şi am rămas la fel pentru orice persoană erudită şi cu bun-simţ. Lumea asta modernă şi grăbită n-are decât să alerge pe drumul nou croit, eu am fost construit să dăinuiesc, într-o zi când solidaritatea şi frumuseţea mergeau mână-n mână”.

În mijlocul pieţii era o parcare în care se aflau doar câteva maşini, aşa că am parcat frumos Austinul; Poirot îşi lepădă veşmintele inutile, se asigură că mustăţile îi erau aranjate astfel încât să iasă în evidenţă strălucirea lor simetrică, şi cu asta am fost gata să ne apucăm de treabă.

Prima noastră întrebare nu avu parte de răspunsul obişnuit: „îmi pare rău, dar nu-s din locurile astea”. Probabil că în Market Basing nu existau străini! Localitatea avea această calitate! De fapt, am remarcat că eu şi Poirot (mai ales Poirot) ieşeam cumva în evidenţă. Nu ne potriveam cu mediul potolit al unui târg englezesc, adâncit în tradiţiile sale.

— Littlegreen House? Zise bărbatul, un individ solid cu ochi de bovină, care se uita gânditor la noi. Mergeţi drept pe High Street şi n-o s-o rataţi. E pe partea stângă. Nu-i nici un nume pe poartă, dar e prima casă mare după bancă, spuse el şi repetă: N-o s-o rataţi.

Privirea sa ne urmări în timp ce ne începeam drumul.

— Vai, vai, m-am plâns eu. Există ceva în locul ăsta care mă face să mă simt foarte băgat în seamă. Cât despre tine, Poirot, arăţi foarte exotic.

— Crezi că se observă că sunt străin?

— Chestia asta e strigătoare la cer, l-am asigurat eu.

— Şi totuşi hainele mele sunt făcute de un croitor englez, bombăni Poirot.

— Hainele nu-s totul, am zis eu. Poirot, nu se poate nega faptul că ai un fel de-a fi care nu poate trece neobservat. M-am întrebat deseori dacă asta nu te-a stânjenit în cariera ta.

Poirot oftă.

— Asta e din cauză că în capul tău e întipărită ideea greşită că un detectiv trebuie să fie obligatoriu un om cu barbă falsă care se ascunde după un stâlp! Barba falsă e vieux jeu {8} şi urmărirea cuiva e un lucru pe care în meseria mea, îl fac trepăduşii. Oamenii de teapa mea, prietene, nu trebuie decât să stea pe un scaun şi să gândească.

— Ceea ce explică de ce mergem pe strada asta groaznic de fierbinte într-o dimineaţă exagerat de caldă.

— Hastings, mi-ai dat un răspuns foarte potrivit. Recunosc că, de data asta, m-ai învins.

Am găsit destul de uşor Littlegreen House, dar ne aştepta o chestie şocantă: un anunţ al unui agent imobiliar.

În timp ce ne uitam la el, mi-a atras atenţia lătratul unui câine.

În locul acela, tufişurile erau rare, iar câinele putea fi văzut cu uşurinţă. Era un terrier cu blana sârmoasă şi zburlită. Avea picioarele depărtate, uşor într-o parte, şi lătra cu o bucurie evidentă, încântat de el însuşi, ceea ce demonstra că era mânat de cele mai binevoitoare motive.

„Nu-i aşa că sunt un câine de pază bun? Părea el a spune. Nu vă sinchisiţi de mine! O fac doar ca să mă distrez. Sigur, îmi fac şi datoria. Trebuie să arăt că-i un câine aici! O dimineaţă foarte plicticoasă. Ce noroc că am ceva de făcut! Veniţi la noi? Sper că da. E al naibii de plictisitor. Mi-ar prinde bine un pic de conversaţie.”

— Salut, bătrâne, am zis eu şi am întins un pumn.

Câinele îşi strecură capul prin gard, adulmecă bănuitor, apoi dădu blând din coadă, scoţând câteva lătrături sacadate.

— Desigur, n-am fost prezentaţi cum se cuvine, trebuie să mai exersăm! Dar văd că faci progrese!

— Eşti un câine bun, i-am zis eu.

— Ham, făcu terrierul, amabil.

— Ei bine, Poirot, am spus eu, întrerupând conversaţia şi întorcându-mă către prietenul meu.

Pe figura sa era o expresie ciudată – una pe care n-o puteam identifica exact. Un soi de aţâţare stăpânită – asta părea a fi descrierea cea mai potrivită.

— Incidentul cu mingea câinelui, murmură Poirot. Cel puţin avem un câine.

— Ham, făcu noul nostru prieten, apoi se aşează, căscă zdravăn şi se uită la noi plin de speranţă.

— Ce facem în continuare? Am întrebat eu.

Câinele părea să pună aceeaşi întrebare.

— Parbleu, mergem la domnii – cum îi cheamă?

— Domnii Gabler şi Stretcher.

— Aşa mi se pare normal, l-am aprobat eu.

Ne-am întors pe unde veniserăm; cunoştinţa noastră canină trimise câteva lătrături dezgustate după noi.

Sediul domnilor Gabler şi Stretcher se afla în Piaţa Târgului. Am intrat într-un birou întunecat, unde am fost întâmpinaţi de o tânără cu polipi şi cu ochi spălăciţi.

— Bună dimineaţa, zise politicos Poirot.

Tânăra vorbea în momentul acela la telefon, dar ne arătă un scaun, iar Poirot se aşeză. Am găsit alt scaun şi l-am tras mai în faţă.

— Nu ştiu, nu-s sigură, spuse tânăra la telefon. Nu, nu ştiu cât vor fi ratele… Pardon? Oh, apă curentă, cred, dar, bineînţeles, nu pot să fiu sigură… Îmi pare foarte rău… Nu, e plecat… Nu, nu pot să vă spun… Da, sigur că o să-l întreb… Da… 8135? Cred că n-am înţeles. Oh… 8935… 39… Oh, 5135… Da, o să-i spun să vă sune… După ora şase. Oh, mă scuzaţi, înainte de şase… Mulţumesc foarte mult.

Puse receptorul în furcă, mâzgăli 5319 pe un bloc de notiţe şi aruncă o privire întrebătoare, dar lipsită de interes către Poirot.

Acesta începu să vorbească, plin de vioiciune:

— Am observat că există o casă de vânzare chiar la marginea oraşului. Cred că se numeşte Littlegreen House.

— Pardon?

— O casă de vânzare, spuse Poirot lent şi clar. Littlegreen House.

— Oh, Littlegreen House, zise tânăra, neclar. Littlegreen House aţi spus?

— Aşa am spus.

— Littlegreen House, zise tânăra, făcând un efort mintal evident. Da, cred că domnul Gabler ştie despre ea.

— Pot să-l văd pe domnul Gabler?

— E plecat, spuse tânăra cu un soi de satisfacţie slabă, anemică, satisfacţia celui care zice „unu zero pentru mine”.

— Ştiţi când se întoarce?

— Nu ştiu, spuse tânăra.

— Înţelegeţi, caut o casă în zona aceea, îi explică Poirot.
— Oh, da, zise tânăra, fără a părea interesată.
— Iar Littlegreen House pare să fie exact ceea ce caut. Puteţi să-mi daţi nişte informaţii?
— Informaţii? Întrebă tânăra, părând uimită.
— Informaţii despre Littlegreen House.
Fără nici un chef, femeia deschise un sertar şi scoase un dosar cu hârtii în dezordine. Apoi strigă:
— John!
Un tânăr deşirat, care stătea într-un colţ, îşi ridică privirea.
— Da, domnişoară.
— Avem ceva informaţii despre… Cum i-aţi spus?
— Littlegreen House, zise Poirot foarte clar.
— Aveţi un anunţ mare despre ea aici, am comentat eu, arătând spre perete.
Tânăra mă privi cu răceală. „Doi la unu”, păru ea că-şi spune, însă nu-mi plăceau regulile după care juca. Îşi chemă întăriri.
— John, ştii ceva despre Littlegreen House?
— Nu, domnişoară. Trebuie să fie în dosar.
— Îmi pare rău, spuse tânăra, fără ca măcar să arunce o privire pe hârtii. Cred că am expediat toate informaţiile.
— C’est dommage.
— Pardon?
— Păcat.
— Avem un bungalow drăguţ la Hemel End, două dormitoare, o sufragerie.
Femeia vorbea fără entuziasm, dar cu aerul cuiva care vrea să-şi facă datoria faţă de patronul său.
— Nu, mulţumesc.
— Şi o casă din mai multe corpuri lipite între ele, cu o mică seră. Pot să vă dau informaţii despre asta.
— Nu, mulţumesc. Voiam să ştiu ce chirie cereţi pentru Littlegreen House.

— Nu-i de închiriat, zise tânăra, hotărând să fie mai cooperantă în legătură cu Littlegreen House, de dragul de a marca un punct. E doar de vânzare.

— Pe anunţ scrie: „De închiriat sau de vânzare”.

— Nu ştiu nimic în legătură cu asta, dar e doar de vânzare.

În momentul acela, uşa se deschise, şi în cameră pătrunse În grabă un bărbat de vârstă medie, cu păr cenuşiu. Ne examină cu ochi scânteietori şi neiertători. Uitându-se încruntat înspre angajata sa, o întrebă ceva din priviri.

— Acesta e domnul Gabler, zise tânăra.

Domnul Gabler deschise uşa biroului său cu un gest elegant.

— Pe aici, domnilor.

Ne conduse înăuntru, ne invită să luăm loc cu un gest amplu, iar el însuşi se aşează în faţa noastră, în spatele unui birou cu tăblie netedă.

— Ce pot să fac pentru dumneavoastră?

Poirot începu din nou, perseverent.

— Aş dori câteva amănunte despre Littlegreen House…

Nu apucă să continue. Domnul Gabler preluă comanda.

— Ah! Littlegreen House – asta da, proprietate! O afacere nemaipomenită. De abia a pătruns pe piaţă. Domnilor, vă pot spune că nu oferim des o casă de categoria asta la un asemenea preţ. Gusturile se schimbă. Oamenilor li se bagă pe gât clădiri din materiale ieftine. Ei vor ceva zdravăn. Clădiri bune, case în adevăratul sens al cuvântului. O proprietate frumoasă – cu caracter, cu simţire – de preferinţă în stil georgian. Asta vor oamenii – există o pasiune pentru casele de epocă, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Ah, da, Littlegreen House n-o să fie mult timp pe piaţă. Va fi înhăţată. Înhăţată! Un membru al parlamentului a venit sâmbăta trecută să se uite la ea. I-a plăcut atât de mult, încât o să vină din nou în acest weekend. Şi o mai doreşte un domn de la bursă. Oamenii vor linişte când vin la ţară, vor să fie departe de aglomeraţie. Drumurile principale sunt bune pentru unii, dar noi îi atragem aici pe

cei care au clasă. Şi asta are casa. Clasă! Trebuie să recunoaşteţi, mai demult ştiau cum să ridice edificii pentru domni! Da, n-o să avem mult timp Littlegreen House pe listele noastre!

Domnul Gabler {9}, căruia, după cum mi-am dat seama, i se potrivea de minune numele, se opri să-şi tragă răsuflarea.

— Şi-a schimbat de multe ori proprietarul în ultimii ani? Întrebă Poirot.

— Dimpotrivă. A aparţinut unei singure familii timp de peste cincizeci de ani. Familia Arundell. Foarte respectată în oraş. Doamne de şcoală veche. Se ridică, deschise uşa şi strigă: Domnişoară Jenkins, informaţiile despre Littlegreen House! Iute! Se întoarse la birou.

— Am nevoie de o casă aflată cam la distanţa aceasta de Londra, zise Poirot. La ţară, dar nu în fund de ţară, dacă mă înţelegeţi…

— Perfect, perfect. Dacă-i prea la ţară, nu merge. Printre altele, servitorilor nu le place asta. Aici aveţi avantajele de la ţară, dar nu şi dezavantajele.

Domnişoara Jenkins pătrunse înăuntru cu o foaie de hârtie dactilografiată, pe care o puse în faţa patronului. Acesta îi făcu semn din cap să plece.

— Asta e, spuse domnul Gabler, citind cu o rapiditate exersată. Casă de epocă: patru saloane, opt dormitoare şi camere de toaletă, camerele de serviciu obişnuite, bucătărie spaţioasă, anexe încăpătoare, grajduri etc. Apă curentă, grădini de modă veche, întreţinere ieftină, suprafaţă de trei acri, două case de vară, etc., etc. Preţ 2 850 de lire sau o ofertă apropiată.

— Puteţi să-mi daţi un permis ca s-o vizitez?

— Sigur, dragă domnule, spuse domnul Gabler şi începu să scrie cu o caligrafie plină de înfloriturі. Numele şi adresa dumneavoastră?

Spre surpriza mea, Poirot se prezentă drept domnul Parotti.

— Mai avem pe lista noastră alte două proprietăţi care ar putea să vă intereseze, continuă domnul Gabler.

Poirot îi permise să le adauge pe permis.

— Littlegreen House poate fi vizitată oricând? Se interesă el.

— Sigur, dragă domnule. In reşedinţă există servitori. Poate că-i mai bine să-i sun, ca să fim siguri. Vreţi să vă duceţi acolo imediat? Sau după prânz?

— Poate că după prânz ar fi mai bine.

— Sigur, sigur. O să sun şi o să le spun să vă aştepte pe la ora două… E bine aşa?

— Mulţumesc. Vorbeaţi despre proprietarul casei – o domnişoară Arundell, parcă aşa aţi spus…

— Lawson. Domnişoara Lawson. Acesta este numele actualului proprietar. Îmi pare rău că trebuie să vă spun, dar domnişoara Arundell a murit cu puţin timp în urmă. De aceea a ajuns casa la vânzare. Şi vă asigur că va fi înhăţată de îndată. Fără nici o îndoială. Între noi fie vorba, dacă vreţi să faceţi o ofertă, trebuie s-o faceţi iute. După cum v-am spus, doi domni umblă deja după ea, şi n-aş fi surprins să primesc oricând o ofertă de la vreunul din ei. Ştiu unul de celălalt. Competiţia îmboldeşte oamenii, nu-i nici o îndoială în privinţa asta. Ha, ha! N-aş vrea să fiţi dezamăgit.

— Presupun că domnişoara Lawson abia aşteaptă să vândă.

Domnul Gabler coborî glasul şi spuse, confidenţial:

— Exact. Locuinţa e mai mare decât şi-ar dori – e o doamnă de vârstă medie, singură. Vrea să scape de ea şi să-şi ia o casă la Londra. E de înţeles. De aceea locuinţa e ridicol de ieftină.

— Poate că domnişoara e deschisă unei oferte?

— Asta-i ideea, domnule. Faceţi o ofertă şi lăsaţi bila să se rostogolească. Dar credeţi-mă că nu va fi nici o problemă să obţineţi un preţ apropiat de cel pe care vi l-am spus. E un preţ ridicol! Dacă aţi construi o casă ca asta, v-ar costa fix

şase mii, bănuţ cu bănuţ, fără să mai punem la socoteală valoarea terenului şi amplasarea stradală.

— Domnişoara Arundell a murit subit, nu-i aşa?

— Oh, n-aş spune asta. Anno domini, anno domini. Trecuse şaptezeci de ani de ceva vreme. Şi era suferindă de mult timp. Ultima din familia sa – poate ştiţi câte ceva despre familie?

— Cunosc nişte oameni cu acelaşi nume, care aveau rude în partea asta a lumii. Presupun că s-ar putea să fie aceeaşi familie.

— Posibil. Au fost patru surori. Una s-a măritat destul de târziu, iar celelalte trei au trăit aici. Doamne de şcoală veche. Domnişoara Emily a fost ultima dintre ele. Foarte apreciată în oraş. Se întinse şi-i dădu permisul lui Poirot. Să vă întoarceţi şi să-mi spuneţi ce credeţi, da? Sigur, trebuie modernizat câte ceva pe ici, pe colo. E de aşteptat. Dar eu spun întotdeauna: „Ce înseamnă o baie, două? Se fac uşor”.

Ne-am luat rămas-bun, şi ultimul lucru pe care l-am auzit a fost vocea absentă a domnişoarei Jenkins care spunea:

— Domnule, a sunat doamna Samuels. Ar vrea să-i daţi un telefon – Olanda 5391. Din câte îmi aminteam, acesta nu era nici numărul pe care îl mâzgălise domnişoara Jenkins pe blocul ei de notiţe, nici numărul care-i fusese transmis prin telefon.

Eram convins că domnişoara Jenkins se răzbuna pentru că fusese obligată să găsească informaţiile despre Littlegreen House.

CAPITOLUL 7 –Prânz la George

Când am ajuns în piaţă, am repetat cu voce tare cum că domnului Gabler i se potrivea de minune numele. Poirot m-a aprobat, zâmbind.

— O să fie dezamăgit dacă n-ai să te întorci, am zis eu. Cred că are impresia că după această discuţie casa e ca şi vândută.

— Da, chiar aşa, mă tem că-l aşteaptă o mare dezamăgire.

— Presupun că putem prânzi aici, înainte să pornim spre Londra, sau putem să mâncăm într-un local mai potrivit, în drumul de întoarcere.

— Dragă Hastings, nu intenţionez să părăsesc atât de iute Market Basing. Nu am dus încă la bun sfârşit lucrul pentru care am venit aici.

M-am uitat la el.

— Ce vrei să spui? Dragă prietene, problema s-a rezolvat. Bătrâna e moartă.

— Exact.

Tonul pe care spusese acest unic cuvânt mă făcu să-l privesc mai atent ca înainte. Era evident că-l frământa ceva de când citise scrisoarea aceea incoerentă.

— Dar e moartă, Poirot! Am spus eu cu blândeţe. Ce rost are să ne agităm? Femeia nu mai poate să ne spună nimic. Indiferent ce necazuri a avut, s-au terminat.

— Cu câtă uşurinţă şi nepăsare dai deoparte problema! Dă-mi voie să-ţi spun că nici o problemă nu-i terminată până când Hercule Poirot nu încetează să mai fie preocupat de ea!

Ar fi trebuit să ştiu din proprie experienţă că n-are nici un rost să-l contrazici pe Poirot. Cu toate acestea, am continuat:

— Din moment ce e moartă…

— Exact, Hastings. Exact, exact, exact. Repeţi acest aspect important cu o nepăsare înfiorător de mare şi de nejustificată având în vedere însemnătatea lui. Nu vezi semnificaţia acestui fapt? Domnişoara Arundell e moart ă.

— Dar, dragul meu Poirot, moartea ei a fost naturală şi cât se poate de obişnuită. N-a existat nimic ciudat şi inexplicabil, în privinţa asta avem cuvântul bătrânului Gabler.

— Avem cuvântul lui că Littlegreen House e o afacere de 2 850 de lire. Accepţi spusele lui ca pe Sfânta Evanghelie?

— Nu. Am impresia că Gabler vrea neapărat să vândă casa aia – probabil că trebuie modernizată din pod până-n

pivniţă. Aş fi gata să jur că el – sau mai degrabă clientul său – ar fi dispus să accepte un preţ mult mai mic. Trebuie să fie tare greu să scapi de casa aceea mare în stil georgian, cu faţada chiar la stradă.

— Eh bien, zise Poirot, atunci să nu mai spui: „Aşa a zis Gabler”, de parcă ar fi un profet care nu poate să mintă.

Voiam să protestez din nou, dar în momentul acela am trecut pragul localului George, iar Poirot puse capăt conversaţiei cu un „Ssst!” energic. Am fost îndrumaţi către salonul pentru cafea, o încăpere cu proporţii frumoase, cu ferestre bine închise şi cu duhoare de mâncare râncedă. Ne întâmpină un chelner bătrân care respira greu. Se părea că eram singurii clienţi care prânzeau. Am avut parte de o friptură excelentă de oaie, porţii mari de varză apoasă şi nişte cartofi sfrijiţi. Au urmat nişte fructe fierte, cam fără gust, şi cremă de ouă. După brânza gorgonzola şi biscuiţi, chelnerul ne aduse două ceşti cu un lichid dubios, căruia îi spunea cafea.

În momentul acela, Poirot scoase permisul de vizitare şi solicită ajutorul chelnerului.

— Da, domnule. Ştiu unde se află majoritatea acestor case. Hemel Down e la vreo cinci kilometri – pe drumul Much Benham; e o locuinţă mică. Naylor's Farm e cam la un kilometru jumătate. Există un soi de cărare care duce până la ea, aproape imediat după King's Head. Bisset Grange? Nu, n-am auzit niciodată de casa asta. Littlegreen House e foarte aproape, la doar câteva minute de mers pe jos.

— Cred că am văzut-o deja, din exterior. Probabil că are cele mai mari şanse s-o cumpăr. E în bună stare, nu-i aşa?

— Oh, da, domnule. E în bună stare – acoperişul, jgheaburile şi toate celelalte. Sigur, de modă veche. N-a fost niciodată modernizată în vreun fel. Grădinile sunt adevărate tablouri. Domnişoara Arundell era foarte pasionată de grădina sa.

— Văd că aparţine unei domnişoare Lawson.

— Adevărat, domnule. Domnişoara Lawson a fost doamna de companie a domnişoarei Arundell, şi, când bătrâna doamnă a murit, ei i-a fost lăsat totul – casa şi tot restul.

— Adevărat? Presupun că nu avea rude cărora să le lase averea…

— Ei, n-a fost chiar aşa, domnule. Avea nepoate şi nepoţi în viaţă. Dar, bineînţeles, domnişoara Lawson era cu dânsa tot timpul. Şi, bineînţeles, era o doamnă bătrână şi, ei bine, aşa a fost.

— Probabil că a fost doar casa şi ceva bănuţi.

Am avut deseori ocazia să observ că, în timp ce o întrebare directă nu duce la obţinerea unui răspuns, o presupunere greşită aduce informaţii imediate, sub forma unei contraziceri.

— Nici pe departe, domnule. Nici pe departe. Toată lumea a fost surprinsă de mărimea moştenirii lăsate de bătrâna doamnă.

Testamentul era pus pe hârtie, şi suma, totul. Se pare că nu cheltuise niciodată pe măsura venitului. A lăsat vreo trei, patru sute de mii de lire.

— Mă uluieşti! Strigă Poirot. E ca într-un basm! Sărmana doamnă de companie devine brusc incredibil de bogată. Această domnişoară Lawson e încă tânără? Poate să se bucure de bogăţia picată din cer?

— Oh, nu, domnule, e o persoană între două vârste.

Modul în care chelnerul pronunţase cuvântul „persoană” reprezentase un adevărat spectacol. Era evident că domnişoara Lawson, fosta doamnă de companie, nu devenise o persoană de seamă în Market Basing.

— Probabil că nepoatele şi nepoţii au fost dezamăgiţi, cugetă Poirot.

— Da, domnule, cred că a fost un şoc pentru ei. Un lucru complet neaşteptat. Au fost resentimente şi aici, în Market Basing. Există unii care susţin că nu-i drept să laşi moştenire celor care nu-s sânge din sângele tău. Dar, bineînţeles, există şi alţii care susţin că fiecare are dreptul

să facă întocmai ce vrea cu ce-i aparţine. Desigur, ambele puncte de vedere au oarecare dreptate.

— Domnişoara Arundell a locuit mulţi ani aici, nu-i aşa?

— Da, domnule. Dânsa a locuit aici, surorile dânsei şi bătrânul general Arundell, tatăl ei, înaintea lor. Bineînţeles, eu nu mi-l amintesc, dar cred că a fost un personaj interesant. A luptat în Răscoala din India.

— Au fost mai multe surori?

— Pe trei dintre ele mi le amintesc, şi cred că a mai fost o a patra, care s-a măritat. Da, domnişoara Matilda, domnişoara Agnes şi domnişoara Emily. Domnişoara Matilda a murit prima, apoi domnişoara Agnes şi, în cele din urmă, domnişoara Emily.

— Asta s-a întâmplat recent?

— La începutul lui mai – sau poate la sfârşitul lui aprilie.

— A zăcut o vreme?

— Se simţea când mai bine, când mai rău. Era o fire bolnăvicioasă. Fusese gata să moară, cu un an în urmă, de hepatită. Un timp după aceea a fost galbenă ca o lămâie. Da, în ultimii cinci ani din viaţă a avut o sănătate şubredă.

— Presupun că aveţi medici buni aici…

— Mda, există doctorul Grainger. E aici de aproape patruzeci de ani, şi cei mai mulţi oameni se duc la el. E cam excentric şi are ciudăţeniile lui, dar e un medic bun, nu e altul mai priceput ca el. Are un asociat tânăr, doctorul Donaldson. Are încă dinţi de lapte. Unii îl preferă. Şi mai există doctorul Harding, dar nu are prea mulţi clienţi.

— Presupun că doctorul Grainger era medicul domnişoarei Arundell.

— Oh, da. A scos-o din multe belele. E genul acela de om care te obligă să rămâi în viaţă, fie că vrei, fie că nu.

Poirot dădu din cap.

— Trebuie să afli câte ceva despre o localitate înainte să te stabileşti acolo, declară el. Un doctor bun e unul dintre oamenii cei mai importanţi.

— Foarte adevărat, domnule.

Poirot ceru apoi nota şi lăsă un bacşiş substanţial.

— Mulţumesc, domnule. Mulţumesc foarte mult, domnule. Sper să vă stabiliţi aici, domnule.

— Şi eu sper, minţi Poirot.

Am plecat din localul George.

— Eşti mulţumit, Poirot? L-am întrebat eu, în timp ce ieşeam în stradă.

— Nici pe departe, prietene.

Şi se îndreptă într-o direcţie la care nu mă aşteptam.

— Poirot, unde ne ducem acum?

— La biserică, prietene. S-ar putea să fie interesant. Nişte plăci funerare – un monument funerar vechi.

Am clătinat din cap cu îndoială.

Poirot cercetă iute interiorul bisericii. Cu toate că era un model interesant pentru ceea ce ghidurile turistice numesc „stilul timpuriu”, fusese atât de conştiincios restaurată în zilele vandalice din perioada victoriană, încât rămăseseră prea puţine lucruri interesante.

În continuare, Poirot păru a se plimba la întâmplare prin cimitirul bisericii, citind unele dintre epitafe, comentând numărul de decese din anumite familii, scoţând uneori câte o exclamaţie din cauza bizareriei unui nume.

Însă n-am fost surprins când, în cele din urmă, se opri în faţa a ceea ce eram convins că fusese obiectivul său de la bun început.

Pe o placă impunătoare de marmură se afla o inscripţie parţial ştearsă:

CONSACRAT
AMINTIRII LUI
JOHN LAVERTON ARUNDELL GENERAL REGIMENTUL 24 SIKH CARE A ADORMIT ÎNTRU HRISTOS LA 19 MAI 1888
ÎN VÂRSTĂ DE 69 DE ANI
„LUPTĂ DE PARTEA BINELUI CU TOATĂ PUTEREA TA”
ŞI A

MATILDEI ANN ARUNDELL DECEDATĂ LA 10 MARTIE 1912
„MĂ VOI SCULA ŞI MĂ VOI DUCE LA TATĂL MEU”
ŞI A LUI
AGNES GEORGINA MARY ARUNDELL DECEDATĂ LA 20 NOIEMBRIE 1921
„CERE ŞI ŢI SE VA DA”

Urmau apoi şiruri noi de litere. Se vedea limpede că nu erau făcute de mult timp:
ŞI A LUI
EMILY HARRIET LAVERTON ARUNDELL DECEDATĂ LA 1 MAI 1936
„FACĂ-SE VOIA TA”

Poirot rămase un timp locului, privind. Murmură încet.
— 1 mai… 1 mai… Iar astăzi, 28 iunie, am primit scrisoarea ei. Nu vezi, Hastings, că acest fapt trebuie explicat? Vedeam.
De fapt, vedeam că Poirot decisese că trebuia explicat.
CAPITOLUL 8 –Interiorul din Littlegreen House

Când am părăsit cimitirul, Poirot o luă drept spre Littlegreen House. Am presupus că rolul său era încă acela de posibil cumpărător. Ţinând cu grijă în mână diferitele permise, la vedere, cu cel referitor la Littlegreen House deasupra, deschise poarta şi merse pe alee către uşa din faţă.
Cu această ocazie, prietenul nostru terrierul nu apăru, dar lătratul său se auzi în interiorul casei, însă undeva departe – am presupus că în zona bucătăriei.
Am auzit sunet de paşi care traversau holul, iar uşa fu deschisă de o femeie cu figură plăcută, având între cincizeci şi şaizeci de ani, care părea, evident, tipul de servitoare de modă veche care se întâlneşte rar în zilele noastre.
Poirot îşi prezentă povestea.

— Da, domnule, agentul imobiliar a telefonat. Pe aici, vă rog.

Jaluzelele care erau închise la prima noastră vizită, atunci când veniserăm pentru a arunca un ochi pe furiş, erau acum deschise, în aşteptarea vizitei noastre. Am remarcat că totul era imaculat şi bine întreţinut. Se vedea că ghidul nostru era o femeie deosebit de conştiincioasă.

— Domnule, aceasta este camera pentru dimineaţă.

Am privit în jur, aprobator. O încăpere plăcută, cu ferestre lungi, cu vedere la stradă. Avea mobilă bună, solidă, de modă veche, în cea mai mare parte în stil victorian, dar exista şi o bibliotecă Chippendale şi un set atrăgător de scaune Hepplewhite.

Eu şi Poirot ne-am purtat în modul în care se poartă de obicei oamenii cărora li se arată o casă. Am rămas nemişcaţi, părând cam stânjeniţi şi murmurând remarci de felul „foarte drăguţ”, „o cameră foarte plăcută”, „camera pentru dimineaţă, aţi spus?”

Servitoarea ne conduse prin hol, într-o cameră din cealaltă latură a casei. Aceasta era mult mai mare.

— Domnule, aceasta este sufrageria.

Încăperea era evident în stil victorian. O masă grea din mahon, un bufet masiv dintr-un mahon aproape purpuriu, cu ciorchini mari de fructe sculptate, scaune de sufragerie solide, capitonate cu piele. Pe perete atârnau tablouri, evident portrete de familie.

Terrierul continua să latre în locul în care fusese sechestrat. Brusc, sunetul păru să crească în intensitate. Câinele putu fi auzit galopând pe hol, cu un crescendo de lătrături.

„Cine a intrat în casă? O să-l sfâşii bucată cu bucată!” Acesta era laitmotivul cântecului pe care-l interpreta.

Ajunse în prag, adulmecând zgomotos.

— Oh, Bob, câine neastâmpărat ce eşti! Exclamă călăuza noastră. Nu-l băgaţi în seamă, domnule. Nu vă va face „ici un rău.

Într-adevăr, după ce îi analiză pe intruşi, Bob îşi schimbă comportamentul. Se strecură înăuntru şi se prezentă într-un mod plăcut.

„Încântat să vă întâlnesc, domnule, spuse el, în timp ce le mirosea gleznele de jur împrejur. Scuzaţi zgomotul, vă rog, dar trebuie să-mi fac meseria. Ştiţi, trebuie să fii atent pe cine laşi să intre. Dar duc o viaţă plicticoasă, şi-s cu adevărat încântat să văd un vizitator. Am impresia că şi dumneavoastră aveţi câini."

Ultima propoziţie îmi fusese adresată. M-am oprit şi l-am mângâiat.

— Drăguţ flăcău, i-am spus eu femeii. Dar ar trebui tuns un pic…

— Da, domnule, de obicei e tuns de trei ori pe an.

— E bătrân?

— Oh, nu, domnule, Bob n-are decât şase ani. Iar uneori se poartă ca un căţeluş. Ia papucii bucătăresei şi fuge cu ei. Dar e foarte blând, cu toate că n-aţi crede asta când auziţi gălăgia pe care o face uneori. Singura persoană cu care are ceva e poştaşul, care-i îngrozit de el.

Bob investiga acum crăcii pantalonilor lui Poirot. După ce află tot ce se putea printr-un adulmecat îndelung („Nu-i prea rău, dar nu-i cu adevărat o persoană care îndrăgeşte câinii"), se întoarse la mine, lăsându-şi capul într-o parte şi uitându-se plin de speranţă.

— Nu ştiu ce au câinii cu poştaşii, continuă ghidul nostru.

— E o chestie de raţionament, zise Poirot. Câinele latră dintr-un motiv. E inteligent şi-şi face deducţiile din punctul său de vedere. Există oameni care pot intra în casă şi oameni care nu pot – un câine învaţă iute lucrul acesta. Eh bien, care-i persoana care încearcă des şi cu încăpăţânare să fie primită, sunând la uşă de două, trei ori pe zi – şi care nu-i primită niciodată? Poştaşul. Deci este evident că este un oaspete nedorit, din punctul de vedere al stăpânului casei. Poştaşul e trimis să-şi vadă de treburi, dar se încăpăţânează să revină şi să încerce din nou să intre.

Datoria câinelui e clară: să ajute la izgonirea indivizilor nedoriţi, dacă se poate să-i şi muşte. Un lucru foarte logic, spuse Poirot şi se uită la Bob. Îmi închipui că-i un individ foarte inteligent.

— Oh, da, domnule, este. Bob e aproape ca un om.

Servitoarea deschise altă uşă.

— Salonul, domnule.

Salonul invoca amintirile trecutului. În el plutea o vagă aromă de plante ornamentale parfumate. Tapiţeria era uzată, modelul cu ghirlande de trandafir fiind decolorat. Pe pereţi atârnau gravuri şi picturi în acuarelă. Existau o mulţime de porţelanuri – ciobani şi ciobăniţe – fragile. Şi perne brodate cu o lână fină. Fotografii decolorate în rame arătoase de argint. Multe cutii incrustate, pentru lucrul de mână şi cutii pentru ceai. Dar mie mi s-au părut că, dintre toate, cele mai fascinante erau două doamne, decupate minunat din hârtie de mătase, pe un suport din sticlă. Una cu o roată de tors, alta cu o pisică pe genunchi.

Atmosfera zilelor trecute, zilelor de trândăveală, de rafinament, a „doamnelor şi domnilor” mă învălui. Era, într-adevăr, o cameră în care să te retragi. Aici stăteau doamnele şi brodau, iar dacă se fuma vreo ţigară, de către un membru favorizat al sexului masculin, ce scuturat de perdele şi aerisire generală a încăperii urma după aceea!

Atenţia mi-a fost atrasă de Bob. Câinele stătea lângă o măsuţă elegantă, cu două sertare, părând extrem de concentrat.

Când văzu că-l observasem, scoase un scâncet scurt, implorator, uitându-se la mine de sub masă.

— Ce vrea? Am întrebat eu.

Interesul nostru pentru Bob păru să o încânte pe servitoare, care era în mod evident topită după el.

— Mingea lui, domnule. Era păstrată întotdeauna în acest sertar. De aceea stă acolo şi o cere.

Vocea femeii se schimbă. I se adresă lui Bob într-un falset strident.

— Nu mai e acolo, frumosule. Mingea lui Bob e în bucătărie. În bucătărie, Bobsie.

Bob îşi îndreptă privirea, nerăbdător, spre Poirot.

„Femeia asta e o proastă, părea el a spune. Tu pari un tip cu creier. Mingile sunt ţinute în anumite locuri – sertarul ăsta este unul dintre ele. Întotdeauna e fost o minge acolo. Deci trebuie să fie şi acum una. E conform logicii câineşti, nu-i aşa?”

— Acum nu mai e acolo, băiete, i-am spus eu.

Câinele se uită la mine, neîncrezător. Apoi, când am ieşit din încăpere, ne urmă fără prea mult chef.

Ne-au fost arătate diferite bufete, un vestiar la parter şi o cămăruţă „pe care stăpâna o folosea ca să facă flori, domnule”.

— Ai lucrat pentru stăpâna ta mult timp? O întrebă Poirot.

— Douăzeci şi doi de ani, domnule.

— Eşti singura care are grijă de casă?

— Eu şi bucătăreasa, domnule.

— Şi ea a lucrat mult timp pentru domnişoara Arundell?

— Patru ani, domnule. Bucătăreasa cea veche a murit.

— Presupunând că aş cumpăra casa, ai fi dispusă să rămâi?

Femeia se înroşi un pic.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră, domnule, dar am să renunţ să muncesc. Vedeţi dumneavoastră, stăpâna mi-a lăsat o sumă bunicică, şi am să mă duc la fratele meu. Am rămas aici doar ca să-i fac un serviciu domnişoarei Lawson, până când locuinţa are să fie vândută, ca să am grijă de toate.

Poirot dădu din cap.

În tăcerea aceea de moment se auzi un sunet nou.

„Bum, bum, BUM.”

Un sunet monoton, ce creştea în intensitate şi care părea să coboare de undeva, de sus.

— E Bob, domnule, spuse femeia, zâmbind. Şi-a luat mingea şi i-a dat drumul pe scări. E un fel de joc al lui.

Când am ajuns la capătul scării, o minge neagră de cauciuc ajunse cu un sunet surd pe ultima treaptă. Am prins-o şi m-am uitat în sus. Bob zăcea întins pe ultima treaptă, cu labele întinse, dând încet din coadă. I-am aruncat mingea. A prins-o cu uşurinţă, a molfăit-o un minut, două, cu evidentă plăcere, apoi a pus-o între labe şi a împins-o uşor cu botul până când, în cele din urmă, a căzut peste marginea treptei şi a ţopăit din nou pe scară. Bob dădea cu furie din coadă, în timp ce urmărea mingea coborând.

— Stă acolo ore în şir, domnule. E jocul lui obişnuit. L-ar juca toată ziua. Gata, Bob. Domnii au altceva de făcut, nu să se joace cu tine.

Un câine ajută uneori la iniţierea unor relaţii de prietenie. Interesul nostru pentru Bob şi faptul că-l plăceam alungase rigiditatea naturală a unui bun servitor. In timp ce urcam la etajul la care se aflau dormitoarele, ghidul nostru pălăvrăgea de zor, prezentându-ne dovezi ale isteţimii fără pereche a lui Bob. Mingea rămăsese la piciorul scării. În timp ce treceam pe lângă el, câinele ne aruncă o privire de dezgust profund şi coborî ţanţoş scara, să-şi recupereze mingea. Când am cotit spre dreapta, l-am văzut urcând încet, cu mingea în bot, arătând ca un om extrem de bătrân, silit de persoane nechibzuite să se obosească peste măsură.

În timp ce colindam dormitoarele, Poirot începu, treptat, s-o tragă de limbă pe călăuza noastră.

— Aici au locuit patru domnişoare Arundell, nu-i aşa?

— Da, domnule, la început, dar asta a fost înainte de venirea mea. Când am venit eu, mai erau doar domnişoara Agnes şi domnişoara Emily, iar domnişoara Agnes a murit la scurt timp după aceea. Era cea mai tânără din familie. A fost ciudat că a decedat înaintea surorii sale.

— Presupun că nu era la fel de rezistentă ca sora sa.

— Nu, domnule, tocmai asta e ciudat. Domnişoara Arundell a mea, domnişoara Emily, a fost cea delicată. Toată viaţa a avut de-a face cu doctorii. Domnişoara Agnes a fost

întotdeauna puternică şi robustă, şi, cu toate acestea, a murit prima, iar domnişoara Emily, care fusese delicată din copilărie, a supravieţuit întregii familii. Ciudat cum se întâmplă lucrurile…

— Uluitor cât de des se întâmplă aşa ceva…

Poirot se cufundă într-o poveste complet mincinoasă (sunt sigur de asta) despre un unchi invalid, poveste pe care n-o să mă obosesc s-o repet aici. E suficient să vă spun că a avut efect. Discuţiile despre moarte şi despre probleme de acest fel dezleagă limbile mai mult decât oricare alt subiect. Poirot a ajuns deci în situaţia în care putea să pună întrebări care ar fi fost privite cu ostilitate bănuitoare dacă ar fi fost puse cu douăzeci de minute mai devreme.

— Boala domnişoarei Arundell a fost una lungă şi chinuitoare?

— Nu, domnule, n-aş spune aşa ceva. A fost suferindă mult timp, dacă ştiţi ce vreau să spun, încă de acum două ierni. Atunci a fost foarte rău – a avut hepatită. Era galbenă la faţă, îi era galben până şi albul ochilor…

— Ah, da, într-adevăr… (Anecdotă a lui Poirot despre un văr care părea să fie Pericolul Galben în persoană.) – Da, chiar aşa cum spuneţi, domnule. A fost teribil de bolnavă, draga de ea. Vomita tot. După părerea mea, doctorul Grainger n-a crezut că domnişoara Emily avea să scape cu viaţă. Însă obţine rezultate minunate cu sâcâitul lui. „Te-ai hotărât să zaci întinsă pe spate şi ţi-ai comandat piatra de mormânt?” a zis el. Şi ea a răspuns: „Doctore, cred că mai sunt în stare să mai lupt un pic”, iar el a zis: „Foarte bine, asta voiam să aud”. Am avut aici o soră de la spital, iar ea era convinsă că totul se terminase – chiar i-a spus doctorului o dată că ar fi mai bine să n-o mai chinuie pe bătrâna doamnă, obligând-o să mănânce, dar doctorul s-a răţoit la ea. „Aiurea! A zis el. O chinui? Tu ar trebui s-o sâcâi să se hrănească.” Supă de vită Valentine de atâtea ori, Brand's essence {10} şi câteva linguriţe de brandy. Iar la sfârşit i-a spus surorii ceva ce n-am uitat niciodată. „Eşti

tânără, fata mea, a zis el, nu-ţi dai seama câtă putere de luptă îţi dă vârsta. Tinerii renunţă şi mor, pentru că nu-s destul de interesaţi să trăiască. Dacă îmi arăţi pe cineva care are mai mult de şaptezeci de ani, îmi arăţi un luptător, pe cineva care a avut voinţa de a trăi.” Şi e adevărat, domnule, spunem întotdeauna cât de minunaţi sunt bătrânii, ce vitalitate au şi cât de bine şi-au păstrat aptitudinile, dar doctorul a subliniat de ce au trăit atât de mult şi au ajuns să fie atât de bătrâni.

— Ce lucru profund ai spus! Foarte profund! Iar domnişoara Arundell aşa era? Foarte vie, foarte interesată de viaţă?

— Oh, da, într-adevăr, domnule. Sănătatea ei era şubredă, dar mintea îi era ageră. Şi, după cum spuneam, a depăşit boala, surprinzând-o pe soră. Sora aia era o tânără arogantă, numai gulere şi manşete apretate, care aştepta să-i vină rândul să facă rapid ce avea de făcut, şi până atunci bea ceai la orice oră.

— O vindecare minunată.

— Da, domnule. Sigur, stăpâna a trebuit să fie la început foarte atentă cu dieta, totul fiert sau înăbuşit, fără untură, şi nu avea voie să mănânce ouă. Pentru ea era foarte plictisitor.

— Insă lucrul principal a fost că se simţea bine.

— Da, domnule. Sigur, avea şi mici căderi. Ceea ce aş numi crize de fiere. După un timp, stăpâna nu a mai fost atentă întotdeauna la ce mânca. Dar n-a fost nimic serios până la ultima criză.

— A fost precum boala pe care o avusese cu doi ani în urmă?

— Da, cam acelaşi lucru, domnule. Gălbinarea asta afurisită – avea din nou culoarea aia galbenă groaznică – şi greţuri teribile, şi toate celelalte. A luat-o din nou, sărmana de ea. A mâncat o grămadă de lucruri pe care nu avea voie să le mănânce. Chiar în seara în care s-a îmbolnăvit a

mâncat ceva care conţinea curry la cină, şi, după cum ştiţi, domnule, curry cade greu.

— Boala ei a apărut brusc?

— Aşa a părut, domnule, dar doctorul Grainger spune că trebuie să se fi molipsit de ceva timp. O răceală – vremea a fost foarte schimbătoare – şi mâncare prea grasă.

— Insă doamna de companie – domnişoara Lawson nu era doamna sa de companie?

— Ar fi trebuit s-o sfătuiască să renunţe la mâncărurile grele…

— Oh, nu cred că vorbele domnişoarei Lawson contau în vreun fel. Domnişoara Arundell nu era genul de om care să primească ordine de la cineva.

— Domnişoara Lawson fusese cu ea în timpul bolii precedente?

— Nu, a venit după aceea. A fost cu domnişoara Emily cam un an.

— Presupun că a avut şi înainte doamne de companie.

— Oh, o grămadă, domnule.

— Doamnele ei de companie n-au rămas atât de mult timp ca servitoarele, zise Poirot, zâmbind.

Femeia se înroşi.

— Vedeţi, domnule, erau lucruri diferite. Domnişoarei Arundell nu prea îl plăcea să aibă mult timp de-a face cu acelaşi lucru… Spuse femeia, apoi se opri.

Poirot o privi un timp, apoi zise:

— Înţeleg un pic mentalitatea doamnelor în vârstă. Sunt dornice de noutate. Şi probabil că, până la urmă, ajung să se sature de o persoană.

— Domnule, aţi spus o chestie tare deşteaptă. Aţi nimerit exact la ţintă. Când venea o doamnă nouă, domnişoara Arundell era întotdeauna curioasă – să afle despre viaţa ei, despre copilărie, unde a fost, ce credea despre tot felul de lucruri, iar apoi, după ce ştia totul despre ea… Presupun că se plictisea, ca să spunem lucrurilor pe nume.

— Exact. Între noi fie vorba, persoanele care se angajează ca doamne de companie nu-s de obicei foarte interesante – amuzant, nu?

— Aveţi dreptate, domnule, nu sunt. Majoritatea sunt făpturi sărace cu duhul. Unele chiar proaste. Domnişoara Arundell se plictisea repede de ele, ca să zicem aşa. Şi atunci făcea o schimbare şi angaja pe altcineva.

— Totuşi, trebuie să fi fost neobişnuit de ataşată de domnişoara Lawson.

— Nu cred, domnule.

— Domnişoara Lawson nu era o femeie deosebită?

— N-aş zice, domnule. Mai degrabă era o persoană obişnuită.

— O plăceai, da?

Femeia ridică uşor din umeri.

— Nu era vorba să-ţi placă sau să nu-ţi placă. Era aferată – o fată bătrână obişnuită, care credea în aiurelile alea spiritiste.

— Spiritiste? Întrebă Poirot, devenind brusc atent.

— Da, domnule, spiritiste. Stai în întuneric, în jurul mesei, iar morţii se întorc şi-ţi vorbesc. O chestie complet nereligioasă, zic eu, pentru că ştim cu toţii că sufletele care ne-au părăsit au locul lor cuvenit şi nu pot să plece de acolo.

— Deci domnişoara Lawson credea în spiritism! Şi domnişoara Arundell credea în aşa ceva?

— I-ar fi plăcut domnişoarei Lawson să creadă! Se răsti femeia, cu un strop de răutate în glas.

— Nu era spiritistă? Insistă Poirot.

— Stăpâna avea prea mult bun-simţ, mârâi servitoarea. Nu spun că n-o amuza. „Vreau să fiu convinsă”, spunea ea. Dar se uita deseori la domnişoara Lawson ca şi cum ar fi spus: „Sărmana de tine, tare proastă trebuie să fii ca să crezi în aşa ceva!”

— Înţeleg. Nu credea în spiritism, dar acesta era pentru ea un motiv de amuzament.

— Exact, domnule. Uneori mă întrebam dacă nu împingea masa şi făcea chestii de felul ăsta, doar ca să se distreze un pic, ca să zicem aşa. Iar ceilalţi erau toţi serioşi ca moartea.

— Ceilalţi?

— Domnişoara Lawson şi cele două domnişoare Tripp.

— Domnişoara Lawson era o spiritistă convinsă?

— Credea în chestia asta ca în evanghelie, domnule.

— Iar domnişoara Arundell era foarte ataşată de domnişoara Lawson, bineînţeles.

Era a doua oară când Poirot făcea această remarcă, şi obţinu acelaşi răspuns.

— Greu de spus asta, domnule.

— Dar aşa trebuie să fie, zise Poirot. I-a lăsat totul. Nu-i aşa?

Schimbarea fu imediată. Fiinţa omenească dispăru. Servitoarea cea corectă reveni. Femeia deveni brusc ţeapănă şi spuse cu un glas fără intonaţie, ca o dojană pentru familiaritatea anterioară:

— Nu-i treaba mea cui şi-a lăsat stăpâna banii, domnule.

Am simţit că Poirot stricase toată treaba. O adusese pe femeie într-o dispoziţie prietenoasă, iar apoi renunţase la avantajul obţinut. Dar era suficient de deştept ca să nu încerce imediat să recucerească terenul pierdut. După o remarcă banală despre mărimea şi numărul dormitoarelor, Poirot se îndreptă spre capul scărilor.

Bob dispăruse, dar, când am ajuns la capătul scării, m-am împiedicat şi am fost gata să cad. M-am prins de balustradă ca să mă sprijin, m-am uitat în jos şi am văzut că, din neatenţie, pusesem piciorul pe mingea lui Bob, care o lăsase pe treapta de sus a scării.

Femeia îşi ceru scuze imediat.

— Îmi pare rău, domnule. E vina lui Bob. Îşi lasă mingea aici. Şi nu poţi s-o vezi, din cauza covorului de culoare închisă. Într-o zi o să moară cineva din cauza asta. Sărmana mea stăpână a căzut rău de tot din cauza mingii. Ar fi putut foarte uşor să-i provoace moartea.

Poirot se opri brusc pe trepte.

— Spui că doamna a avut un accident?

— Da, domnule. Bob şi-a lăsat mingea aici, aşa cum face de multe ori, iar stăpâna a ieşit din camera ei, s-a împiedicat de ea şi a căzut jos, pe scară. Putea să moară.

— S-a lovit rău?

— Nu atât de rău cât ai fi crezut. A avut noroc, aşa a zis doctorul Grainger. S-a tăiat un pic la cap, s-a julit pe spinare, bineînţeles că s-a ales cu o grămadă de vânătăi şi cu o sperietură pe cinste. A zăcut în pat vreo săptămână, dar n-a păţit nimic serios.

— S-a întâmplat cu mult timp în urmă?

— Doar cu o săptămână, două înainte de a muri.

Poirot se aplecă să ridice ceva ce-i scăpase din mână.

— Scuze, stiloul meu, ah, uite-1. Apoi se ridică. Conaşul Bob e cam neglijent, spuse el.

— Ah, da, face şi el ce poate, zise femeia, cu glas indulgent. O fi el aproape om, dar nu le poţi avea pe toate. Vedeţi, stăpâna nu prea dormea bine noaptea, şi deseori se scula şi se plimba prin toată casa.

— Făcea lucrul ăsta des?

— Aproape în fiecare noapte. Dar nu voia ca domnişoara Lawson sau altcineva să se ţină după ea.

Poirot intră din nou în salon.

— O încăpere minunată, remarcă el. Mă întreb dacă în nişa asta e suficient spaţiu pentru biblioteca mea. Ce crezi, Hastings?

Am răspuns, destul de zăpăcit, că-i greu să-ţi faci o părere.

— Da, dimensiunile sunt atât de înşelătoare. Ia, te rog, rigla mea şi măsoară lăţimea, iar eu am s-o notez.

Ascultător, am luat rigla pliantă pe care mi-a dat-o Poirot şi am făcut diferite măsurători, la îndrumarea sa, în timp ce el nota pe spatele unui plic.

Tocmai mă întrebam de ce apelase la o asemenea metodă incomodă şi care nu-i stătea în fire, în loc să scrie în carneţelul său, când îmi înmână plicul şi-mi spuse:

— E bine, nu-i aşa? Poate ar trebui să le verifici.

Pe plic nu era nici o cifră. În locul acestora, scria: „Când o să urcăm la etaj, prefă-te că aveai o întâlnire şi întreabă dacă poţi da un telefon. Fă astfel încât femeia să vină cu tine şi ţine-o acolo cât mai mult timp”.

— E bine, am zis eu, punând plicul în buzunar. Cred că ambele biblioteci o să intre în nişă.

— E întotdeauna bine să verifici. Şi, dacă nu deranjez prea mult, aş dori să mă uit din nou la dormitorul principal. Nu-s prea sigur în privinţa nişei de acolo.

— Sigur, domnule. Nu-i nici un deranj.

Am urcat din nou. Poirot măsură o porţiune de perete, şi tocmai comentam despre posibila poziţie a patului, respectiv a şifonierului şi a mesei de scris, când m-am uitat la ceas, am scos un mormăit cam exagerat şi am exclamat:

— Doamne, ştii că e deja ora trei? Ce-o să creadă Anderson? Trebuie să-i telefonez, am încheiat eu şi m-am întors către servitoare. Aş putea să folosesc telefonul dumneavoastră, dacă aveţi aşa ceva?

— Sigur, domnule. E în cămăruţa de lângă hol. Vă conduc.

Femeia coborî împreună cu mine, îmi arătă aparatul şi apoi mă ajută să găsesc numărul în cartea de telefon. În cele din urmă, am sunat la un domn Anderson din Harchester, un oraş din vecinătate. Din fericire, acesta lipsea de acasă, şi am putut să-i las un mesaj, prin care îi transmiteam că nu era vorba despre nimic important şi că aveam să-l sun din nou mai târziu.

Când am terminat, Poirot coborâse scara şi stătea pe hol. Ochii săi aveau o nuanţă uşor verzuie. Nu ştiam ce se întâmplase, dar mi-am dat seama că era tulburat.

— Căderea din capul scării trebuie să fi provocat un şoc puternic stăpânei tale, zise Poirot. După aceea a părut îngrijorată în legătură cu Bob şi cu mingea acestuia?

— Ce ciudat că mă întrebaţi aşa ceva, domnule! Da, a fost foarte îngrijorată. Tocmai când era pe moarte şi delira, a

aiurat mult despre Bob şi mingea lui. Şi ceva despre o pictură care era întredeschisă.

— O pictură care era întredeschisă, zise Poirot gânditor.

— Sigur că nu are nici un sens, domnule, dar aiura.

— O clipă. Trebuie să mă mai duc o dată în salon.

Se plimbă prin încăpere, privind atent ornamentele. Atenţia păru să-i fie atrasă în special de un vas mare, cu capac. Dacă nu greşesc, era un porţelan de-o calitate deosebită. Un exemplu de umor victorian – pe el era imaginea destul de simplistă a unui buldog care stătea posomorât în faţa uşii din faţă a casei. Dedesubt scria: „Afară toată noaptea, fără cheie”.

Poirot – am fost întotdeauna convins că, din nefericire, gusturile sale erau burgheze – părea copleşit de admiraţie.

— Afară toată noaptea, fără cheie”, murmură el. Amuzant! E valabilă chestia asta şi pentru Conaşul Bob? Rămânea uneori afară toată noaptea?

— Foarte rar, domnule. Oh, foarte rar. Bob e un câine extrem de bun.

— Sunt convins. Dar chiar şi câinii cei mai buni…

— Adevărat, domnule. O dată sau de două ori a dispărut, şi s-a întors acasă pe la patru dimineaţa. Apoi s-a aşezat pe trepte şi a lătrat până i s-a dat drumul înăuntru.

— Cine i-a deschis? Domnişoara Lawson?

— Cine l-a auzit, domnule. Ultima oară a fost domnişoara Lawson, domnule. Era în noaptea în care stăpâna a avut accidentul. Iar Bob s-a întors pe la cinci. Domnişoara Lawson s-a grăbit să coboare şi să-l lase să intre, înainte să apuce să facă gălăgie. Îi era teamă că avea s-o trezească pe stăpână. Nu-i spusese că Bob lipsea, ca să nu fie îngrijorată.

— Înţeleg. Crezuse că era mai bine ca domnişoara Arundell să nu afle.

— Aşa a spus, domnule. A zis: „Sunt sigură că o să se întoarcă. Întotdeauna se întoarce, dar domnişoara Emily şi-ar face griji, şi nu vreau să se întâmple aşa ceva”. Ca urmare, nu i-am spus nimic stăpânei.

— Bob o plăcea pe domnişoara Lawson?

— Mai degrabă era obraznic cu ea, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Câinii pot fi astfel. Ea era bună cu el. Îi zicea căţeluş bun şi căţeluş drăguţ, dar el se uita la ea dispreţuitor şi nu se sinchisea de ce-i cerea ea să facă.

— Înţeleg, zise Poirot, dând din cap.

Apoi făcu ceva ce mă uimi.

Scoase din buzunar o scrisoare – scrisoarea pe care o primise în dimineaţa aceea.

— Ellen, ştii ceva despre asta? Întrebă el.

Schimbarea care se văzu pe figura lui Ellen fu impresionantă. Femeia deveni dintr-odată palidă şi se uită la Poirot cu o expresie de uluire aproape comică.

— N-am făcut nimic! Exclamă ea.

Răspunsul nu avea logică, dar nu lăsă nici o îndoială în privinţa a ceea ce intenţionase servitoarea să spună.

Apoi femeia îşi reveni şi întrebă încet:

— Sunteţi domnul căruia îi fusese adresată scrisoarea?

— Da, sunt Hercule Poirot.

După cum ar fi făcut majoritatea oamenilor, Ellen nu se uitase la numele scris pe permisul de vizitare pe care i-l arătase Poirot când sosise. Femeia dădu încet din cap.

— Acesta era. Hercules Poirot. Servitoarea adăugase un s la pronume şi rostise t-ul din coada numelui de familie. Pe cuvântul meu, bucătăreasa va fi tare surprinsă! Adăugă ea.

— Nu ar fi mai înţelept din partea noastră să mergem la bucătărie şi să discutăm în prezenţa prietenei tale? Întrebă iute Poirot.

— Sigur, dacă nu vă deranjează, domnule.

Ellen părea cam neîncrezătoare. Dilema socială în care se găsea era, evident, ceva nou pentru ea. Dar comportamentul pragmatic al lui Poirot o linişti, şi ne îndreptarăm către bucătărie, iar Ellen îi explică situaţia unei femei masive, cu figură plăcută, care tocmai lua un ceainic de pe plita cu gaz.

— N-o să crezi, Annie! Acesta este domnul căruia îi era adresată scrisoarea! Ştii, cea pe care am găsit-o în mapa pentru scris.

— Amintiţi-vă că eu nu ştiu nimic, interveni Poirot. Poate îmi spuneţi de ce a fost expediată scrisoarea atât de târziu.

— Sincer vorbind, domnule, n-am ştiut ce să fac. Niciuna din noi n-a ştiut.

— Da, n-am ştiut, confirmă bucătăreasa.

— Vedeţi, domnule, când domnişoara Lawson a rearanjat totul după moartea stăpânei, multe lucruri bune au fost dăruite sau aruncate. Printre acestea era şi o bucată de mucava, căreia i se spune mapă pentru scris. Foarte frumoasă, cu crini pe ea. Stăpâna o folosea întotdeauna când scria în pat. Domnişoara Lawson n-a vrut-o, şi mi-a dat-o mie, împreună cu multe alte obiecte care îi aparţinuseră stăpânei. Am pus-o într-un sertar şi am scos-o abia ieri. Voiam să pun nişte sugativă nouă în ea, ca să o pot folosi. Înăuntrul ei era un fel de buzunar, şi, când mi-am strecurat mâna în el, am găsit ascunsă acolo o scrisoare, cu scrisul de mână al stăpânei. După cum am spus, nu ştiam ce să fac cu ea. Era scrisul stăpânei, şi mi-am dat seama că o scrisese şi o pusese acolo, aşteptând s-o trimită cu poşta de a doua zi, dar uitase, lucru pe care l-a făcut de multe ori, sărmana de ea. O dată a fost vorba despre o procură pentru dobânzi, către banca ei, şi nimeni nu-şi putea închipui unde se rătăcise, iar în cele din urmă am găsit-o căzută într-o despărţitură a biroului.

— Era o persoană neglijentă?

— Nu, domnule, dimpotrivă! Întotdeauna scotea lucrurile de la locul lor, să le şteargă. Asta provoca jumătate din necazuri. Dacă le-ar fi lăsat peste tot, ar fi fost mai bine. Numai că întotdeauna se apuca să facă ordine şi uita pe unde punea lucrurile.

— Aşa făcea şi cu mingea lui Bob? Întrebă Poirot.

Terrierul cel inteligent abia venise alergând de afară şi ne salutase într-o manieră foarte prietenească.

— Da, domnule. De îndată ce Bob termina să se joace, stăpâna punea mingea deoparte. Dar totul era în regulă, pentru că mingea avea locul ei – în sertarul pe care vi l-am arătat.

— Înţeleg. Te-am întrerupt, te rog să continui. Deci ai descoperit scrisoarea în mapă.

— Da, domnule. Aşa a fost, şi am întrebat-o pe Annie ce credea că ar fi fost mai bine să fac. Nu voiam s-o arunc în foc, şi bineînţeles că nu-mi puteam permite s-o deschid. Dar nici eu, nici Annie nu consideram că era treaba domnişoarei Lawson, aşa că, după ce am discutat un pic despre scrisoare, am lipit pur şi simplu un timbru pe ea, am fugit până la cutia poştală şi am pus-o în ea.

Poirot se întoarse uşor spre mine.

— Voila, murmură el.

Nu m-am putut stăpâni să nu-i spun cu răutate:

— Uimitor cât de simplă poate fi explicaţia!

Am avut impresia că Poirot era cam abătut, aşa că mi-a părut rău că mi-o luase gura pe dinainte.

Poirot se întoarse din nou către Ellen.

— Cum a spus şi prietenul meu: cât de simplă poate fi explicaţia! Vă daţi seama că am fost oarecum surprins când am primit o scrisoare datată cu mai mult de două luni în urmă.

— Da, presupun că trebuia să fiţi surprins, domnule. Nu ne-am gândit la asta.

— Totodată, zise Poirot şi-şi drese glasul, am o mică dilemă. Scrisoarea asta se referea la o însărcinare pe care voia să mi-o încredinţeze domnişoara Arundell. O problemă cu caracter particular, spuse el şi-şi drese din nou glasul. Acum nu ştiu cum să procedez, având în vedere faptul că domnişoara Arundell e moartă. Ar fi dorit domnişoara Arundell să-mi îndeplinesc însărcinarea şi în aceste condiţii? E dificil, foarte dificil să iau o decizie.

Cele două femei îl priviră cu respect.

— Cred că ar trebui să mă consult cu avocatul domnişoarei Arundell. Avea un avocat, nu-i aşa?

Ellen răspunse iute:

— Oh, da, domnule. Domnul Purvis din Harchester.

— Cunoştea toate treburile dânsei?

— Aşa cred, domnule. El s-a ocupat de tot pentru dânsa, de când îmi amintesc eu. După el a trimis, atunci după ce a căzut.

— După ce a căzut de pe scări?

— Da, domnule.

— Poţi să-mi spui cu exactitate când s-a întâmplat asta?

— A fost în ziua de marţi după Paşte, domnule, interveni bucătăreasa. Îmi amintesc bine. Am rămas să lucrez în lunea Paştelui, văzând că era atâta lume aici, şi mi-am luat liber miercuri.

Poirot îşi scoase calendarul de buzunar.

— Lunea de Paşte a fost exact în data de treisprezece, anul acesta. Asta înseamnă că domnişoara Arundell a avut accidentul în ziua de paisprezece. Scrisoarea către mine a fost întocmită trei zile mai târziu. Păcat că n-a fost expediată. Şi totuşi, s-ar putea să nu fie prea târziu, spuse el şi tăcu un timp. Presupun că… Acea însărcinare pe care voia să mi-o încredinţeze avea legătură cu… Unul dintre oaspeţii pe care i-aţi menţionat.

Această remarcă – care putea să fie un simplu foc tras în vânt – primi răspuns imediat. Pe figura lui Ellen apăru o expresie cunoscătoare. Femeia se întoarse către bucătăreasă, care-i răspunse printr-o privire.

— Trebuie să fie domnul Charles, zise ea.

— Poate ar fi bine să-mi spui cine a fost aici… Îi sugeră Poirot.

— Doctorul Tanios cu soţia sa, domnişoara Bella, şi au mai fost domnişoara Theresa şi domnul Charles.

— Toţi erau nepoţi şi nepoate?

— Exact, domnule. Sigur, doctorul Tanios nu era rudă. De fapt, e un străin, un grec, sau aşa ceva. S-a însurat cu

domnişoara Bella, nepoata domnişoarei Arundell, fiica surorii acesteia. Domnul Charles şi domnişoara Theresa sunt frate şi soră.

— Înţeleg. O petrecere în familie. Şi când au plecat?

— În dimineaţa zilei de miercuri, domnule. Iar doctorul Tanios şi domnişoara Bella s-au întors în următorul weekend, pentru că erau îngrijoraţi de starea domnişoarei Arundell.

— Iar domnul Charles şi domnişoara Theresa?

— Au venit în weekendul celălalt, de dinainte de moartea ei.

Aveam impresia că Poirot suferea de-o curiozitate nepotolită. Nu vedeam rostul acestor întrebări continue. Găsise deja explicaţia misterului, şi, după părerea mea, era mai bine să ne retragem cu demnitate cât mai devreme cu putinţă.

Gândul păru să i se transmită şi lui.

— Eh bien, zise el, informaţiile pe care mi le-aţi dat îmi sunt foarte folositoare. Trebuie să mă consult cu acest domn Purvis – parcă aşa aţi spus că-l cheamă. Mulţumesc foarte mult pentru ajutor.

Se aplecă şi-l mângâie pe Bob.

— Brave chien, ça! {11} Ţi-ai iubit stăpâna.

Bob răspunse amabil acestor laude şi, sperând că va avea parte de puţină joacă, se duse şi luă o bucată mare de cărbune. Pentru asta se alese cu mustrări, iar cărbunele îi fu luat. Câinele îmi aruncă o privire, căutând o urmă de simpatie.

„Femeile astea, păru că spune el. Sunt generoase cu mâncarea, dar nu-s deloc nişte sportive!”

CAPITOLUL 9 –Reconstituirea incidentului cu mingea câinelui

— Ei, Poirot, am spus eu, după ce poarta de la Littlegreen House se închise în urma noastră. Sper că acum eşti satisfăcut.

— Da, prietene, sunt satisfăcut.

— Slavă Domnului! Toate misterele au fost explicate. Misterul cu Bătrâna Bogată şi Doamna de Companie Ticăloasă a fost elucidat. Scrisoarea întârziată, chiar şi faimosul incident cu mingea câinelui şi-au găsit o explicaţie. Totul e satisfăcător şi conform regulilor!

Poirot tuşi uşor şi zise:

— Hastings, eu n-aş folosi cuvântul „satisfăcător”.

— L-ai folosit cu un minut în urmă.

— Nu, nu. N-am spus că totul e satisfăcător. Am spus doar că, din punctul meu de vedere, curiozitatea mi-a fost satisf ăcut ă. Ştiu adevărul în legătură cu incidentul cu mingea câinelui.

— Care a fost ceva foarte simplu.

— Nu chiar atât de simplu pe cât crezi, zise Poirot, apoi dădu de câteva ori din cap şi continuă. Vezi, eu ştiu un lucruşor pe care tu nu-l ştii.

— Şi care ar fi acela? Am întrebat eu, sceptic.

— Ştiu că există un cui înfipt în plinta de la cap ătul sc ărilor.

M-am uitat la el. Părea foarte serios.

— Bine, am spus eu după un minut, două. De ce n-ar fi?

— Hastings, întrebarea este de ce este acolo.

— De unde să ştiu? Probabil din vreun motiv care ţine de întreţinerea casei. Are vreo importanţă?

— Bineînţeles. Şi cred că nu există nici un motiv legat de întreţinerea casei pentru înfigerea unui cui în partea de sus a plintei din locul acela anume. Şi a fost lăcuit cu grijă, ca să nu se vadă.

— Unde vrei să ajungi, Poirot? Tu ştii motivul?

— Pot să mi-l imaginez cu uşurinţă. Dacă vrei să întinzi o bucată de sfoară rezistentă sau de sârmă la capul scărilor, cam la treizeci de centimetri deasupra podelei, poţi să o legi într-o parte de balustradă, dar în partea dinspre perete ai nevoie de ceva, cum ar fi un cui, de care să prinzi sfoara.

— Poirot! Am strigat eu. Despre ce naiba vorbeşti?

— Mon cher ami, fac reconstituirea „incidentului cu mingea câinelui”. Vrei să auzi reconstituirea mea?

— Dă-i drumul!

— Eh bien, iată! Cineva a observat obiceiul lui Bob de a-şi lăsa mingea la capătul de sus al scărilor. Un lucru foarte periculos, care poate să ducă la un accident. Poirot tăcu un timp, apoi spuse, cu voce uşor schimbată: Hastings, dacă ai vrea să ucizi pe cineva, cum ai proceda?

— Sincer vorbind, nu ştiu. Presupun că aş falsifica un alibi, sau ceva de genul ăsta.

— Te asigur că-i un lucra şi dificil, şi periculos. Asta înseamnă că nu eşti genul de ucigaş prudent şi cu sânge-rece. Nu ţi-a trecut prin minte că metoda cea mai u şoar ă de a lichida pe cineva care-ţi stă în cale este să profiţi de un accident? Tot timpul au loc accidente. Hastings, uneori se poate da o mân ă de ajutor pentru ca accidentul s ă aib ă loc. Tăcu preţ de un minut, apoi continuă: Cred că mingea pe care câinele o lăsa atât de neglijent în capătul de sus al scărilor i-a dat o idee criminalului. Domnişoara Arundell obişnuia să iasă din încăperea sa în timpul nopţii şi să se plimbe prin casă – dar vederea ei nu mai era bună, şi exista o probabilitate destul de mare să se împiedice de minge şi să cadă pe scări. Dar un asasin prudent nu lasă lucrurile la voia întâmplării. O sfoară întinsă în partea de sus a scării ar fi avut şanse mai mari de reuşită. Ar fi făcut-o pe bătrână să cadă. Apoi, când cei din casă ar fi ieşit în grabă, ar fi văzut cu toţii cauza accidentului – mingea lui Bob!

— Ce oribil! Am strigat eu.

Poirot zise, grav:

— Da, a fost oribil… Şi n-a avut succes… Domnişoara Arundell n-a păţit mare lucru, deşi ar fi putut foarte uşor să-şi rupă gâtul. Un lucru foarte dezamăgitor pentru prietenul nostru necunoscut. Dar domnişoara Arundell era o doamnă în vârstă foarte ageră la minte. Toată lumea îi spunea că alunecase pe minge, mingea era la vedere, dar ea îşi amintea că accidentul se petrecuse altfel. Nu alunecase pe

minge. Şi, în plus, îşi mai amintea ceva. Îşi amintea c ă-l auzise pe Bob l ătrând ca s ă i se dea drumul în cas ă, la cinci diminea ţa. Recunosc că tot ce urmează e mai degrabă o presupunere, dar cred că am dreptate. Domni şoara Arundell pusese ea îns ăşi mingea lui Bob în sertar, în seara precedentă. După aceea, câinele ieşise afară şi nu se mai întorsese. În acest caz, nu Bob lăsase mingea în capul scărilor.

— Poirot, asta e doar o simplă presupunere, am obiectat eu.

Prietenul meu rămase calm.

— Nu e chiar aşa. Există nişte cuvinte semnificative rostite de domnişoara Arundell pe când delira – ceva referitor la mingea lui Bob şi la o „pictură întredeschisă”. Înţelegi despre ce-i vorba?

— Nici un pic.

— Ciudat. Cunosc limba voastră destul de bine ca să-mi dau seama că nu se spune despre o pictură c ă-i întredeschis ă.

0 uşă e întredeschisă. Un tablou e mişcat.

— Sau atârnat strâmb.

— Sau atârnat strâmb, după cum ai spus tu. Deci mi-am dat seama că Ellen înţelesese greşit sensul cuvintelor pe care le auzise. Nu era vorba despre întredeschis, ci despre un vas {12}. Iar în salon există un vas de porţelan, demn de a fi remarcat. Am observat că pe el e pictura unui câine. Amintindu-mi de aiurelile sale din timpul delirului, m-am dus şi l-am privit mai atent. Am descoperit că pictura de pe vas avea ca subiect un câine care lipsise din cas ă toat ă noaptea. Vezi care fusese cursul gândurilor femeii copleşite de febră? Bob era precum câinele din pictura de pe vas – fusese plecat toată noaptea – deci nu el l ăsase mingea pe sc ări.

Am scos un strigăt de admiraţie, fără să mă pot stăpâni.

— Ai o minte plină de resurse, Poirot! Nu-mi pot imagina cum de te gândeşti la asemenea lucruri.

— Nu mă gândesc la ele. Ele sunt aici, evidente, să le vadă oricine. Eh bien, îţi dai seama care e situaţia? Domnişoara Arundell a devenit bănuitoare, în timp ce zăcea în pat, după ce căzuse. Bănuiala sa era probabil caraghioasă şi absurdă, dar exista. „De la incidentul cu mingea câinelui am fost tot mai cuprinsă de îndoieli”. Şi atunci, atunci îmi scrie, dar ghinionul face ca scrisoarea să nu ajungă la mine decât la două luni după moartea ei. Spune-mi, nu crezi că scrisoarea se potriveşte perfect cu aceste fapte?

— Da, am recunoscut eu. Se potriveşte.

— Mai există un lucru care merită luat în consideraţie, continuă Poirot. Domnişoara Lawson se temea foarte mult să nu ajungă la urechile domnişoarei Arundell faptul că Bob fusese plecat toată noaptea.

— Crezi că ea…

— Cred că acest fapt trebuie reţinut cu multă grijă.

M-am gândit un timp la cele auzite.

— Bine, am zis în cele din urmă, oftând. Totul e foarte interesant, ca exerciţiu al minţii. Şi-mi ridic pălăria în faţa ta. E o reconstituire admirabilă. Păcat că bătrâna a murit.

— Da, păcat. Mi-a scris că a încercat cineva s-o asasineze (la urma urmei, acesta este conţinutul scrisorii), şi la foarte scurt timp după aceea a murit.

— Exact, am zis eu. Şi eşti foarte dezamăgit că a murit din cauze naturale, nu-i aşa? Hai, recunoaşte!

Poirot ridică din umeri.

— Sau crezi că a fost otrăvită? Am întrebat eu, maliţios.

Poirot clătină din cap, oarecum dezamăgit, şi recunoscu:

— Se pare că domnişoara Arundell a murit din cauze naturale.

— Deci ne întoarcem la Londra cu coada între picioare.

— Îmi pare rău, prietene, dar nu ne întoarcem la Londra.

— Poirot, ce vrei să spui? Am sărit eu.

— Prietene, dacă arăţi câinelui un iepure, câinele se va întoarce la Londra? Nu, o să intre în vizuina iepurelui.

— Ce vrei să spui?

— Câinii hăituiesc iepuri. Hercule Poirot hăituieşte asasini. Avem de-a face cu un asasin – un asasin care a dat greş, da, dar tot avem de-a face cu un asasin. Iar eu, prietene, o să intru în vizuina lui – sau a ei, după cum va fi cazul.

Şi se opri în poarta unei case.

— Unde te duci, Poirot?

— In vizuină, prietene. Aceasta este locuinţa doctorului Grainger, cel care a îngrijit-o pe domnişoara Arundell în timpul ultimei sale boli.

Doctorul Grainger era un bărbat de vreo şaizeci de ani. Avea o figură slabă, osoasă, cu o bărbie agresivă, sprâncene stufoase şi ochi foarte ageri. Se uită tăios de la mine la Poirot.

— Ei bine, ce pot face pentru dumneavoastră? Întrebă el brusc.

Poirot începu să vorbească într-un mod foarte plăcut:

— Îmi cer scuze, domnule doctor, pentru deranj. Vă mărturisesc cinstit că n-am venit ca pacient.

Doctorul Grainger zise sec:

— Mă bucur. Păreţi destul de sănătos.

— Trebuie să vă explic scopul vizitei mele, continuă Poirot. Adevărul este că scriu o carte – despre viaţa răposatului general Arundell. Am înţeles că a locuit în Market Basing pentru o vreme, înaintea morţii sale.

Doctorul păru destul de surprins.

— Da, generalul Arundell a locuit aici până la moartea sa. La Littlegreen House – vizavi de bancă – probabil că aţi fost deja acolo.

Poirot dădu din cap, aprobator.

— Dar asta s-a întâmplat cu ceva timp înainte să profesez eu aici. Am venit abia în 1919.

— Dar aţi cunoscut-o pe fiica sa, răposata domnişoară Arundell?

— Am cunoscut-o bine pe Emily Arundell.

— Înţelegeţi-mă, pentru mine a fost un şoc puternic să aflu că domnişoara Arundell a murit recent.

— La sfârşitul lui aprilie.

— Am aflat asta. Vedeţi, mă bazam că-mi va da tot felul de amănunte şi-mi va povesti mai multe despre tatăl dânsei.

— Da, da… Dar nu văd ce pot face eu în această privinţă.

— Generalul Arundell nu are şi alţi fii sau fiice în viaţă? Întrebă Poirot.

— Nu. Au murit toţi.

— Câţi au fost?

— Cinci. Patru fiice şi un fiu.

— Şi din generaţia următoare?

— Charles Arundell şi sora sa, Theresa. Puteţi să-i găsiţi. Dar mă îndoiesc că vă vor fi de prea mare folos. Tânăra generaţie nu prea manifestă interes faţă de bunicii săi. Mai există şi doamna Tanios, dar nu cred că veţi afla mare lucru nici de la ea.

— Poate au hârtii de familie, documente…

— S-ar putea. Dar mă îndoiesc. Ştiu că multe lucruri au fost aruncate şi arse după moartea domnişoarei Emily.

Poirot scoase un geamăt de durere.

Grainger se uită curios la el.

— Ce-i cu interesul ăsta pentru bătrânul Arundell? N-am auzit niciodată să fi fost mare lucru de capul lui.

— Dragă domnule, zise Poirot, iar ochii săi aveau sclipirea unui fanatic. Nu există o zicală care spune că istoria nu ştie nimic despre cei mai mari oameni ai săi? De curând, anumite hârtii care au ieşit la iveală aruncă o cu totul altă lumină asupra întregului subiect al Răscoalei din India. Există o istorie secretă a acesteia. Iar în acea istorie secretă John Arundell a jucat un rol important. Toată chestia e fascinantă – fascinantă! Şi, dacă-mi daţi voie să vă spun, dragă domnule, toată povestea e de mare interes la momentul actual. India – politica externă a Angliei în acea ţară – este chestiunea arzătoare a momentului.

— Hmm, făcu doctorul. Am auzit că bătrânul general Arundell vorbea mult despre răscoală. De fapt, îi plictisea pe toţi cu subiectul ăsta.

— Cine v-a spus asta?

— O oarecare domnişoară Peabody. De fapt, puteţi s-o sunaţi. E cea mai în vârstă locuitoare din oraş – şi a cunoscut îndeaproape familia Arundell. Iar bârfa este distracţia ei favorită. Merită s-o vedeţi pentru ea în sine, e un personaj aparte.

— Mulţumesc. E o idee excelentă. Îmi puteţi da şi adresa tânărului domn Arundell, nepotul răposatului general Arundell?

— A lui Charles? Da, pot să v-o dau. Însă e un tânăr nerespectuos. Istoria familiei nu înseamnă nimic pentru el.

— E tânăr?

— Este ceea ce un boşorog ca mine consideră tânăr, spuse doctorul, făcând cu ochiul. Treizeci şi ceva de ani. E genul de tânăr care s-a născut ca să aducă necazuri familiei sale. Şarm şi nimic altceva. A călătorit prin toată lumea, şi n-a făcut nimic bun nicăieri.

— Mătuşa sa îl îndrăgea? Riscă o părere Poirot. Se întâmplă deseori asta.

— Hmm… Nu ştiu. Emily Arundell nu era proastă. Din câte ştiu eu, Charles n-a reuşit niciodată să obţină bani de la ea. Bătrâna asta era cam afurisită. Mie îmi plăcea. Şi o respectam. Era un adevărat luptător, din cap până în picioare.

— A murit subit?

— Da, într-un fel. Sigur, avusese o sănătate şubredă în ultimii câţiva ani. Dar reuşise să depăşească nişte momente dificile.

— Există vorbe – îmi cer scuze că repet nişte zvonuri, zise Poirot, întinzându-şi mâinile în lături a scuză – că s-a certat cu familia sa.

— Nu s-a certat, în adevăratul sens al cuvântului, spuse doctorul Grainger. Nu, din câte ştiu eu n-a existat nici o ceartă făţişă.

— Îmi cer scuze. Probabil că am fost indiscret.

— Nu, nu. La urma urmei, informaţia e de domeniul public.

— Am înţeles că şi-a lăsat banii cuiva care nu face parte din familie.

— Da, i-a lăsat unei doamne de companie, o găinuşă speriată şi agitată. O chestie ciudată. N-am înţeles de ce a făcut asta. Un gest care nu o caracteriza deloc.

— Ah, da, zise Poirot gânditor. Ne putem imagina cum s-a întâmplat. O doamnă în vârstă, debilă şi bolnăvicioasă. Foarte dependentă de persoana care o îngrijeşte. O femeie deşteaptă şi cu personalitate poate ajunge să aibă o mare autoritate asupra bătrânei.

Cuvântul „autoritate” păru să aibă acelaşi efect pe care o capă roşie îl are asupra unui taur.

Doctorul Grainger pufni dispreţuitor.

— Autoritate? Autoritate? Nici vorbă! Emily Arundell o trata pe Minnie Lawson mai rău decât pe un câine. O chestie caracteristică acelei generaţii. Oricum, femeile care îşi câştigă existenţa ca doamne de companie sunt, de obicei, nişte proaste. Dacă ar avea minte, şi-ar găsi ceva mai bun de făcut. Emily Arundell nu putea suporta prostia. De obicei le expedia pe sărmanele femei după un an. Autoritate? Nici vorbă!

Poirot se grăbi să părăsească terenul acela nesigur.

— Poate că există documente vechi şi scrisori de familie care au rămas în posesia domnişoarei Lawson, sugeră el.

— S-ar putea, fu de acord Grainger. De obicei, într-o casă de fată bătrână sunt rătăcite o grămadă de lucruri. Nu cred că domnişoara Lawson a apucat să vadă măcar jumătate din ele.

— Mulţumesc foarte mult, domnule doctor, spuse Poirot, ridicându-se. Aţi fost foarte amabil.

— N-aveţi de ce să-mi mulţumiţi, spuse doctorul. Îmi pare rău că nu v-am putut fi de folos. Domnişoara Peabody este cea mai bună soluţie. Locuieşte la Morton Manor – la vreun kilometru şi jumătate în afara oraşului.

Poirot mirosi un buchet mare de trandafiri, de pe masa doctorului.

— Încântător, murmură el.

— Da, presupun că aveţi dreptate. Nu pot să-i miros. Mi-am pierdut simţul mirosului când am avut gripă, acum patru ani. O chestie drăguţă pentru un doctor, nu-i aşa? „Doctore, vindecă-te pe tine însuţi.” Ce belea! Nu mai pot să mă bucur de o ţigară, ca înainte.

— Din nefericire, aşa e. Apropo, îmi daţi adresa tânărului Arundell?

— Da, fac imediat rost de ea, zise doctorul, apoi ne conduse în hol şi strigă: Donaldson! E asociatul meu, ne explică el. Trebuie să aibă adresa. E ca şi logodit cu Theresa, sora lui Charles. Donaldson! Strigă el din nou.

Un tânăr ieşi dintr-o încăpere din spatele casei. Era de înălţime medie şi avea un aspect insipid. Părea un tip pedant. Nu se putea imagina cineva care să fie mai diferit de doctorul Grainger.

Acesta îi explică rapid ce voia.

Ochii doctorului Donaldson, de-un albastru foarte deschis şi uşor bulbucaţi, ne priviră cercetător. Când doctorul vorbi, o făcu într-un fel sec, pedant.

— Nu ştiu exact unde poate fi găsit Charles, zise el. Pot să vă dau adresa domnişoarei Theresa Arundell. Fără îndoială că dânsa va putea să vă pună în legătură cu fratele ei.

Poirot îl asigură că aşa era foarte bine.

Doctorul scrise adresa pe o pagină din carnetul său, o rupse şi i-o înmână lui Poirot.

Acesta îi mulţumi şi-şi luă rămas-bun de la ambii doctori, în timp ce ieşeam, mi-am dat seama că doctorul Donaldson stătea pe coridor şi se uita după noi, având pe chip o expresie uşor speriată.

CAPITOLUL 10 –Vizita la domni şoara Peabody

— Poirot, chiar e nevoie să spui asemenea minciuni complicate? L-am întrebat eu, în timp ce mergeam.

Poirot ridică din umeri.

— Dacă tot trebuie să spui o minciună – apropo, am observat că firea ta e foarte pornită împotriva minciunilor –

lucru care pe mine nu mă deranjează…

— Am observat asta, l-am întrerupt eu.

— Deci, după cum am spus, dacă tot trebuie să minţi, atunci e mai bine să fie o minciună artistică, o minciună romantică, o minciună convingătoare.

— Şi crezi că a fost o minciună convingătoare? Crezi că l-ai convins pe doctorul Donaldson?

— Tânărul e o fire sceptică, recunoscu Poirot, gânditor.

— Mie mi s-a părut de-a dreptul bănuitor.

— Nu văd de ce ar fi. În fiecare zi se găseşte un imbecil care să scrie despre un alt imbecil. Asta-i viaţa.

— E prima oară când te aud spunând că eşti un imbecil, am zis eu, rânjind.

— Pot să joc un rol la fel de bine ca oricare altul, replică rece Poirot. Îmi pare rău că ai impresia că povestioara mea n-a fost bine gândită. Eu eram încântat de ea.

Am schimbat subiectul.

— Ce facem în continuare?

— Răspunsul e simplu. Ne urcăm în maşina ta şi facem o vizită la Morton Manor.

Morton Manor se dovedi a fi o casă mare, urâtă, din perioada victoriană. Un majordom decrepit ne primi oarecum bănuitor şi se întoarse să ne întrebe dacă „aveam stabilită o întâlnire”.

— Te rog să-i spui domnişoarei Peabody că venim din partea doctorului Grainger, zise Poirot.

După o aşteptare de câteva minute, uşa se deschise şi în încăpere pătrunse o femeie scundă. Părul ei rar, alb, avea o cărare dreaptă pe mijloc. Femeia purta o rochie de catifea neagră, al cărui pluş era ros complet în unele locuri, şi o dantelă cu adevărat minunată, care era prinsă la gâtul ei cu o broşă mare cu camee.

Femeia străbătu încăperea şi ne privi cu ochi miopi. Primele ei cuvinte ne surprinseră.

— Vindeţi ceva?

— Nimic, doamnă, zise Poirot.

— Sigur?
— Absolut sigur.
— Nici aspiratoare?
— Nu.
— Nici ciorapi?
— Nu.
— Nici covoare?
— Nu.
— Foarte bine, spuse domnişoara Peabody, aşezându-se pe un scaun. Atunci luaţi loc!
Ne-am supus, ascultători.
— Scuzaţi-mi întrebările, zise domnişoara Peabody, încercând să se justifice. Trebuie să fii atent. Nici nu vă închipuiţi cu ce oameni am de-a face. Servitorii nu-s buni de nimic. Nu-şi dau seama că au de-a face cu nişte impostori. De fapt, nici nu pot să-i condamn. Vorbă blândă, haine potrivite, nume pe măsură. De unde să ştie ei? Comandorul Ridgeway, domnul Scot Edgerton, căpitanul d'Arcy Fitzherbert. Unii arătau chiar bine. Dar, înainte să-ţi dai seama ce se întâmpla, te trezeai că-ţi vâră sub nas o maşină de făcut frişcă.
Poirot zise, foarte convingător:
— Vă asigur, doamnă, că noi nu avem aşa ceva.
— Dumneavoastră ştiţi mai bine, zise domnişoara Peabody.
Poirot începu să-şi spună povestea. Domnişoara Peabody îl ascultă fără nici un comentariu, clipind din când în când din ochişorii ei. La sfârşit, zise:
— Vrei să scrii o carte?
— Da.
— În engleză?
— Sigur că în engleză.
— Dar eşti un străin! Ei? Nu-i aşa că eşti străin?
— Aşa e.
Femeia îşi îndreptă privirea spre mine.
— Presupun că tu eşti asistentul lui.
— Mda… Am mormăit eu.

— Tu ştii să scrii într-o engleză decentă?
— Sper că da.
— Unde ai făcut şcoala?
— La Eton.
— Atunci nu ştii.
Am fost obligat să las fără răspuns acest atac împotriva unui vechi şi onorabil centru educaţional, iar domnişoara Peabody îşi îndreptă din nou atenţia către Poirot.
— Vrei să scrii despre viaţa generalului Arundell, da?
— Da. Presupun că l-aţi cunoscut.
— Da, l-am cunoscut pe John Arundell. Bea. Urmă o pauză, apoi domnişoara Peabody trecu la cu totul alte lucruri.
Răscoala din India, da? Am impresia că umbli după potcoave de cai morţi. Dar e treaba ta.
— Ştiţi, doamnă, există o modă în chestiile astea. În acest moment, India e la modă.
— Tot ce se poate. Moda veche revine. Uită-te la mâneci!
Am păstrat o tăcere plină de respect.
— Mânecile „picioarele de miel” au fost urâte, zise domnişoara Peabody. Dar am arătat întotdeauna bine cu cele Bishops {13}, adăugă ea şi-şi îndreptă privirea către Poirot. Acum spune-mi ce vrei să ştii.
Poirot îşi desfăcu larg braţele.
— Orice! Istoria familiei. Bârfe. Viaţă de familie.
— Nu pot să-ţi spun nimic despre India, zise domnişoara Peabody. Adevărul e că nu-l ascultam. Bătrânii şi poveştile lor sunt mai degrabă plictisitoare. Era un bărbat foarte prost – dar îndrăznesc să spun că asta nu însemna că pentru asta a fost şi un general prost. Am auzit că inteligenţa nu te ajută să promovezi în armată. Fii politicos cu nevasta colonelului, ascultă respectuos ce spun ofiţerii superiori, şi o să-ţi meargă bine – aşa zicea tatăl meu.
Poirot, acordând respectul cuvenit acestei zicale, lăsă să treacă un timp înainte să întrebe:
— Aţi cunoscut bine familia Arundell, nu-i aşa?

— I-am cunoscut pe toţi, răspunse domnişoara Peabody. Matilda era cea mai mare. O fată plină de coşuri. Preda la şcoala de duminică. Îi făcea ochi dulci unuia dintre diaconi. Mai era şi Emily. Stătea bine pe cal. Era singura care putea să-l ţină în frâu pe taică-său când o lua razna. Din casa lor erau scoase lăzi de sticle goale. Le îngropau noaptea. Stai să văd cine urma. Arabella sau Thomas? Cred că Thomas. Mi-a fost milă de Thomas. Un bărbat şi patru femei. Asta face un bărbat să pară prost. Thomas se purta ca o babă uneori. Nimeni nu credea că avea să se însoare. A cam şocat lumea când a făcut-o.

Bătrâna chicoti – un chicotit zdravăn, dens, victorian.

Era clar că domnişoara Peabody se distra. Uitase de noi, ca ascultători. Domnişoara Peabody se cufundase în trecut.

— Următoarea era Arabella. O fată banală. Cu faţa ca o plăcintă. S-a măritat, cu toate că era cea mai insipidă din familie. Cu un profesor de la Cambridge. Un bărbat cam bătrân. Trebuie să fi avut vreo şaizeci de ani, cum te văd şi cum mă vezi. A ţinut o serie de prelegeri aici, cred că despre minunile chimiei moderne. M-am dus şi eu. Îmi amintesc că mormăia. Avea barbă. Nu se auzea mare lucru din ce spunea. Arabella stătea în spate şi punea întrebări. Nu mai era o puştoaică. Trebuie să fie avut vreo patruzeci de ani. Da, acum sunt morţi amândoi. A fost o căsnicie destul de fericită. Trebuie spus ceva în legătură cu mariajul cu o femeie banală: ştii de la început tot ce-i mai rău în privinţa ei, şi nu are să fie fluşturatică. Şi mai era şi Agnes. Ea era cea mai mică – şi cea mai frumoasă. Cam obraznică ni se părea. Aproape uşuratică! Ciudat, dacă te-ai fi întrebat care dintre ele avea să se mărite, ai fi pus pariu că avea să fie Agnes, dar nu s-a măritat. A murit la scurt timp după război.

Poirot murmură:

— Aţi spus că mariajul domnului Thomas a fost neaşteptat…

Domnişoara Peabody scoase din nou chicotitul acela gros, din gât.

— Neaşteptat? Chiar a fost neaşteptat! A provocat un scandal teribil! Nu m-aş fi gândit niciodată că-i în stare de aşa ceva – un bărbat atât de liniştit, timid, retras şi devotat surorilor sale.

Bătrâna tăcu un timp.

— Vă amintiţi un caz care a produs multă vâlvă la sfârşitul anilor 1890? Cel al doamnei Varley, bănuită că şi-a otrăvit soţul cu arsenic. O femeie care arăta bine. Cazul ăla a provocat mare tărăboi. Femeia a fost achitată. Ei bine, Thomas Arundell şi-a pierdut capul. Cumpăra toate ziarele şi citea totul despre cazul respectiv, decupa fotografiile doamnei Varley. N-o să mă credeţi, dar, după ce procesul s-a terminat, s-a dus la Londra şi a cerut-o de nevastă. Thomas, liniştitul Thomas, cel care stătea numai în casă! Niciodată nu poţi fi sigură cu bărbaţii. Sunt gata întotdeauna să-şi piardă minţile!

— Şi ce s-a întâmplat?

— Oh, ea s-a măritat cu el.

— Pentru surorile lui a fost un şoc puternic?

— Cred şi eu! N-au vrut s-o primească în casa lor. Ţinând seama de tot ce se întâmplase, nici nu pot să le condamn. Thomas a fost jignit de moarte. S-a dus să locuiască în Insulele Normande şi n-a mai auzit nimeni de el. Nu ştiu dacă soţia lui şi-a otrăvit primul soţ. Pe Thomas nu l-a otrăvit. Acesta i-a supravieţuit cu trei ani. Au avut doi copii, un băiat şi o fată. O pereche arătoasă – semănau cu mama lor.

— Presupun că au vizitat-o des pe mătuşa lor.

— Doar după ce au murit părinţii lor. Erau la şcoală, erau aproape adulţi. Obişnuiau să vină în vacanţe. Emily era singură pe lume atunci, şi Bella Biggs era singura rudă pe care o mai avea.

— Biggs?

— Fiica Arabellei. O fată searbădă, cu câţiva ani mai mare decât Theresa. S-a făcut de râs. S-a măritat cu un venetic care era la universitate. Un doctor grec. Un bărbat cu aspect înfiorător – dar trebuie să recunosc că avea maniere fermecătoare. Oricum, nu cred că săraca Bella avea multe şanse să se mărite. Şi-a petrecut timpul ajutându-şi tatăl sau ţinând lâna pentru maică-sa. Individul era exotic. O atrăgea.

— E o căsătorie fericită?

Domnişoara Peabody se răţoi:

— Nu pot spune asta despre nici o căsătorie! Par să fie fericiţi. Au doi copii cam gălbejiţi. Locuiesc în Smyrna.

— Dar acum sunt în Anglia, nu-i aşa?

— Da, au venit în martie. Presupun că o să se ducă înapoi cât mai curând.

— Domnişoara Emily Arundell ţinea la nepoata ei?

— Să ţină la Bella? Oarecum. Bella e o femeie searbădă, preocupată doar de copiii ei şi de lucruri de felul ăsta.

— Dar îl acceptase pe soţul Bellei?

Domnişoara Peabody chicoti.

— Nu-l accepta, dar cred că îi plăcea ticălosul. Ştii, individul avea minte. După părerea mea, tipul o cam ducea de nas. Individul ştia să adulmece banii.

Poirot tuşi şi murmură:

— Înţeleg că domnişoara Arundell era bogată, atunci când a murit…

Domnişoara Peabody se aşează mai bine pe scaun.

— Da, asta a provocat tot tărăboiul. Nimeni nu-şi închipuia că era atât de bogată. Treaba ei cum a reuşit să strângă averea. Bătrânul general Arundell a lăsat un venit mic, împărţit egal între fiul şi fiicele sale. O parte din el a fost reinvestit, şi cred că fiecare investiţie a fost bine făcută. Existau nişte acţiuni la Mortauld. Sigur, Thomas şi Arabella şi-au luat acţiunile cu ei, când s-au căsătorit. Celelalte trei surori au locuit aici, şi n-au cheltuit nici a zecea parte din venitul lor total, iar restul banilor i-au reinvestit. Când

Matilda a murit, şi-a lăsat banii moştenire lui Emily şi lui Agnes, iar când Agnes a murit, i-a lăsat banii lui Emily. Iar Emily a continuat să cheltuie foarte puţin. Ca urmare, a murit bogată – iar muierea aia, Lawson, a primit totul!

Domnişoara Peabody rosti ultima propoziţie de parcă atinsese punctul culminant.

— Domnişoară Peabody, acest lucru a reprezentat o surpriză pentru dumneavoastră?

— Sincer vorbind, da! Emily declarase întotdeauna deschis că, la moartea sa, banii aveau să se împartă în mod egal între nepoatele şi nepotul ei. De fapt, aşa se menţiona în testamentul iniţial. Legate pentru slujitori şi alte chestii de felul ăsta, iar restul să se împartă între Theresa, Charles şi Bella. Doamne, a fost cu adevărat o surpriză când, după moartea ei, s-a descoperit că făcuse un nou testament şi lăsase totul sărmanei domnişoare Lawson!

— Testamentul a fost făcut chiar înainte de moartea sa?

Domnişoara Peabody îi aruncă o privire tăioasă.

— Te gândeşti că a fost influenţată. Nu, nici vorbă. Şi nu cred că sărmana Lawson avea mintea şi curajul să încerce ceva de felul ăsta. Sincer vorbind, domnişoara Lawson a părut la fel de surprinsă ca toţi ceilalţi – sau a spus că era surprinsă.

Poirot zâmbi, auzind completarea frazei.

— Testamentul a fost făcut cu zece zile înainte de moartea sa, continuă domnişoara Peabody. Avocatul zice că-i în regulă. Aşa o fi.

— Vreţi să spuneţi… Începu Poirot, aplecându-se spre bătrână.

— E ceva necurat, asta spun, zise domnişoara Peabody. E ceva suspect la mijloc.

— Şi dumneavoastră ce bănuiţi?

— N-am nici o idee. De unde să ştiu eu ce-i necurat în povestea asta? Nu-s avocat. Dar e ceva ciudat în treaba asta, ţineţi minte ce vă spun!

Poirot întrebă încet:

— S-a pus problema contestării testamentului?

— Cred că Theresa i-a cerut părerea avocatului ei. Mare brânză! Care-i opinia unui avocat, în nouă cazuri din zece? „Nu face asta!” Cinci avocaţi m-au sfătuit, cândva, să nu intentez un proces. Şi ce-am făcut? Nu le-am dat nici o atenţie. Şi am câştigat. M-au adus în boxa martorilor, şi un tânăr spilcuit din Londra a încercat să mă facă să mă contrazic. Dar n-a reuşit. „Nu puteţi să identificaţi aceste blănuri, domnişoară Peabody, a zis el. Pe ele nu există marca furnizorului.” „Tot ce se poate, i-am răspuns eu. Dar există o cârpeală pe căptuşeală, şi, dacă poate cineva să facă o asemenea cârpeală în ziua de azi, atunci îmi mănânc umbrela.” Iar el s-a prăbuşit definitiv.

Domnişoara Peabody chicoti, încântată.

— Presupun că relaţiile dintre domnişoara Lawson şi membrii familiei domnişoarei Arundell nu-s prea grozave, zise Poirot, alegându-şi cuvintele cu grijă.

— Şi la ce te-ai aştepta? Ştii cum e firea omului. Întotdeauna există probleme după un deces. Mortul nici nu apucă să se răcească în coşciug, iar cei care îl jelesc încep să-şi scoată ochii între ei.

Poirot oftă.

— Extrem de adevărat…

— Asta-i natura omenească, zise domnişoara Peabody, plină de înţelegere.

Poirot atacă alt subiect.

— E adevărat că domnişoara Arundell era adeptă a spiritismului?

Privirea pătrunzătoare a domnişoarei Peabody se aţinti asupra lui.

— Dacă îţi închipui că spiritul lui John Arundell s-a întors în lumea asta şi i-a ordonat lui Emily să-i lase banii lui Minnie Lawson şi că Emily s-a supus unui asemenea ordin, atunci greşeşti foarte mult. Emily nu era proastă. După părerea mea, considera spiritismul un pic mai amuzant decât jocul

de cribagge {14} sau decât pasienţele. Le-ai văzut pe surorile Tripp?

— Nu.

— Dacă le-ai fi văzut, ţi-ai fi dat seama ce prostie e spiritismul. Nişte femei enervante. Tot timpul îţi transmit mesaje de la vreo rudă – şi întotdeauna unul greşit. Ele cred în chestia asta. La fel şi Minnie Lawson. Oricum, presupun că-i un mijloc la fel de bun ca multe altele pentru a-ţi petrece seara.

Poirot încercă altceva.

— Cred că îl cunoaşteţi pe tânărul Charles. Ce fel de om este?

— Nu-i bun de nimic. E un tip încântător. Întotdeauna falit, întotdeauna dator – şi apare întotdeauna în locurile cele mai nepotrivite. Ştie cum să se pună bine cu femeile, zise ea şi chicoti. Am văzut prea mulţi de felul ăsta ca să mă las fraierită. Amuzantă chestie, tocmai Thomas să aibă un asemenea fiu! Thomas era de modă veche, aş putea spune. Un model de corectitudine. Mda, trebuie să existe undeva nişte sânge stricat… Mie îmi place canalia – dar e tipul de om care şi-ar omorî cu bucurie bunica, pentru un ban, doi. E total lipsit de scrupule. Ciudat lucru, unii oameni par să se nască fără aşa ceva.

— Şi sora lui?

— Theresa? Întrebă domnişoara Peabody, apoi clătină din cap şi spuse încet: Nu ştiu. E o făptură exotică. Nu-i una obişnuită. S-a logodit cu doctorul ăla caraghios de aici. Probabil că l-ai cunoscut.

— Doctorul Donaldson.

— Da. Bun în profesia lui, aşa se zice. Nu-i tipul de tânăr care mi-ar plăcea, dacă aş fi fată. Probabil că Theresa ştie ce vrea. Pun pariu că are destulă experienţă.

— Doctorul Donaldson a îngrijit-o pe domnişoara Arundell?

— Făcea asta atunci când Grainger lipsea sau era în vacanţă.

— Dar nu şi când a fost bolnavă ultima oară.

— Nu cred.

Poirot zise, zâmbind:

— Domnişoară Peabody, am impresia că nu aveţi o părere prea bună despre el, ca doctor.

— N-am spus asta. De fapt, greşeşti. Donaldson e destul de ager şi-i deştept, în felul lui – care nu-i şi felul meu. De exemplu, pe vremuri, când un copil mânca prea multe mere verzi, avea o criză de bilă, şi doctorul spunea că are o criză de bilă. Se ducea acasă şi-ţi trimitea nişte pilule de la farmacie. Acum ţi se spune că puştiul suferă de aciditate pronunţată, că dieta lui trebuie supravegheată, şi primeşti acelaşi medicament, numai că sub forma unor pastile mici, albe, drăguţe, făcute într-o fabrică de chimicale, care te costă de trei ori mai mult. Donaldson aparţine acestei şcoli, şi multe mame tinere preferă stilul ăsta. Dă mai bine. Numai că tânărul ăsta n-o să rămână prea mult aici, având grijă de cei bolnavi de pojar sau cu crize biliare. E cu ochii îndreptaţi spre Londra. E ambiţios. Vrea să se specializeze.

— Într-un anumit domeniu?

— Terapeutică prin seruri. Cred că am reţinut bine. Adică te trezeşti cu unul dintre acele acelea hipodermice îngrozitoare, înfipt în tine, indiferent cum te simţi, doar pentru că te-ai putea molipsi de ceva. Eu n-am nici un chef de injecţiile de-astea aiuristice.

— Doctorul Donaldson face experimente în legătur ă cu o anumit ă boal ă?

— Nu mă întreba pe mine. Tot ce ştiu e că practica de medic generalist nu-i suficient de bună pentru el. Vrea să se stabilească în Londra. Dar pentru asta îi trebuie bani, iar el e sărac lipit pământului.

— Păcat că talentul adevărat este deseori nevalorificat din lipsă de bani, murmură Poirot. Şi există oameni care nu cheltuiesc nici măcar un sfert din veniturile pe care le au…

— Emily Arundell era unul dintre aceştia, spuse domnişoara Peabody. Au existat oameni care au avut o adevărată surpriză când a fost deschis testamentul. Mă

refer la sumă, nu la persoana căreia i-a fost lăsată moştenirea.

— Credeţi că a fost o surpriză şi pentru membrii familiei răposatei?

— E discutabil, spuse domnişoara Peabody. N-aş zice da, dar n-aş zice nici nu. Unul dintre ei avea oarecare idee despre ce avea să se întâmple.

— Cine?

— Conaşul Charles. Îşi făcuse nişte socoteli. Charles nu-i prost.

— Dar cam canalie, nu-i aşa?

— Oricum, nu-i un îngâmfat ţeapăn, zise domnişoara Peabody cu răutate. Bătrâna tăcu un timp, apoi întrebă: O să iei legătura cu el?

— Asta intenţionez, răspunse solemn Poirot. Cred că-i posibil să aibă vreun document sau ceva care să fi avut legătură cu bunicul său.

— Dacă le-a avut, le-a pus pe foc. Tânărul ăsta n-are pic de respect pentru înaintaşii lui.

— Trebuie încercate toate căile, zise Poirot sentenţios.

— Aşa se pare, replică sec domnişoara Peabody.

În ochii ei albaştri apăru, pentru moment, o lucire care păru că-i displace lui Poirot. Acesta se ridică.

— Nu vreau să vă mai reţin, doamnă. Vă sunt foarte recunoscător pentru tot ce aţi putut să-mi spuneţi.

— Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă, spuse domnişoara Peabody. Se pare că suntem încă departe de Răscoala din India, nu-i aşa?

Ne strânse mâinile amândurora.

— Să-mi daţi de veste când apare cartea, fu remarca ei de despărţire. Mă interesează atât de mult.

Iar ultimul lucru pe care l-am auzit când am părăsit încăperea a fost un chicotit gros, din străfundul gâtlejului.

CAPITOLUL 11 –Vizit ă la domni şoarele Tripp

— Şi acum ce facem? Întrebă Poirot, când am urcat din nou în maşină.

Ştiind ce se întâmplase mai devreme, de data asta n-am sugerat să ne întoarcem. La urma urmei, dacă Poirot se distra în felul lui, de ce să obiectez?

Am propus să bem nişte ceai.

— Hastings, ceai? Ce idee! Uită-te la ceas!

— M-am uitat. E cinci şi jumătate. Cea mai potrivită oră pentru ceai.

Poirot oftă.

— Voi, englezii, întotdeauna vă gândiţi la ceaiul de după-amiază! Nu, mon ami, n-avem timp de ceai. Am citit ieri, într-o carte de bune maniere, că nu trebuie să faci vizite după-amiaza după ora şase. Asta ar fi o adevărată dovadă de impoliteţe. Aşa că avem la dispoziţie o jumătate de oră pentru a ne îndeplini ce ne-am propus.

— Cât de sociabil eşti azi, Poirot! Şi pe cine vom vizita acum?

— Pe demoazelele Tripp.

— Acum scrii o carte despre spiritism? Sau tot despre viaţa generalului Arundell?

— Prietene, va fi ceva mult mai simplu. Însă trebuie să aflăm unde locuiesc aceste doamne.

Am aflat destul de repede încotro trebuia să ne îndreptăm, însă am fost cam zăpăciţi din cauza drumului întortocheat. Domiciliul domnişoarelor Tripp se dovedi a fi o vilă pitorească – atât de veche şi de pitorească, încât părea gata să se prăbuşească în orice clipă.

O puştoaică de vreo paisprezece ani deschise uşa şi, cu oarecare dificultate, reuşi să se lipească de perete, cât să ne permită să intrăm.

Interiorul era plin de grinzi vechi de stejar. Mai exista un cămin mare şi nişte ferestre extrem de mici, aşa că interiorul nu era prea luminat. Toată mobila era de-o falsă simplitate – mobila veche de stejar a locuitorilor unui conac de ţară: o grămadă de fructe în vase de lemn şi o mulţime de fotografii; am remarcat că majoritatea înfăţişau aceleaşi două persoane, în diferite ipostaze – de obicei cu buchete

de flori strânse la piept sau ţinând pălării mari de paie, italieneşti.

Fetiţa care ne primise în casă murmură ceva şi dispăru, dar vocea i se auzi limpede la etaj.

— Domnişoară, doi domni vor să vă vadă.

Îi răspunse un ciripit de voci feminine, apoi, printre scârţâituri şi trosnituri, o doamnă coborî scara şi veni graţioasă către noi.

Avea peste patruzeci de ani – aproape cincizeci – părul pieptănat cu cărare pe mijloc şi ochii căprui uşor bulbucaţi. Purta o rochie de muselină cu broderii în formă de crenguţă, care părea mai degrabă un costum potrivit pentru un bal mascat.

Poirot făcu un pas înainte şi începu conversaţia în felul său plin de înfloriturі.

— Îmi cer scuze pentru că vă deranjez, domnişoară, dar sunt la ananghie. Am venit aici ca să găsesc o anumită doamnă, dar dumneaei a părăsit Market Basing şi mi s-a spus că dumneavoastră trebuie să aveţi adresa dânsei.

— Adevărat? Despre cine e vorba?

— Despre domnişoara Lawson.

— Oh, Minnie Lawson! Sigur! Suntem cele mai bune prietene. Luaţi loc, domnule…

— Parotti. Dânsul este prietenul meu, căpitanul Hastings.

Prezentările fiind făcute, domnişoara Tripp începu să se agite un pic.

— Luaţi loc, nu, vă rog, chiar prefer un scaun cu spătar. Sunteţi sigur că staţi confortabil acolo? Draga de Minnie Lawson… Oh, iat-o pe sora mea!

După alte trosnituri şi scârţâituri, ni se alătură o a doua doamnă, îmbrăcată într-o rochie de în cu dungi verzi, care ar fi fost potrivită pentru o fată de şaisprezece ani.

— Sora mea Isabel, domnul… Parrot şi… Căpitanul Hawkins. Dragă Isabel, aceşti domni sunt prieteni ai lui Minnie Lawson.

Domnişoara Isabel Tripp era mai puţin dolofană decât sora sa. Putea fi descrisă chiar ca fiind slăbănoagă. Avea părul foarte blond, coafat într-o mulţime de bucle destul de încâlcite. Se comporta ca o fetiţă, şi am recunoscut-o uşor ca fiind subiectul celor mai multe fotografii cu flori. Bătu din palme, cu o încântare copilărească.

— Ce minunat! Draga de Minnie! Aţi văzut-o de curând?

— N-am văzut-o de câţiva ani, explică Poirot. N-am reuşit să păstrăm legătura. Eu am călătorit. De aceea am fost uimit şi încântat să aud de norocul de care a avut parte vechea mea prietenă.

— Da, un adevărat noroc. Şi atât de meritat! Minnie e un suflet deosebit. Atât de simplă, atât de sinceră.

— Julia! Strigă Isabel.

— Da, Isabel.

— Ce interesant! P. Îţi aminteşti că planşeta a insistat în mod deosebit aseară asupra literei P. Un vizitator de peste mări, cu iniţiala P.

— Aşa a fost, admise Julia.

Ambele doamne se uitară la Poirot captivate, plăcut surprinse.

— Planşeta nu minte niciodată, spuse încet domnişoara Julia.

— Sunteţi interesat de ocultism, domnule Parrot?

— Domnişoară, am puţină experienţă în acest domeniu, dar – ca orice persoană care a călătorit mult în Orient – trebuie să recunosc că există multe lucruri de neînţeles şi care nu pot fi explicate prin mijloace naturale.

— Adevărat, zise Julia. Teribil de adevărat.

— Orientul, murmură Isabel. Leagănul misticismului şi al ocultismului.

Din câte ştiam eu, peregrinările lui Poirot prin Orient se reduceau la o călătorie în Siria, prelungită până în Irak, care durase doar câteva săptămâni. Dacă ar fi fost să judeci după conversaţia la care asistam, puteai să juri că-şi petrecuse cea mai mare parte a vieţii în jungle şi în

bazaruri sau prins în discuţii personale cu dervişi, fachiri şi diverşi mahatma.

Din câte mi-am dat seama, domnişoarele Tripp erau vegetariene, specialiste în teozofie, israelite britanice, scientoloage creştine, spiritiste şi fotografe amatoare entuziaste.

— Uneori ai impresia că Marker Basing e un loc în care-i imposibil să trăieşti, zise Julia, oftând. Nu-i pic de frumuseţe aici, locul ăsta nu are suflet. Trebuie să ai suflet, nu credeţi, căpitane Hawkins?

— Sigur, am zis eu, un pic stânjenit. Sigur.

— Când nu există nici o viziune, oamenii pier", cită Isabel, oftând. Am încercat deseori să discut cu vicarul, dar am găsit că-i groaznic de îngust la minte. Domnule Parrot, nu credeţi că orice credinţă definită îngusteaz ă?

— Şi totul e atât de simplu, afirmă sora ei. După cum ştim, totul e bucurie şi dragoste.

— Da, da, cum spuneţi dumneavoastră, zise Poirot. Ce păcat că apar mereu neînţelegeri şi certuri – mai ales din cauza banilor.

— Banii sunt ceva sordid, oftă Julia.

— Presupun că răposata domnişoară Arundell era una dintre prozeliţii dumneavoastră, zise Poirot.

Cele două surori se priviră.

— M-ar mira, spuse Isabel.

— N-am fost niciodată lămurite, şopti Julia. La un moment dat, părea convinsă, apoi spunea ceva… Neruşinat.

— Ah, îţi aminteşti ultima manifestare? Zise Julia. A fost ceva cu adevărat remarcabil. S-a petrecut în noaptea în care draga domnişoară Arundell s-a îmbolnăvit, spuse ea, întorcându-se spre Poirot. Eu şi sora mea ne-am dus la ea imediat după cină, şi am avut o şedinţă de spiritism – doar noi patru. Şi am văzut – am văzut toate trei – foarte clar, un fel de aureol ă rotundă în jurul capului domnişoarei Arundell.

— Comment? {15}

— Da. Un fel de ceaţă luminoasă, spuse ea, întorcându-se spre sora sa. Isabel, nu ai descrie-o aşa?

— Da. Da, exact aşa. O ceaţă luminoasă care înconjura treptat capul domnişoarei Arundell – un fel de aureolă. Era un semn – acum ştim asta un semn că avea să treacă în cealaltă lume.

— Impresionant, spuse Poirot, cu o voce intenţionat emoţionată. Era întuneric în încăpere?

— Oh, da, întotdeauna avem rezultate mai bune pe întuneric, şi era o seară caldă, aşa că focul nu fusese aprins.

— Un spirit foarte interesant ne-a vorbit, zise Isabel. Se numea Fatima. Ne-a spus că decedase pe vremea Cruciadelor. Ne-a transmis un mesaj minunat.

— Vă vorbea?

— Nu, nu prin voce. Prin ciocănituri. Dragoste. Speranţă. Viaţă. Cuvinte frumoase.

— Şi domnişoara Arundell s-a îmbolnăvit în timpul şedinţei de spiritism?

— Imediat după aceea. Au fost aduse nişte sandvişuri şi nişte vin de Porto, iar draga domnişoară Arundell a spus că nu voia nimic, că nu se simţea foarte bine. A fost începutul bolii sale. Din fericire, n-a trebuit să sufere mult.

— A decedat după patru zile, spuse Isabel.

— Şi am primit deja mesaje de la ea, zise iute Julia. Spunea că-i foarte fericită, că totul e minunat şi că speră că toţi cei dragi ei vor avea parte de pace şi de dragoste.

Poirot tuşi.

— Mă tem că nu aşa stau lucrurile.

— Rudele ei s-au purtat jalnic cu sărmana Minnie, spuse Isabel, înroşindu-se la faţă din cauza indignării.

— Minnie este o fiinţă lipsită de interese materiale, interveni Julia.

— Oamenii au spus lucruri neplăcute despre ea – că a uneltit astfel încât să-i fie lăsaţi ei banii!

— Când, de fapt, asta a fost o mare surpriză pentru ea…

— Nu-i venea să-şi creadă urechilor când avocatul a citit testamentul…

— Ne-a spus chiar ea. „Julia, mi-a zis ea mie, puteai să mă dărâmi dacă mă atingeai cu o pană. Doar câteva legate pentru servitori, apoi Littlegreen House şi restul proprietăţilor pentru Wilhelmina Lawson.” Era atât de emoţionată, încât abia putea scoate vreun sunet. Iar când a reuşit să vorbească, a întrebat cât de mare era restul averii – se gândea la vreo câteva mii de lire – iar domnul Purvis, după ce a mormăit, şi-a dres glasul şi a vorbit despre lucruri zăpăcitoare, precum venit net şi brut, a spus că-i vorba de în jur de trei sute şaptezeci şi cinci de mii de lire. Sărmana Minnie a fost gata să leşine, aşa ne-a spus ea.

— Nu avea nici cea mai mică idee, repetă cealaltă soră. Nu se gândise niciodată că s-ar putea întâmpla aşa ceva.

— Aşa v-a spus ea?

— Da, a repetat de mai multe ori. Iar asta face şi mai groaznic modul în care s-au purtat cei din familia Arundell – au primit-o cu răceală şi au tratat-o cu suspiciune. La urma urmei, trăim într-o ţară liberă…

— Poporul englez pare să aibă această impresie greşită, murmură Poirot.

— Şi sper că oricine poate să-şi lase banii exact cui vrea! Eu cred că domnişoara Arundell a acţionat foarte în ţelept. Era evident că nu avea încredere în rudele sale, şi îndrăznesc să spun că avea şi motive.

— Ah! Exclamă Poirot, interesat. Chiar aşa?

Această atenţie măgulitoare o încurajă pe Isabel să continue.

— Da, chiar aşa. Domnul Charles Arundell, nepotul ei, e un individ îngrozitor. E un lucru bine cunoscut! Cred chiar că-i căutat de poliţie, în unele ţări străine. Nu-i un personaj cu care să vrei să ai de-a face. Cât despre sora lui, nu vreau s-o bârfesc, e o fată care arată foarte bine. Sigur, ultramodernă şi teribil de fardată. Mi se face rău numai când îi văd gura. Arată ca sângele! Şi bănuiesc că se droghează – uneori se

poartă foarte ciudat. E logodită cu tânărul şi drăguţul doctor Donaldson, dar am impresia că şi lui i se face scârbă uneori. Sigur, e atrăgătoare, în felul ei, dar sper că doctorul îşi va veni în fire şi se va căsători cu o englezoaică drăguţă, îndrăgostită de viaţa de la ţară şi de îndeletnicirile în aer liber.

— Iar celelalte rude?

— Nici ele nu-s altfel. Sunt de nedorit. Nu că aş avea ceva de spus împotriva doamnei Tanios – e chiar o femeie drăguţă, dar e absolut tâmpită şi complet sub papucul bărbatului ei. Cred că individul e turc – groaznic pentru o fată englezoaică să se mărite cu un turc, nu credeţi? Asta arată o oarecare lips ă de preten ţii. Sigur, doamna Tanios e o mamă foarte bună, deşi copiii ei sunt deosebit de respingători, sărmanii de ei.

— Deci credeţi că domnişoara Lawson merita mai mult să primească averea domnişoarei Arundell?

Julia spuse cu seninătate:

— Minnie Lawson e o femeie cu adevărat bună. Şi lipsită de interese materiale. Nu se gândeşte niciodată la bani. Niciodat ă n-a fost lacomă.

— S-a gândit să refuze moştenirea?

Isabel dădu înapoi.

— Hmm… E greu să faci aşa ceva…

Poirot zâmbi.

— Cred că aveţi dreptate…

— Domnule Parrot, interveni Julia, ea consideră că-i vorba despre un depozit, un depozit sacru.

— Şi vrea să facă totuşi ceva pentru doamna Tanios sau pentru copiii lui Tanios, continuă Isabel, dar nu vrea să pună el mâna pe bani.

— A spus că s-a gândit să-i asigure o rentă Theresei.

— Şi cred că-i un lucru foarte generos din partea ei – având în vedere modul în care a tratat-o fata asta.

— Da, domnule Parrot, Minnie e cea mai generoasă făptură. Dar o cunoaşteţi deja.

— Da, spuse Poirot. O cunosc deja. Dar tot nu ştiu adresa ei.

— Sigur! Ce prostie din partea mea! Vreţi să o scriu pe ceva?

— Pot să o notez eu.

Poirot îşi scoase nelipsitul său carneţel.

— Clanroyden Mansions 17, W.2. Nu-i departe de Whiteley. Vă rugăm să-i transmiteţi dragostea noastră. N-am primit nici o ştire de la ea în ultimul timp.

Poirot se ridică, iar eu l-am urmat.

— Vă mulţumesc amândurora foarte mult, zise el, atât pentru încântătoarea conversaţie, cât şi pentru amabilitatea de a-mi oferi adresa prietenei mele.

— Mă întreb de ce nu v-au dat-o cei din casă, exclamă Isabel. Ellen e de vină! Servitorii sunt atât de gelo şi şi de m ărgini ţi! Servitoarele astea au fost uneori chiar grosolane cu Minnie.

Julia ne strânse mâinile ca o adevărată aristocrată.

— Mi-a făcut plăcere vizita dumneavoastră, spuse ea amabilă. Mă întreb…

Aruncă o privire întrebătoare către sora ei.

— Poate că… Zise Isabel, roşind un pic, poate că acceptaţi să rămâneţi şi să cinaţi cu noi? O cină foarte simplă – legume tocate, pâine neagră şi unt, fructe…

— Pare delicios, zise iute Poirot, dar, din nefericire, eu şi prietenul meu trebuie să ne întoarcem la Londra.

După noi strângeri de mână şi noi mesaje de transmis domnişoarei Lawson, am reuşit să plecăm.

CAPITOLUL 12 –Poirot discut ă cazul

— Slavă Domnului, am exclamat eu, că am scăpat de morcovii cruzi! Ce femei îngrozitoare!

— Pour nous, un bon bifteck {16} cu cartofi prăjiţi, plus o sticlă de vin bun. Mă întreb ce am fi putut bea acolo.

— Cred că apă, i-am răspuns eu, ridicând din umeri. Sau cidru fără alcool. O locuinţă potrivită pentru aşa ceva. Pun

pariu că n-are baie, nici instalaţii sanitare, cu excepţia unui closet în grădină.

— Ciudat, dar femeilor le place să ducă o viaţă lipsită de confort, zise gânditor Poirot. Nu-i întotdeauna vorba despre sărăcie, deşi femeile se pricep să obţină tot ce se poate când sunt strâmtorate.

— Ce ordine dai acum şoferului? Am întrebat eu, în timp ce parcurgeam ultima curbă a unei cărări şerpuitoare şi pătrundeam pe drumul spre Market Basing. Asupra cărui element local ne vom îndrepta atenţia? Sau ne întoarcem la George, ca să-l interogăm încă o dată pe chelnerul astmatic?

— Hastings, o să fii încântat să afli că am terminat cu Market Basing…

— Splendid!

— Pentru moment. Trebuie să revin.

— Eşti încă pe urmele criminalului care n-a avut succes?

— Exact.

— Ai aflat ceva din mulţimea de aiureli pe care tocmai le-am ascultat?

Răspunsul lui Poirot veni foarte exact:

— Au fost anumite lucruri care meritau ascultate cu atenţie. Diferitele personaje ale dramei noastre încep să se contureze ceva mai clar. Într-un fel, seamănă cu un roman din vechime, nu-i aşa? Doamna de companie umilă, cândva dispreţuită, ajunge bogată şi joacă acum rolul unei doamne desăvârşite.

— Îmi imaginez că treaba asta îi înveninează pe cei care se considerau moştenitori de drept.

— Da, chiar aşa, Hastings.

Am mers în tăcere timp de câteva minute. Trecuserăm prin Market Basing şi ne aflam din nou pe drumul principal. Fredonam încet melodia Omule ţule, ai avut o zi plin ă. În cele din urmă, am întrebat:

— Ţi-a făcut plăcere, Poirot?

Poirot răspunse sec:

— Hastings, nu ştiu ce vrei să spui.
— Am impresia că ţi-ai cam oferit un fel de vacanţă.
— Nu crezi că sunt serios?
— Oh, eşti destul de serios. Dar treaba asta pare a fi una de interes pur teoretic. O faci doar pentru satisfacţia ta intelectuală. Adică nu-i ceva adev ărat.
— Au contraire, e ceva deosebit de adevărat.
— M-am exprimat greşit. Voiam să zic că, dacă ar fi fost vorba să o ajutăm pe bătrâna doamnă sau să o apărăm de viitoare atacuri, ar fi fost ceva interesant. Dar nu pot să nu mă întreb de ce ne ostenim, din moment ce e moartă.
— În acest caz, mon ami, ar trebui să nu anchetăm un caz de crimă?
— Nu, nu, nu! Dimpotrivă. Adică, dacă ai avea un cadavru… Oh, la naiba!
— Nu te înfuria! Te înţeleg perfect. Faci o deosebire între un cadavru şi un simplu decedat. Dacă presupunem că domnişoara Arundell a murit în urma unui act violent subit şi alarmant, nu ca urmare a unei boli de durată, atunci ai rămâne indiferent la eforturile mele de a descoperi adevărul?
— Sigur că nu.
— Totuşi, cineva a încercat s-o omoare.
— Da, dar n-a reuşit. În asta constă diferenţa.
— Nu eşti dornic să afli cine a încercat s-o ucidă?
— Ba da, oarecum.
— Avem un cerc foarte restrâns de suspecţi, spuse Poirot, gânditor. Firul acela…
— Firul despre care presupui că a fost legat de un cui din plintă! L-am întrerupt eu. Cuiul ăla poate să fi fost acolo de ani de zile!
— Nu. Vopseaua era destul de proaspătă.
— Cred totuşi că pot să existe tot felul de explicaţii pentru existenţa lui.
— Dă-mi una singură!

Pentru moment, nu mi-a trecut prin minte nimic suficient de plauzibil. Poirot profită de tăcerea mea ca să-şi înceapă un discurs.

— Da, un cerc restrâns. Firul putea fi întins de-a latul scării doar după ce toată lumea se dusese la culcare. Deci trebuie s ă-i lu ăm în considera ţie doar pe cei din cas ă. Adică vinovatul este unul dintre cei şapte oameni. Doctorul Tanios. Doamna Tanios. Theresa Arundell. Charles Arundell. Domnişoara Lawson. Ellen. Bucătăreasa.

— Sunt sigur că poţi să nu iei în calcul şi slujitoarele.

— Mon cher, au primit legate. Şi s-ar putea să existe şi alte motive – pizmă, o ceartă, necinste – nu poţi să fii sigur de nimic.

— Dar mi se pare puţin probabil.

— Sunt de acord că-i puţin probabil. Dar trebuie luate în consideraţie toate posibilităţile.

— În acest caz, trebuie să socoteşti opt oameni, nu şapte.

— Cum aşa?

Îmi dădeam seama că eram pe cale să marchez un punct.

— Trebuie s-o incluzi şi pe domnişoara Arundell. De unde ştii că n-a întins chiar ea firul de-a curmezişul scării, ca să se împiedice de el alţi membri ai grupului din casă?

Poirot ridică din umeri.

— Prietene, asta-i o betise {17}. Dacă domnişoara Arundell ar fi întins o capcană, ar fi avut grijă să nu cadă în ea. Aminteşte-ţi că ea a fost cea care s-a prăbuşit pe scări.

Am abandonat discuţia, descurajat.

Dar Poirot continuă, cu glas gânditor:

— Desfăşurarea evenimentelor este limpede: căderea, scrisoarea către mine, vizita avocatului… Dar există un punct rămas sub semnul întrebării. Domnişoara Arundell a reţinut în mod deliberat scrisoarea, ezitând s-o expedieze prin poştă? Sau, după ce a scris-o, a presupus că fusese expediată?

— Nu avem de unde să ştim, am zis eu.

— Nu. Putem doar să presupunem. Personal, bănuiesc că era convinsă că a fost expediată. Cred că a fost surprinsă neprimind răspuns…

Mintea mea era ocupată de alte probleme.

— Crezi că aiureala aia spiritistă a contat în vreun fel? Am întrebat eu. Adică, în ciuda faptului că domnişoara Peabody a ridiculizat o asemenea sugestie, crezi că în una dintre şedinţele de spiritism i s-a dat ordin să-şi modifice testamentul şi să-şi lase banii numitei Lawson?

Poirot clătină din cap a îndoială.

— Aşa ceva nu se potriveşte cu imaginea pe care mi-am format-o deja despre firea domnişoarei Arundell.

— Surorile Tripp spuneau că domnişoara Lawson a fost foarte surprinsă când a fost citit testamentul, am zis eu, gânditor.

— Da, aşa le-a spus ea, mă aprobă Poirot.

— Şi nu crezi că-i adevărat?

— Mon ami, ştii că am o fire bănuitoare. Nu cred nimic din ce spune cineva până când acest lucru nu-i confirmat.

— Ai dreptate, bătrâne, am spus eu cu afecţiune. Ai o fire plăcută, foarte încrezătoare!

— El a spus”, „ea a spus”, „ei au spus”. Şi ce înseamnă asta? Nimic. S-ar putea să fie cât se poate de adevărat. S-ar putea să fie însă complet fals. Eu iau în consideraţie doar fapte.

— Şi care-s faptele?

— Domnişoara Arundell a căzut pe scări. Acest lucru nu-i contrazis de nimeni. Căderea n-a fost una normală – a fost provocată.

— Iar dovada acestui lucru constă în faptul că Hercule Poirot spune că-i aşa!

— Nici vorbă. Dovadă este cuiul. Dovadă este scrisoarea pe care mi-a trimis-o domnişoara Arundell. Dovadă este câinele care a lipsit din casă toată noaptea. Dovadă sunt cuvintele domnişoarei Arundell despre vas, despre pictură, precum şi mingea lui Bob. Toate astea sunt fapte.

— Şi care-i faptul următor?

— Faptul următor este răspunsul la întrebarea noastră obişnuită. Cine beneficiază de pe urma morţii domnişoarei Arundell? Răspuns: Domnişoara Lawson.

— Doamna de companie cea ticăloasă! Pe de altă parte, ceilalţi credeau că ei au să beneficieze de moartea bătrânei. Iar în momentul accidentului chiar ar fi beneficiat.

— Exact, Hastings. De aceea sunt cu toţii la fel de suspecţi. Mai există un fapt mărunt: Domnişoara Lawson şi-a dat toată osteneala să împiedice ca domnişoara Arundell să afle că Bob lipsise din casă toată noaptea.

— Crezi că asta e ceva care trezeşte bănuieli?

— Nici vorbă. Doar reţin acest aspect. S-ar putea să fie doar grija normală pentru liniştea bătrânei doamne. Aceasta este explicaţia cea mai probabilă.

M-am uitat urât la Poirot. Este mereu zăpăcitor de subtil.

— Domnişoara Peabody şi-a exprimat opinia că testamentul era „ceva necurat”, am zis eu. Ce crezi că a vrut să spună?

— Cred că e modul ei de a-şi exprima diferite bănuieli vagi şi neformulate.

— Se pare că putem exclude alt gen de influenţe, am zis eu, gânditor. Şi sunt convins că Emily Arundell avea prea mult bun-simţ ca să creadă în aiureli de genul spiritismului.

— Hastings, ce te face să crezi că spiritismul e o aiureală?

M-am uitat uimit la el.

— Dragă Poirot, femeile alea îngrozitoare…

Prietenul meu zâmbi.

— Sunt de acord cu caracterizarea pe care o faci domnişoarelor Tripp. Dar simplul fapt că dumnealor au adoptat cu entuziasm scientologia creştină, vegetarianismul, teozofia şi spiritismul nu constituie cu adevărat o incriminare a acestor lucruri. Faptul că o femeie proastă ţi-ar putea spune o grămadă de aiureli despre un scarabeu fals pe care l-a cumpărat de la un negustor escroc

nu implică în mod obligatoriu discreditarea tematicei generale a egiptologiei.

— Vrei să spui că tu crezi în spiritism?

— Am mintea deschisă pentru acest subiect. N-am studiat eu însumi nici o manifestare a sa, dar trebuie acceptat faptul că mulţi oameni de ştiinţă şi învăţaţi au declarat că există anumite fenomene care nu pot fi explicate – putem deci să condamnăm credulitatea unei oarecare domnişoare Tripp?

— Atunci crezi în caraghioslâcul ăla cu aureola ce înconjura capul domnişoarei Arundell?

Poirot făcu semn cu mâna.

— Vorbeam la modul general, respingeam atitudinea ta de scepticism nemotivat. Dar, făcându-mi o anumită părere despre domnişoara Tripp şi despre sora sa, voi examina cu foarte mare grijă orice fapt prezentat de ele. Mon ami, femeile proaste sunt proaste indiferent despre ce vorbesc: despre spiritism, despre politică, despre relaţiile între sexe sau despre dogmele credinţei budiste.

— Şi, cu toate acestea, ai ascultat cu multă atenţie tot ce-au avut de spus.

— Asta a fost sarcina mea pentru ziua de azi: să ascult. Să aud ce are fiecare să-mi spună despre aceste şapte persoane – şi, în principal, despre cele cinci persoane implicate îndeaproape. Cunoaştem deja anumite aspecte. S-o luăm pe domnişoara Lawson! Am aflat de la domnişoarele Tripp că e devotată, altruistă, fără interese materiale şi cu o fire minunată. De la domnişoara Peabody am aflat că-i credulă, proastă, fără curajul sau mintea de a încerca vreun lucru ilegal. De la doctorul Grainger am aflat că era înjosită, că situaţia ei era precară, că era o „găinuşă speriată şi zăpăcită”, cred că astea au fost cuvintele pe care le-a folosit. De la chelner am aflat că domnişoara Lawson e „o persoană”, iar de la Ellen că Bob, câinele, o dispreţuia! După cum vezi, fiecare o privea dintr-un unghi uşor diferit. Acelaşi lucru e valabil şi pentru ceilalţi. Nimeni nu are o

opinie prea grozavă despre moralitatea lui Charles Arundell, dar lumea vorbeşte diferit despre el. Doctorul Grainger îl numeşte cu indulgenţă „un derbedeu obraznic”. Domnişoara Peabody spune că şi-ar omorî bunica pentru doi bani, dar că preferă un ticălos unui „băţos”. Domnişoara Tipp sugerează nu numai că individul poate fi în stare de o treabă ilegală, ci şi că a săvârşit una – sau mai multe. Aceste puncte de vedere sunt toate foarte folositoare şi extrem de interesante. Şi ne conduc către pasul următor.

— Care-i acesta?

— Să vedem noi înşine despre ce-i vorba, prietene.

CAPITOLUL 13 –Theresa Arundell

În dimineaţa următoare ne-am îndreptat către adresa pe care ne-o dăduse doctorul Donaldson.

I-am sugerat lui Poirot că ar fi un lucru bun să-l vizităm pe domnul Purvis, avocatul, dar Poirot a respins categoric ideea.

— Nu, prietene. Ce-am putea să-i spunem, ce motiv am putea să invocăm ca să obţinem informaţii?

— Poirot, de obicei ai pregătite tot felul de motive. Poţi folosi orice minciună dintre cele vechi, nu-i aşa?

— Dimpotrivă, prietene, „orice minciună dintre cele vechi”, cum ai zis tu, n-ar ţine. Nu când ai de-a face cu un avocat. Ar însemna – cum se zice?

— Să-l scoatem din ţâţâni.

— Bine, am spus eu, ai dreptate, nu putem risca aşa ceva.

Aşa că, după cum am spus, ne-am îndreptat spre apartamentul ocupat de Theresa Arundell.

Apartamentul respectiv era situat într-un bloc din Chelsea, cu vedere spre râu. Avea mobilă scumpă şi la modă, cu crom lucitor, şi covoare groase, cu modele geometrice.

Am aşteptat câteva minute, apoi în încăpere a intrat o tânără, care ne-a privit întrebător.

Theresa Arundell părea să aibă douăzeci şi opt, douăzeci şi nouă de ani. Era înaltă şi foarte zveltă, aducea mai mult a

schiţă în negru şi alb. Avea părul negru ca pana corbului, iar faţa machiată zdravăn, palidă, ca de mort. Sprâncenele, pensate bizar, îi dădeau un aer de-o ironie batjocoritoare. Buzele ei erau singura pată de culoare, o crestătură stacojie pe faţa albă. În acelaşi timp lăsa impresia – nu ştiu cum reuşea asta, pentru că atitudinea ei era de-o indiferenţă fără vlagă – că-i cel puţin de două ori mai plină de viaţă decât majoritatea oamenilor. Părea că deasupra ei plutea energia reţinută a unui şfichi de bici.

Se uită de la mine la Poirot, cu un aer de-un calm întrebător.

Sătul de minciuni (aşa speram eu), Poirot prezentă de data aceasta propria carte de vizită. Tânăra o ţinea între degete, răsucind-o de pe o parte pe alta.

— Presupun că dumneavoastră sunteţi domnul Poirot, zise ea.

Poirot făcu o plecăciune, cât se pricepu de bine.

— Servitorul dumneavoastră, domnişoară. Îmi permiteţi să vă răpesc câteva clipe din timpul dumneavoastră preţios?

Tânăra răspunse, imitând comportamentul lui Poirot.

— Încântată de cunoştinţă, domnule Poirot. Vă rog să luaţi loc.

Poirot se aşează, destul de prudent, pe un fotoliu scund, pătrat. Eu am luat un scaun cu spetează, din panglici şi crom. Theresa se aşează neglijentă pe un taburet scund, în faţa căminului. Ne oferi amândurora ţigări. Am refuzat-o, dar ea şi-a aprins una.

— Domnişoară, poate că numele meu vă sună cunoscut…

Tânăra dădu din cap.

— Un prieten al Scotland Yardului, nu-i aşa?

Cred că Poirot n-a fost foarte încântat de această definiţie. Zise, cu oarecare emfază:

— Domnişoară, mă ocup de crime.

— Ce lucru teribil de emoţionant, replică Theresa Arundell, cu voce plictisită. Şi când mă gândesc că mi-am pierdut carneţelul pentru autografe!

— Iată care-i problema de care mă ocup acum, continuă Poirot. Ieri am primit o scrisoare de la mătuşa dumneavoastră.

Ochii Theresei – ochi foarte mari, migdalaţi – se deschiseră un pic. Tânăra expiră un nor de fum.

— Domnule Poirot, de la mătuşa mea?

— Aşa am spus, domnişoară.

Theresa murmură:

— Îmi pare rău că vă stric distracţia, dar nu există o asemenea persoană. Toate mătuşile mele sunt decedate. Ultima a murit acum două luni.

— Domnişoara Emily Arundell?

— Da, domnişoara Emily Arundell. Doar nu primiţi scrisori de la cadavre, domnule Poirot!

— Uneori primesc, domnişoară.

— Ce macabru!

Dar în glasul ei apăruse o tonalitate nouă – care lăsa să se vadă că devenise alarmată şi atentă.

— Şi ce spunea mătuşa mea, domnule Poirot?

— Domnişoară, nu pot să vă spun, în acest moment. Vedeţi, zise el şi-şi drese glasul, e „o problemă delicată”.

Urmă o tăcere de un minut, două. Theresa Arundell fuma. Apoi zise:

— Totul pare încântător de tainic. Dar ce legătură am eu cu toată povestea asta?

— Speram, domnişoară, că veţi fi de acord să-mi răspundeţi la câteva întrebări.

— Întrebări? Despre ce?

— Întrebări de natură familială.

Am observat din nou că ochii Theresei se măriseră.

— Asta sună destul de pompos. Poate îmi daţi un exemplu.

— Bineînţeles. Puteţi să-mi spuneţi care-i adresa actuală a fratelui dumneavoastră Charles?

Ochii ei se îngustară din nou. Energia ei latentă deveni mai puţin vizibilă. De parcă Theresa s-ar fi retras într-o cochilie.

— Din nefericire, nu pot. Nu prea corespondăm. Cred că a părăsit Anglia.

— Înţeleg…

Poirot rămase tăcut un minut, două.

— Asta-i tot ce doreaţi să ştiţi?

— Oh, am şi alte întrebări. De exemplu, sunteţi mulţumită de felul în care a procedat mătuşa dumneavoastră cu averea sa? Şi altă întrebare: De cât timp sunteţi logodită cu doctorul Donaldson?

— V-aţi şi repezit la chestiile astea, nu-i aşa?

— Eh bien?

— Ei bine, din moment ce suntem străini, răspunsul meu la ambele întrebări e că nu-i treaba dumneavoastră! Ca ne vous regarde pas, M. Hercule Poirot. {18}

Poirot o privi atent o clipă, apoi, fără nici un semn de dezamăgire, se ridică.

— Deci aşa! Ei bine, poate că nu-i un lucru surprinzător. Daţi-mi voie, domnişoară, să vă felicit pentru accentul dumneavoastră francez. Şi să vă urez o dimineaţă minunată. Hai, Hastings!

Ajunseserăm la uşă, când tânăra vorbi. Comparaţia cu şfichiul de bici îmi veni din nou în minte. Theresa nu se mişcase din poziţia în care fusese, dar cele două cuvinte fură ca o plesnitură de bici.

— Veniţi înapoi! Zise ea.

Poirot se supuse încet. Se aşează şi se uită întrebător la ea.

— Hai să nu ne mai prostim, zise ea. S-ar putea să-mi fiţi de folos, domnule Hercule Poirot.

— Cu plăcere, domnişoară, dar cum?

Între două pufăieli din ţigară, Theresa trecu foarte calm la subiect:

— Spuneţi-mi cum să anulez testamentul.

— Cred că un avocat…

— Da, sigur, un avocat – dacă aş cunoaşte avocatul potrivit. Dar singurii avocaţi pe care-i cunosc sunt oameni respectabili! Opinia lor e că testamentul e valabil din punct de vedere legal şi că orice încercare de a-l contesta e o cheltuială inutilă.

— Dar dumneavoastră nu-i credeţi.

— Cred că întotdeauna există o cale ca să faci ceva – dacă eşti lipsit de scrupule şi eşti dispus să plăteşti. Ei bine, eu sunt dispus ă s ă pl ătesc.

— Şi sunteţi convinsă că eu sunt gata să renunţ la scrupule dacă voi fi plătit?

— Am descoperit că acest lucru este valabil pentru majoritatea oamenilor. Nu văd de ce aţi face excepţie. Sigur,

oamenii încep întotdeauna prin a protesta, dacă li se pun la îndoială onestitatea şi corectitudinea.

— Dar asta face parte din joc, nu-i aşa? Să presupunem că sunt gata să renunţ la scrupulele mele. Ce credeţi că aş putea să fac?

— Nu ştiu. Dar sunteţi un om deştept. Toată lumea ştie asta. Puteţi să inventaţi un plan.

— De exemplu?

Theresa Arundell ridică din umeri.

— Asta-i treaba dumneavoastră. Furaţi testamentul şi înlocuiţi-l cu un fals… Răpiţi-o pe Lawson şi speriaţi-o, spunându-i că a silit-o pe mătuşa Emily să-i lase moştenirea. Fabricaţi un testament ulterior, care ar fi fost făcut de bătrâna Emily pe patul morţii.

— Domnişoară, imaginaţia dumneavoastră bogată îmi taie răsuflarea!

— Ei bine, care-i răspunsul dumneavoastră? Am fost sinceră. Dacă mă refuzaţi, uşa e acolo.

— Nu-i vorba de refuz – încă, zise Poirot.

Theresa Arundell râse, apoi se uită la mine.

— Prietenul dumneavoastră pare şocat, remarcă ea. Să-l trimitem să se plimbe în jurul blocului?

Poirot mi se adresă, cu o uşoară enervare:

— Hastings, te rog să-ţi stăpâneşti firea minunată şi corectă. Domnişoară, îmi cer scuze în numele prietenului meu. El este, după cum aţi remarcat, un om cinstit. Dar este şi loial. Loialitatea sa faţă de mine este deplină. În orice caz, daţi-mi voie să subliniez – spuse el şi se uită direct către Theresa – că tot ce vom face va fi complet legal.

Tânăra ridică uşor din sprâncene.

— Legea, zise gânditor Poirot, are o oarecare marjă de libertate.

— Înţeleg, spuse Theresa, zâmbind uşor. Bine, ne-am înţeles. Vreţi să discutăm despre partea dumneavoastră din pradă – dacă va exista vreo pradă?

— Şi în privinţa asta ne putem înţelege. Nişte mărunţiş, asta-i tot ce cer.

— De acord, zise Theresa.

Poirot se aplecă spre ea.

— Ascultaţi, domnişoară, de obicei – în nouăzeci şi nouă dintr-o sută din cazuri – sunt de partea legii. Dar în cel de-al o sutălea caz… Lucrurile stau altfel. De obicei acesta e mult mai rentabil. Dar lucrurile trebuie făcute în linişte. Înţelegeţi, în mare linişte. Reputaţia mea nu trebuie să sufere. Trebuie să fiu atent.

Theresa Arundell dădu din cap.

— Şi trebuie să cunosc toate aspectele cazului. Trebuie să ştiu adevărul! Înţelegeţi că atunci când ştii adevărul e mai uşor să-ţi dai seama ce minciună poţi să spui?

— Mi se pare un lucru extrem de raţional.

— Foarte bine, atunci. Pe ce dată a fost întocmit testamentul?

— Pe 21 aprilie.

— Şi testamentul anterior?

— Mătuşa Emily îl întocmise cu cinci ani înainte.

— Şi acesta prevedea?

— Un legat pentru Ellen şi unul pentru fosta bucătăreasă, iar restul proprietăţilor sale urmau să se împartă între copiii fratelui său Thomas şi cei ai surorii sale Arabella.

— Banii erau lăsaţi într-un fond administrat prin procură?

— Nu, ne erau lăsaţi nouă, fără nici un fel de condiţii.

— Fiţi foarte atentă la ce vă întreb. Cunoşteaţi cu toţii prevederile acestui testament?

— Oh, da. Eu şi Charles ştiam. Ştia şi Bella. Mătuşa Emily nu făcuse un secret din asta. De fapt, dacă îi ceream un împrumut, ne răspundea întotdeauna: „O să primiţi toţi banii mei după ce o să mor. Mulţumiţi-vă cu asta”.

— V-ar fi refuzat un împrumut şi dacă ar fi fost vorba despre o boală sau despre o nenorocire?

— Nu, nu cred, răspunse încet Theresa.

— Dar domnişoara Emily considera că aveţi din ce să trăiţi?

— Da, aşa considera ea.

În glasul Theresei se simţise amărăciunea.

— Şi nu aveţi?

Theresa aşteptă un minut, două, înainte să vorbească. Apoi zise:

— Tatăl meu ne-a lăsat fiecăruia câte treizeci de mii de lire. Dobânda acestor bani, investiţi sigur, era de circa o mie două sute pe an. Taxele pe venit luau o parte din bani. Era un venit frumuşel, cu care te puteai descurca foarte bine. Dar eu – vocea ei se schimbă, trupul său zvelt se îndreptă, capul i se înălţă, şi toată vioiciunea aceea minunată pe care o simţisem la ea ieşi la iveală – eu voiam ceva mai mult de la viaţă. Voiam tot ce-i mai bun. Cea mai bună mâncare, cele mai bune haine – ceva elegant, frumos, nu doar un veşmânt acceptabil şi oarecum la modă. Voiam să mă bucur de viaţă, să mă duc la Mediterană şi să stau la soarele fierbinte al verii, să stau la o masă de joc şi să risc sume aţâţătoare de bani, să dau petreceri, petreceri sălbatice, absurde, extravagante, voiam tot ce se putea din lumea asta putredă, şi nu le voiam într-o zi, ci chiar atunci!

Glasul ei era minunat de aţâţător, era fierbinte, înveselitor, îmbătător.

Poirot o privi atent.

— Presupun că aţi avut tot ce-aţi vrut.

— Da, Hercule, am avut!

— Şi cât a rămas din cele treizeci de mii?

Theresa izbucni în râs.

— Două sute douăzeci şi una de lire, paisprezece şilingi şi patru penny. Aceasta-i bilanţul exact. Deci, omuleţule, o să fii plătit în funcţie de rezultat. Nu există rezultat, nu va exista nici răsplată.

— In cazul acesta vor exista în mod obligatoriu rezultate, spuse Poirot liniştit.

— Hercule, eşti un omuleţ grozav. Mă bucur că lucrăm împreună.

Poirot continuă, pe un ton preocupat:

— Există câteva lucruri pe care trebuie să le ştiu. Vă drogaţi?

— Nu, nu m-am drogat niciodată.

— Beţi?

— Zdravăn, dar nu pentru că îmi place. Gaşca mea bea, iar eu beau împreună cu ea, dar pot să renunţ oricând.

— Foarte bine.

Theresa izbucni în râs.

— Hercule, n-o să-mi dezvălui secretele la un pahar!

Poirot continuă:

— Poveşti de dragoste?

— Au fost destule, în trecut.

— Şi în prezent?

— Doar Rex.

— Adică doctorul Donaldson?

— Da.

— Acesta pare, cumva, foarte străin de felul de viaţă pe care l-aţi menţionat.

— Da, aşa e.

— Şi totuşi, ţineţi la el. Mă întreb de ce.

— Oh, există motive? De ce s-a îndrăgostit Julieta de Romeo?

— Cu tot respectul cuvenit lui Shakespeare, Romeo a fost primul bărbat pe care l-a văzut Julieta.

— Rex nu-i primul bărbat pe care l-am văzut, nici pe departe, spuse încet Theresa, apoi adăugă: Dar cred – simt – că va fi ultimul bărbat pe care-l voi vedea.

— Şi e un om sărac, domnişoară.

Theresa dădu din cap.

— Şi el are, de asemenea, nevoie de bani?

— Cu disperare. Oh, nu din motivele pentru care aveam eu nevoie. Nu vrea lux – sau frumuseţe, adrenalină sau alte lucruri de acest fel. Poartă acelaşi costum până se găureşte,

mănâncă mulţumit cotlet congelat la fiecare prânz şi se spală într-o cadă de tablă crăpată. Dacă ar avea bani, i-ar cheltui pe toţi pe eprubete, dotarea unui laborator şi alte lucruri de felul ăsta. E ambiţios. Profesia sa înseamnă totul pentru el. Înseamnă mai mult decât însemn eu.

— Ştia că urma să primiţi bani după moartea domnişoarei Arundell?

— Aşa i-am spus eu. După ce ne-am logodit. Nu se căsătoreşte cu mine pentru bani, dacă la asta te-ai gândit.

— Mai sunteţi logodiţi?

— Sigur că suntem.

Poirot nu zise nimic. Tăcerea lui păru s-o neliniştească pe Theresa.

— Sigur că suntem, repetă ea tăios, apoi adăugă: L-ai văzut?

— L-am văzut ieri, la Market Basing.

— De ce? Ce i-ai spus?

— Nimic. I-am cerut doar să-mi dea adresa fratelui dumneavoastră.

— Charles? Zise ea, cu vocea din nou tăioasă. Ce vrei de la Charles?

— Charles? Cine vrea ceva de la Charles?

Era o voce nouă – o voce plăcută de bărbat.

Un tânăr cu faţa bronzată şi cu un rânjet plăcut pătrunse în încăpere.

— Cine vorbeşte despre mine? Întrebă el. Mi-am auzit numele de pe hol, dar n-am tras cu urechea. La Borstal erau foarte atenţi în privinţa trasului cu urechea. Theresa, fetiţo, ce-i toată povestea asta? Spune tot!

CAPITOLUL 14 –Charles Arundell

Trebuie să mărturisesc că mi-a plăcut Charles Arundell din momentul în care l-am zărit. Avea ceva vesel şi un aer de nepăsare. Ochii săi aveau o lucire plăcută şi plină de umor, iar zâmbetul său era cel mai dezarmant pe care l-am văzut vreodată.

Charles traversă încăperea şi se aşează pe braţul unuia dintre fotoliile masive, capitonate.

— Despre ce-i vorba, fato? Întrebă el.

— Acesta este domnul Hercule Poirot. Este gata să – hmm – să facă o treabă murdară pentru noi, în schimbul unei mici răsplăţi.

— Protestez! Strigă Poirot. Nu o treabă murdară – să zicem o mică înşelătorie nevătămătoare, încât să se revină la intenţia iniţială a autorului testamentului. Hai să punem astfel problema.

— Faceţi întocmai cum doriţi, zise Charles amabil. Mă întreb ce-a determinat-o pe Theresa să se gândească la dumneavoastră…

— Nu m-a chemat ea, răspunse Poirot liniştit. Am venit din proprie iniţiativă.

— Ca să vă oferiţi serviciile?

— Nu chiar. Vă căutam pe dumneavoastră. Sora dumneavoastră mi-a spus că sunteţi plecat.

— Theresa este o soră foarte grijulie, zise Charles. Rareori face vreo greşeală. De fapt, e foarte bănuitoare.

Zâmbi către sora sa, plin de afecţiune, dar aceasta nu-i răspunse la zâmbet. Theresa părea îngrijorată şi gânditoare.

— Sigur, zise Charles. Am luat-o pe o cale greşită. Domnul Poirot nu-i celebru pentru prinderea criminalilor? N-am auzit să-i ajute şi să-i încurajeze.

— Noi nu suntem criminali, replică tăios Theresa.

— Dar am vrea să fim, spuse binevoitor Charles. M-am gândit să falsific un testament – chestia asta se potriveşte cu firea mea. Am fost eliminat de la Oxford din cauza unei mici neînţelegeri în legătură cu un cec. Fusese o chestie copilăresc de simplă – adăugasem doar un zero. Şi a mai fost un mic fracas {19} cu mătuşa Emily şi banca locală. Sigur, a fost o prostie din partea mea. Ar fi trebuit să-mi dau seama că bătrâna era foarte perspicace. Însă toate aceste incidente au fost simple mărunţişuri – erau în joc

sume de cinci, zece lire. Un testament întocmit pe patul morţii ar însemna ceva foarte riscant. Trebuie să ai de-a face cu Ellen, servitoarea aia rigidă şi băţoasă şi s-o mituieşti, parcă ăsta-i termenul, oricum, s-o faci să spună că a fost martoră la întocmirea testamentului. Mă tem că treaba asta e cam dificilă. Aş putea să mă însor cu ea, pentru ca după aceea să nu poată să depună mărturie împotriva mea. {20}

Şi rânji amabil către Poirot.

— Sunt sigur că aţi instalat un microfon secret şi că Scotland Yardul ne ascultă, adăugă el.

— Problema dumneavoastră mă interesează, spuse Poirot, cu un pic de reproş în glas. Evident că nu pot să săvârşesc nimic împotriva legii. Dar există mai multe căi, nu una singură… spuse el şi tăcu sugestiv.

Charles Arundell ridică din umerii săi frumoşi.

— Nu mă îndoiesc că există căi lăturalnice în cadrul legii, spuse el, amabil. Dumneavoastră ştiţi mai bine decât mine.

— Cine au fost martorii testamentului? Mă refer la cel întocmit în data de 21 aprilie.

— Purvis a adus cu el un funcţionar, iar al doilea martor a fost grădinarul.

— A fost semnat în prezenţa domnului Purvis?

— Da.

— Presupun că domnul Purvis este un om foarte respectabil.

— Purvis, Purvis, Charlesworth şi încă o dată Purvis sunt la fel de respectabili şi de impecabili ca Banca Angliei, răspunse Charles.

— Nu i-a plăcut faptul că a trebuit să întocmească testamentul, zise Theresa. Cred că, într-un mod foarte elegant, a încercat chiar s-o convingă pe mătuşa Emily să renunţe.

Charles zise tăios:

— Ţi-a spus el asta?

— Da, răspunse Theresa. M-am dus ieri să-l revăd.

— Nu foloseşte la nimic, draga mea. Ar fi trebuit să-ţi dai seama.

Theresa ridică din umeri.

Poirot spuse:

— Vă cer să-mi daţi toate informaţiile posibile despre ultimele zile din viaţa domnişoarei Arundell. Se începem cu faptul că, după câte am înţeles, dumneavoastră, fratele dumneavoastră, dar şi doctorul Tanios împreună cu soţia lui aţi fost acolo de Paşte.

— Da, am fost.

— S-a întâmplat ceva semnificativ în timpul acelui weekend?

— Nu cred.

— Nimic? Credeam…

Charles interveni:

— Ce făptură preocupată doar de sine, asta eşti, Theresa! Nu ţi s-a întâmplat nimic semnificativ ţie! Erai cufundată în visul tău de dragoste. Daţi-mi voie să vă spun, domnule Poirot, că Theresa are un iubit cu ochi albaştri în Market Basing. Unul dintre tăietorii locali de oase. Ca urmare, Theresa nu prea mai are simţul realităţii. De fapt, respectata mea mătuşă s-a prăvălit cu capul înainte pe scări şi a fost gata să dea ortul popii. Îmi doresc să fi reuşit. Ne-ar fi scutit de toată chestia asta.

— A căzut pe scări?

— Da, s-a împiedicat de mingea câinelui. Fiara aia inteligentă o lăsase în capătul de sus al scării, şi mătuşa a alunecat pe ea, în timpul nopţii.

— Când s-a întâmplat asta?

— Să vedem… Marţi, seara dinaintea plecării noastre.

— Mătuşa dumneavoastră a fost rănită grav?

— Din nefericire, n-a căzut în cap. Dacă s-ar fi întâmplat asta, am fi putut susţine în instanţă că şi-a zdruncinat creierul – sau cum se cheamă chestia asta în termeni medicali. Nu, n-a păţit nimic grav.

— Foarte dezamăgitor pentru dumneavoastră, zise sec Poirot.
— Poftim? Da, înţeleg ce vreţi să spuneţi. Da, după cum aţi spus, foarte dezamăgitor. Sunt ţicnite, femeile astea în vârstă…
— Şi aţi plecat miercuri dimineaţa?
— Exact.
— Asta a fost miercuri, în data de cincisprezece. Când aţi revăzut-o pe mătuşa dumneavoastră?
— N-a fost în weekendul imediat următor, ci în cel de după.
— Asta a fost… Să vedem… În data de douăzeci şi cinci, nu-i aşa?
— Da, cred că da.
— Şi mătuşa dumneavoastră când a murit?
— În vinerea următoare.
— După ce s-a îmbolnăvit în noaptea de luni?
— Da.
— Asta a fost lunea în care aţi plecat?
— Da.
— Şi nu v-aţi întors în timpul bolii sale?
— Nu ne-am întors până vineri. Nu ne-am dat seama că era atât de grav bolnavă.
— Aţi ajuns la timp s-o vedeţi în viaţă?
— Nu, a murit înainte să sosim noi.
Poirot îşi îndreptă privirea către Theresa Arundell.
— L-aţi însoţit pe fratele dumneavoastră în ambele ocazii?
— Da.
— Şi nu s-a spus nimic în timpul acestui al doilea weekend despre faptul că a fost făcut un testament nou?
— Nimic, răspunse Theresa.
Dar Charles răspunse în acelaşi moment.
— Ba da, zise el. S-a spus.
Vorbise la fel de afectat ca până atunci, dar în glasul său era ceva silit, ca şi cum afectarea sa era mai artificială decât de obicei.

— S-a spus? Întrebă Poirot.

— Charles! Strigă Theresa.

Charles păru că se teme să-şi privească sora în ochi. Vorbi fără să se uite la ea.

— Cred că-ţi aminteşti, surioară! Ţi-am povestit. Mătuşa Emily a făcut din asta un soi de ultimatum. Stătea ca un judecător la tribunal. Mi-a ţinut un soi de discurs. A zis că nu era de acord cu rudele sale – era vorba despre mine şi despre Theresa. A spus că nu avea nimic cu Bella, dar nu-l plăcea şi nu avea încredere în soţul ei. Deviza mătuşii Emily era: „Cumpără produse englezeşti”. Dacă Bella avea să moştenească o sumă considerabilă, atunci era convinsă că Tanios avea să pună mâna pe bani, într-un fel sau altul. Poţi să fii sigur că un grec ştie să facă asta. „E mai în siguranţă aşa cum e”, a spus mătuşa. Apoi a zis că nici eu, nici Theresa nu suntem oameni cărora să li se încredinţeze bani. I-am pierde la jocuri de noroc. De aceea, a încheiat ea, a făcut un nou testament şi avea să lase toată averea domnişoarei Lawson. „E proastă, a zis mătuşa Emily, dar are un suflet credincios. Şi cred că mi-e devotată. N-are nici o vină că n-are minte. Charles, am considerat că-i mai corect să-ţi spun, ca să-ţi dai seama că nu va mai fi posibil să faci rost de bani în baza moştenirii pe care sperai s-o primeşti de la mine.” Chestia asta a fost o lovitură nasoală. Pentru că tocmai asta încercam să fac.

— Charles, de ce nu mi-ai spus? Întrebă Theresa, furioasă.

Poirot fu curios:

— Şi ce-aţi răspuns, domnule Arundell?

— Eu? Zise Charles cu nepăsare. Oh, m-am mulţumit să râd. Nu folosea la nimic să mă omor cu firea. „Fă ce vrei, mătuşă Emily”, i-am zis eu. „Sigur, e un şoc pentru mine, dar, la urma urmei, sunt banii tăi, şi poţi să faci cu ei ce pofteşti.”

— Şi cum a reacţionat mătuşa la spusele dumneavoastră?

— Oh, s-a potolit imediat. A zis: „Trebuie să recunosc că ştii să pierzi, Charles”. Iar eu i-am zis: „Trebuie să suporţi

vicisitudinile sorţii. Apropo, dacă tot nu mai am speranţă să te moştenesc, ce-ar fi să-mi dai zece lire?” Iar ea a zis că-s un neruşinat, şi până la urmă m-am ales cu o bancnotă de cinci lire.

— V-aţi ascuns simţămintele foarte bine.

— De fapt, nu am luat-o în serios.

— Nu?

— Nu. Am crezut că bătrâna îşi juca rolul. Că voia să ne sperie. Presupuneam că, după câteva săptămâni sau luni, avea să rupă testamentul. Mătuşa Emily ţinea foarte mult la familia ei. Şi, de fapt, cred că asta ar fi făcut, dacă n-ar fi murit subit.

— Ah! Exclamă Poirot. Asta-i o idee interesantă. Rămase tăcut un minut, două, după care continuă: Discuţia dumneavoastră a putut fi auzită de altcineva – de exemplu, de domnişoara Lawson?

— Desigur. Nu vorbeam deloc încet. De fapt, neruşinata de Lawson stătea lângă uşă când am ieşit din încăpere. Cred că trăsese cu urechea.

Poirot aruncă o privire pătrunzătoare spre Theresa.

— Şi dumneavoastră n-aţi ştiut nimic din toate astea?

Înainte ca tânăra să apuce să răspundă, Charles interveni:

— Theresa, fetiţo, sunt sigur că ţi-am spus – sau ţi-am dat de înţeles.

Urmă un soi de pauză bizară. Charles se uita fix la Theresa, iar în privire i se citea teama, era ceva ce părea total exagerat în raport cu problema în discuţie.

Theresa spuse încet:

— Dacă mi-ai fi spus – ceea ce nu cred că s-a întâmplat – aş fi putut să uit? Ce ziceţi, domnule Poirot?

Şi-şi îndreptă ochii negri către el.

Poirot răspunse, tot încet:

— Nu, domnişoară Arundell, nu cred că aţi fi uitat. Apoi se întoarse brusc spre Charles. Să lămurim un lucru! Domnişoara Arundell v-a spus că intenţionează să-şi

modifice testamentul sau a afirmat fără urmă de tăgadă că l-a modificat deja?

Charles răspunse iute:

— Oh, a fost foarte limpede. De fapt, mi-a arătat testamentul.

Poirot se aplecă spre el. Făcu ochii mari.

— E un lucru foarte important. Spuneţi că domnişoara Arundell v-a arătat testamentul?

Charles se făcu mic, ca un băieţel certat – un gest dezarmant. Seriozitatea lui Poirot nu-l făcea să se simtă în largul lui.

— Da, spuse el. Mi l-a arătat.

— Puteţi să juraţi că-i aşa?

— Sigur că pot, răspunse Charles, uitându-se nervos la Poirot. Nu văd ce-i atât de important în asta.

Atunci Theresa se puse brusc în mişcare. Se ridică şi se duse lângă cămin. Îşi aprinse iute o altă ţigară.

— Şi dumneavoastră, domnişoară? Întrebă Poirot, răsucindu-se către ea. Mătuşa dumneavoastră nu v-a spus nimic important în timpul weekendului?

— Nu cred. A fost destul de amabilă. Adică la fel de amabilă ca de obicei. M-a bătut la cap în legătură cu modul meu de viaţă, şi alte chestii de genul ăsta. Dar asta făcea întotdeauna. Părea însă un pic mai nervoasă decât de obicei.

Poirot zise, zâmbind:

— Presupun, domnişoară, că eraţi ocupată cu logodnicul dumneavoastră…

Theresa răspunse tăios:

— Nu era acolo. Era plecat, se dusese la un congres medical.

— Şi nu l-aţi văzut din weekendul Paştelui? Atunci a fost ultima oară când l-aţi văzut?

— Da – în seara dinaintea plecării noastre venise la cină.

— Scuzaţi-mă, v-aţi certat cumva cu el atunci?

— Bineînţeles că nu.

— M-am gândit la asta din moment ce lipsea din localitate în timpul celei de-a doua vizite a dumneavoastră…

Charles interveni:

— Ah, vedeţi, acest al doilea weekend a fost ceva spontan. Ne-am dus în urma unei decizii de moment…

— Adevărat?

— Oh, hai să spunem adevărul, zise Theresa, fără vlagă. Vedeţi, Bella şi soţul ei se duseseră în weekendul anterior, se fâţâiseră pe lângă mătuşa Emily din cauza accidentului. Ne-am gândit că aveau să dea mai bine în ochii ei decât noi.

— Ne-am spus că ar fi bine să părem şi noi preocupaţi de sănătatea mătuşii Emily, zise Charles rânjind. De fapt, bătrâna doamnă era prea deşteaptă ca să se lase amăgită de tot circul ăla cu îngrijorarea. Ştia prea bine cu cine avea de-a face. Mătuşa Emily nu era deloc proastă.

Theresa izbucni în râs.

— O poveste frumoasă, nu-i aşa? Noi toţi, alergând cu limba scoasă după bani…

— Acelaşi lucru era valabil şi pentru verişoara dumneavoastră şi soţul ei?

— Oh, da, Bella e întotdeauna lefteră. Modul în care încearcă să-mi imite stilul vestimentar, dar la o optime din preţ, e chiar patetic. Cred că Tanios i-a tocat banii la bursă. Reuşesc cu greu să facă faţă cheltuielilor curente. Au doi copii, şi vor să-i dea la şcoală în Anglia.

— Aţi putea să-mi daţi adresa lor? Zise Poirot.

— Locuiesc la hotelul Durham, din Bloomsbury.

— Cum arată verişoara dumneavoastră?

— Bella? E o femeie înfiorătoare. Ce zici, Charles?

— E într-adevăr o femeie înfiorătoare. Seamănă cu o urechelniţă. E o mamă devotată. Cred că toate urechelniţele sunt.

— Şi soţul ei?

— Tanios? Arată cam ciudat, dar e un tip drăguţ. Deştept, amuzant şi băiat bun.

— Sunteţi de acord, domnişoară?

— Da, trebuie să recunosc că-l prefer Bellei. E un doctor al naibii de bun. Dar nu i-aş acorda prea multă încredere.

— Theresa nu are încredere în nimeni, zise Charles şi-i puse braţul pe umeri. N-are încredere nici în mine.

— Cine are încredere în tine, dragule, e bolnav mintal, declară Theresa cu amabilitate.

Fratele şi sora se îndepărtară şi se uitară la Poirot.

Poirot făcu o plecăciune şi se îndreptă spre uşă.

— Mă apuc de treabă. E o chestiune dificilă, dar domnişoara are dreptate. Întotdeauna există o cale. Apropo, această domnişoară Lawson e genul de om care s-ar pierde cu firea în timpul unei interogări în cadrul unui proces?

Charles şi Theresa schimbară priviri între ei.

— Cred că un procuror sâcâitor ar putea s-o facă să spună că negrul e alb.

— Asta s-ar putea să fie un lucru folositor, zise Poirot.

Ieşi din încăpere, iar eu l-am urmat. În hol, Poirot îşi luă pălăria, se duse la uşa din faţă, o deschise şi o închise iute la loc, făcând-o să se trântească zgomotos. Apoi se apropie în vârful picioarelor de uşa întredeschisă a salonului şi-şi lipi urechea de crăpătură, fără pic de ruşine. Nu ştiu la ce şcoală studiase Poirot, dar era clar că acolo nu existau reguli nescrise împotriva trasului cu urechea. Eram îngrozit, dar neputincios. Îi făceam de zor semne, dar el nu mă băga în seamă.

Apoi, vocea profundă, vibrantă a Theresei Arundell rosti trei cuvinte:

— Eşti un prost!

Se auzi zgomot de paşi pe coridor, iar Poirot mă prinse iute de braţ, deschise uşa din faţă şi ieşi, apoi o închise fără zgomot în urma sa.

CAPITOLUL 15 –Domni şoara Lawson

— Poirot, am zis eu, trebuie să ascultăm pe la uşi?

— Liniştеşte-te, prietene. Numai eu am ascultat. Tu nu te-ai aplecat să-ţi lipeşti urechea de crăpătura uşii.

Dimpotrivă, ai stat drept, ca un soldat.
— Cu toate acestea, am auzit ce s-a vorbit.
— Adevărat. Domnişoara nu vorbea în şoaptă.
— Pentru că era convinsă că am părăsit apartamentul.
— Da, am săvârşit o mică înşelătorie.
— Nu-mi plac lucrurile de felul ăsta.
— Atitudinea ta morală este ireproşabilă. Dar hai să nu mai discutăm de pomană! Această conversaţie a avut loc într-o anumită situaţie. O să spui că n-am respectat regulile jocului. Iar eu o să-ţi răspund că asasinatul nu-i un joc.
— Dar nu-i vorba despre nici o crimă.
— Nu fi aşa convins de asta.
— Poate că a existat o intenţie. Dar crima şi tentativa de crimă nu-s acelaşi lucru.
— Din punct de vedere moral, sunt acelaşi lucru. Dar eşti sigur că ne ocupăm doar de o tentativ ă de asasinat?
M-am uitat la el.
— Domnişoara Arundell a murit din cauze complet naturale.
— Repet întrebarea: Eşti sigur?
— Toată lumea spune că aşa stau lucrurile.
— Toată lumea? Ei, haide!
— Aşa a spus doctorul, am insistat eu. Doctorul Grainger. Ar trebui să ştie care-i adevărul.
— Da, ar trebui să ştie, spuse nemulţumit Poirot. Hastings, adu-ţi aminte că tot timpul sunt deshumate cadavre şi că de fiecare dată certificatul de deces a fost semnat cu bună-credinţă de medicul care se ocupase de caz.
— Da, dar în acest caz domnişoara Arundell a murit după o lungă suferinţă.
— Da, aşa se pare.
Vocea lui Poirot îi trăda nemulţumirea. M-am uitat atent la el.
— Poirot, i-am zis eu, o să încep o propoziţie cu „eşti sigur”. Eşti sigur că nu te laşi cuprins de zelul profesional?

Vrei să fie o crimă, ca urmare, crezi că trebuie să fie o crimă.

Umbra sprâncenelor sale deveni mai profundă. Poirot dădu încet din cap.

— Hastings, ai spus un lucru inteligent. Ai pus degetul pe rană. Crimele sunt meseria mea. Sunt ca un mare chirurg care s-a specializat în… Să zicem apendicită sau o operaţie mai rară. La el vine un pacient, iar medicul îl priveşte doar din punctul de vedere al specializării sale. Există vreun motiv să creadă că omul suferă de cutare lucru? Şi eu sunt tot aşa. Îmi spun: „Există posibilitatea să fie o crimă?” Şi, după cum vezi, prietene, în cazul acesta cam e posibil.

— N-aş zice că posibilitatea e prea mare, am remarcat eu.

— Hastings, femeia a murit! Nu poţi nega acest fapt. A murit!

— Avea sănătatea şubredă. Trecuse de şaptezeci de ani. Mie mi se pare totul normal.

— Şi ţi se pare normal că Theresa Arundell a strigat atât de tare la fratele ei că e un prost?

— Ce legătură are crima cu asta?

— Are. Spune-mi, ce crezi despre afirmaţia domnului Charles Arundell, că mătuşa sa i-a arătat noul testament?

M-am uitat prudent la el.

— Tu ce crezi? L-am întrebat eu.

De ce trebuie ca Poirot să fie întotdeauna cel care pune întrebările?

— Aş zice că-i o declaraţie foarte interesantă, da, foarte interesantă. La fel a fost şi reacţia domnişoarei Theresa Arundell la această declaraţie. Confruntarea dintre ei a fost sugestivă – foarte sugestivă.

— Hmm, am zis eu în doi peri.

— Asta lasă să se întrevadă două direcţii distincte de investigare.

— Mi se par doi borfaşi, am zis eu. În stare de orice. Fata arată uluitor de bine. Cât despre tânărul Charles, e un ticălos simpatic.

Poirot tocmai chema un taxi. Acesta opri lângă trotuar, iar Poirot îi spuse şoferului adresa.

— Bayswater, Clanroyden Mansions, numărul 17.

— Deci următoarea pe listă e Lawson, am comentat eu. După aceea mergem la familia Tanios?

— Exact, Hastings.

— Acolo ce rol o să jucăm? Am întrebat eu, în timp ce taxiul se îndrepta către Clanroyden Mansions. Biograful generalului Arundell, un viitor cumpărător al Littlegreen House sau ceva mai subtil?

— O să mă prezint drept Hercule Poirot.

— Ce dezamăgitor! Am exclamat eu.

Poirot se mulţumi să-mi arunce o privire şi plăti şoferului.

Numărul 17 se afla la etajul al doilea. O servitoare cu mutră obraznică ne deschise uşa şi ne conduse într-o încăpere care părea de-a dreptul caraghioasă în comparaţie cu cea pe care abia o părăsiserăm.

Apartamentul Theresei Arundell era gol, aproape pustiu. Cel al domnişoarei Lawson era atât de umplut cu mobilă şi cu tot felul de lucruri, încât abia te puteai mişca fără să te temi că aveai să răstorni ceva.

Uşa se deschise şi intră o doamnă între două vârste, destul de zveltă. Domnişoara Lawson arăta cam aşa cum mi-o închipuisem. Avea o figură pe care i se citeau înverşunarea şi prostia, păr încărunţit, nepieptănat, şi un pince-nez pus un pic cam strâmb pe nas. Stilul ei de conversaţie era spasmodic şi consta din gâfâieli.

— Bună dimineaţa – hmm – nu cred…

— Domnişoara Wilhelmina Lawson?

— Da, da, acesta e numele meu…

— Mă numesc Poirot, Hercule Poirot. Ieri am vizitat Littlegreen House.

— Oh, da.

Gura domnişoarei Lawson rămase puţin deschisă. Femeia făcu nişte încercări zadarnice de a-şi aranja părul ciufulit.

— Nu vreţi să luaţi loc? Ne invită ea. Aici, vă rog. Oh, doamne, masa asta vă stă în drum. Sunt cam înghesuită aici. E aşa de greu! Apartamentul ăsta! E atât de mititel! Dar atât de central! Şi îmi place să fiu în centru. Dumneavoastră nu vă place?

Cu un gâfâit, femeia se aşează pe un scaun victorian ce părea inconfortabil, se aplecă, respirând greu şi cu ochelarii strâmbi, şi se uită plină de speranţă la Poirot.

— Am fost la Littlegreen House în calitate de cumpărător, spuse Poirot. Dar trebuie să vă mărturisesc un lucru strict secret…

— Oh, da, gâfâi domnişoara Lawson, aparent plăcut impresionată.

— Un lucru strict secret, continuă Poirot, şi anume, că am fost acolo cu alt scop… Poate ştiţi că domnişoara Arundell mi-a scris, cu puţin înaintea morţii sale… Făcu o pauză, apoi continuă: Sunt un detectiv particular bine-cunoscut.

Pe chipul uşor înroşit al domnişoarei Lawson expresiile se schimbau cu repeziciune. M-am întrebat pe care dintre ele avea să o considere Poirot ca relevantă pentru ancheta sa. Panică, emoţie, surpriză, uluire…

— Oh, zise ea, apoi adăugă, după o pauză: Oh! Apoi întrebă, surprinzător: Era despre bani?

Până şi Poirot fu uşor surprins. Zise, la nimereală:

— Vă referiţi la banii care…

— Da, da. La banii care au fost luaţi din sertar.

Poirot răspunse calm:

— Domnişoara Arundell nu v-a spus că mi-a scris în legătură cu banii?

— Nu. Nu aveam idee. De fapt, sunt foarte surprinsă…

— Credeţi că nu ar fi spus nimănui?

— Nu cred aşa ceva. Vedeţi, a ştiut foarte bine…

Se opri din nou. Poirot zise iute:

— A ştiut foarte bine cine i-a luat. Asta aţi vrut să spuneţi, nu-i aşa?

Domnişoara Lawson dădu din cap şi continuă, abia respirând:

— N-aş fi crezut că dorea… Adică a spus… Părea să considere…

Din nou, Poirot o întrerupse în mijlocul frazei incoerente:

— Că-i o problemă de familie?

— Exact.

— Eu sunt specializat în probleme de familie, zise Poirot. Sunt foarte, foarte discret.

Domnişoara Lawson dădu viguros din cap.

— Oh! Sigur, asta e altceva. Nu-i ca poliţia.

— Nu, nu. Nu sunt ca poliţia. Nici pe departe.

— Oh. Draga domnişoară Arundell era o femeie mândră. Sigur, au mai fost şi înainte probleme cu Charles, dar întotdeauna au fost trecute sub tăcere. Cred că o dată a fost nevoit să plece în Australia.

— Chiar aşa, spuse Poirot. Deci faptele au fost următoarele: Domnişoara Arundell avea o sumă de bani într-un sertar…

Se opri. Domnişoara Lawson se grăbi să-i completeze afirmaţia:

— Da, de la bancă. Pentru salarii şi pentru cheltuieli.

— Şi cât de mulţi bani au lipsit?

— Patru bancnote de o liră. Nu, nu, greşesc, trei de o liră şi două de zece şilingi. Ştiu că trebuie să fii foarte precis în asemenea probleme.

Domnişoara Lawson se uită la Poirot cu sinceritate şi, fără să-şi dea seama, strâmbă şi mai mult pince-nez-ul. Ochii ei bulbucaţi păreau că se holbează la el.

— Mulţumesc, domnişoară Lawson. Văd că aveţi un excelent simţ al afacerilor.

Domnişoara Lawson se umflă un pic în pene şi scoase un râs dispreţuitor.

— Domnişoara Arundell bănuia – şi nu mă îndoiesc că avea dreptate – că nepotul ei Charles era responsabil pentru acest furt, continuă Poirot.

— Da.

— Deşi nu exista nici o dovadă care să arate cine luase banii?

— Oh, trebuie să fi fost Charles! Doamna Tanios n-ar fi făcut aşa ceva, iar soţul ei era un străin şi nu avea de unde să ştie în ce loc erau păstraţi banii – niciunul dintre ei nu ştia. Şi nu cred că Theresa Arundell ar fi visat să facă aşa ceva. Avea o grămadă de bani şi era întotdeauna minunat îmbrăcată.

— Ar fi putut să fie una dintre servitoare, sugeră Poirot.

Domnişoara Lawson păru îngrozită de o asemenea idee.

— Oh, nu, nici Ellen, nici Annie n-ar fi visat să facă un asemenea lucru. Ambele sunt cele mai corecte femei şi sunt convinsă că sunt absolut cinstite.

Poirot aşteptă un minut, două, apoi zise:

— Mă întreb dacă puteţi să-mi daţi o idee – sunt sigur că puteţi – pentru că, dacă domnişoara Arundell a avut încredere în cineva, atunci dumneavoastră sunteţi aceea…

Domnişoara Lawson murmură, zăpăcită:

— Oh, nu ştiu dacă aşa stau lucrurile…

Dar se vedea limpede că era flatată.

— Simt că puteţi să mă ajutaţi.

— Oh, sunt sigură, dacă pot – orice îmi stă în putinţă…

— E ceva secret, continuă Poirot.

Pe figura domnişoarei Lawson apăru o expresie ca de bufniţă. Cuvintele magice „ceva secret” păreau să fie un soi de „Sesam, deschide-te”.

— Aveţi idee care-i motivul pentru care domnişoara Lawson şi-a modificat testamentul?

— Testamentul? Oh, testamentul ei…

Domnişoara Lawson păru uşor surprinsă.

Poirot spuse, privind-o atent:

— Nu-i adevărat că a întocmit un nou testament cu puţin timp înainte de moartea sa, prin care v-a lăsat toată averea?

— Da, dar eu n-am ştiut nimic despre asta. Nimic! Protestă domnişoara Lawson. A fost pentru mine cea mai mare surpriză. O surpriză minunat ă, bineînţeles. Draga domnişoară Arundell a fost atât de bun ă. Şi nu a făcut niciodată vreo aluzie. Nici cea mai mică! Am fost atât de surprinsă când domnul Purvis a citit testamentul, încât n-am ştiut unde să mă uit sau dacă să râd ori să plâng! Vă asigur, domnule Poirot, că şocul, ştiţi, şocul… Amabilitatea – minunata amabilitate a dragii domnişoare Arundell. Sigur, am sperat la ceva – poate un legat mic, mic, deşi, bineînţeles, nu exista nici un motiv ca să-mi lase ceva. Nu am fost cu dânsa mult timp. Dar asta a fost, a fost ca într-un basm. Nici acum nu-mi vine să cred, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Şi uneori – da, uneori – nu mă simt în largul meu. Adică, vreau să spun… Îşi scăpă pe jos pince-nez-ul, îl ridică, îşi făcu de lucru cu el şi continuă, şi mai incoerentă: Uneori mă simt… Ei bine, sângele apă nu se face, şi nu mă simt în largul meu pentru că domnişoara Arundell a lăsat toţi banii cuiva care nu face parte din familie. Adică nu pare ceva drept, nu-i aşa? Nici un pic. Şi-i o avere atât de mare! Nimeni n-a avut nici cea mai mică idee! Dar, ei bine, nu te simţi în largul tău, iar eu n-am fost niciodată o femeie rea! Adică nici n-am visat s-o influenţez în vreun fel pe domnişoara Arundell! Şi nici nu cred că aş fi reuşit. Sincer vorbind, întotdeauna mi-a fost un pic frică de ea. Era atât de t ăioas ă, ştiţi, gata oricând să se repead ă la tine. Şi uneori era chiar grosolană. „Nu fi atât de tâmpită”, se răstea ea. Şi aveam şi eu sentimentele mele, şi uneori mă simţeam jignită… Ca să descopăr apoi că mă iubise tot timpul – nu-i minunat? Sigur, după cum am spus, au fost o grămadă de r ăut ăţi, iar uneori te simţeai – adică pentru unii oameni ar fi fost tare greu…

— Vreţi să spuneţi că aţi prefera să renunţaţi la bani? Întrebă Poirot.

Pentru o clipă, am zărit o licărire a unei expresii complet diferite care ieşi la iveală în ochii de-un albastru-deschis,

decoloraţi, ai domnişoarei Lawson. Mi-am imaginat că, pentru un moment, în locul femeii cumsecade şi proaste stătea una vicleană şi inteligentă.

Domnişoara Lawson zise, râzând uşor:

— Sigur, există şi o altă latură… Adică orice lucru are două laturi. Vreau să spun că domnişoara Arundell a vrut ca eu să primesc banii. Adică, dacă nu i-aş lua, aş acţiona împotriva dorin ţei sale. Şi asta n-ar fi drept, nu-i aşa?

— E o întrebare grea, spuse Poirot, clătinând din cap.

— Da, m-aş fi gândit mult la subiectul ăsta. Doamna Tanios – Bella – e o femeie drăguţă… Şi copiii ei dragi! Adică sunt convinsă că domnişoara Arundell n-ar fi vrut ca şi ea… Vedeţi, simt că draga domnişoară Arundell dorea ca eu să-mi folosesc discre ţia. Nu voia să lase nici un ban direct către Bella, pentru că-i era teamă că bărbatul acela are să pună mâna pe ei.

— Ce bărbat?

— Soţul ei. Ştiţi, domnule Poirot, sărmana fată e sub papucul lui. Face tot ce-i spune el. Îndrăznesc să spun că Bella ar fi în stare s ă omoare pe cineva, dacă i-ar cere el. Şi-i e teamă de el. Sunt convinsă că-i e teamă de el. Am văzut-o o dată sau de două ori arătând pur şi simplu îngrozit ă. Asta nu-i drept, domnule Poirot, nu puteţi să spuneţi că-i drept.

Poirot nu răspunse. În loc de asta întrebă:

— Ce fel de om e doctorul Tanios?

— Ei bine, spuse domnişoara Lawson, ezitând, e un bărbat foarte plăcut.

Se opri, plină de îndoieli.

— Dar nu aveţi încredere în el?

— Ei bine, nu, nu am. Nu ştiu, spuse nesigură domnişoara Lawson, dacă am foarte multă încredere în vreun bărbat. Auzi lucruri atât de groaznice! Şi prin ce trec s ărmanele lor soţii! E cu adevărat îngrozitor! Sigur, doctorul Tanios pretinde că-i foarte îndrăgostit de soţia sa şi se poartă admirabil cu ea. Manierele lui sunt cu adevărat încânt

ătoare. Dar eu n-am încredere în străini. Sunt atât de pref ăcu ţi! Şi sunt convinsă că draga domnişoară Arundell nu voia ca banii ei să ajungă în mâinile lui.

— E greu şi pentru domnişoara Theresa Arundell, şi pentru domnul Charles Arundell să fie lipsiţi de moştenirea lor, zise Poirot.

Pe figura domnişoarei Lawson apăru o pată de culoare.

— Cred că Theresa are exact atât de mulţi bani cât e bine pentru ea să aibă! Răspunse ea tăios. A cheltuit sute de lire doar pe haine. Iar lenjeria ei… E imorală. Când te gândeşti că atât de multe fete drăguţe, de familie bună, trebuie să-şi câştige traiul muncind…

Poirot îi încheie amabil fraza:

— Credeţi că nu i-ar strica să muncească un pic?

Domnişoara Lawson se uită la el cu solemnitate.

— I-ar face foarte bine, zise ea. Lucrul ăsta ar putea s-o ajute să-şi mai vină în fire. Dificultăţile ne învaţă multe lucruri.

Poirot dădu din cap, încet. O privea foarte atent.

— Şi Charles?

— Charles nu merită nici un bănuţ, spuse tăios domnişoara Lawson. Dacă domnişoara Arundell l-a exclus din testament, atunci a făcut-o dintr-un motiv foarte bun – ca urmare a ameninţărilor lui mârşave.

— Ameninţări? Zise Poirot, ridicând din sprânceană.

— Da, ameninţări.

— Ce ameninţări? Când a ameninţat-o Charles pe domnişoara Arundell?

— Păi să vedem – da, bineînţeles, a fost de Paşte. De fapt, în Duminica Pa ştelui, ceea ce face ca lucrurile să fie şi mai rele!

— Ce-a zis Charles?

— Charles i-a cerut bani, iar domnişoara Arundell a refuzat să-i dea! Iar el i-a spus că nu face un lucru înţelept. A zis că, dacă păstrează aceeaşi atitudine ar putea – şi

acum a urmat expresia aceea, una americană, foarte vulgară – oh, da, a zis că ar putea s-o lichideze!
— A ameninţat-o că o lichidează?
— Da.
— Şi domnişoara Arundell ce a zis?
— A zis: „Charles, o să descoperi că pot să am grijă de mine însămi”.
— Eraţi în cameră cu ei?
— Nu chiar în cameră, spuse domnişoara Lawson, după o scurtă pauză.
— Bine, bine, zise iute Poirot. Şi Charles ce-a spus, ca răspuns?
— A zis: „Nu fi prea sigură de asta”.
— Domnişoara Arundell a luat ameninţarea în serios? Întrebă încet Poirot.
— Ei bine… Nu ştiu… Nu mi-a spus nimic despre asta… Oricum n-ar fi făcut aşa ceva.
Poirot întrebă, liniştit:
— Ştiaţi, bineînţeles, că domnişoara Arundell a făcut un nou testament.
— Nu, nu. V-am spus, a fost o surpriză totală. N-am visat vreodată…
Poirot o întrerupse:
— N-aţi ştiut conţinutul testamentului. Dar aţi cunoscut f aptul că a fost întocmit un nou testament?
— Ei bine… Am bănuit… Adică faptul că a trimis după avocat pe când zăcea…
— Exact. Era după căzătură, nu-i aşa?
— Da, Bob – Bob e câinele – lăsase mingea în capătul de sus al scărilor, iar domnişoara Arundell a alunecat pe ea şi a căzut.
— Un accident urât.
— Oh, da, ar fi putut să-şi rupă uşor un picior sau un braţ. Aşa a spus doctorul.
— La fel de uşor ar fi putut să moară.
— Da, într-adevăr…

Răspunsul ei păru normal şi cinstit.

Poirot zise, zâmbind:

— L-am văzut pe jupânul Bob la Littlegreen House.

— Oh, da, cred că l-aţi văzut. E un căţeluş drăguţ.

Nimic nu mă enervează mai mult decât să aud spunându-se despre un terrier agitat că e un căţeluş drăguţ. Mi-am zis că nu-i de mirare că Bob o dispreţuia pe domnişoara Lawson şi că refuza să facă orice îi cerea ea.

— E inteligent? Continuă Poirot.

— Oh, da, da!

— Cât de mâhnit ar fi fost dacă ar fi ştiu că a fost cât pe-aci să-şi omoare stăpâna?

Domnişoara Lawson nu răspunse. Se mulţumi să clatine din cap şi să ofteze.

— Credeţi că-i posibil ca acea căzătură să o fi determinat pe domnişoara Arundell să-şi refacă testamentul?

Mi-am spus că mergeam pe gheaţă subţire, dar domnişoara Lawson păru să considere întrebarea foarte normală.

— Ştiţi, zise ea, mă întreb dacă nu cumva aveţi dreptate. Căzătura i-a provocat un şoc, sunt sigură de asta. Bătrânilor nu le place să creadă că există posibilitatea să moară. Dar un accident ca acela te face să te gânde şti. Sau poate a avut premoni ţia că moartea nu era departe.

— Avea o sănătate destul de bună, nu-i aşa? Întrebă Poirot, pe un ton normal.

— Oh, da. Chiar foarte bună.

— Boala ei trebuie să fi apărut subit…

— Oh, da. A fost ceva şocant. În seara aceea m-au vizitat nişte prietene… Spuse domnişoara Lawson, apoi tăcu.

— Prietenele dumneavoastră, domnişoarele Tripp. Le-am întâlnit. Sunt încântătoare.

Faţa domnişoarei Lawson se înroşi de plăcere.

— Da, nu-i aşa? Nişte femei atât de culte! Cu preocupări atât de ample! Şi foarte spirituale! V-au povestit, poate, despre şedinţele noastre. Mă aştept să fiţi sceptic, dar aş

vrea să vă pot explica bucuria inexprimabilă de a lua legătura cu cei care au decedat!

— Sunt sigur că-i aşa. Sunt convins.

— Ştiţi, domnule Poirot, mama mea mi-a vorbit – nu numai o dată. E o mare bucurie să ştii că în continuare cei dragi se gândesc la tine şi veghează asupra ta.

— Da, da, înţeleg, spuse Poirot, amabil. Domnişoara Arundell credea şi dânsa?

Figura domnişoarei Lawson se înnegură un pic.

— Voia să fie convinsă, spuse ea, nesigură. Dar nu cred că privea întotdeauna problema din unghiul potrivit. Era sceptică şi neîncrezătoare – şi o dată sau de două ori a atras un gen de spirit foarte nedorit. Şi am primit mesaje foarte neclare – sunt convins ă că toate acestea erau din cauza atitudinii domnişoarei Arundell.

— Cred că erau într-adevăr din cauza domnişoarei Arundell, o aprobă Poirot.

— Dar în ultima seară, continuă domnişoara Lawson – poate că Isabel şi Julia v-au spus deja – a avut loc un fenomen clar. Începutul unei materializări. Ectoplasma – ştiţi ce-i ectoplasma?

— Da, da. Sunt la curent cu natura acesteia.

— Ştiţi, ea iese din gura mediumului, sub formă de panglic ă, şi capătă o form ă. Acum sunt convins ă, domnule Poirot, că domnişoara Arundell era un medium, dar fără să ştie. In seara aceea am văzut limpede o panglică luminoas ă care ieşea din gura dragei domnişoare Arundell! Apoi capul ei a fost învăluit într-o ceaţă luminoasă.

— Foarte interesant!

— Apoi, din nefericire, domnişoara Arundell s-a simţit brusc rău şi a trebuit să întrerupem şedinţa.

— Când aţi trimis după doctor?

— A fost primul lucru pe care l-am făcut în dimineaţa următoare.

— Doctorul a considerat că era ceva grav?

— Ei bine, a trimis o asistentă medicală în seara următoare, dar cred că spera să se vindece.

— Scuzaţi-mă, dar nu au fost chemate rudele?

Domnişoara Lawson se înroşi.

— Au fost anunţate cât de curând a fost posibil – adică atunci când doctorul Grainger a declarat că domnişoara Arundell era în pericol.

— Care a fost cauza crizei? Ceva ce a mâncat?

— Nu, nu cred că a fost ceva deosebit. Doctorul Grainger a spus că n-a fost atât de atentă la dietă pe cât ar fi trebuit să fie. Cred că şi-a închipuit că boala fusese provocată de o răceală. Vremea fusese foarte înşelătoare.

— Theresa şi Charles Arundell au fost acolo în weekendul acela, nu-i aşa?

Domnişoara Lawson strânse din buze şi zise:

— Au fost.

— Vizita nu a fost un succes, presupuse Poirot, privind-o atent.

— N-a fost, zise femeia şi adăugă, cu răutate: Domnişoara Arundell ştia de ce veniseră.

— Adică? Întrebă Poirot, uitându-se atent la ea.

— Pentru bani! Se răsti domnişoara Lawson. Şi n-au obţinut nimic.

— Nu? Făcu Poirot.

— Cred că şi doctorul Tanios tot după asta umbla, continuă domnişoara Lawson.

— Doctorul Tanios. N-a fost în acelaşi weekend, nu-i aşa?

— Ba da, a venit duminică. A stat doar o oră.

— Se pare că toată lumea umbla după banii sărmanei domnişoare Arundell, se hazardă Poirot.

— Ştiu, nu-i frumos să-i bănuieşti, nu-i aşa?

— Nu, zise Poirot. Trebuie să fi fost un şoc pentru Charles şi pentru Theresa Arundell în weekendul acela, când au aflat că domnişoara Arundell îi dezmoştenise.

Domnişoara Lawson se uită la el.

— Nu-i aşa? Întrebă Poirot. Nu i-a informat care-i situaţia?

— În privinţa asta nu ştiu nimic. N-am auzit nimic. Din câte ştiu, n-a fost nici un zvon, nimic. Atât Charles, cât şi sora lui păreau chiar veseli când au plecat.

— Ah! Probabil că am fost informat greşit. Domnişoara Arundell îşi păstra testamentul în casă, nu-i aşa?

Domnişoara Lawson îşi scăpă pince-nez-ul şi se aplecă să-l ridice.

— Nu ştiu nimic. Nu, cred că se afla la domnul Purvis.

— Cine era executorul testamentar?

— Domnul Purvis.

— După deces a venit acolo şi a căutat prin hârtiile domnişoarei Arundell?

— Da.

Poirot se uită la ea cu mare atenţie şi puse o întrebare neaşteptată:

— Vă place domnul Purvis?

Domnişoara Lawson era tulburată.

— Să-mi placă domnul Purvis? Ei bine, e greu de spus, nu-i aşa? Adică sunt sigură că-i un bărbat de ştept – că e un avocat priceput, vreau să zic. Dar are maniere aspre! Adică nu-i foarte plăcut să vorbeşti cu el – nu prea reuşesc să explic ceea ce vreau să spun – e destul de politicos şi, în acelaşi timp, aproape grosolan, dacă înţelegeţi ce vreau să zic.

— O situaţie dificilă pentru dumneavoastră, spuse compătimitor Poirot.

— Da, chiar aşa…

Domnişoara Lawson oftă şi clătină din cap.

Poirot se ridică în picioare.

— Mulţumesc foarte mult, domnişoară, pentru amabilitatea şi ajutorul dumneavoastră.

Domnişoara Lawson se ridică şi ea. Părea uşor agitată.

— Sunt convinsă că nu aveţi pentru ce să-mi mulţumiţi – chiar deloc. Sunt bucuroasă că am putut să fac ceva – dacă mai pot să fac ceva…

Poirot se întoarse de la uşă. Coborî glasul.

— Cred, domnişoară Lawson, că trebuie să aflaţi ceva. Charles şi Theresa Arundell speră să anuleze testamentul.

Obrajii domnişoarei Lawson se colorară subit.

— Nu pot face asta, zise ea tăios. Aşa spune avocatul meu.

— Ah! Exclamă Poirot. Deci aţi consultat un avocat.

— Bineînţeles. De ce n-aş face-o?

— Nu există nici un motiv să n-o faceţi. E un lucru foarte înţelept. O zi bună, domnişoară.

Când am ieşit din Clanroyden Mansions în stradă, Poirot trase puternic aer în piept.

— Hastings, mon ami, femeia asta sau e exact ceea ce pare, sau e o actriţă foarte bună.

— Nu crede că moartea domnişoarei Arundell nu a fost naturală. Ai văzut? Am zis eu.

Poirot nu-mi răspunse. Există momente când e complet surd. Chemă un taxi.

— Hotelul Durham, Bloomsbury, zise el şoferului.

CAPITOLUL 16 –Doamna Tanios

— Doamnă, un domn vrea să vă vadă.

Femeia care scria la una dintre mesele din salonul hotelului Durham întoarse capul şi se ridică, după care veni nesigură către noi.

Doamna Tanios putea să aibă orice vârstă peste treizeci de ani. Era o femeie înaltă, slabă, cu păr negru, cu ochi bulbucaţi, de o nuanţă deschisă a culorii „agrişe fierte”, şi cu figură îngrijorată. Pe cap avea cocoţată o pălărie la modă, într-un unghi care nu mai respecta tendinţele modei. Purta o rochie de bumbac, cu aspect deprimant.

— Nu cred că… Începu ea.

Poirot făcu o plecăciune.

— Tocmai venim de la verişoara dumneavoastră, domnişoara Theresa Arundell.

— Oh, de la Theresa! Da?

— Puteţi să-mi acordaţi câteva minute de conversaţie în particular?

Doamna Tanios se uită în jur, cu un aer absent. Poirot îi sugeră o canapea de piele, din capătul îndepărtat al încăperii.

În timp ce ne îndreptam într-acolo, o voce stridentă strigă:

— Mamă, unde te duci?

— O să fiu în apropiere. Continuă-ţi scrisoarea, dragă!

Copilul, o fetiţă slabă, cu înfăţişare bolnăvicioasă, de vreo şapte ani, reveni la ceea ce părea a fi o sarcină foarte laborioasă. Limba îi ieşise printre buze, în strădania de a-şi face compunerea.

Capătul încăperii era destul de pustiu. Doamna Tanios se aşează, iar noi am urmat-o. Femeia se uită întrebător la Poirot. Acesta zise:

— Vreau să discutăm în legătură cu moartea mătuşii dumneavoastră, răposata domnişoară Emily Arundell.

Fie începusem să-mi închipui lucruri, fie în ochii aceia bulbucaţi, de culoare deschisă, apăruse brusc un semn de alarmă.

— Da?

— Domnişoara Arundell şi-a modificat testamentul cu foarte puţin timp înainte să moară, zise Poirot. Conform noului testament, totul a fost lăsat domnişoarei Wilhelmina Lawson. Doamnă Tanios, vreau să ştiu dacă vă veţi alătura verilor dumneavoastră, domnişoara Theresa şi domnul Charles Arundell, în încercarea de a contesta acest testament.

— Oh! Exclamă doamna Tanios şi trase adânc aer în piept. Dar nu cred că-i posibil! Adică soţul meu a consultat un avocat, şi acesta crede că-i mai bine să nu încercăm aşa ceva.

— Doamnă, avocaţii sunt oameni prudenţi. Sfatul lor este, de obicei, să eviţi cu orice preţ litigiile – şi nu mă îndoiesc că de obicei au dreptate. Dar există momente în care merită să rişti. Eu nu sunt avocat, şi de aceea văd lucrurile altfel. Domnişoara Arundell – mă refer la Domnişoara Theresa Arundell – e pregătită să lupte. Sunteţi şi dumneavoastră?

— Eu… Oh! Chiar nu ştiu, spuse ea, răsucindu-şi nervoasă degetele. Trebuie să mă consult cu soţul meu.

— Sigur, trebuie să vă consultaţi cu soţul dumneavoastră înainte să se decidă ceva concret. Dar care sunt simţămintele dumneavoastră în această privinţă?

— Chiar nu ştiu, zise doamna Tanios, care arăta mai îngrijorată ca niciodată. Depinde de soţul meu.

— Dar dumneavoastră ce credeţi, doamnă?

Doamna Tanios se încruntă, apoi spuse încet:

— Nu-mi place prea mult ideea. Mi se pare un lucru oarecum indecent.

— De ce, doamnă?

— La urma urmei, mătuşa Emily a decis să-şi lase banii cuiva din afara familiei sale. Cred că ar trebui să acceptăm acest lucru.

— Asta înseamnă că nu vă simţiţi lezată?

— Oh, ba da! Spuse ea, şi obrajii i se îmbujorară. Cred că a fost un lucru incorect. Foarte incorect. Şi neaşteptat. Nu se potrivea cu ceea ce făcea mătuşa Emily. Şi a fost foarte incorect faţă de copii.

— Credeţi că a fost ceva care nu se potrivea cu ceea ce făcea de obicei domnişoara Emily Arundell?

— Cred că a fost un lucru neobişnuit din partea ei!

— Nu-i posibil să nu fi acţionat conform voinţei sale? Nu credeţi că se poate să fi fost influenţată?

Doamna Tanios se încruntă din nou. Apoi spuse, aproape fără voia sa:

— Necazul e că n-o văd pe mătuşa Emily influenţată de cineva. Era o bătrână foarte hotărâtă.

Poirot dădu din cap, aprobator.

— Da, ceea ce spuneţi e adevărat. Iar domnişoara Lawson nu-i ceea ce se numeşte „o fire puternică”.

— Nu, e o făptură drăguţă – mai degrabă proastă – dar foarte, foarte amabilă. De aceea mă simt în parte…

— Da, doamnă? O îndemnă Poirot, când femeia se opri.

Doamna Tanios îşi răsuci din nou nervoasă degetele, în timp ce răspunse:

— Ei bine, ar fi o răutate să încercăm să anulăm testamentul, sunt convinsă că nu-i în nici un caz vina domnişoarei Lawson – sunt sigură că nu-i capabilă de intrigi şi de planuri mârşave…

— Doamnă, şi de data asta sunt de acord cu dumneavoastră.

— De aceea am impresia că a apela la justiţie ar fi… Da, ar fi ceva nedemn şi răutăcios, iar, pe de altă parte, ar fi foarte costisitor, nu-i aşa?

— Da, va fi costisitor.

— Şi, probabil, inutil. Dar trebuie să discutaţi cu soţul meu despre asta. Are o minte mai pricepută la afaceri decât mine.

Poirot aşteptă un minut, două, apoi zise:

— Ce motiv credeţi că se află în spatele modificării testamentului?

Obrajii doamnei Tanios se îmbujorară iute, în timp ce aceasta murmura:

— N-am nici cea mai mică idee.

— Doamnă, v-am spus că nu sunt avocat. Însă dumneavoastră nu m-aţi întrebat ce profesie am.

Femeia îl privi întrebător.

— Sunt detectiv. Şi, cu puţin timp înainte să moară, domnişoara Emily Arundell mi-a trimis o scrisoare.

Doamna Tanios se aplecă spre el, cu mâinile împreunate.

— O scrisoare? Întrebă ea, iute. Despre soţul meu?

Poirot o privi un timp, apoi zise încet:

— Regret, dar nu am permisiunea să vă răspund la această întrebare.

— Atunci înseamnă că era despre soţul meu, zise ea, cu voce un pic ridicată. Ce spunea? Vă asigur, domnule… Nu vă ştiu numele…

— Mă numesc Poirot. Hercule Poirot.

— Vă asigur, domnule Poirot, că tot ce se spune în scrisoarea aceea despre soţul meu e complet fals! Ştiu şi cine a inspirat scrisoarea aceea! Şi acesta e un alt motiv pentru care nu vreau să am nimic de-a face cu orice acţiune juridică întreprinsă de Theresa şi de Charles! Theresa nu l-a plăcut niciodată pe soţul meu. L-a bârfit! Ştiu că l-a bârfit! Mătuşa Emily era pornită împotriva soţului meu pentru că nu-i englez şi era înclinată să creadă bârfele pe care le spunea Theresa despre el. Dar nu sunt adev ărate, domnule Poirot, vă dau cuvântul meu!

— Mamă, am terminat scrisoarea.

Doamna Tanios se întoarse iute. Zâmbi cu afecţiune şi luă scrisoarea pe care i-o întindea fetiţa.

— Foarte drăguţă, scumpa mea, foarte drăguţă! Şi ce desen frumos cu Mickey Mouse!

— Mamă, acum ce să fac?

— Vrei să cumperi o carte poştală frumoasă, cu o poză pe ea? Uite banii. Du-te la domnul de pe hol şi alege una pe care să i-o trimiţi lui Selim.

Copilul plecă. Mi-am amintit ce spusese Charles Arundell. Evident, doamna Tanios era o mamă şi o soţie devotată. Şi mai era, după cum spusese el, ca o urechelniţă.

— Doamnă, este singurul dumneavoastră copil?

— Nu, am şi un băieţel. În acest moment este cu tatăl lui.

— Nu v-au însoţit în timpul vizitelor dumneavoastră la Littlegreen House?

— Oh, da, uneori, dar, vedeţi, mătuşa mea era bătrână, şi copiii o cam deranjau. Dar ea era foarte drăguţă şi le trimitea întotdeauna cadouri frumoase de Crăciun.

— Să vedem… Când aţi întâlnit-o ultima oară pe domnişoara Emily Arundell?

— Cred că am văzut-o cu zece zile înainte să moară.

— Dumneavoastră, soţul dumneavoastră şi cei doi veri ai dumneavoastră aţi fost acolo împreună, da?

— Oh, nu, asta a fost cu un weekend înainte, de Paşte.

— Iar dumneavoastră şi soţul dumneavoastră aţi fost acolo şi în weekendul următor?

— Da.

— Iar domnişoara Arundell era sănătoasă şi binedispusă atunci?

— Da, părea a fi ca de obicei.

— Nu zăcea în pat?

— Zăcuse, în urma unei căzături, dar, când am fost în vizită, a coborât să ne vadă.

— A pomenit ceva despre faptul că întocmise un testament nou?

— Nu, nimic.

— Iar modul în care s-a comportat cu dumneavoastră a fost neschimbat?

De data asta urmă o pauză un pic mai lungă înainte ca doamna Tanios să răspundă:

— Da.

Am fost convins că, în clipa aceea, şi eu, şi Poirot am avut aceeaşi părere.

Doamna Tanios minţea!

Poirot tăcu un moment, apoi zise:

— Poate că ar trebui să vă explic că, atunci când am întrebat dacă modul în care s-a comportat domnişoara Arundell cu dumneavoastră a rămas neschimbat, nu am folosit „dumneavoastră” la plural. Mă refeream la dumneavoastră personal.

Doamna Tanios răspunse iute:

— Oh! Înţeleg. Mătuşa Emily a fost amabilă cu mine. Mi-a dat o mică broşă cu perle şi un diamant şi le-a dăruit câte zece şilingi fiecărui copil.

Acum nu mai exista nici o reţinere în comportarea ei. Cuvintele îi curgeau libere de pe buze.

— În privinţa soţului dumneavoastră… Nu a fost nici o schimbare în atitudinea ei faţă de el?

Reţinerea reveni. Doamna Tanios nu-l privi în ochi pe Poirot când răspunse:

— Nu, sigur că nu, de ce ar fi trebuit să se schimbe?
— Din moment ce aţi sugerat că e posibil ca verişoara dumneavoastră Theresa Arundell să fi încercat să-i spună tot felul de lucruri răutăcioase mătuşii dumneavoastră…
— I-a spus! Sunt sigură că i-a spus! Zise iute doamna Tanios. Aveţi dreptate. A existat o schimbare. Mătuşa Emily a fost mult mai distantă cu el. Şi se purta foarte ciudat. El îi recomandase un amestec special pentru digestie şi o scutise de efortul de a şi-l procura, se dusese la farmacist şi îl comandase. Mătuşa i-a mulţumit, dar fără nici o convingere, iar mai târziu am văzut-o golind sticla în chiuvetă!
Indignarea îi era evidentă.
Lui Poirot îi sticleau ochii.
— O comportare foarte ciudată, zise el, având grijă ca vocea lui să nu pară emoţionată.
— Şi extrem de nerecunoscătoare, spuse cu sinceritate soţia doctorului Tanios.
— După cum spuneaţi, doamnele în vârstă manifestă uneori neîncredere faţă de străini, zise Poirot. Sunt convins că ele cred că doctorii englezi sunt singurii doctori din lume. Originea insulară contează mult.
— Da, cred că da, spuse doamna Tanios, care arăta mai potolită.
— Când vă întoarceţi în Smyrna, doamnă?
— Peste câteva săptămâni. Soţul meu… Ah, iată-l pe soţul meu, împreună cu Edward.
CAPITOLUL 17 –Doctorul Tanios

Trebuie să mărturisesc că prima vedere a doctorului Tanios mi-a provocat un şoc. În mintea mea îl înzestrasem cu tot felul de atribute macabre. Îmi imaginasem un străin cu barbă neagră, oacheş şi cu înfăţişare sinistră.
În loc de asta am văzut un bărbat rotofei, vesel, cu păr castaniu şi cu ochi căprui. E adevărat că avea barbă, dar

era o chestie banală, castanie, care-l făcea să semene a artist.

Vorbea perfect engleza. Vocea sa avea o tonalitate plăcută şi se potrivea cu buna dispoziţie care i se citea pe chip.

— Iată-ne, spuse el, zâmbindu-i soţiei sale. Edward a fost foarte emoţionat de prima sa călătorie cu metroul. Până astăzi a mers numai cu autobuzul.

Edward nu semăna cu tatăl lui, dar atât el, cât şi sora sa aveau o înfăţişare evidentă de străini, şi înţelegeam ce voise să spună domnişoara Peabody când îi descrisese drept nişte copii gălbejiţi.

Prezenţa soţului său păru s-o facă nervoasă pe doamna Tanios. Bâlbâindu-se un pic, i-l prezentă pe Poirot. Pe mine mă ignoră.

Doctorul Tanios reacţionă de îndată auzind numele.

— Poirot? Domnul Hercule Poirot? Cunosc foarte bine acest nume! Ce vă aduce la noi, domnule Poirot?

— E o problemă legată de o doamnă recent decedată. Domnişoara Emily Arundell, îi răspunse Poirot.

— Mătuşa soţiei mele? Ce-i cu ea?

Poirot zise încet:

— Au apărut unele probleme în legătură cu moartea sa…

Doamna Tanios interveni brusc:

— Jacob, e vorba despre testament. Domnul Poirot a discutat cu Theresa şi cu Charles…

Ceva din încordarea ei i se transmise şi doctorului Tanios. Acesta se aşează pe un scaun.

— Ah, testamentul! Un testament nedrept – dar presupun că asta nu-i treaba mea.

Poirot îi relată pe scurt discuţia avută cu cei doi Arundell (trebuie să mărturisesc că nu a fost o relatare prea adevărată) şi sugeră cu prudenţă posibilitatea de a anula testamentul.

— Domnule Poirot, propunerea dumneavoastră mă interesează. Sunt de aceeaşi părere. Trebuie făcut ceva. Deocamdată m-am mulţumit să consult un avocat în privinţa

acestui subiect, dar sfatul lui n-a fost încurajator. Deci… Zise el şi ridică din umeri.

— Avocaţii sunt oameni prudenţi, i-am spus asta şi soţiei dumneavoastră. Nu le place să rişte. Dar eu sunt altfel. Dumneavoastră?

Doctorul Tanios izbucni în râs – un râs zdravăn, vesel.

— Oh, eu risc. Prea des chiar, nu-i aşa, Bella dragă?

Îi zâmbi soţiei, iar aceasta îi răspunse la zâmbet dar am avut impresia că a făcut-o în mod mecanic.

Apoi doctorul îşi îndreptă din nou atenţia către Poirot.

— Nu sunt avocat, zise el. Dar în mintea mea e limpede că testamentul a fost întocmit când bătrâna doamnă nu era conştientă de ceea ce făcea. Tipa aceea, Lawson, e atât deşteaptă, cât şi vicleană.

Doamna Tanios se foi, stânjenită. Poirot se uită iute la ea.

— Nu sunteţi de acord, doamnă?

Femeia răspunse fără vlagă:

— A fost întotdeauna amabilă. Şi n-aş zice că-i deşteaptă.

— A fost amabilă cu tine pentru că nu reprezentai nici un pericol pentru ea, dragă Bella, spuse doctorul Tanios. Eşti uşor de păcălit.

O zisese ca pe o glumă, dar soţia sa se înroşi.

— În privinţa mea, lucrurile stau altfel, continuă el. Femeia nu mă plăcea. Şi nu s-a jenat să mi-o arate. Să vă dau un exemplu! Bătrâna doamnă a căzut pe scări când eram acolo. Am insistat să revenim în următorul weekend, ca să vedem cum se simţea. Domnişoara Lawson s-a străduit din răsputeri să ne împiedice. N-a reuşit, iar asta a supărat-o, mi-a fost foarte clar. Motivul era limpede. O voia pe b ătrân ă numai pentru ea.

Din nou, Poirot se întoarse către soţia doctorului.

— Sunteţi de acord, doamnă?

Doctorul nu-i lăsă acesteia timp să răspundă.

— Bella e prea bună la suflet, zise el. N-o să reuşiţi s-o faceţi să considere că cineva a avut intenţii rele. Dar sunt sigur că am dreptate. Să vă mai spun ceva, domnule Poirot.

Secretul influenţei domnişoarei Lawson asupra bătrânei domnişoare Arundell este spiritismul! Aşa s-a făcut totul.

— Credeţi?

— Sunt sigur, amice! Am văzut o grămadă de lucruri de genul ăsta. Prinde la oameni. Ai fi uimit dacă ai şti! Prinde mai ales printre cei de vârsta domnişoarei Arundell. Pun pariu că aşa i s-a făcut sugestia. Un spirit – probabil cel al tatălui ei defunct – i-a ordonat să modifice testamentul şi să lase banii muierii ăleia, Lawson. Era bolnavă, credulă…

Doamna Tanios se foi uşor. Poirot se întoarse către ea.

— Credeţi că-i posibil?

— Vorbeşte, Bella, zise doctorul Tanios. Spune-ne care-i punctul tău de vedere! Se uită la ea încurajator. Privirea pe care i-o aruncă ea fu una ciudată. Femeia ezită, apoi zise:

— Cunosc atât de puţine despre aceste lucruri. Cred că ai dreptate, Jacob.

— Se pare că am dreptate, domnule Poirot.

Poirot dădu din cap.

— S-ar putea, zise el. Aţi fost în Market Basing, în weekendul de dinaintea morţii domnişoarei Arundell?

— Am fost acolo de Paşte şi în weekendul de după Paşte.

— Nu, nu, mă refer la weekendul următor, în data de 26. Cred că aţi fost acolo duminică…

— Oh, Jacob, ai fost? Întrebă doamna Tanios, uitându-se la el cu ochii mari.

Bărbatul se întoarse iute.

— Da, nu-ţi aminteşti? Am dat o fugă până acolo în timpul după-amiezii. Ţi-am povestit despre asta.

Atât eu, cât şi Poirot ne-am uitat la ea. Femeia îşi înfundă nervoasă pălăria pe cap.

— Sunt convins că îţi aminteşti, Bella, continuă soţul ei. Ce memorie groaznică ai!

— Sigur, îşi ceru ea scuze, cu un zâmbet slab pe faţă. E adevărat, am o memorie groaznică. Şi cu aproape două luni în urmă!

— Cred că domnişoara Theresa Arundell şi domnul Charles Arundell au fost şi dânşii acolo, zise Poirot.

— Tot ce se poate, răspunse doctorul Tanios. Nu i-am întâlnit.

— Deci n-aţi stat prea mult acolo?

— Oh, nu, cam o jumătate de oră.

Privirea întrebătoare a lui Poirot părea să-l facă să nu se simtă în largul lui.

— Trebuie să mărturisesc că sperasem să capăt un împrumut, zise doctorul, făcând cu ochiul. Dar n-am reuşit. Mătuşa soţiei mele nu mă plăcea prea mult. Păcat, eu o plăceam. Era o bătrână corectă.

— Pot să vă întreb ceva direct, domnule doctor?

În ochii acestuia se citea oare o teamă apărută din senin?

— Sigur, domnule Poirot.

— Care-i părerea dumneavoastră despre Charles şi Theresa Arundell?

Doctorul păru oarecum uşurat.

— Charles şi Theresa? Spuse el, uitându-se la soţia sa cu un zâmbet plin de afecţiune. Bella, draga mea, te superi dacă sunt sincer în legătură cu familia ta?

Femeia clătină din cap, zâmbind slab.

— După opinia mea, sunt putrezi până în măduva oaselor, amândoi! Amuzant e că-l plac mai mult pe Charles. E o canalie, însă una plăcută. N-are nici un fel de simţ moral, dar nu-i pasă de asta. Unii oameni s-au născut aşa.

— Şi Theresa?

Doctorul ezită.

— Nu ştiu. E o tânără uluitor de atrăgătoare. Dar nu ştie ce-i mila. Ar ucide cu sânge-rece pe oricine, dacă asta ar fi pe lista ei de priorităţi. Cel puţin asta e impresia mea. Probabil că aţi auzit că mama ei a fost judecată pentru asasinat.

— Şi a fost achitată, replică Poirot.

— Da, achitată, aşa cum aţi spus, zise imediat Tanios. Cu toate acestea, uneori te întrebi…

— L-aţi cunoscut pe tânărul cu care e logodită?
— Donaldson? Da, a venit într-o seară la cină.
— Ce credeţi despre el?
— Un tip deştept. Presupun că o să ajungă departe – dacă va avea ocazia. Ai nevoie de bani ca să te specializezi.
— Vreţi să spuneţi că-i priceput în meseria sa.
— Da, asta am vrut să spun. O minte strălucită, zise doctorul şi zâmbi. Încă nu-i un geniu. Cam afectat şi cam pedant. El şi Theresa alcătuiesc o pereche amuzantă. Atracţia contrariilor. Ea e un fluture al societăţii, şi el e un sihastru.
Cei doi copii începură să-şi bombardeze mama cu întrebări:
— Mamă, nu mergem să mâncăm? Mi-e foame. O să întârziem.
Poirot se uită la ceas şi exclamă:
— Mii de scuze! V-am făcut să vă amânaţi ora prânzului.
Doamna Tanios se uită la soţul său şi zise, nesigură:
— Am putea să vă oferim…
Poirot zise iute:
— Sunteţi foarte amabilă, doamnă, dar am o întâlnire la prânz, la care am întârziat deja.
Dădu mâna cu cei doi Tanios şi cu copiii lor. Am făcut acelaşi lucru.
Am întârziat un minut, două în hol. Poirot voia să dea un telefon. L-am aşteptat lângă pupitrul portarului. Stăteam acolo, când am văzut-o pe doamna Tanios ieşind pe hol şi uitându-se înjur. Arăta preocupată, îngrijorată. Mă zări şi veni iute la mine.
— Prietenul dumneavoastră, domnul Poirot, a plecat?
— Nu, e în cabina telefonică.
— Oh.
— Vreţi să discutaţi cu el?
Femeia dădu din cap. Nervozitatea ei spori.
În momentul acela, Poirot ieşi din cabină şi ne văzu stând împreună. Veni iute spre noi.

— Domnule Poirot, începu ea, grăbită, e ceva ce aş vrea să vă spun – ceva ce trebuie să vă spun…

— Da, doamnă.

— E important, foarte important. Vedeţi…

Se opri. Doctorul Tanios, împreună cu cei doi copii, tocmai ieşise din salon. Veni şi ni se alătură.

— Bella, ai mai schimbat câteva cuvinte cu domnul Poirot? Tonul său era vesel, iar zâmbetul de pe faţă părea chiar plăcut.

— Da, spuse femeia, ezită o clipă, apoi adăugă: Da, asta e, domnule Poirot. Voiam să-i spuneţi Theresei că o vom sprijini în tot ce va hotărî. Trebuie ca familia să fie unită.

Dădu din cap către noi, apoi îşi luă soţul de braţ şi plecă în direcţia sălii de mese.

L-am prins pe Poirot de umăr.

— Poirot, nu asta începuse să spună!

El clătină din cap încet, privind perechea care se îndepărta.

— S-a răzgândit, am continuat eu.

— Da, mon ami, s-a răzgândit.

— De ce?

— Îmi doresc să fi ştiut, murmură el.

— O să ne spună cu altă ocazie, am zis eu, plin de speranţă.

— M-aş mira. Mă tem că n-o să ne mai spună…

CAPITOLUL 18 –„Un negrotei în stiva de lemne”

Am prânzit într-un mic restaurant aflat în apropiere. Eram dornic să aflu ce credea Poirot despre diferiţii membri ai familiei Arundell.

— Ei bine, Poirot? Am întrebat eu, nerăbdător.

Poirot îmi aruncă o privire de reproş şi îşi îndreptă întreaga atenţie asupra meniului. În timp ce comanda, se rezemă de spetează, rupse batonul de pâine în două şi spuse, cu un ton uşor batjocoritor:

— Ei bine, Hastings?

— Ce crezi despre ei, acum, după ce i-ai văzut pe toţi?

Poirot răspunse încet:

— Ma foi, {21} sunt un grup tare interesant! De fapt, cazul acesta reprezintă un subiect de cercetare încântător! Este – cum se zice?

— O cutie cu surprize. De fiecare dată când spun: „Am primit o scrisoare de la domnişoara Arundell, înainte să moară”, iese ceva la iveală. De la domnişoara Lawson am aflat de banii care lipseau. Doamna Tanios a întrebat imediat: „E vorba despre soţul meu?” De ce despre soţul ei? De ce ar fi trebuit ca domnişoara Arundell să-mi scrie mie, Hercule Poirot, despre doctoral Tanios?

— Pe femeia aceea o preocupă ceva, am zis eu.

— Da, ştie ceva. Dar ce? Domnişoara Peabody ne-a spus că Charles Arundell şi-ar omorî bunica pentru doi bănuţi. Domnişoara Lawson a spus că doamna Tanios ar omorî pe oricine dacă soţul ei i-ar cere. Doctorul Tanios spune că Theresa şi Charles sunt putrezi până în măduva oaselor şi mi-a atras atenţia că mama lor a fost o ucigaşă, apoi, părând nepăsător, a zis că Theresa ar fi în stare să omoare pe oricine, cu sânge-rece. Toţi oamenii aceştia au o părere grozavă despre ceilalţi. Doctorul Tanios crede, sau spune că aşa crede, că a fost vorba despre o influenţă răuvoitoare. Soţia sa, înainte de sosirea lui, nu credea aşa. La început, aceasta nu voia să conteste testamentul. Ulterior, şi-a schimbat complet părerea. Vezi, Hastings, e o oală care fierbe şi clocoteşte, şi când şi când iese la suprafaţă câte un fapt semnificativ, care poate fi văzut. Există ceva în adânc, da, există ceva! Jur că există, pe onoarea mea de Hercule Poirot!

Fără să vreau, am fost impresionat de sinceritatea sa.

După un timp, am zis:

— Poate că ai dreptate, dar totul e prea vag, prea învăluit în ceaţă.

— Dar eşti de acord cu mine că există ceva?

— Da, am spus eu, ezitând. Cred că da.

Poirot se aplecă peste masă şi mă privi drept în ochi.

— Da, te-ai schimbat. Nu mai eşti amuzat, superior, privindu-mă de sus cum îmi satisfac plăcerile mele teoretice. Dar ce te-a convins? Nu a fost raţionamentul meu excelent – non, ce n 'est pas ga! Dar ceva – ceva independent – a produs acest efect asupra ta. Spune-mi, prietene, ce te-a convins subit să iei problema în serios?

— Cred că doamna Tanios, am zis eu încet. Arăta… Arăta. Speriat ă.

— Speriată de mine?

— Nu, nu de tine. De altceva. La început vorbea atât de liniştită şi cu bun-simţ – arăta un resentiment normal faţă de conţinutul testamentului, dar altfel părea resemnată şi dornică să lase lucrurile aşa cum sunt. Părea atitudinea normală a unei femei de familie bună, dar apatice. Apoi a intervenit o schimbare subită – graba cu care a acceptat punctul de vedere al doctorului Tanios. Modul în care a ieşit pe hol după noi – aproape furi şându-se.

Poirot dădu încurajator din cap.

— Şi încă un lucru, pe care poate nu l-ai remarcat…

— Eu remarc totul.

— Mă refer la chestia cu vizita soţului ei a Littlegreen House în ultima duminică. Pot să jur că nu ştia nimic despre asta – că a fost o surpriză deplină pentru ea – şi, cu toate acestea, s-a lăsat dirijată foarte iute, a acceptat că soţul ei îi spusese despre vizită şi că ea uitase. Nu-mi place chestia asta, Poirot.

— Ai dreptate, Hastings, a fost un lucru semnificativ.

— Mi-a lăsat o impresie urâtă, de teamă.

Poirot dădu încet din cap.

— Ai avut aceeaşi senzaţie?

— Da, senzaţia asta plutea efectiv în aer, zise el, făcu o scurtă pauză, apoi continuă: Şi, cu toate acestea, ţi-a plăcut Tanios, nu-i aşa? L-ai considerat un om agreabil, cu suflet deschis, binedispus, plăcut. Atrăgător în ciuda

prejudecăţilor tale de insular legate de argentinieni, portughezi şi greci. Un om important prin natura lui.

— Da, am recunoscut eu. În tăcerea care a urmat, l-am privit atent pe Poirot. Apoi am zis: La ce te gândeşti, Poirot?

— Reflectam la diferiţi oameni, la tânărul arătos Norman Gale, la sincera şi inimoasa Evelyn Howard, la încântătorul doctor Sheppard, la liniştitul şi vrednicul de încredere Knighton…

Pentru o clipă, n-am înţeles de ce făcea referire la oameni care aveau legătură cu cazurile din trecut.

— Ce-i cu ei? Am întrebat eu.

— Erau toţi personalităţi încântătoare…

— Doamne, Poirot, chiar crezi că Tanios…

— Nu, nu. Nu sări direct la concluzii, Hastings! Subliniam doar faptul că reacţiile personale faţă de oameni reprezintă un ghid deosebit de nesigur. Nu trebuie să te laşi condus de simţăminte, ci de fapte.

— Hmm, am zis eu, faptele nu-s punctul nostru forte… Nu, nu, Poirot, n-o lua de la început!

— Nu te teme, prietene, o să fiu scurt. Pentru început, trebuie să spunem că suntem destul de convinşi că avem de-a face cu un caz de tentativă de crimă. Eşti de acord?

— Da, am spus eu încet.

Până acum fusesem un pic cam sceptic în legătură cu unele reconstrucţii fanteziste (credeam eu) ale lui Poirot în legătură cu evenimentele din noaptea de marţi a Paştelui. Dar mă văzusem nevoit să recunosc că deducţiile sale erau cât se poate de logice.

— Très bien. Nu putem avea o tentativă de crimă fără un criminal. Unul dintre cei prezenţi în seara aceea era un asasin – în intenţie, dacă nu şi în faptă.

— Exact.

— Atunci avem un punct de plecare – un ucigaş. Am făcut ceva investigaţii – am tulburat apele, cum ai spune tu – şi ce am obţinut? Câteva acuzaţii foarte interesante, apărute aparent întâmplător, în cursul discuţiei…

— Crezi că nu au apărut întâmplător?

— Imposibil de spus în acest moment. Modul aparent inocent în care domnişoara Lawson a scos la iveală faptul că Charles şi-a ameninţat mătuşa poate să fie sau să nu fie cu adevărat inocent. Remarca doctorului Tanios despre Theresa Arundell poate să nu aibă în spate nici o intenţie răutăcioasă, poate să fie doar opinia sinceră a unui medic. Pe de altă parte, domnişoara Peabody este probabil sinceră în opinia sa despre înclinaţiile lui Charles Arundell – dar, la urma urmei, e doar o părere. Şi aşa mai departe. Există o expresie: „un negrotei în stiva cu lemne” {22}. Eh bien, asta am găsit. În stiva noastră cu lemne nu-i un negrotei, ci un asasin.

— Poirot, aş vrea să ştiu ce crezi tu.

— Hastings, Hastings, eu nu-mi permit să „cred” – adică nu în sensul în care foloseşti tu cuvântul. Pentru moment, am făcut doar nişte aprecieri.

— Cum ar fi?

— Am meditat asupra motivului. Care ar fi fost motivele pentru uciderea domnişoarei Arundell? Cel mai evident este că ştigul. Cine ar fi câştigat în urma morţii domnişoarei Arundell, dacă aceasta ar fi murit în marţea Paştelui?

— Toţi – cu excepţia domnişoarei Lawson.

— Exact.

— Deci, oricum, o persoană e automat în afara oricărei bănuieli.

— Da, zise gânditor Poirot. Aşa se pare. Dar lucrul interesant este că persoana care n-ar fi câştigat nimic dacă decesul s-ar fi petrecut în marţea Paştelui a câştigat totul atunci când decesul a avut loc, două săptămâni mai târziu.

— Despre ce vorbeşti, Poirot? Am întrebat eu, uşor zăpăcit.

— Despre cauză şi efect, prietene, despre cauză şi efect.

M-am uitat la el, plin de îndoieli. El continuă:

— Să gândim logic! Ce s-a întâmplat cu exactitate, după accident?

Îl urăsc pe Poirot când este în această dispoziţie. Orice spui trebuie să fie greşit! Am răspuns, foarte atent:

— Domnişoara Arundell a zăcut în pat.

— Exact. Şi a avut o grămadă de timp în care să analizeze totul. În continuare ce s-a întâmplat?

— Ţi-a scris ţie.

Poirot dădu din cap.

— Da, mi-a scris mie. Iar scrisoarea nu a fost expediată. Păcat că s-a întâmplat aşa.

— Bănuieşti că-i ceva suspect în faptul că scrisoarea n-a fost expediată?

Poirot se încruntă.

— Hastings, trebuie să-ţi mărturisesc că nu ştiu. Presupun – ţinând seama de lucrurile de care sunt aproape sigur – că scrisoarea a fost pur şi simplu rătăcită. Cred – dar nu pot să fiu sigur – că nimeni n-a bănuit că a fost scrisă o asemenea misivă. Continuă! Ce s-a întâmplat mai apoi?

Am meditat.

— Vizita avocatului, am sugerat eu.

— Da, domnişoara Arundell a trimis după avocat, şi acesta a sosit în scurt timp.

— Iar ea a făcut un testament nou, am continuat eu.

— Exact. A întocmit un testament nou şi foarte surprinzător. Ţinând seama de acest testament, trebuie să analizăm cu multă atenţie o declaraţie făcută de Ellen. Ellen a spus – dacă îţi aminteşti – că domnişoara Lawson era deosebit de preocupată ca să nu ajungă la urechile domnişoarei Arundell ştirea că Bob lipsise toată noaptea din casă.

— Da, oh, înţeleg, ba nu, nu înţeleg. Sau am început să pricep ce sugerezi…

— Mă îndoiesc, zise Poirot. Dar, dacă aşa stau lucrurile, atunci sper că-ţi dai seama de importan ţa extraordinar ă a acestei declaraţii.

Şi mă privi pătrunzător.

— Sigur, sigur, am spus eu în grabă.

— Apoi s-au întâmplat alte lucruri, continuă Poirot. Charles şi Theresa au venit în weekend, iar domnişoara Arundell i-a arătat noul testament lui Charles – sau aşa zice el.

— Nu-l crezi?

— Cred doar declaraţii care sunt verificate. Domnişoara Arundell nu i l-a arătat Theresei.

— Pentru că a crezut că o să-i spună Charles.

— Dar el nu i-a spus. De ce nu i-a spus?

— I-a spus, conform afirmaţiilor lui Charles.

— Theresa a susţinut foarte ferm că nu i-a spus – o discuţie în contradictoriu foarte interesantă şi foarte sugestivă. Iar, când am plecat, ea l-a făcut pe fratele ei prost.

— Poirot, mă cam bagi în ceaţă, m-am văitat eu.

— Să ne întoarcem la succesiunea evenimentelor. Doctorul Tanios a venit duminică – e posibil să fi venit fără ştirea soţiei sale.

— Eu aş zice că e foarte clar că a venit fără ştirea soţiei.

— Hai să zicem că e probabil aşa. Mai departe! Charles şi Theresa au plecat luni. Domnişoara Arundell e sănătoasă şi binedispusă. Cinează bine şi stă în întuneric cu surorile Tripp şi cu Lawson. Către sfârşitul şedinţei de spiritism se îmbolnăveşte. Cade la pat şi moare după patru zile, domnişoara Lawson moşteneşte toţi banii ei, iar căpitanul Hastings zice că a murit de moarte naturală!

— În timp ce Hercule Poirot spune că a fost otrăvită în timpul cinei, fără nici o dovadă!

— Am ceva dovezi, Hastings. Gândeşte-te la discuţia noastră cu domnişoarele Tripp. Şi la declaraţia care a reieşit din aşa-numita conversaţie cu domnişoara Lawson.

— Te referi la faptul că au servit curry la cină? Curry putea ascunde gustul unui medicament. La asta te referi?

Poirot zise încet:

— Da, probabil că şi acel curry are o anumită semnificaţie.

— Dar, dacă ipoteza ta e adevărată – în ciuda oricăror dovezi medicale – atunci ar fi putut s-o omoare doar domnişoara Lawson sau una dintre servitoare.

— Mă întreb dacă-i aşa.

— Sau una din surorile Tripp? Aiurea! Nu cred aşa ceva! Toţi oamenii ăştia sunt evident nevinovaţi.

Poirot ridică din umeri.

— Hastings, ţine minte: prostia – sau neghiobia – pot merge mână în mână cu viclenia. Şi nu uita de tentativa iniţială de asasinat. Nu a fost opera unei minţi deosebit de deştepte sau de complexe. A fost o încercare foarte simplă, sugerată de Bob şi de obiceiul său de a lăsa mingea la capătul de sus al scării. Ideea de a întinde o sfoară de-a curmezişul scărilor a fost simplă şi uşor de pus în practică – şi un copil s-ar fi putut gândi la aşa ceva.

M-am încruntat.

— Vrei să spui…

— Vreau să spun că trebuie să căutăm un singur lucru – dorinţa de a ucide. Nimic mai mult de atât.

— Dar otrava trebuie să fi fost una foarte sofisticată, ca să • nu lase nici o urmă, l-am contrazis eu. A fost ceva ce nu putea fi procurat cu uşurinţă de o persoană obişnuită. La naiba, Poirot, nu pot să cred aşa ceva! Nu poţi să ştii că-i aşa! E o simplă ipoteză.

— Greşeşti, prietene. Ca rezultat al diferitelor noastre conversaţii din dimineaţa aceasta, am în prezent un punct de pornire. O indicaţie evident subţire, dar de necombătut. Singura chestie e că… Mi-e teamă.

— Teamă? De ce?

Poirot spuse foarte serios:

— Să deranjez câinele care doarme. E un proverb de-al vostru, nu-i a şa? Să la şi câinele adormit s ă doarm ă. Asta face în prezent uciga şul nostru – doarme fericit la soare…

Hastings, nu ştim noi doi oare cât de des se întâmplă ca un ucigaş să ucidă a doua, chiar şi a treia oară, odată ce încrederea îi e tulburată?

— Ţi-e teamă că o să se întâmple aşa ceva? Poirot dădu din cap.

— Da. Dacă există un ucigaş în stiva de lemne – şi cred că există. Da, Hastings, cred că există.

CAPITOLUL 19 –Vizita la domnul Purvis

Poirot ceru nota şi plăti.

— Unde ne ducem în continuare? L-am întrebat eu.

— Ne ducem unde ai sugerat tu să mergem ceva mai devreme, în timpul dimineţii. În Harchester, să discutăm cu domnul Purvis. De aceea am telefonat din hotelul Durham.

— I-ai telefonat lui Purvis?

— Nu, am sunat-o pe Theresa Arundell. I-am cerut să-mi scrie o scrisoare de introducere către acesta. Pentru a-l aborda cu o oarecare şansă de reuşită, trebuie să fim acreditaţi de familie. Ea mi-a promis să o trimită prin cineva la apartamentul meu. Probabil că scrisoarea ne aşteaptă deja.

Am găsit nu numai scrisoarea, ci şi pe Charles Arundell, care ne-o adusese personal.

— Aveţi o locuinţă drăguţă, domnule Poirot, remarcă el, privind prin salonul apartamentului.

În acel moment, privirea mea descoperi un sertar neînchis complet. Prin deschizătură ieşea o fâşie mică de hârtie.

Ar fi fost de-a dreptul incredibil ca Poirot să fi închis un sertar într-un asemenea mod. M-am uitat gânditor la Charles. Fusese singur în încăpere, aşteptând sosirea noastră. Nu mă îndoiam că-şi petrecuse timpul scotocind prin hârtiile lui Poirot. Ce canalie era tânărul ăla! Eram roşu de indignare.

Charles era în cea mai veselă dispoziţie.

— Iată, spuse el, oferind o scrisoare. Totul e în regulă, şi sper că veţi avea mai mult noroc cu bătrânul Purvis decât am avut noi.

— Presupun că v-a dat puţine speranţe.

— A fost complet descurajator… După părerea lui, neruşinata de Lawson are toate drepturile.

— Dumneavoastră şi sora dumneavoastră nu v-aţi gândit niciodată să apelaţi la simţămintele doamnei?

Charles rânji.

— Da, eu m-am gândit. Dar se pare că nu-i nimic de făcut. Elocvenţa mea a fost zadarnică. Imaginea patetică a oii negre dezmoştenite – o oaie nu chiar atât de neagră cum a fost descrisă (sau asta am încercat să sugerez) – n-a emoţionat-o pe femeia aia! Ştiţi, se pare că nu mă place chiar deloc! Nu ştiu de ce, zise el, râzând. Majoritatea femeilor bătrâne se înamorează uşor de mine. Consideră că n-am fost înţeles cum trebuia şi că nu mi s-a oferit niciodată vreo şansă.

— Un punct de vedere foarte folositor.

— Oh, a fost extrem de folositor până acum. Dar, după cum am spus, cu Lawson n-a ţinut. Cred că-i pornită împotriva bărbaţilor. Probabil că în zilele frumoase de demult, de dinainte de război, obişnuia să se lege cu lanţuri de garduri, fluturând steagul sufragetelor.

— Ah, zise Poirot, clătinând din cap. Dacă metodele mai simple dau greş…

— Trebuie să recurgem la crimă, zise vesel Charles.

— Aha, zise Poirot. Dacă tot veni vorba despre crimă, tinere, e adevărat că v-aţi ameninţat mătuşa, că aţi spus că o „veţi lichida” – sau aţi folosit o altă expresie cu acelaşi înţeles?

Charles se aşează pe un scaun, îşi întinse picioarele în faţă şi se uită urât la Poirot.

— Cine v-a zis asta? Întrebă el.

— Nu contează. E adevărat?

— Ei bine, există o fărâmă de adevăr în spusele astea…

— Hai, vreau să aud povestea, adică povestea adevărat ă.

— Oh, o veţi asculta, domnule. Nu-i nimic melodramatic în ea. Am încercat să storc nişte bani – dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

— Înţeleg.

— Ei bine, lucrurile n-au mers conform planului. Mătuşa Emily mi-a dat de înţeles că orice încercare de a o despărţi de banii ei are să fie lipsită de succes. Nu mi-am pierdut stăpânirea de sine, dar i-am spus-o de la obraz: „Uite ce-i, mătuşă Emily, ştii, te comporţi tu aşa, dar o să sfârşeşti prin a fi lichidată!” M-a întrebat, destul de dispreţuitoare, ce vreau să zic. „Uite ce vreau să zic, i-am spus eu. În jurul tău se învârt prietenii şi rudele, cu limba scoasă, toţi săraci lipiţi pământului, toţi plini de speranţe. Iar tu ce faci? Stai pe grămada de bani şi refuzi să-i împărţi cu ei. Aşa ajung unii oameni să fie omorâţi. După părerea mea, dacă o să ajungi să fii lichidată, vina are să fie numai a ta.” S-a uitat la mine peste ochelari, aşa cum făcea ea de obicei. S-a uitat chiar urât. Şi mi-a răspuns sec: „Oh! Asta-i părerea ta?” „Da, i-am răspuns eu. Te sfătuiesc s-o laşi mai moale.” „îţi mulţumesc pentru sfatul tău binevoitor, Charles, a zis ea. Dar o să descoperi că pot să-mi port singură de grijă.” „Fă cum îţi place, mătuşă Emily”, i-am spus eu. Rânjeam cu gura până la urechi, şi cred că mătuşa nu era chiar atât de furioasă cum încerca să pară. „Să nu spui că nu te-am avertizat.” „O să ţin minte”, a zis ea.

Charles făcu o pauză.

— Aşa că v-aţi mulţumit cu câteva bancnote de o liră pe care le-aţi găsit într-un sertar, zise Poirot.

Charles se uită la el, apoi izbucni în râs.

— Îmi ridic pălăria în faţa dumneavoastră, spuse el. Sunteţi un adevărat copoi! Cum aţi aflat asta?

— Deci e adevărat?

— Foarte adevărat! Eram lefter. Trebuia să fac rost de nişte bani. Am găsit un teanc frumos de bancnote într-un sertar, şi m-am servit cu câteva. Am fost foarte modest – nu credeam că mica mea sustragere are să fie observată. Şi, chiar dacă ar fi fost, probabil că mătuşa ar fi bănuit servitoarele.

Poirot zise sec:

— Consecinţele ar fi fost foarte grave pentru servitoare, dacă s-ar fi crezut aşa ceva.

Charles ridică din umeri.

— Fiecare pe cont propriu, murmură el.

— Şi le diable să-l ia pe cel care rămâne la urmă, zise Poirot. Asta-i deviza dumneavoastră, nu-i aşa?

Charles se uită curios la el.

— Nu ştiu dacă bătrâna a descoperit ceva. Cum aţi reuşit să aflaţi despre asta – şi despre conversaţia cu lichidatul?

— Mi-a spus domnişoara Lawson.

— Mâţa aia şireată! Exclamă el, părând – sau aşa am avut impresia – un pic tulburat. Nu mă place, n-o place nici pe Theresa, adăugă el imediat. Nu credeţi că mai ascunde şi altceva în mânecă?

— Ce-ar putea să ascundă?

— Oh, nu ştiu. Doar că mi se pare că-i o diavoliţă bătrână şi rea, zise el, apoi continuă, după o pauză: O urăşte pe Theresa.

— Domnule Arundell, ştiaţi că doctorul Tanios a venit s-o vadă pe mătuşa dumneavoastră în duminica dinaintea morţii acesteia?

— A fost în duminica în care noi eram acolo?

— Da. Nu l-aţi văzut?

— Nu. În timpul după-amiezii am ieşit să ne plimbăm. Presupun că a venit atunci. Mi se pare ciudat că mătuşa Emily n-a pomenit de vizita lui. Cine v-a spus?

— Domnişoara Lawson.

— Iar Lawson? Pare să fie o adevărată mină de informaţii, exclamă Charles, apoi adăugă, după un timp: Ştiţi, Tanios e un tip drăguţ. Îl plac. E un individ zâmbitor şi vesel.

— Da, are charismă, zise Poirot.

Charles se ridică în picioare.

— În locul lui aş fi omorât-o pe îngrozitoarea aia de Bella cu mulţi ani în urmă! Nu vi se pare că-i genul de femeie care-i însemnată de soartă să fie victimă? Să ştiţi că n-o să

fiu surprins când are să fie găsită, bucăţi, într-un cufăr, la Margate sau în altă parte!

— Nu-i un lucru frumos să spuneţi că soţul ei, un doctor bun, ar fi în stare de aşa ceva, îi spuse Poirot, sever.

— Nu, zise gânditor Charles. Şi nu cred că Tanios e în stare să omoare nici măcar o muscă. Are suflet prea bun.

— Dar dumneavoastră? Aţi ucide dacă ar ieşi ceva bani din asta?

Charles izbucni în râs – un râs sincer, răsunător.

— Intenţionaţi să mă şantajaţi, domnule Poirot? Nu aveţi cu ce. Vă asigur că n-am pus – se opri brusc, apoi continuă – stricnină în supa mătuşii Emily.

Flutură nepăsător din mână şi plecă.

— Ai încercat să-l sperii, Poirot? Am întrebat eu. Dacă ai încercat, nu cred că ai reuşit. N-a avut nici o reacţie de om vinovat.

— Nu?

— Nu. Părea netulburat.

— Pauza pe care a făcut-o a fost ciudată, zise Poirot.

— O pauză?

— Da. O pauză înaintea cuvântului stricnină. Ca şi cum ar fi fost gata să spună altceva, apoi s-a răzgândit.

Am ridicat din umeri.

— Probabil că s-a gândit care ar putea să fie otrava cu un nume cât mai impresionant.

— Posibil… Posibil… Dar să lăsăm astea. Cred că o să rămânem peste noapte la George, în Market Basing.

După zece minute, am fost văzuţi mergând în viteză prin Londra, îndreptându-ne din nou spre zona de la ţară.

Am ajuns în Harchester pe la ora patru şi ne-am dus direct la birourile firmei Purvis, Purvis, Charlesworth şi Purvis.

Domnul Purvis era un bărbat mare şi solid, cu părul alb şi cam roşu la faţă. Arăta un pic a moşier. Atitudinea lui era curtenitoare, dar rezervată.

Citi scrisoarea pe care o aduseserăm noi, apoi ne privi peste birou. O privire pătrunzătoare şi oarecum cercetătoare.

— Sigur, vă cunosc după nume, domnule Poirot, spuse el politicos. Înţeleg că domnişoara Arundell şi fratele ei v-au angajat în această problemă, dar nu-mi pot imagina cum vă propuneţi să le fiţi de folos.

— Domnule Purvis, să spunem că fac o investigaţie completă a tuturor circumstanţelor.

Avocatul zise sec:

— Domnişoara Arundell şi fratele ei au aflat deja părerea mea din punct de vedere juridic. Circumstanţele au fost foarte clare, şi nu permit nici o interpretare greşită.

— Perfect, perfect, zise iute Poirot. Dar sunt sigur că nu veţi obiecta dacă le vom repeta, ca să pot privi limpede situaţia.

Avocatul îşi plecă uşor capul.

— Vă stau la dispoziţie.

Poirot începu:

— Cred că domnişoara Arundell v-a scris, dându-vă instrucţiuni, în ziua de şaptesprezece aprilie, nu-i aşa?

Domnul Purvis consultă nişte hârtii aflate pe masă, în faţa sa.

— Da, e corect.

— Puteţi să-mi explicaţi ce v-a transmis?

— Mi-a cerut să pregătesc un testament. Urmau ca în acesta să fie legate pentru servitori şi pentru trei, patru organizaţii de caritate. Restul averii sale avea să fie transferat în întregime domnişoarei Wilhelmina Lawson.

— Mă scuzaţi, domnule Purvis, dar aţi fost surprins?

— Recunosc că da, am fost surprins.

— Domnişoara Arundell făcuse anterior un testament?

— Da, făcuse unul cu cinci ani în urmă.

— Acel testament lăsa averea ei – cu excepţia unor mici legate – nepoţilor şi nepoatelor sale?

— Partea principală a averii sale urma să fie împărţită în mod egal între copiii fratelui ei Thomas şi fiica Arabellei Biggs, sora sa.

— Ce s-a întâmplat cu acel testament?

— La cererea domnişoarei Arundell, l-am adus cu mine atunci când am vizitat-o la Littlegreen House, în data de 21 aprilie.

— Domnule Purvis, v-aş fi foarte recunoscător dacă mi-aţi descrie amănunţit tot ce s-a petrecut cu acea ocazie.

Avocatul tăcu un minut, două, apoi spuse, foarte sigur pe el:

— Am sosit la Littlegreen House la ora trei după-amiaza. Mă însoţea unul dintre funcţionarii mei. Domnişoara Arundell m-a primit în salon.

— Cum vi s-a părut că arăta?

— Mi s-a părut sănătoasă, în ciuda faptului că mergea folosindu-se de un baston. Am înţeles că acest lucru era ca urmare a căzăturii care avusese loc recent. Dar, după cum am spus, starea generală a sănătăţii sale părea bună. Mi s-a părut uşor nervoasă şi surescitată.

— Domnişoara Lawson o însoţea?

— Era cu dânsa atunci când am sosit. Dar ne-a lăsat imediat singuri.

— Şi apoi?

— Domnişoara Arundell m-a întrebat dacă făcusem ceea ce îmi ceruse şi dacă am adus testamentul cel nou cu mine, ca să-l semneze. I-am răspuns că dorinţa îi fusese îndeplinită. Eu… Avocatul ezită un moment, apoi continuă, bătos: Trebuie să vă spun că, atât cât mi-a fost cu putinţă să fac asta, am mustrat-o pe domnişoara Arundell. I-am arătat că noul testament putea fi considerat foarte incorect faţă de familia sa, care, la urma urmei, era sânge din sângele ei.

— Şi care a fost răspunsul ei?

— M-a întrebat dacă banii erau sau nu ai ei şi dacă putea să facă întocmai ce voia cu ei. I-am răspuns că aşa era. „Foarte bine”, a spus ea. I-am amintit că o cunoştea pe

domnişoara Lawson de scurt timp şi am întrebat-o dacă era sigură că nedreptatea pe care o făcea familiei sale era justificată. Replica ei a fost: „Dragă prietene, ştiu perfect ce fac”.

— Aţi spus că părea surescitată.

— Cred că pot afirma acest lucru, dar înţelegeţi-mă bine, domnule Poirot, era în deplinătatea facultăţilor mintale. Era, în adevăratul sens al cuvântului, capabilă să-şi administreze averea. Deşi familia domnişoarei Arundell se bucură de toată simpatia mea, sunt obligat să susţin acest lucru în faţa oricărui tribunal.

— Am înţeles perfect. Vă rog să continuaţi.

— Domnişoara Arundell a citit testamentul existent. Apoi a întins mâna după cel pe care îl întocmisem. Trebuie să ştiţi că prefer să prezint mai întâi o schiţă, însă domnişoara Arundell insistase să aduc un testament gata să fie semnat. Acest lucru nu era dificil de făcut, din moment ce prevederile sale erau atât de simple. Domnişoara Arundell l-a citit, a dat din cap şi a spus că voia să-l semneze de îndată. Am simţit că era de datoria mea să emit un ultim protest. M-a ascultat cu răbdare, dar mi-a spus că se decisese deja. Am chemat funcţionarul, iar acesta şi grădinarul au fost martori. Servitoarele, bineînţeles, erau neeligibile, întrucât erau beneficiare ale testamentului.

— Iar după aceea v-a încredinţat testamentul, ca să fie păstrat în siguranţă?

— Nu, l-a pus într-un sertar al biroului său, sertar pe care l-a încuiat.

— Ce s-a întâmplat cu testamentul iniţial? L-a distrus?

— Nu, l-a încuiat împreună cu celălalt.

— După moartea sa, unde a fost găsit testamentul?

— În acelaşi sertar. Ca executor testamentar, aveam cheile, şi am căutat prin hârtiile şi documentele financiare.

— Ambele testamente erau în sertar?

— Da, exact aşa cum le aşezase acolo.

— Aţi întrebat-o care erau motivele pentru o acţiune atât de surprinzătoare?

— Da. Dar n-am primit un răspuns satisfăcător. M-a asigurat doar că ştia ce făcea.

— Dar aţi fost surprins de modul în care a procedat?

— Foarte surprins. Trebuie să spun că domnişoara Arundell păruse întotdeauna ataşată de familie.

Poirot rămase tăcut un timp, apoi întrebă:

— Presupun că n-aţi discutat cu domnişoara Lawson despre acest subiect?

— Bineînţeles că nu. Un asemenea lucru ar fi fost foarte nelalocul lui.

Domnul Purvis păru foarte scandalizat de o asemenea idee.

— Domnişoara Arundell a spus ceva care să dea de înţeles că domnişoara Lawson ştia că testamentul fusese întocmit în favoarea sa?

— Dimpotrivă. Am întrebat-o dacă domnişoara Lawson avea idee de ce făcuse, iar domnişoara Arundell s-a răstit la mine că aceasta nu ştia nimic. Eu consideram că ar fi fost recomandabil ca domnişoara Lawson să nu aibă idee de ce se întâmplase. M-am străduit să-i sugerez acest lucru, şi domnişoara Arundell a părut să fie de părerea mea.

— Domnule Purvis, de ce v-a preocupat acest lucru?

Bătrânul domn îl privi cu demnitate.

— În opinia mea, e mai bine ca asemenea lucruri să nu fie discutate. Ar fi putut să ducă la dezamăgiri ulterioare.

— Aha! Exclamă Poirot şi trase aer în piept. Înţeleg din spusele dumneavoastră că v-a trecut prin minte că domnişoara Arundell ar putea să se răzgândească în viitorul apropiat?

Avocatul îşi plecă uşor capul.

— Da. Mi-am imaginat că domnişoara Arundell a avut vreo confruntare violentă cu familia sa. M-am gândit că era posibil, după ce avea să se potolească, să se căiască pentru că luase o decizie pripită.

— În acest caz ce ar fi putut să facă?

— Mi-ar fi dat instrucţiuni să pregătesc un nou testament.

— N-ar fi putut să aleagă soluţia mai simplă de a distruge ultimul testament, caz în care testamentul mai vechi ar fi devenit valabil?

— Acesta e un lucru discutabil. Înţelegeţi, toate testamentele anterioare fuseseră definitiv revocate în momentul în care se făcuse un nou testament.

— Dar domnişoara Arundell nu avea cunoştinţele juridice necesare ca să se poată gândi la aşa ceva. E posibil să fi crezut că, dacă distrugea ultimul testament, cel anterior redevenea valabil.

— E posibil.

— Dacă ar fi murit fără testament, banii ei ar fi revenit familiei?

— Da. Jumătate doamnei Tanios, iar jumătate se împărţea între Charles şi Theresa Arundell. Însă adevărul e că nu s-a răzgândit. A murit fără să-şi schimbe decizia.

— Din cauza asta am intervenit eu, spuse Poirot.

Avocatul se uită întrebător la el.

Poirot se aplecă spre el şi zise:

— Să presupunem că domnişoara Arundell voia, pe patul de moarte, s ă distrug ă testamentul. Să presupunem că a crezut că l-a distrus – dar că, în realitate, a distrus primul testament.

Domnul Purvis clătină din cap.

— Ambele testamente erau intacte.

— Atunci să presupunem că a distrus un testament fals – având impresia c ă a distrus documentul adev ărat. Amintiţi-vă că era foarte bolnavă, putea fi cu uşurinţă înşelată.

— Trebuie să aduceţi dovezi în sprijinul acestei afirmaţii, zise tăios avocatul.

— Oh! Fără îndoială, fără îndoială că trebuie!

— Îmi permiteţi să vă întreb dacă aveţi vreun motiv să credeţi că s-a întâmplat ceva de genul acesta?

Poirot se trase puţin înapoi.

— În acest moment nu-mi pot permite să susţin aşa ceva…

— Normal, zise domnul Purvis, fiind de acord cu o frază care-i era familiară.

— Dar pot să vă spun, strict confidenţial, că există anumite lucruri ciudate în toată treaba asta!

— Adevărat? Nu mai spuneţi!

Domnul Purvis îşi frecă mâinile, ca şi cum s-ar fi bucurat anticipând ce avea să urmeze.

— Doream să aflu – şi am aflat – dacă în opinia dumneavoastră era posibil ca domnişoara Arundell să-şi schimbe părerea şi să devină mai înţelegătoare faţă de familia sa, continuă Poirot.

— Asta este doar o părere personală, îi atrase atenţia avocatul.

— Înţeleg, dragă domnule. Şi cred că nu lucraţi pentru domnişoara Lawson.

— Am sfătuit-o pe domnişoara Lawson să consulte un jurist independent, spuse domnul Purvis, cu glas inexpresiv.

Poirot îi strânse mâna şi îi mulţumi pentru amabilitate şi pentru informaţiile pe care ni le dăduse.

CAPITOLUL 20 –A doua vizit ă la Littlegreen House

În drum spre Market Basing – o distanţă de vreo cincisprezece kilometri – am analizat situaţia.

— Poirot, ai vreun motiv pentru sugestia pe care ai făcut-o?

— Te referi la faptul că domnişoara Arundell putea să fi crezut că testamentul acela ciudat fusese distrus? Nu, mon ami, sincer vorbind, nu am. Dar eram obligat – sper că ţi-ai dat seama – să fac o sugestie de vreun fel sau altul. Domnul Purvis e un om perspicace. Dacă nu-i dădeam un indiciu de felul celui pe care i l-am servit, s-ar fi întrebat ce rol joc în afacerea asta.

— Poirot, ştii de cine-mi aminteşti?

— Nu, mon ami.

— De un jongler cu o mulţime de mingi, de culori diferite. Toate se află în aer simultan!

— Mingile colorate diferit sunt diferitele minciuni pe care le-am spus, nu-i aşa?

— Cam aşa ceva.

— Şi crezi că într-o zi va veni momentul în care nu le voi mai putea controla?

— Nu poţi s-o ţii aşa veşnic, i-am atras eu atenţia.

— E adevărat. Va veni marele moment când voi prinde mingile una câte una, voi face o plecăciune şi voi ieşi din scenă.

— În aplauzele răsunătoare ale spectatorilor.

Poirot se uită bănuitor la mine.

— Da, aşa va fi.

— N-am aflat prea multe de la domnul Purvis, am remarcat eu, schimbând vorba.

— Nu, cu excepţia faptului că am primit confirmarea ideilor noastre de bază.

— Şi a fost confirmată declaraţia domnişoarei Lawson cum că n-a ştiut nimic de testament, despre care a aflat abia după moartea bătrânei doamne.

— Eu n-am băgat de seamă să fi fost confirmat ceva de genul ăsta.

— Purvis a sfătuit-o pe domnişoara Arundell să nu-i spună nimic domnişoarei Lawson, iar domnişoara Arundell i-a răspuns că nu intenţiona să facă aşa ceva.

— Da, asta a fost foarte limpede. Dar există gaura cheii, prietene, şi chei care descuie sertare…

— Chiar crezi că domnişoara Lawson a tras cu urechea şi a scotocit prin casă? Am întrebat eu, destul de şocat.

Poirot zâmbi.

— Mon cher, domnişoara Lawson n-a fost educată într-o şcoală cu renume. Ştim că a ascultat o conversaţie pe care n-ar fi trebuit s-o audă – mă refer la cea în care Charles şi mătuşa sa au discutat despre lichidarea rudelor supărătoare.

Am recunoscut adevărul spuselor sale.

— Vezi, Hastings, domnişoara Lawson ar fi putut să asculte o parte din conversaţia dintre domnul Purvis şi domnişoara Arundell. Avocatul are o voce răsunătoare. Cât despre scotocit, continuă Poirot, oamenii fac asta mai mult decât bănuieşti tu. Oamenii timizi şi speriaţi, precum domnişoara Lawson, capătă deseori unele obiceiuri puţin onorabile, care reprezintă pentru ei o mângâiere şi o recreere.

— Fii serios, Poirot! Am protestat eu. El dădu din cap de mai multe ori.

— Da, aşa stau lucrurile, chiar aşa.

Am ajuns la George şi am luat două camere. Apoi ne-am îndreptat către Littlegreen House.

Când am sunat, Bob răspunse imediat provocării. Goni prin hol, lătrând furios, şi se repezi la uşa din faţă.

„O să vă sfâşii ficatul şi bojocii, mârâi el. O să vă sfâşii mădularele! O să vă învăţ eu să mai încercaţi să intraţi în casa asta! Aşteptaţi până o să-mi înfig colţii în voi!” La gălăgie se adăugă un murmur.

— Gata, băiete. Gata, fii căţel bun. Vino încoace!

Bob, tras de zgardă, fu întemniţat în camera de zi, împotriva voinţei sale.

„întotdeauna strică distracţia omului, mormăi el. E prima oară, după mult timp, când am şi eu ocazia să sperii pe cineva. Mi-e poftă să-mi înfig şi eu dinţii într-un crac de pantalon. N-aveţi decât să vă purtaţi singuri de grijă, dacă nu vreţi să vă apăr eu.”

Uşa camerei de zi fu închisă în urma lui, iar Ellen trase zăvorul şi deschise uşa din faţă.

— Oh, dumneavoastră sunteţi, domnule! Exclamă ea. Deschise uşa larg. Pe figura ei se întinse o expresie de plăcută emoţie.

— Poftiţi înăuntru, domnule, vă rog!

Am intrat în hol. De dincolo de uşa din stânga se auzea zgomot puternic de adulmecat, întrerupt de mârâituri. Bob se străduia să ne „identifice” corect.

— Poţi să-i dai drumul, am sugerat eu.

— O să-i dau, domnule. E cumsecade cu adevărat, dar face atâta gălăgie şi se repede la oameni, că îi sperie. Însă e un câine de pază minunat.

Ellen deschise uşa, iar Bob ţâşni ca o ghiulea.

„Cine-i aici? Cine sunt ei? Oh, iată-vă! Vai de mine, nu-mi amintesc… Adulmecare prelungită. Sigur! Ne-am mai întâlnit!”

— Salut, bătrâne, i-am zis eu. Ce mai faci?

Bob dădu din coadă, de ochii lumii.

„Bine, mulţumesc. Să vedem… Spuse el, reluându-şi cercetările. Ai vorbit în ultimul timp cu un spaniel, după cum miros. Cred că-s nişte câini tâmpiţi. Ce-i asta? O pisică? Interesant. Aş fi vrut să fie cu noi, aici. Avem puţine ocazii să ne distrăm. Hmm… Un bullterrier nu prea rău…”

După ce diagnostică foarte corect o vizită pe care o făcusem unor prieteni canini, îşi îndreptă atenţia către Poirot, inhală o porţie zdravănă de benzină şi plecă, total nemulţumit.

— Bob! L-am chemat eu.

Îmi aruncă o privire peste umăr.

„E în regulă. Ştiu ce fac. Mă întorc într-o clipă.”

— Casa e închisă. Sper că veţi scuza… Zise Ellen şi se grăbi în camera de zi, unde începu să deschidă jaluzelele.

— E excelent, spuse Poirot, urmând-o şi aşezându-se.

Pe când mă pregăteam să mă alătur lui, Bob reapăru dintr-o zonă misterioasă, cu mingea în gură. Urcă iute scările şi se întinse pe treapta de sus, cu mingea între labe. Dădea încet din coadă.

„Hai, zise el. Hai! Să ne jucăm!”

Interesul meu pentru munca de detectiv dispăru pentru moment; ne-am jucat câteva minute, apoi, cu un sentiment de vinovăţie, m-am grăbit să intru în camera de zi.

Poirot şi Ellen păreau să fi ajuns departe în discuţia lor despre boli şi medicamente.

— Câteva pilule mici, albe, asta-i tot ce obişnuia să ia, domnule. Două sau trei după fiecare masă. Asta era recomandarea dată de doctorul Grainger. Oh, da, avea întotdeauna grijă să le ia. Erau nişte chestii mititele. Şi mai erau nişte chestii în care domnişoara Lawson avea multă încredere. Capsule erau, capsulele de ficat ale doctorului Loughbarrow. Puteţi vedea reclame pentru ele pe toate panourile.

— Domnişoara Arundell lua şi capsulele acelea?

— Da. Domnişoara Lawson a convins-o să înceapă să le ia, iar domnişoara Emily credea că-i făceau bine.

— Doctorul Grainger ştia?

— Oh, domnule, lui nu-i păsa. „Ia-le, dacă ai impresia că-ţi fac bine”, a zis el. Iar ea i-a spus: „O să râzi, dar chiar mi-au făcut bine. Mult mai bine decât doctoriile tale”. Iar doctorul Grainger a râs şi a spus că autosugestia face mai mult decât orice medicament care a fost inventat vreodată.

— Nu mai lua nimic altceva?

— Nu. Soţul domnişoarei Bella, doctorul cel străin, a adus o sticlă cu ceva, dar, cu toate că domnişoara Emily i-a mulţumit foarte politicos, a turnat doctoria în chiuvetă, ştiu foarte bine asta! Şi cred că a procedat corect. Nu ştii cum sunt chestiile astea străine.

— Doamna Tanios a văzut-o când a vărsat medicamentul, nu-i aşa?

— Da, şi mi-e teamă că sărmana doamnă s-a simţit jignită. Şi mie mi-a părut rău, pentru că nu mă îndoiesc că a fost un gest drăguţ din partea doctorului.

— Fără îndoială. Fără îndoială. Presupun că doctoriile care rămăseseră în casă au fost aruncate când a murit domnişoara Arundell?

Ellen păru un pic surprinsă de întrebare.

— Oh, da, domnule. Asistenta medicală a aruncat o parte dintre ele, apoi domnişoara Lawson a luat toată grămada din dulapul cu doctorii din baie şi le-a zvârlit.

— Acolo erau păstrate capsulele de ficat ale doctorului Loughbarrow?

— Nu, erau păstrate în dulapul din colţul sufrageriei, ca să fie la îndemână pentru a fi luate după masă, aşa cum era recomandat.

— Ce asistentă a îngrijit-o pe domnişoara Arundell? Poţi să-mi dai numele şi adresa ei?

Ellen răspunse că putea şi-i dădu informaţiile imediat.

Poirot continuă s-o întrebe despre ultima boală a domnişoarei Arundell.

Ellen dădu detalii încântată, descriind boala, durerile, apariţia gălbinării şi delirul final. Nu ştiu dacă Poirot a obţinut vreo satisfacţie din această înşiruire. Ascultă destul de răbdător şi uneori strecură câte o mică întrebare pertinentă, de obicei despre domnişoara Lawson şi despre perioada de timp pe care o petrecea în camera bolnavei. Mai era teribil de interesat de dieta administrată femeii bolnave, pe care o compara cu cea a unei rude (inexistente) a sa, decedată.

Văzând că le face atâta plăcere să stea de vorbă, am ieşit din nou în hol. Bob se dusese să doarmă pe palier, cu mingea sub bărbie.

L-am fluierat, iar câinele a sărit sus, devenind imediat alert. Dar, de data asta, probabil pentru că se simţise jignit, amână să-mi trimită mingea, prinzând-o de multe ori în ultima clipă.

„Eşti dezamăgit? Poate că de data asta o să ţi-o dau.”

Când m-am întors din nou în camera de zi, Poirot discuta despre vizita surpriză a doctorului Tanios, din duminica de dinaintea morţii bătrânei doamne.

— Da, domnule, domnul Charles şi domnişoara Theresa ieşiseră să se plimbe. Ştiu că doctorul Tanios nu era aşteptat. Stăpâna stătea culcată, şi a fost foarte surprinsă când i-am spus cine venise. „Doctorul Tanios? A spus ea. E şi doamna Tanios cu el?” I-am răspuns că nu, domnul venise singur. Atunci mi-a zis că avea să coboare într-un minut.

— Doctorul a rămas mult timp?
— Nici măcar o oră, domnule. Nu părea prea încântat când a plecat.
— N-ai idee care fusese… Hmm… Scopul vizitei?
— Nici cea mai vagă idee, domnule.
— N-ai auzit nimic?
Ellen se înroşi brusc la faţă.
— Nu, domnule. N-am ascultat niciodată la uşi, indiferent ce făceau alţii, oameni care ar fi trebuit să ştie cum să se poarte!
— Oh, m-ai înţeles greşit, se grăbi să se scuze Poirot. M-am gândit că se poate să fi adus ceai când domnul era acolo şi că e posibil să fi auzit despre ce discutau el şi stăpâna dumitale.
Ellen se linişti.
— Îmi pare rău, domnule, v-am înţeles greşit. Nu, doctorul Tanios n-a rămas la ceai.
Poirot o privi şi-i făcu cu ochiul.
— Nu-i posibil să ştie domnişoara Lawson pentru ce-a venit doctorul Tanios?
— Domnule, dacă nu ştie dânsa, atunci nu ştie nimeni, pufni Ellen.
— Nu îmi mai aduc aminte, se prefăcu Poirot, dormitorul domnişoarei Lawson nu-i chiar lângă cel al domnişoarei Arundell?
— Nu, domnule. Camera domnişoarei Lawson e chiar în dreapta scării. Pot să v-o arăt, domnule.
Poirot acceptă oferta. Când urcă pe scară, se ţinu aproape de perete şi, când ajunse la capătul acesteia, scoase o exclamaţie şi se aplecă, examinându-şi cracul pantalonilor.
— Ah, m-am agăţat, da, e un cui aici, în plinta de lemn.
— Da, domnule, este. Cred că a ieşit de la locul lui. Mi-am agăţat şi eu rochia o dată, de două ori.
— E aşa de mult timp?
— De ceva vreme. L-am observat prima oară când stăpâna zăcea – asta a fost după accident, domnule şi am încercat

să-l scot, dar n-am reuşit.

— Cred că de el a fost cândva legată o sfoară.

— Da, domnule, îmi amintesc că de el era prinsă o bucăţică de sfoară. Nu-mi dau seama la ce folosea.

Glasul lui Ellen nu exprima nici o bănuială. Pentru ea era doar un lucru care se întâmplă în mod normal în case şi pentru care nu merită să te osteneşti să găseşti o explicaţie.

Poirot pătrunse în încăperea de la capătul scării. Aceasta era de dimensiuni moderate. Avea două ferestre chiar în faţa noastră. Într-un colţ se găsea o comodă, iar între ferestre se afla un şifonier cu o oglindă lungă. Patul era în dreapta, după uşă, în faţa ferestrelor. Pe peretele din stânga se vedeau un scrin şi un lavoar cu o placă de marmură deasupra.

Poirot se uită gânditor prin cameră, apoi ieşi pe palier. Merse pe coridor, trecu pe lângă alte două dormitoare şi ajunse în dormitorul cel mare, care îi aparţinuse lui Emily Arundell.

— Asistenta medicală primise cămăruţa de alături, îi explică Ellen.

Poirot dădu din cap, gânditor.

În timp ce coboram treptele, întrebă dacă putea să se plimbe prin grădină.

— Oh, da, domnule, bineînţeles. Acum arată foarte frumos.

— Grădinarul mai e angajat?

— Angus? Da, Angus mai este încă aici. Domnişoara Lawson vrea ca totul să arate frumos, crede că astfel se va vinde mai bine.

— Cred că-i un lucru înţelept. Nu-i bine să laşi un loc să fie năpădit de buruieni.

Grădina era foarte liniştită şi frumoasă. Marginile ei late erau pline de lupini, nemţişori şi maci mari, stacojii. Bujorii îmbobociseră. Tot plimbându-ne, am ajuns la o magazie, unde trebăluia un bătrân solid, zdrenţăros. Acesta ne salută respectuos, iar Poirot începu să discute cu el.

O menţionare a faptului că-l văzuserăm pe domnul Charles în ziua aceea îl făcu pe bătrân să devină prietenos, chiar guraliv.

— Întotdeauna a fost un tip nemaipomenit! Îl ştiu de pe vremea când venea aici cu o jumătate de plăcintă de agrişe, în timp ce bucătăreasa căuta de zor prăjitura. Şi se întorcea în casă cu o figură atât de nevinovată, că toată lumea spunea că plăcinta trebuie să fi fost furată de pisică, deşi n-am văzut niciodată o pisică mâncând plăcintă cu agrişe. Da, domnul Charles e un tip nemaipomenit!

— A fost aici prin aprilie, nu-i aşa?

— Da, a fost aici, în două weekenduri. Chiar înainte să moară coniţa.

— L-ai văzut des?

— Da. De fapt, un tânăr domn nu prea are ce să facă aici. Obişnuia să o tulească până la George, să tragă una mică. Apoi zăbovea pe aici şi mă întreba de una, de alta…

— Despre flori?

— Da, despre flori şi despre buruieni, zise bătrânul şi chicoti.

— Buruieni?

Glasul lui Poirot trăda o oarecare curiozitate. Poirot întoarse capul şi se uită la rafturi. Privirea i se opri pe o cutie de tablă.

— Probabil că voia să afle cum le stârpeşti.

— Chiar aşa!

— Presupun că asta foloseşti, zise Poirot şi întoarse cutia, apoi îi citi eticheta.

— Asta, răspunse Angus. O chestie foarte uşor de folosit.

— E o substanţă periculoasă?

— Nu, dacă o foloseşti cum se cuvine. Sigur, e arsenic. Am şi glumit un pic pe seama asta cu domnul Charles. A zis că, dacă ar avea o nevastă şi n-ar plăcea-o, ar veni la mine şi ar lua un pic din chestia asta, ca să scape de ea! Iar eu i-am zis că s-ar putea să fie ea cea care ar vrea să scape de el! Asta l-a făcut să râdă. Da, a fost o poantă bună!

Am râs şi noi, de ochii lumii. Poirot ridică apoi capacul cutiei.

— E aproape goală, murmură el.

Bătrânul aruncă o privire.

— Da, s-a consumat mai mult decât am crezut. Nu ştiam că am folosit atât de mult. Ar trebui să mai comand.

— Da, spuse Poirot, zâmbind. Cred că nu ajunge să-mi dai şi mie, ca să scap de nevasta mea.

Am râs din nou, apreciind gluma.

— Domnule, presupun că nu sunteţi căsătorit.

— Nu sunt.

— Ah, de aceea vă permiteţi să glumiţi despre aşa ceva! Cei necăsătoriţi nu ştiu ce necaz înseamnă asta!

— Presupun că soţia dumitale… Zise Poirot şi tăcu, din delicateţe.

— E vie, chiar foarte vie.

Angus părea uşor deprimat din cauza asta.

L-am lăudat pentru grădină şi ne-am luat rămas-bun.

CAPITOLUL 21 – Farmacistul, asistenta medical ă, doctorul

Cutia cu erbicid declanşă în mintea mea gânduri complet noi. Erau primele circumstanţe clare care dădeau de bănuit de care ne izbeam. Interesul manifestat de Charles, surpriza evidentă a bătrânului grădinar descoperind cutia aproape goală – totul părea să ne conducă în această direcţie.

Ca de obicei când eu sunt aţâţat, Poirot nu avea chef de vorbă.

— Hastings, chiar dacă a dispărut o parte din erbicid, nu există nici o dovadă că l-ar fi luat Charles.

— Dar a discutat mult cu grădinarul despre el!

— N-ar fi fost un lucru înţelept, dacă voia să fure din otravă. Dacă ţi s-ar cere să numeşti iute o otravă, care-i prima care ţi-ar veni în minte? Mă întrebă el.

— Cred că arsenicul.

— Da. Deci înţelegi ce-a însemnat pauza aceea clară pe care a făcut-o Charles azi, înainte de a rosti cuvântul stricnină.

— Adică?

— Voia să spună „să-i pun arsenic în supă” şi s-a oprit.

— Aha! Şi de ce s-a oprit?

— Exact. De ce? Hastings, trebuie să-ţi spun că încercarea de a găsi un răspuns la acest „de ce?” aparte m-a făcut să mă duc în grădină, în căutarea unei surse de erbicid.

— Şi ai găsit-o.

— Şi am găsit-o.

Am clătinat din cap.

— Lucrurile încep să meargă rău pentru tânărul Charles. Ai discutat îndelung cu Ellen despre boala bătrânei doamne. Simptomele bolii seamănă cu cele provocate de otrăvirea cu arsenic?

Poirot îşi frecă nasul.

— Greu de spus. Au existat dureri abdominale, greţuri…

— Sigur, asta e!

— Nu-s chiar atât de convins.

— Atunci, ce otravă se poate să le fi provocat?

— Eh bien, prietene, nu prea seamănă a otrăvire, ci a boală de ficat şi a deces provocat de această boală.

— Oh, Poirot, am strigat eu, nu poate fi vorba despre o moarte naturală! Trebuie să fie o crimă!

— Ia uite, se pare că am făcut schimb de roluri.

Se opri brusc şi intră într-o farmacie. După o discuţie îndelungată despre tulburările sale interne, Poirot cumpără o cutioară cu pastile împotriva indigestiei. Pe când se pregătea să părăsească prăvălia, atenţia lui Poirot fu atrasă de o cutie arătoasă cu pastile de ficat ale doctorului Loughbarrow.

— Da, domnule, e un preparat foarte bun, spuse farmacistul, un bărbat de vârstă medie, cu chef de vorbă. Veţi descoperi că sunt foarte eficiente.

— Îmi amintesc că domnişoara Arundell lua aşa ceva. Domnişoara Emily Arundell.

— Da, domnule, lua. Domnişoara Arundell de la Littlegreen House. O doamnă în vârstă, foarte drăguţă, de modă veche. O serveam eu, de obicei.

— Cumpăra multe medicamente?

— Nu, domnule. Nu atât de multe precum alte doamne în vârstă. Domnişoara Lawson, doamna sa de companie, cea care a moştenit toţi banii…

Poirot dădu din cap.

— Era o adeptă a acestor pilule. Şi a altora. Pilule, tablete împotriva indigestiei, amestecuri pentru digestie, amestecuri pentru sânge. Îi făcea cu adevărat plăcere să fie în mijlocul sticluţelor, spuse farmacistul şi zâmbi. Îmi doresc să fie mai mulţi ca dânsa. Oamenii nu mai iau doctorii ca altădată. Dar, în schimb, vindem o grămadă de produse cosmetice.

— Domnişoara Arundell lua în mod regulat aceste tablete?

— Da, cred că le-a luat vreo trei luni, înainte să moară.

— O rudă a sa, doctorul Tanios, a comandat aici într-o zi un amestec, nu-i aşa?

— Da, sigur, domnul grec care s-a căsătorit cu nepoata domnişoarei Arundell. Da, un amestec foarte interesant. Unul cum nu mai văzusem până atunci.

Farmacistul vorbea de parcă ar fi descoperit un trofeu botanic rar.

— Domnule, când ai de-a face cu ceva nou, simţi o schimbare. Îmi amintesc că era o combinaţie foarte interesantă de medicamente. Sigur, domnul era medic. Un om foarte amabil, era o plăcere să discuţi cu el.

— Soţia sa a făcut cumpărături aici?

— O fi făcut, dar nu-mi amintesc. Oh, da, a venit pentru un somnifer – da, îmi amintesc, era cloral. E cam greu pentru noi să avem de-a face cu medicamente de acest fel. Vedeţi, majoritatea medicilor nu prescriu cantităţi mari.

— Cine scrisese reţeta?

— Cred că soţul ei. Sigur, era totul în regulă, dar, ştiţi, trebuie oricum să fim atenţi. Poate nu aţi aflat, dar, dacă un doctor face o greşeală când scrie o reţetă, iar noi eliberăm medicamentul, fiind de bună-credinţă, şi lucrurile merg prost, atunci cei care vor fi învinovăţiţi vom fi noi, nu doctorul.

— Mi se pare foarte incorect!

— Recunosc că-i un lucru îngrijorător. Dar nu pot să mă plâng. Să bat în lemn, dar n-am avut nici un fel de necazuri.

Şi lovi puternic în tejghea cu încheietura degetului.

Poirot decise să cumpere o cutie cu capsule de ficat ale doctorului Loughbarrow.

— Mulţumesc, domnule. De ce mărime? De 25, de 50 sau de 100?

— Presupun că acelea mai mari sunt mai bune, dar…

— Luaţi de 50, domnule. Domnişoara Arundell lua tot de mărimea asta. Opt şilingi şi şase penny.

Poirot fu de acord, plăti şi primi pachetul.

Apoi am părăsit magazinul.

— Deci doamna Tanios a cumpărat un somnifer! Am exclamat eu, în timp ce ieşeam în stradă. O doză care ar fi putut să omoare pe oricine.

— Cu mare uşurinţă.

— Crezi deci că domnişoara Arundell…

Mi-am amintit cuvintele domnişoarei Lawson: „îndrăznesc să spun că Bella ar fi în stare să omoare pe cineva, dacă i-ar cere el”.

Poirot clătină din cap.

— Cloralul este un narcotic şi un somnifer. E folosit pentru înlăturarea durerilor şi pentru dormit. Poate să creeze dependenţă.

— Crezi că doamna Tanios nu mai putea trăi fără el?

Poirot clătină din cap, mirat.

— Nu, nu cred aşa ceva. Dar mi se pare ceva curios. Îmi vine în minte o singură explicaţie. Asta ar însemna…

Se întrerupse şi se uită la ceas.

— Hai să vedem dacă putem s-o găsim pe asistenta medicală Carruthers, care a îngrijit-o pe domnişoara Arundell în timpul ultimei sale boli.

Asistenta Carruthers se dovedi a fi o femeie de vârstă medie, ce părea a avea mult bun-simţ.

Poirot jucă de data asta alt rol, inventând o altă rudă. De data asta era vorba despre o mamă în vârstă, căreia îi căuta o asistentă medicală cumsecade.

— Înţelegeţi-mă, o să vă vorbesc foarte deschis. Mama mea e o persoană dificilă. Am avut asistente excelente, femei tinere, foarte competente, dar simplul fapt că erau tinere acţiona împotriva lor. Mamei mele nu-i plac femeile tinere, le insultă, e grosolană şi certăreaţă, e împotriva ferestrelor deschise şi a ceea ce înseamnă igienă în ziua de azi. E foarte dificilă.

Şi oftă plin de tristeţe.

— Ştiu, răspunse asistenta Carruthers, plină de înţelegere. Uneori e foarte obositor. Trebuie să dai dovadă de mult tact. Nu foloseşte la nimic să-l contrazici pe pacient. Mai bine să cedezi cât se poate de mult. Iar dacă el simte că nu vrei să-l obligi să facă un lucru anume, atunci deseori se relaxează şi se lasă îndrumat ca un mieluşel.

— Aha, văd că sunteţi exact ce căutam eu. Le înţelegeţi pe doamnele în vârstă.

— Am avut de-a face cu câteva, spuse asistenta Carruthers, zâmbind. Trebuie să dai dovadă de răbdare şi de bună dispoziţie.

— O atitudine înţeleaptă. Am auzit că aţi îngrijit-o pe domnişoara Arundell. Nu cred că dânsa a fost o bătrână cu care să te descurci uşor.

— Oh, nu ştiu ce să zic. Era încăpăţânată, dar n-a fost deloc dificilă. Însă n-am avut de-a face cu dânsa mult timp. A murit în a patra zi.

— Chiar ieri a discutat cu nepoata dumneaei, domnişoara Theresa Arundell, abia ieri.

— Interesat! Am spus întotdeauna că lumea-i mică!

— Asta înseamnă că o cunoaşteţi.

— Sigur, a fost aici după moartea mătuşii sale şi a rămas pentru funeralii. Şi, bineînţeles, am văzut-o şi înainte, când fusese pe aici. O fată foarte frumoasă.

— Da, foarte frumoasă, dar prea slabă. Mult prea slabă.

Asistenta Carruthers, conştientă că ea era destul de plinuţă, se umflă un pic în pene.

— Sigur, zise ea, nu trebuie să fii prea slab.

— Sărmana fată, continuă Poirot. Îmi pare rău pentru ea. Entre nous, zise el, confidenţial, testamentul mătuşii sale a fost pentru ea o lovitură puternică.

— Cred că a fost, spuse asistenta Carruthers. Ştiu că a provocat multă bârfa.

— Nu-mi pot imagina ce-a putut-o determina pe domnişoara Arundell să-şi dezmoştenească familia. Mi s-a părut ceva ieşit din comun.

— Sunt de acord cu dumneavoastră. A fost ceva ieşit din comun. Şi, bineînţeles, oamenii spun că trebuie să fie ceva în spatele a toate astea.

— Aveţi idee care a fost motivul? Bătrâna domnişoară Arundell a spus ceva?

— Nu. Mie nu mi-a zis nimic.

— Dar altcuiva?

— Ei bine, presupun că i-a menţionat ceva domnişoarei Lawson, pentru că am auzit-o pe domnişoara Lawson spunând: „Da, dragă, dar e la avocat”. Iar domnişoara Arundell a zis: „Sunt sigură că e în sertarul de la parter”. Şi domnişoara Lawson a răspuns: „Nu, i l-ai trimis domnului Purvis. Nu-ţi aminteşti?” Apoi pacienta mea a avut iarăşi o criză de greaţă, domnişoara Lawson a plecat în timp ce eu îmi îngrijeam bolnava, dar m-am întrebat deseori dacă atunci discutaseră despre testament.

— Probabil că da.

Asistenta Carruthers continuă:

— Dacă aşa stau lucrurile, presupun că domnişoara Arundell era îngrijorată şi probabil că voia să-l modifice –

dar era atât de bolnavă, sărmana de ea, că nu se mai putea gândi la nimic.

— Domnişoara Lawson lua parte la îngrijirea bolnavei? Întrebă Poirot.

— Oh, Doamne, nu, femeia aia nu era bună de nimic. Era prea agitată. Reuşea doar să-mi enerveze pacienta.

— Deci vă ocupaţi singură de tot? C'est formidable ça. {23}

— Servitoarea – cum se numea – Ellen, mă ajuta. Ellen era foarte bună. Era obişnuită cu boala şi era obişnuită s-o îngrijească pe bătrână. Ne înţelegeam foarte bine. De fapt, doctorul Grainger trimisese vineri o asistentă pentru a sta pe timp de noapte, dar domnişoara Arundell a murit înainte de sosirea acelei asistente.

— Poate că domnişoara Lawson a ajutat la pregătirea mâncării pentru bolnavă…

— Nu, nu făcea nimic. Nici nu era nimic de pregătit. Eu aveam grijă de supa Valentine, de brandy, de produsul Brand, de glucoză şi de restul. Tot ce făcea domnişoara Lawson era să umble prin casă plângând şi încurcând pe toată lumea.

În tonul asistentei se simţea sarcasmul.

— Înţeleg că nu aveţi o părere prea grozavă despre modul în care domnişoara Lawson îşi făcea treaba, zise Poirot, zâmbind.

— În opinia mea, doamnele de companie sunt de obicei nişte amărâte. Vedeţi dumneavoastră, ele n-au nici un fel de preg ătire. Sunt nişte amatoare. Şi, de obicei, sunt femei care nu-s bune de nimic altceva.

— Credeţi că domnişoara Lawson era foarte ataşată de domnişoara Arundell?

— Aşa se pare. A fost foarte afectată când a murit bătrâna doamnă. După părerea mea, mai mult decât rudele, încheie asistenta Carruthers, pufnind.

— Asta înseamnă că domnişoara Arundell a ştiut ce-a făcut atunci când şi-a lăsat banii cum şi i-a lăsat, zise Poirot, dând

cu înţelepciune din cap.

— Era o bătrână foarte perspicace, spuse asistenta. Recunosc că nu erau prea multe lucruri pe care să nu le fi observat sau pe care nu le ştia.

— A menţionat în vreun fel câinele, pe Bob?

— E ciudat că pomeniţi de asta! A vorbit mult despre el – când delira. Ceva în legătură cu mingea lui şi despre căzătura pe care o suferise. Bob e un câine drăguţ – îmi plac foarte mult câinii. Sărmanul băiat a fost foarte trist când i-a murit stăpâna! Câinii sunt animale minunate, nu-i aşa? Aproape oameni.

Şi am plecat, fiind de acord cu natura omenească a câinilor.

— Asta-i evident o persoană care n-are nici un fel de bănuieli, remarcă Poirot, după ce am plecat.

Părea uşor descurajat.

Am avut parte de o cină proastă la George – Poirot bombăni mult, mai ales în legătură cu supa.

— Hastings, e atât de uşor să faci o supă bună! Le pot au feu… {24}

Am reuşit cu destul de multă greutate să evit o discuţie despre gătit.

După cină, am avut parte de-o surpriză.

Stăteam în holul hotelului, singuri. Mai fusese un bărbat la cină – după aspect, un comis-voiajor – dar plecase. Leneveam răsfoind paginile unui exemplar străvechi din Stock Breeder & Gazette sau ale unui periodic de felul acela, când am auzit brusc pe cineva care menţionase numele lui Poirot.

— Unde este? E aici? Bine, pot să-l găsesc şi singur.

Uşa se deschise cu violenţă, şi doctorul Grainger, cu faţa roşie, cu sprâncenele încruntate, evident enervat, pătrunse în încăpere. Se opri să închidă uşa, apoi înaintă către noi, foarte hotărât.

— Aici sunteţi! Domnule Hercule Poirot, ce naiba urmăriţi de aţi venit şi mi-aţi spus o grămadă de minciuni?

— E una dintre mingile jonglerului? Am murmurat eu, cu răutate.

Poirot zise, cu vocea sa cea mai mieroasă:

— Dragă domnule doctor, daţi-mi voie să vă explic…

— Să vă dau voie? Să vă dau voie? Nu, la naiba, vă oblig să-mi explicaţi! Sunteţi un detectiv, asta sunteţi! Un detectiv care adulmecă şi care-şi vâră nasul peste tot! Care a venit la mine şi mi-a turnat o grămadă de minciuni, vezi doamne scrie biografia generalului Arundell! Tâmpit am fost să cred o asemenea poveste de doi bani!

— Cine v-a spus cine sunt?

— Cine mi-a spus? Domnişoara Peabody mi-a spus. S-a lămurit imediat cu cine avea de-a face.

— Da, domnişoara Peabody, zise Poirot, gânditor. Aş fi crezut că…

Doctorul Grainger îl întrerupse, furios:

— Domnule, aştept explicaţia dumitale!

— Desigur. Explicaţia mea e foarte simplă. Tentativă de crim ă.

— Poftim? Ce-i asta?

Poirot zise liniştit:

— Domnişoara Arundell a avut un accident, nu-i aşa? A căzut pe scări, cu puţin timp înaintea morţii sale.

— Da, şi ce-i cu asta? A alunecat pe mingea aia afurisită a câinelui.

— Nu, domnule doctor, zise Poirot, clătinând din cap. N-a alunecat. De-a curmezişul scării a fost întinsă o sfoar ă, ca să se împiedice de ea.

Doctorul Grainger se uită la Poirot.

— Atunci de ce nu mi-a spus nimic? Întrebă el. Nu mi-a spus o vorbă despre asta.

— Probabil că ar fi un lucru de înţeles – dacă frânghia ar fi fost pusă acolo de un membru al familiei sale.

— Hmm… Înţeleg, zise Grainger, aruncând o privire pătrunzătoare spre Poirot. Apoi se lăsă să cadă pe un scaun. Ei bine? Cum aţi ajuns să fiţi amestecat în povestea asta?

— Domnişoara Arundell mi-a scris, cerând păstrarea celui mai strict secret. Din nefericire, scrisoarea a ajuns cu întârziere.

Poirot îi dădu o serie de amănunte alese cu grijă şi-i povesti despre descoperirea cuiului înfipt în plintă.

Doctorul ascultă, cu un aer foarte serios. Furia îi dispăruse.

— Înţelegeţi că mă aflu într-o poziţie dificilă, încheie Poirot. Vedeţi dumneavoastră, am fost angajat de o moartă. Dar acest lucru nu m-a făcut să consider că obligaţia mea e lipsită de sens.

Sprâncenele doctorului Grainger erau lipite, iar medicul părea căzut pe gânduri.

— Nu aveţi idee cine a întins frânghia de-a curmezişul scării? Întrebă el.

— Nu am nici o dovadă. N-aş zice că n-am idee.

— E o poveste urâtă, zise Grainger, încruntat.

— Da. Deci puteţi înţelege că la început n-am fost sigur dacă a existat sau nu o continuare.

— Poftim?

— Se pare că domnişoara Arundell a murit din cauze naturale, dar puteţi fi sigur de asta? S-a încercat o dată uciderea ei. Cum să fim siguri că n-a existat şi o a doua tentativă? Care, de data asta, a dat roade.

Grainger clătină din cap, gânditor.

— Domnule doctor, sunteţi sigur – vă rog să nu vă înfuriaţi – că moartea domnişoarei Arundell a fost una naturală? Am găsit astăzi anumite dovezi…

Îi povesti apoi amănunţit discuţia pe care o avusese cu bătrânul Angus, îi spuse despre interesul manifestat de Charles Arundell faţă de erbicide, şi, în cele din urmă, despre surpriza bătrânului când văzuse cutia goală.

Grainger ascultă foarte atent. După ce Poirot termină, spuse foarte calm:

— Vă înţeleg. Multe cazuri de otrăvire cu arsenic au fost diagnosticate ca gastroenterite acute şi au fost eliberate

certificate de deces – mai ales atunci când nu existau circumstanţe care să trezească suspiciuni. Oricum, otrăvirea cu arsenic prezintă unele dificultăţi – şi poate lua multe forme diferite. Poate fi acută, subacută, nervoasă sau cronică. Pot apărea senzaţii de vomă şi dureri abdominale – aceste simptome pot totuşi lipsi complet, persoana poate să cadă brusc la pământ şi să moară la scurt timp după aceea – pot exista cazuri de narcotism sau de paralizie. Simptomele variază foarte mult.

Poirot zise:

— Eh bien, dacă ţinem seama de fapte, care-i părerea dumneavoastră?

Doctorul Grainger rămase tăcut un minut, două, apoi zise încet:

— Dacă ţinem seama de tot, şi fără nici o prejudecată, atunci sunt de părere că în cazul domnişoarei Arundell nu se poate identifica vreo formă de otrăvire cu arsenic. Sunt convins că dânsa a murit din cauza atrofierii ficatului. După cum ştiţi, am îngrijit-o mulţi ani, şi a suferit şi înainte de crize similare celei care i-a provocat moartea. Aceasta este opinia mea de specialist, domnule Poirot. Şi nu se va schimba.

Încordarea păru să dispară când Poirot, părând să se scuze, scoase la iveală cutia cu capsule de ficat, pe care le cumpărase la farmacie.

— Cred că domnişoara Arundell lua aşa ceva, zise el. Presupun că nu pot fi vătămătoare în nici un fel…

— Chestia asta? Nu face nici un rău. Aloe, podofilină – care-i ceva uşor şi nevătămător, zise Grainger. Domnişoarei Arundell îi plăcea să ia chestia asta. Pe mine nu mă deranja.

Doctorul se ridică.

— I-aţi prescris şi dumneavoastră anumite medicamente? Întrebă Poirot.

— Da, nişte pastile uşoare pentru ficat, de luat după masă, zise doctorul, cu ochii scânteind. Putea să înghită o cutie

întreagă, fără să-şi facă vreun rău. Domnule Poirot, eu nu-mi otrăvesc pacienţii.

Apoi, zâmbind, ne strânse mâinile amândurora şi plecă.

Poirot desfăcu apoi cutia pe care o cumpărase la farmacie. Erau nişte capsule transparente, pline pe trei sferturi cu o pulbere de-un cafeniu-închis.

— Seamănă cu un medicament împotriva răului de mare, pe care l-am luat cândva, am remarcat eu.

Poirot deschise o capsulă, îi examină conţinutul şi îl gustă, atingându-l cu limba. Se strâmbă.

— Mda, am zis eu, reaşezându-mă pe scaun şi căscând. Totul pare nevătămător, capsulele doctorului Loughbarrow, pilulele doctorului Grainger. Iar doctorul Grainger pare să respingă categoric teoria cu arsenicul. Încăpăţânatul meu Poirot, te-ai convins, în cele din urmă?

— E adevărat că sunt căpos – asta-i expresia ta, mi se pare, zise gânditor prietenul meu.

— Deci, în ciuda faptului că farmacistul, asistenta medicală şi doctorul sunt împotriva ta, crezi totuşi că domnişoara Arundell a fost ucisă?

Poirot răspunse calm:

— Asta cred. Nu, e mai mult decât o credinţă. Hastings, sunt sigur.

— Cred că există o singură cale prin care se poate dovedi asta, am zis eu încet. Exhumarea.

Poirot dădu din cap.

— Acesta e pasul următor?

— Prietene, trebuie să fiu foarte atent.

— De ce?

— Pentru că, zise el, în şoaptă, mi-e teamă să nu aibă loc a doua tragedie.

— Vrei să spui…

— Hastings, mi-e teamă. Mulţumeşte-te cu atât.

CAPITOLUL 22 –Femeia de pe scar ă

În dimineaţa următoare ne fu adus un bilet. Scrisul de mână era fără vlagă, nesigur, cu rânduri oblice, îndreptate în sus.

DRAGĂ DOMNULE POIROT,
Am auzit de la Ellen că aţi fost la Littlegreen House ieri.
V-aş rămâne foarte obligată dacă aţi veni să mă vedeţi, la orice oră.
A dumneavoastră sinceră,
WILHELMINA LAWSON

— Deci ea e aici, am remarcat eu.

— Da.

— Mă întreb de ce a venit.

Poirot zâmbi.

— Nu bănuiesc că există vreun motiv greu de înţeles. La urma urmei, casa îi aparţine.

— Da, sigur, e adevărat. Ştii, Poirot, ăsta-i lucrul cel mai rău produs de joaca ta. Fiecare mărunţiş făcut de cineva poate fi interpretat în modul cel mai sinistru.

— E adevărat că ţi-am transmis deviza mea: „bănuieşte pe oricine”.

— Eşti şi tu în aceeaşi stare?

— Nu, am trecut de faza asta. Eu bănuiesc o anumită persoană.

— Care-i aceea?

— Hastings, din moment ce e doar o bănuială şi nu am dovezi clare, o să te las să faci singur deducţii. Şi nu neglija analiza psihologică – e foarte importantă. Caracterul unei crime – care implică un anumit temperament al asasinului – este un indiciu esenţial.

— Nu pot să ţin seama de caracterul unui asasin dacă nu ştiu cine-i asasinul!

— Nu, nu, n-ai fost atent la ceea ce ţi-am spus. Dacă reflectezi suficient la caracter – la caracterul asasinatului – atunci o să-ţi dai seama cine este asasinul.

— Poirot, chiar ştii cine este? Am întrebat eu, curios.

— Nu pot să spun că ştiu, pentru că n-am dovezi. De aceea nu pot să-ţi spun mai multe în acest moment. Dar sunt sigur, da, prietene, în mintea mea sunt foarte sigur.

— Ei bine, am spus eu râzând, să sperăm că individul nu vrea să-ţi vină de hac. Ar fi o tragedie!

Poirot tresări un pic. Nu luă replica mea ca pe o glumă, aşa că murmură:

— Ai dreptate. Trebuie să fiu atent, extrem de atent.

— Ar trebui să porţi o cămaşă de zale, am zis eu, luându-l peste picior. Şi să-ţi angajezi un degustător, ca să te fereşti de otrăvuri. De fapt, ar trebui să ai o ceată de puşcaşi, care să te apere.

— Mersi, Hastings, mă bizui pe inteligenţa mea.

Apoi îi scrise un bilet domnişoarei Lawson, în care îi spunea că urma să vină la Littlegreen House la ora unsprezece.

După aceea am luat micul dejun şi am ieşit în piaţă. Era zece şi un sfert, o dimineaţă caldă, somnoroasă.

Mă uitam în vitrina unui magazin de antichităţi, la un set foarte frumos de scaune Hepplewhite, când am primit o lovitură foarte dureroasă în coaste, şi o voce stridentă, pătrunzătoare, zise:

— Salut!

M-am întors indignat şi m-am pomenit faţă în faţă cu domnişoara Peabody. Ţinea în mână instrumentul cu care mă atacase, o umbrelă zdravănă cu vârf ascuţit.

Părea că nu-şi dădea seama de durerea pe care mi-o provocase, şi-mi zise, satisfăcută:

— Ha! Mi-am spus că eşti tu. Nu greşesc prea des.

Am răspuns destul de rece:

— Hmm… Bună dimineaţa. Pot să fac ceva pentru dumneavoastră?

— Poţi să-mi spui cum se descurcă prietenul dumitale cu cartea sa despre viaţa generalului Arundell.

— N-a început încă s-o scrie, i-am răspuns eu.

Domnişoara Peabody îşi permise un râs tăcut, dar aparent satisfăcut. Se scutura ca un jeleu. După ce-şi reveni, remarcă:

— Nu, nu cred că o să înceapă s-o scrie.

— Deci aţi descoperit mica noastră poveste, i-am replicat eu, zâmbind.

— Drept ce mă luaţi? Credeţi că-s proastă? Întrebă domnişoara Peabody. Mi-am dat seama destul de repede ce voia prietenul tău. Voia să mă facă să vorbesc! Mie nu-mi pasă, îmi place să vorbesc. E greu să găseşti pe cineva care să te asculte. După-amiaza aia chiar a fost una plăcută. Se uită pătrunzător la mine. Ei, despre ce-i vorba? Ce-i cu toată povestea asta?

Ezitam, neştiind ce să-i răspund, când Poirot ni se alătură. Făcu o plecăciune în grabă către domnişoara Peabody.

— Bună dimineaţa, domnişoară. Încântat să vă întâlnesc.

— Neaţa, zise aceasta. Cine sunteţi în dimineaţa asta, Parotti sau Poirot?

— Aţi dat dovadă de multă agerime descoperindu-mi atât de iute deghizarea, spuse Poirot, zâmbind.

— N-a fost prea greu. Nu-s mulţi ca dumneata. Nu ştiu dacă asta-i bine sau e rău. E greu de spus.

— Domnişoară, prefer să fiu unic.

— Pot să spun că dorinţa vă este îndeplinită, zise sec domnişoara Peabody. Domnule Poirot, v-am spus toate zvonurile care v-au interesat. Acum e rândul meu să pun întrebări. Despre ce-i vorba? Ei? Despre ce-i vorba?

— Nu cumva puneţi o întrebare la care ştiţi deja răspunsul?

— Mă întreb dacă nu-i aşa, spuse bătrâna, aruncându-i o privire. E ceva suspect cu testamentul? Sau e vorba despre altceva? Vreţi s-o dezgropaţi pe Emily? Despre asta e vorba?

Poirot nu răspunse.

Domnişoara Peabody dădu din cap încet şi gânditor, ca şi cum ar fi primit deja un răspuns.

— Mă întrebam deseori cum ar fi dacă… Ştiţi, când citesc ziarele… Mă întrebam dacă va fi deshumat cineva în Market Basing… Nu credeam că are să fie tocmai Emily Arundell…

Şi-i aruncă o privire pătrunzătoare lui Poirot.

— Ştiţi, nu i-ar fi plăcut. Cred că v-aţi gândit la asta.

— Da, m-am gândit.

— Presupun că v-aţi gândit, nu sunteţi prost. Nici nu cred că sunteţi un tip care se vârâ unde nu-i fierbe oala…

Poirot făcu o plecăciune.

— Mulţumesc, domnişoară.

— Aşa ar spune majoritatea oamenilor, dacă s-ar uita la mustaţa dumitale. De ce aveţi o asemenea mustaţă? Vă place?

M-am întors, zguduindu-mă de râs.

— În Anglia, cultul mustăţii este neglijat în mod lamentabil, zise Poirot, mângâindu-şi podoaba hirsută.

— Înţeleg. Ciudat, spuse domnişoara Peabody. Am cunoscut o femeie care avea guşă şi era mândră de ea! Nu-ţi vine să crezi, dar e adevărat! Vreau să spun că eşti norocos dacă te bucuri de ceea ce ţi-a dat Domnul. De obicei se întâmplă invers, spuse ea, clătinând din cap şi oftând. Nu m-am gândit niciodată că în locul ăsta uitat de lume o să aibă loc o crimă, continuă ea şi-l privi din nou fix pe Poirot. Care dintre ei a făcut-o?

— Trebuie să strig aici, în stradă?

— Asta înseamnă, probabil, că nu ştiţi. Sau ştiţi? Oh, asta e, sânge rău, sânge rău. Aş vrea să ştiu dacă femeia aia, Varley, şi-a otrăvit sau nu soţul. Asta ar însemna ceva.

— Credeţi în ereditate?

Domnişoara Peabody zise, brusc:

— Aş prefera să fi fost Tanios. Unul din afară. Dar, din păcate, dorinţele nu-s cai de curse… Bine, îmi văd de drum. Văd că nu vreţi să-mi spuneţi nimic. Apropo, pentru cine lucraţi?

Poirot răspunse, serios:

— Lucrez pentru moartă, domnişoară.

Îmi pare rău să spun că răspunsul domnişoarei Peabody la această remarcă fu un hohot strident de râs. Apoi, stăpânindu-se, zise:

— Scuzaţi-mă. Parcă vorbea Isabel Tripp, de aia râdeam. Ce femeie îngrozitoare! Cred că Julia e şi mai rea. Se chinuieşte să arate ca o fetiţă. Să nu laşi niciodată o oaie să se îmbrace după moda mieilor. Bine, la revedere. L-aţi văzut pe doctorul Grainger?

— Domnişoară, sunt supărat pe dumneavoastră. Mi-aţi dezvăluit secretul.

Domnişoara Peabody ne oferi chicotitul ei ciudat, din fundul gâtului.

— Bărbaţii sunt atât de limitaţi! A înghiţit ţesătura aia de minciuni pe care i le-aţi turnat. Parcă înnebunise când i-am spus. A plecat fumegând de furie. Vă caută.

— M-a găsit aseară.

— Oh, îmi doresc să fi fost de faţă!

— Îmi doresc să fi fost, domnişoară, spuse Poirot, amabil.

Domnişoara Peabody râse şi se pregăti să plece. Mi se adresă peste umăr:

— La revedere, tinere. Să nu cumperi scaunele alea. Sunt false.

Şi o luă din loc, chicotind.

— E o bătrână foarte deşteaptă, zise Poirot.

— Deşi nu-ţi admiră mustaţa?

— Gustul e una, mintea e alta, răspunse Poirot, rece.

Am intrat în magazin şi am petrecut douăzeci de minute plăcute uitându-ne prin jur. Am ieşit cu buzunarele nevătămate şi ne-am îndreptat către Littlegreen House.

Ellen, mai roşie la faţă decât de obicei, ne primi şi ne conduse în salon. Se auziră paşi coborând pe scări, şi domnişoara Lawson intră în încăpere. Abia de mai respira şi părea enervată. Avea părul legat cu o basma de mătase.

— Sper, domnule Poirot, că mă scuzaţi că arăt aşa. Am căutat prin nişte dulapuri încuiate, atât de multe lucruri, bătrânii sunt înclinaţi s ă strâng ă – draga domnişoară

Arundell nu făcea excepţie – şi se strânge atât de mult praf în păr… Uimitor ce lucruri adună oamenii – dacă vă vine să credeţi, două duzini de pachete cu ace de cusut, da, două duzini.

— Vreţi să spuneţi că domnişoara Arundell a cumpărat două duzini de pachete cu ace de cusut?

— Da, şi le-a pus deoparte şi a uitat de ele; bineînţeles, acum acele sunt ruginite – păcat. Le dădea drept cadou de Crăciun servitoarelor.

— Era cam uitucă?

— Da, uita foarte des. Mai ales unde punea lucrurile. Ştiţi, ca un câine care îngroapă un os. Aşa obişnuiam să vorbim între noi. „Acum nu te duce să-l îngropi ca un câine”, îi ziceam eu. Femeia râse, apoi scoase o batistuţă din buzunar şi începu brusc să se smiorcăie. Oh, Doamne, bâigui ea printre lacrimi. Mi se pare atât de groaznic să râd aici.

— Sunteţi prea sensibilă, zise Poirot. Luaţi lucrurile prea în serios.

— Domnule Poirot, aşa îmi zicea şi mama mea. „Pui prea mult lucrurile la suflet, Minnie”, îmi spunea ea. E un mare handicap să fii sensibil, domnule Poirot. Mai ales când trebuie să-ţi câştigi existenţa.

— Da, aşa e, dar acum asta ţine de trecut. Acum sunteţi propria stăpână. Vă puteţi distra, puteţi călători – nu mai aveţi griji sau temeri.

— Cred că aveţi dreptate, zise domnişoara Lawson, părând însă nesigură.

— Vă asigur că-i adevărat. Dacă tot veni vorba de faptul că domnişoara Arundell uita, acum înţeleg de ce scrisoarea adresată mie n-a ajuns decât după mult timp la mine.

Îi explică apoi circumstanţele în care fusese găsită scrisoarea. Pe obrajii domnişoarei Lawson apărură pete roşii. Femeia zise tăios:

— Ellen ar fi trebuit să-mi spună mie. Să vă trimită scrisoarea fără să-mi spună o vorbă a fost o mare impertinenţă! Ar fi trebuit să mă consulte mai întâi. O mare

impertinenţă, zic eu! Să nu aud o vorbă despre toată povestea… Neplăcut!

— Oh, dragă doamnă, sunt convins că a fost de bună-credinţă.

— Eu cred că a fost foarte ciudat. Foarte ciudat. Servitorii fac cele mai bizare lucruri. Ellen ar trebui să ţină minte că acum eu sunt stăpâna casei.

Şi se îndreptă, plină de sine.

— Ellen a fost foarte devotată stăpânei sale, nu-i aşa? Întrebă Poirot.

— Oh, sunt de acord că nu-i bine să faci tărăboi după ce faptul e consumat, dar în acelaşi timp cred că trebuie să i se spună lui Ellen că nu-i cazul să mai facă aşa ceva fără să întrebe mai întâi.

Se opri, cu câte o pată roşie pe fiecare obraz.

Poirot rămase tăcut un timp, apoi zise:

— Aţi vrut să mă vedeţi. Cum aş putea să vă fiu de folos?

Supărarea domnişoarei Lawson dispăru la fel de iute cum apăruse. Începu să fie din nou agitată şi incoerentă.

— Ei bine, de fapt, vedeţi, mă întrebam… Domnule Poirot, ca să spun adevărul, am venit ieri aici şi, bineînţeles, Ellen mi-a spus că aţi fost aici, şi mă întrebam… Ei bine, pentru că n-a ţi men ţionat că o să veniţi – ei bine, mi s-a părut ciudat, nu vedeam de ce…

— Nu vedeaţi de ce am venit aici, termină Poirot fraza în locul ei.

— Eu, ei bine, nu, aşa e. Nu puteam să pricep.

Femeia se uită la Poirot, roşie la faţă, dar întrebătoare.

— Trebuie să vă fac o mărturisire, zise Poirot. Cred că v-am lăsat să înţelegeţi greşit unele lucruri. Aţi presupus că scrisoarea pe care am primit-o de la domnişoara Arundell se referea la o sumă mică de bani, care a fost furată – după toate probabilităţile – de domnul Charles Arundell.

Domnişoara Lawson dădu din cap.

— Dar, vedeţi, lucrurile nu stau aşa. De fapt, prima oară am auzit de banii furaţi de la dumneavoastră. Domnişoara

Arundell mi-a scris în legătură cu accidentul ei.
— Cu accidentul ei?
— Da, am înţeles că a căzut pe scări.
— Oh, dar… Domnişoara Lawson părea tulburată. Se uită pierdută la Poirot, apoi continuă: Dar, îmi pare rău, sunt sigură că-i o prostie din partea mea… Dar de ce v-ar fi scris dumneavoastr ă? Înţeleg – de fapt, cred că dumneavoastră mi-aţi spus – că sunteţi detectiv. Nu sunteţi şi medic? Sau vindecător?
— Nu, nu sunt doctor, nici vindecător. Dar, la fel ca doctorul, mă ocup uneori de aşa-numitele decese accidentale.
— De decese accidentale?
— De aşa-numitele decese accidentale, am spus. E adevărat că domnişoara Arundell n-a murit, dar ar fi putut să moară.
— Oh, Doamne, da, doctorul aşa a spus, dar nu înţeleg…
Domnişoara Lawson părea zăpăcită.
— S-a presupus că accidentul a fost cauzat de mingea micului Bob, nu-i aşa?
— Da, da, de vină a fost mingea lui Bob.
— Oh, nu, n-a fost mingea lui Bob.
— Dar, domnule Poirot, scuzaţi-mă, am văzut-o chiar eu acolo – atunci când am alergat cu toţii la faţa locului.
— Da, se poate s-o fi văzut. Dar mingea n-a fost cauza accidentului. Domnişoară Lawson, cauza accidentului a fost o sfoară de culoare închisă, întinsă deasupra treptei de sus a sc ării, la câţiva centimetri deasupra acesteia.
— Dar câinele nu putea…
— Exact, spuse iute Poirot. Un câine nu putea să facă aşa ceva – nu-i suficient de inteligent, sau, dacă vreţi, nu-i suficient de r ău. Un om a pus sfoara în locul acela… Faţa domnişoarei Lawson devenise de-un alb cadaveric. Femeia îşi ridică mâna tremurătoare către faţă.
— Oh, domnule Poirot… Nu pot să cred, vreţi să ziceţi – e groaznic, chiar groaznic. Vreţi să spuneţi că lucrul acesta a

fost făcut inten ţionat?
— Da, a fost făcut intenţionat.
— Dar e groaznic! E aproape ca şi cum… ca şi cum ai ucide pe cineva.
— Dacă ar fi avut succes, ar fi ucis pe cineva. Cu alte cuvinte, ar fi fost un asasinat!
Domnişoara Lawson scoase un uşor strigăt ascuţit.
Poirot continuă, cu acelaşi ton grav:
— În plinta de lemn a fost bătut un cui, ca sfoara să poată fi legată de el. Cuiul a fost acoperit cu lac, ca să nu se vadă. Spuneţi-mi, vă amintiţi să fi simţit miros de lac, fără să ştiţi de unde provenea?
Domnişoara Lawson exclamă:
— Oh, ce extraordinar! Să te gândeşti la aşa ceva! Da, sigur! Iar eu nu mi-am închipuit, nici n-am visat – şi cum aş fi putut? Cu toate acestea, mi se păruse ciudat, în momentul acela…
Poirot se aplecă spre ea.
— Deci puteţi să ne ajutaţi, domnişoară. Ne puteţi ajuta încă o dată. C’est épatant! {25}
— Cum să crezi că a fost asta? Oh, bine, totul se potriveşte.
— Vă rog să-mi spuneţi, aţi simţit miros de lac, da?
— Da. Sigur. Nu ştiam ce este. Am crezut, vai de mine, că-i vopsea – nu, mai degrabă vopsea pentru podele; apoi, bineînţeles, am crezut că mi-am imaginat.
— Când a fost asta?
— Să vedem… Când a fost?
— A fost în timpul weekendului de Paşte, când casa era plină cu oaspeţi?
— Da, atunci s-a petrecut – dar încerc să-mi amintesc exact în ce zi a fost… Să vedem, n-a fost duminică. Nu, şi n-a fost nici marţi – aceasta a fost seara în care doctorul Donaldson a venit la cină. Iar în ziua de miercuri au plecat cu toţii. Nu, bineînţeles, a fost luni – ziua în care băncile erau închise. Stăteam întinsă, trează – destul de îngrijorată. Am considerat întotdeauna că ziua în care firmele sunt

închise este una îngrijorătoare! Exista friptură rece de vită doar cât să ajungă la cină, şi mi-era teamă că domnişoara Arundell avea să se supere din cauza asta. Vedeţi, eu am comandat bucata de carne de sâmbătă, şi ar fi trebuit să comand şapte livre, dar m-am gândit că şi cinci livre ar fi suficiente, dar domnişoara Arundell se simţea ofensată dacă se făcea economie – era atât de ospitalieră… Domnişoara Lawson se opri ca să tragă adânc aer în piept, apoi se grăbi să continue: Deci zăceam întinsă, trează şi întrebându-mă ce-o să spună despre pregătirile pentru a doua zi, apoi, gândindu-mă la una, la alta, am aţipit; şi apoi ceva m-a făcut să mă trezesc – un soi de ciocănit sau de bocănit – şi m-am ridicat în şezut pe pat şi apoi am adulmecat. Sigur, am fost întotdeauna îngrozită de foc – uneori am impresia că simt miros de foc de două, trei ori pe noapte… ar fi groaznic dacă ai fi prins în capcan ă; şi era un miros, am adulmecat puternic, dar nu era fum, sau ceva de genul ăsta. Şi mi-am spus că semăna mai degrabă a vopsea sau a ulei pentru podele – dar, bineînţeles, nu poţi să simţi un asemenea miros în miez de noapte. Dar era destul de puternic, şi m-am ridicat şi am tot adulmecat, apoi am văzut-o în oglindă…

— Aţi văzut-o? Pe cine?

— În oglinda mea, ştiţi, e cel mai bine aşa. Am lăsat uşa un pic crăpată, ca s-o aud pe domnişoara Arundell, dacă mă strigă, şi s-o pot vedea, dacă avea să coboare pe scară. Singura lumină rămasă era aprinsă pe coridor. Aşa am văzut-o îngenunchind pe scară – pe Theresa, vreau să spun. Era îngenunchiată cam pe treapta a treia, şi tocmai îmi spuneam „Ce ciudat, mă întreb dacă nu-i bolnav ă”, când s-a ridicat şi a plecat, aşa că am crezut că doar se împiedicase. Sau poate se oprise să ridice ceva. Dar, bineînţeles, nu m-am mai gândit la treaba asta.

— Bocănitul care v-a trezit trebuie să fi fost bocănitul ciocanului care lovea cuiul, cugetă Poirot.

— Da, cred că da. Dar, domnule Poirot, ce groaznic – cu adevărat groaznic. Am simţit întotdeauna că Theresa era

cam s ălbatic ă, dar să faci aşa ceva…
— Sunteţi sigură că a fost Theresa?
— Oh, vai, da.
— N-ar fi putut să fie doamna Tanios sau una dintre servitoare?
— Oh, nu, a fost Theresa.
Domnişoara Lawson clătină din cap şi murmură de mai multe ori pentru sine:
— Oh, vai, oh, vai.
Poirot se uita la ea într-un fel pe care n-am putut să-l înţeleg.
— Permiteţi-mi să fac un experiment, zise el deodată. Să mergem sus şi să încercăm să reconstituim această mică scenă.
— Reconstituire? Oh, nu ştiu – adică nu văd…
— O să vă arăt, spuse Poirot, punând capăt bâlbâielilor ei într-un mod autoritar.
Domnişoara Lawson ne conduse la etaj, destul de tulburată.
— Sper că încăperea e curată – sunt atâtea de făcut, ba una, ba alta, pălăvrăgi ea, incoerentă.
Într-adevăr, camera era destul de înţesată cu diferite obiecte, acest lucru fiind, evident, rezultatul golirii dulapurilor de către domnişoara Lawson. Cu incoerenţa ei obişnuită, domnişoara Lawson reuşi să arate care îi fusese poziţia, iar Poirot putu să verifice faptul că o parte a scării era reflectată în oglinda de pe perete.
— Acum, domnişoară, sugeră el, dacă vreţi să fiţi atât de bună să mergeţi şi să repetaţi mişcările pe care le-aţi văzut…
Domnişoara Lawson, murmurând încă „Oh, vai…”, reuşi să-şi joace rolul. Poirot îl jucă pe al privitorului.
După încheierea spectacolului, Poirot se duse pe palier şi întrebă ce bec rămăsese aprins.
— Acesta – cel de aici. Chiar în faţa uşii camerei domnişoarei Arundell.

Poirot se întinse, deşurubă becul şi-l examină.

— Un bec de patruzeci de waţi, după câte văd. Nu-i foarte puternic.

— Nu, folosea doar ca în coridor să nu fie complet întuneric.

Poirot se întoarse la capul scării.

— Mă veţi scuza, domnişoară, dar, din cauză că lumina era foarte slabă şi având în vedere felul în care cade umbra, e posibil să nu fi văzut foarte bine. Sunteţi sigură că a fost Theresa Arundell şi nu o siluetă feminină oarecare în halat?

Domnişoara Lawson fu indignată.

— Nu, domnule Poirot! Sunt foarte sigură. O ştiu pe Theresa destul de bine. Oh, ea a fost. Halatul ei negru şi broşa aceea mare, sclipitoare, pe care o poartă, cu iniţialele ei – am văzut foarte bine.

— Deci nu există nici o îndoială. Aţi văzut iniţialele?

— Da, T. A. Ştiu broşa. Theresa o poartă deseori. Oh, da, aş putea să jur că a fost Theresa – şi o să jur, dacă-i nevoie!

Din ultimele două propoziţii reieşeau atâta fermitate şi hotărâre, încât domnişoara Lawson mai că era de nerecunoscut.

Poirot se uită la ea. Din nou, privirea sa avea ceva ciudat. Părea distantă, evaluatoare – şi plină de hotărâre.

— Aţi fi gata să juraţi, da? Zise el.

— Dacă… Dacă… Dacă e necesar. Dar presupun că… va fi necesar?

Din nou, Poirot îi aruncă privirea aceea evaluatoare.

— Asta depinde de rezultatul exhumării, zise el.

— Exhumare?

Poirot întinse mâna şi o prinse. Tulburată, domnişoara Lawson fusese gata să cadă pe scări, cu capul înainte.

— S-ar putea să se pună problema exhumării, zise el.

— Oh, dar… Ce neplăcut! Adică, sunt sigură că familia se va opune din răsputeri acestei idei – din răsputeri.

— Probabil că se va opune.

— Sunt sigură că nici nu vrea să audă de aşa ceva!

— Ah, dar e vorba despre un ordin de la Ministerul de Interne.

— Dar, domnule Poirot – de ce? Adică, nu-i ca şi cum… Nu-i ca şi cum…

— Ca şi cum ce?

— Nu-i ca şi cum s-ar fi întâmplat ceva… Rău?

— Credeţi că nu s-a întâmplat?

— Nu, sigur că nu. Nu se poate să fie! Adică, doctorul şi asistenta, şi tot…

— Nu vă enervaţi, zise Poirot, calm şi liniştitor.

— Oh, dar nu mă pot stăpâni! Săraca domnişoară Arundell! Iar Theresa n-a fost aici în casă atunci când domnişoara Arundell a murit.

— Nu, a plecat luni, înainte ca domnişoara Arundell să se îmbolnăvească, nu-i aşa?

— A plecat dimineaţa devreme. Vedeţi, ea nu putea să aibă nimic de-a face cu toată povestea asta.

— Să sperăm că nu, spuse Poirot.

— Oh, vai, exclamă domnişoara Lawson, împreunându-şi degetele. N-am cunoscut ceva mai groaznic ca asta! Nu mai ştiu unde mi-e capul!

Poirot se uită la ceas.

— Trebuie să plecăm. Ne întoarcem la Londra. Domnişoară, mai rămâneţi aici ceva timp?

— Nu, nu… Nu mi-am făcut nici un plan. Mă întorc şi eu astăzi… Venisem aici doar pentru o noapte – să aranjez un pic lucrurile.

— Înţeleg. La revedere, domnişoară, şi scuzaţi-mă dacă v-am supărat.

— Oh, domnule Poirot. Supărată? Sunt de-a dreptul bolnav ă. Oh, vai, oh, vai, ce lume hain ă. Ce lume groaznic de haină!

Poirot îi întrerupse lamentările apucând-o ferm de mână.

— Da. Sunteţi gata să juraţi că aţi văzut-o pe Theresa Arundell îngenuncheată pe scări în noaptea de luni a Paştelui?

— Oh, da, pot să jur.

— Şi puteţi să juraţi că aţi văzut o aureolă în jurul capului domnişoarei Arundell, în timpul şedinţei de spiritism?

Domnişoara Lawson rămase cu gura căscată.

— Oh, domnule Poirot, nu glumiţi cu asemenea lucruri!

— Nu glumesc. Sunt foarte serios.

Domnişoara Lawson spuse cu demnitate:

— N-a fost chiar o aureolă. A fost mai degrabă începutul unei manifestări. O panglică dintr-un material luminos. Cred că începuse să se transforme într-o faţă.

— Foarte interesant. Au revoir, domnişoară, şi vă rog să păstraţi toate acestea doar pentru dumneavoastră.

— Oh, sigur, sigur. Nici nu mă gândeam să fac altfel… Ultimul lucru pe care l-am văzut din domnişoara Lawson a fost figura ei ca de oaie, care ne privea din pragul uşii de la intrare.

CAPITOLUL 23 –Doctorul Tanios ne sun ă

De îndată ce am părăsit casa, comportamentul lui Poirot se schimbă. Părea foarte sumbru şi încruntat.

— Dépêchons nous, {26} Hastings, zise el. Trebuie să ne întoarcem la Londra cât mai curând posibil.

— De acord, am spus eu, iuţind pasul, ca să merg la fel de repede ca el, apoi m-am uitat la figura sa serioasă. Ce bănuieşti, Poirot? Aş dori să-mi spui şi mie. Crezi că pe trepte a fost Theresa Arundell?

Poirot nu-mi răspunse, ci preferă să-mi pună el o întrebare.

— N-ai avut impresia – gândeşte-te bine înainte să-mi răspunzi – n-ai avut impresia că în declaraţia domnişoarei Lawson a existat ceva gre şit?

— Ce vrei să spui? În ce fel greşit?

— Dacă aş fi ştiut, nu te-aş fi întrebat.

— În ce fel greşit?

— Tocmai asta e. Nu pot să fiu mai exact. Dar, în timp ce femeia aia vorbea, am avut, cumva, un sentiment de

irealitate… ca şi cum ar fi existat ceva, ceva mărunt, care era greşit – da, acesta era sentimentul: ceva care era imposibil…

— Domnişoara Lawson era convinsă că a fost Theresa.

— Da, da.

— Dar, la urma urmei, se poate ca lumina să nu fi fost foarte bună. Nu văd cum de poate să fie atât de sigură.

— Nu, nu, Hastings, nu mă ajuţi deloc. Era vorba despre ceva mărunt – ceva legat de… Da, sunt sigur de asta, legat de dormitor.

— De dormitor? Am repetat eu, încercând să-mi amintesc fiecare detaliu din încăpere. Nu, am spus eu, în cele din urmă. Nu pot să te ajut.

Poirot clătină din cap, supărat.

— De ce ai revenit la povestea aceea legată de spiritism? Am întrebat eu.

— Pentru că e ceva important.

— Ce-o fi important? „Extinderea în formă de panglică” luminoasă a domnişoarei Lawson?

— Îţi aminteşti cum au descris domnişoarele Tripp şedinţa de spiritism?

— Ştiu că ele au văzut o aureolă în jurul capului bătrânei, am răspuns eu şi am început să râd, fără să vreau. Nu pot să cred că bătrâna a fost o sfântă. Domnişoara Lawson pare să fi fost terorizată de ea. Mi-a fost milă de biata femeie, când povestea cum stătea întinsă în pat, trează, speriată de moarte de gândul că ar fi putut avea probleme pentru că nu comandase o halcă mai mare de carne de vită.

— Da, a fost o chestie foarte interesantă.

— Ce-o să facem când o să ajungem la Londra? Am întrebat eu, după ce ne-am întors la hotel, şi Poirot a cerut nota de plată.

— Trebuie să ne ducem imediat s-o vedem pe Theresa Arundell.

— Şi o să afli adevărul? Theresa n-o să nege totul?

— Mon cher, nu-i un delict să îngenunchezi pe treapta unei scări! Poate se aplecase să ridice un ac cu gămălie, ca să-i aducă noroc – sau ceva de genul ăsta.

— Şi mirosul de lac?

N-am mai putut vorbi, pentru că în clipa aceea apăru chelnerul cu nota de plată.

În drum spre Londra am discutat foarte puţin. Nu-mi place să vorbesc în timp ce şofez, iar Poirot era atât de ocupat să-şi apere mustăţile cu fularul, ferindu-le de efectele dezastruoase ale vântului şi ale prafului, încât nu mai avea timp de vorbit.

Am ajuns acasă pe la ora două fără douăzeci.

George, servitorul imaculat şi foarte englez al lui Poirot, deschise uşa.

— Domnule, vă aşteaptă un oarecare doctor Tanios. E aici de o jumătate de oră.

— Doctorul Tanios? Unde e?

— În salon, domnule. Şi a mai fost o doamnă, care voia să vă vadă. Părea foarte nefericită când a aflat că lipsiţi de acasă. Asta s-a întâmplat înainte să primesc mesajul dumneavoastră telefonic, aşa că n-am putut să-i spun când urma să vă întoarceţi la Londra.

— Descrie-o pe doamnă!

— Era înaltă cam de 1,70 metri, cu păr negru şi ochi de-un albastru-deschis. Purta o haină şi o fustă cenuşii, cu o pălărie împinsă foarte mult spre ceafă, în loc să fie trasă pe ochiul drept.

— Doamna Tanios, am spus eu în şoaptă.

— Părea să fie foarte emoţionată, domnule. Spunea că-i foarte important să dea de dumneavoastră cât mai iute.

— La ce oră a fost aici?

— Pe la zece şi jumătate, domnule.

Poirot clătină din cap, în timp ce se îndrepta către salon.

— Asta-i a doua oară când nu reuşesc să aud ce voia să-mi spună doamna Tanios. Ce zici, Hastings? E oare mâna sorţii?

— A treia oară o să fie cu noroc, l-am consolat eu.

Poirot clătină din cap, neîncrezător.

— O să existe o a treia oară? M-aş mira. Hai să auzim ce are de spus soţul ei!

Doctorul Tanios stătea într-un fotoliu, citind una dintre cărţile de psihologie ale lui Poirot. Sări în picioare şi ne salută.

— Scuzaţi deranjul. Sper că nu v-aţi supărat că v-am obligat să mă primiţi, aşteptându-vă.

— Du tout, du tout. Vă rog să luaţi loc. Permiteţi-mi să vă ofer un pahar cu sherry.

— Mulţumesc. De fapt, domnule Poirot, am o scuză. Sunt îngrijorat, foarte îngrijorat, în privinţa soţiei mele.

— În privinţa soţiei dumneavoastră? Îmi pare rău. Ce problemă aveţi?

— Aţi văzut-o în ultimul timp? Întrebă Tanios.

Păruse o întrebare obişnuită, dar privirea care însoţise întrebarea nu fusese deloc obişnuită.

Poirot răspunse foarte natural:

— Nu, n-am văzut-o de ieri, când am întâlnit-o împreună cu dumneavoastră.

— Ah… Am crezut că v-a căutat.

Poirot era ocupat să toarne sherry în trei pahare. Răspunse, părând cufundat în gânduri:

— Nu. Avea vreun motiv să mă caute?

— Nu, nu, spuse doctorul Tanios, primind băutura. Mulţumesc. Mulţumesc foarte mult. Nu, nu există nici un motiv aparte, dar, sincer vorbind, sunt foarte preocupat în legătură cu starea sănătăţii soţiei mele.

— Ah, nu se simte bine?

— Sănătatea ei trupească este în regulă, spuse încet Tanios. Îmi doresc să pot spune acelaşi lucru despre mintea ei.

— Poftim?

— Mă tem, domnule Poirot, că e în pragul unei crize nervoase de proporţii.

— Dragă domnule doctor, îmi pare rău să aflu aşa ceva.
— Această stare a evoluat de ceva timp. În ultimele două luni, atitudinea ei faţă de mine s-a schimbat complet. E nervoasă, se sperie uşor, îşi închipuie tot felul de lucruri ciudate – de fapt, sunt mai mult decât închipuiri, sunt iluzii.
— Adevărat?
— Da. Suferă de ceea ce se numeşte mania persecuţiei – o afecţiune bine-cunoscută.
Poirot scoase un sunet plin de compătimire.
— Îmi înţelegeţi deci teama.
— Bineînţeles. Bineînţeles. Dar nu înţeleg de ce aţi venit la mine. Cum pot eu să vă ajut?
Doctorul Tanios păru un pic stânjenit.
— M-am gândit că soţia mea a venit la dumneavoastră – sau poate să vină – cu o poveste extraordinară. Ar putea să susţină într-un mod convingător că viaţa ei e în pericol din cauza mea – sau ceva de genul ăsta.
— Dar de ce ar veni la mine?
Doctorul Tanios zâmbi – un zâmbet fermecător – jovial, dar trist.
— Domnule Poirot, sunteţi un detectiv celebru. Am văzut – mi-am dat seama imediat – că soţia mea a fost foarte impresionată când v-a întâlnit ieri. În starea în care se află acum, simplul fapt că a întâlnit un detectiv poate să producă o impresie profundă asupra ei. Mi se pare foarte probabil să vă caute şi să vi se destăinuie. Astfel se manifestă aceste afecţiuni. Există tendinţa de a fi pornit împotriva celor mai apropiaţi şi mai dragi.
— Ce lucru trist!
— Da… Ţin foarte mult la soţia mea, spuse doctorul, iar în glas i se simţea o tandreţe profundă. Am considerat întotdeauna că a dat dovadă de mare curaj măritându-se cu mine – un bărbat de altă naţionalitate – şi acceptând să meargă într-o ţară îndepărtată, să-şi părăsească toţi prietenii şi anturajul.

În ultimele zile am fost înnebunit de-a binelea… Văd doar o singură soluţie…

— Da?

— Odihnă şi linişte – şi tratament psihiatric adecvat. Ştiu o casă splendidă, condusă de un om de înaltă clasă. Vreau s-o duc acolo – e în Norfolk. Odihnă deplină şi izolare de influenţe din exterior – de asta are nevoie. Sunt convins că, după o lună, două petrecute acolo, sub tratament competent, se va vedea o schimbare în bine.

— Înţeleg, zise Poirot.

Rostise cuvântul foarte normal, fără să lase să se vadă ce simţea.

Tanios îi aruncă din nou o privire.

— De aceea, v-aş fi recunoscător dacă m-aţi anunţa imediat dacă ar veni la dumneavoastră.

— Bineînţeles că vă voi telefona. Locuiţi tot la hotelul Durham?

— Da. Acum o să mă întorc acolo.

— Soţia dumneavoastră nu-i la hotel?

— A ieşit, după micul dejun.

— Fără să vă spună unde se duce?

— Fără să scoată o vorbă. Nu-i stă deloc în fire.

— Şi copiii?

— I-a luat cu ea.

— Înţeleg.

Tanios se ridică.

— Mulţumesc foarte mult, domnule Poirot. Cred că nu-i nevoie să vă spun că nu trebuie să-i acordaţi nici o atenţie, dacă o să vă povestească vreo scorneală, despre intimidări şi persecuţii. Din nefericire, asta este o consecinţă a bolii.

— Ce lucru trist, zise Poirot, plin de compasiune.

— Da… Deşi ştiu, vorbind din punct de vedere medical, că aceste manifestări sunt simptomele unei boli mintale cunoscute, nu poţi să nu fii îndurerat când o persoană apropiată şi dragă se întoarce împotriva ta, iar afecţiunea ei se transformă în ură.

— Aveţi compasiunea mea cea mai profundă, zise Poirot, strângând mâna oaspetelui. Apropo, spuse Poirot, făcându-l pe doctorul Tanios să se întoarcă din uşă.

— Da?

— I-aţi prescris vreodată cloral soţiei dumneavoastră?

Tanios tresări.

— Eu… Nu. Sau poate i-am prescris. Dar nu în ultimul timp. Pare să aibă aversiune faţă de orice fel de somnifere.

— Aha! Presupun că din cauză că nu are încredere în dumneavoastră.

— Domnule Poirot!

Tanios se întoarse furios.

— Presupun că asta-i o manifestare a bolii, zise blând Poirot.

— Da, da, bineînţeles.

— Probabil că-i foarte bănuitoare în legătură cu tot ce-i daţi să mănânce sau să bea. Probabil că bănuieşte că vreţi s-o otrăviţi.

— Vai de mine, domnule Poirot, dar aveţi perfectă dreptate! Se pare că ştiţi ceva despre aceste cazuri.

— E normal, în profesia mea întâlneşti din când în când şi aşa ceva. Dar să nu vă mai reţin. S-ar putea să vă găsiţi soţia aşteptându-vă la hotel.

— Adevărat. Sper s-o găsesc. Mi-e foarte teamă.

Şi doctorul ieşi în grabă din încăpere.

Poirot se duse iute la telefon. Răsfoi paginile cărţii de telefoane şi căută un număr.

— Alo, alo, hotelul Durham? Puteţi să-mi spuneţi dacă doamna Tanios e în hotel? Cum? TANIOS. Da, exact. Da? Da? Oh, înţeleg.

Şi puse receptorul în furcă.

— Doamna Tanios a părăsit hotelul devreme. S-a întors la ora unsprezece, a aşteptat într-un taxi până i-a fost adus bagajul şi a plecat cu maşina.

— Tanios ştie că şi-a luat bagajele?

— Cred că n-a aflat încă.

— Unde s-o fi dus?
— Mi-e imposibil să-ţi spun.
— Crezi că o să se întoarcă aici?
— E posibil. N-am de unde să ştiu.
— Poate că o să-ţi scrie.
— Da…
— Ce putem face?
Poirot clătină din cap. Părea îngrijorat şi deprimat.
— În acest moment, nimic. Să prânzim iute, apoi ne vom duce s-o vedem pe Theresa Arundell.
— Crezi că ea a fost pe scară?
— Mi-e imposibil să-ţi spun. Sunt sigur de un singur lucru – domnişoara Lawson nu putea să-i vadă faţa. A zărit doar o siluetă înaltă, într-un halat de culoare închisă.
— Şi broşa.
— Dragă prietene, o broşă nu face parte din anatomia cuiva. Poate fi desprinsă de persoana aceea. Poate fi pierdută, sau împrumutată, sau chiar furată.
— Cu alte cuvinte, nu vrei să crezi că Theresa Arundell e vinovată.
— Vreau să aud ce are de spus în privinţa asta.
— Şi dacă doamna Tanios se întoarce?
— O să iau măsuri în acest sens.
George ne aduse o omletă.
— Ascultă, George. Dacă se întoarce doamna aceea, cere-i să aştepte. Dacă doctorul Tanios vine în timp ce doamna e aici, să nu-l laşi cu nici un chip să intre. Dacă întreabă dacă soţia lui e aici, să-i spui că nu este. Ai înţeles?
— Am înţeles perfect, domnule.
Poirot atacă omleta.
— Afacerea se complică de la sine, zise el. Trebuie să păşim cu mare grijă. Dacă nu, asasinul va lovi din nou.
— Dacă o face, îl vei prinde.
— Se poate, dar prefer să salvez viaţa unui nevinovat mai degrabă decât să obţin condamnarea unui vinovat. Trebuie să ne mişcăm cu mare, mare grijă.

CAPITOLUL 24 –Dezmin ţirea Theresei

Am găsit-o pe Theresa Arundell pregătindu-se să plece.

Arăta extraordinar de atrăgătoare. O pălărioară la modă, foarte scumpă, îi era trasă şmechereşte pe un ochi. Mi-am dat seama – amuzându-mă pentru o clipă – că Bella Tanios purtase cu o zi înainte o imitaţie ieftină a acestei pălării, şi o purtase – după cum ne atrăsese George atenţia – pe ceafă, nu trasă spre ochiul drept. Mi-am amintit că o împinsese şi mai mult spre ceafă, pe părul ei ciufulit.

Poirot zise, politicos:

— Domnişoară, puteţi să ne acordaţi un minut, două, sau asta v-ar face să întârziaţi prea mult?

Theresa izbucni în râs.

— Oh, nu mai contează! Oricum am întârziat trei sferturi de oră. N-are decât să fie o oră întreagă.

Ne conduse în salon. Spre surprinderea mea, doctorul Donaldson se ridică de pe un scaun de lângă fereastră.

— Rex, l-ai întâlnit deja pe domnul Poirot.

— Ne-am întâlnit la Market Basing, răspunse Donaldson, sec.

— Pretindeaţi că scrieţi o carte despre bunicul meu cel beţiv, spuse Theresa. Rex, îngeraşul meu, ne laşi, te rog, singuri?

— Mulţumesc, Theresa, dar cred că, din toate punctele de vedere, ar fi mai bine să fiu de faţă la această discuţie.

Urmă un scurt duel din priviri. Privirea Theresei era poruncitoare, cea a lui Donaldson – impenetrabilă. Tânăra avu o scurtă izbucnire de furie.

— Bine, atunci rămâi, fir-ar să fie!

Doctorul Donaldson păru netulburat.

Se aşeză din nou pe scaunul de lângă fereastră, rezemându-şi cartea de braţul scaunului. Am remarcat că era o carte despre glanda pituitară.

Theresa se aşeză pe scăunelul ei favorit şi se uită nerăbdătoare la Poirot.

— Ei, l-aţi văzut pe Purvis? Cum a fost?

Poirot spuse, cu glas evaziv:

— Domnişoară, există oarecare… Posibilităţi.

Tânăra se uită la el gânditoare. Apoi aruncă iute o privire către doctor. Cred că intenţionase să fie un avertisment pentru Poirot.

— Dar cred că ar fi mai bine să vă povestesc mai târziu, când planurile mele vor fi avansat ceva mai mult, continuă Poirot.

Pentru o clipă, pe figura Theresei apăru un zâmbet slab.

— M-am întors astăzi de la Market Basing, povesti mai departe Poirot. Cât am fost acolo, am discutat cu domnişoara Lawson. Spuneţi-mi, domnişoară, în noaptea de 13 aprilie (noaptea de luni a Paştelui), aţi îngenunchiat pe trepte, după ce toată lumea s-a dus la culcare?

— Dragul meu Hercule Poirot, ce întrebare ieşită din comun! De ce aş fi făcut aşa ceva?

— Domnişoară, întrebarea nu-i de ce aţi îngenunchiat, ci dac ă a ţi îngenunchiat.

— Nu-s sigură. Cred că-i puţin probabil să fi făcut aşa ceva.

— Domnişoară, înţelegeţi-mă, domnişoara Lawson a spus c ă a ţi îngenunchiat.

Theresa ridică din umerii ei atrăgători.

— Contează?

— Contează foarte mult.

Tânăra se uită la el. Poirot, într-un mod foarte politicos, o privi şi el.

— E ţicnită, zise Theresa.

— Pardon?

— E complet ţicnită, spuse Theresa. Rex, nu eşti de aceeaşi părere?

Doctorul Donaldson îşi drese glasul.

— Domnule Poirot, scuzaţi-mă, dar care-i scopul acestei întrebări?

Prietenul meu îşi întinse mâinile în lături.

— E foarte simplu! Cineva a înfipt un cui într-o anumită poziţie, în capul scării. Cuiul a fost acoperit uşor cu lac cafeniu, ca să nu poată fi deosebit de scândura plintei.

— E vorba despre un nou fel de vrăjitorie? Întrebă Theresa.

— Nu, domnişoară, e ceva mai banal şi mai simplu. În seara următoare, cea de marţi, cineva a legat de cui, până la balustradă, o bucată de sfoară. Rezultatul a fost că, atunci când domnişoara Arundell a ieşit din camera ei, şi-a prins piciorul în sfoară şi a căzut pe scări.

Theresa replică tăios:

— A fost mingea lui Bob!

— Pardon, n-a fost mingea.

Urmă o perioadă de tăcere, care fu întreruptă de Donaldson. Doctorul spuse cu glasul său liniştit, fără inflexiuni:

— Scuzaţi-mă, dar ce dovezi aveţi în sprijinul acestei afirmaţii?

Poirot răspunse calm:

— Am ca dovezi cuiul, cuvintele scrise chiar de domnişoara Arundell şi, în cele din urmă, ceea ce a văzut domnişoara Lawson cu ochii ei.

Theresa îşi regăsi glasul:

— Individa a zis că eu am făcut-o?

Poirot îi răspunse doar plecându-şi un pic capul.

— Minte! N-am nimic de-a face cu asta!

— Aţi îngenunchiat pe scară din alt motiv?

— N-am îngenunchiat deloc pe scară!

— Fiţi atentă, domnişoară.

— N-am fost acolo! N-am ieşit din camera mea, după ce m-am dus la culcare, în niciuna din serile cât am fost acolo.

— Domnişoara Lawson v-a recunoscut.

— Probabil că a văzut-o pe Bella Tanios sau pe una dintre servitoare.

— Spune că aţi fost dumneavoastră.

— E o mincinoasă ordinară!

— V-a recunoscut halatul şi broşa pe care o purtaţi.
— O broşă? Ce broşă?
— O broşă cu iniţialele dumneavoastră.
— Oh, ştiu care! Ce mincinoasă atentă la detalii!
— Negaţi că v-a văzut pe dumneavoastră?
— Dacă va fi cuvântul meu împotriva cuvântului ei…
— Sunteţi o mincinoasă mai bună decât ea, nu-i aşa?
Theresa replică liniştită:
— Probabil că-i adevărat. Dar în acest caz spun adevărul. Nu am pregătit nici o capcană, nici nu mi-am spus rugăciunea, nici n-am ridicat de pe jos bani de aur sau de argint, nici n-am făcut altceva pe scară.
— Aveţi broşa despre care a pomenit domnişoara Lawson?
— Probabil că da. Vreţi s-o vedeţi?
— Dacă sunteţi amabilă, domnişoară.
Theresa se ridică şi ieşi din încăpere. Urmă o tăcere stânjenitoare. Doctorul Donaldson îl privea pe Poirot aşa cum îmi imaginez că se uita de obicei la un specimen ieşit din comun.
Theresa se întoarse.
— Iat-o!
Aproape că-i aruncă podoaba lui Poirot. Era o broşă mare, destul de bătătoare la ochi, din oţel inoxidabil sau cromat, cu literele T. A. Înconjurate de un cerc. Am fost silit să recunosc că era destul de mare şi de ţipătoare ca să poată fi zărită cu uşurinţă în oglinda domnişoarei Lawson.
— Acum n-o mai port. M-am plictisit de ea, zise Theresa. Londra a fost potopită de chestii din acestea. Orice slujnicuţă are aşa ceva.
— Dar când aţi cumpărat-o era scumpă?
— Oh, da. La început, broşele astea erau ceva destul de exclusivist.
— Când a fost asta?
— Cred că la ultimul Crăciun. Da, cam atunci.
— Aţi împrumutat-o cuiva?
— Nu.

— Aţi avut-o cu dumneavoastră când aţi fost la Littlegreen House?

— Cred că da. Da, am avut-o. Îmi amintesc că am avut-o.

— Aţi pierdut-o cumva? Cât timp aţi stat acolo, a existat vreun moment când n-a mai fost în posesia dumneavoastră?

— Nu, nici vorbă. Am purtat-o pe un pulover verde. Ţin bine minte. Şi am purtat acelaşi pulover în fiecare zi.

— Şi noaptea?

— Era prinsă de pulover.

— Iar puloverul?

— Oh, ce naiba, puloverul era pe un scaun!

— Sunteţi sigură că n-a luat nimeni broşa şi n-a pus-o la loc a doua zi?

— O să spunem asta la tribunal, dacă vreţi – dacă vi se pare că-i cea mai potrivită minciună. Dar sunt aproape convinsă că nu s-a întâmplat aşa ceva. Mi se pare o idee drăguţă că mi s-a înscenat ceva – dar nu cred că-i adevărată.

Poirot se încruntă. Apoi se ridică, prinse cu grijă broşa de reverul hainei şi se apropie de oglinda aflată pe masa din celălalt capăt al încăperii. Rămase în faţa oglinzii, apoi se dădu încet înapoi, privind şi de la distanţă.

După care mormăi:

— Ce imbecil sunt! Bineînţeles!

Se întoarse şi-i înmână broşa Theresei, cu o plecăciune.

— Aveţi dreptate, domnişoară. Broşa a rămas tot timpul în posesia dumneavoastră. Am fost tare greu de cap.

— Îmi place când oamenii sunt modeşti, spuse Theresa, prinzându-şi superficial broşa, apoi se uită în sus spre el. Mai e ceva? Ar trebui să plec.

— Nu mai e nimic ce nu poate fi discutat mai târziu.

Theresa se îndreptă spre uşă. Poirot continuă, cu glas liniştit:

— Mai e problema exhumării, dacă e adevărat…

Theresa înlemni. Broşa căzu pe podea.

— Poftim?

Poirot spuse foarte clar:

— Se poate să fie nevoie ca trupul domnişoarei Emily Arundell să fie exhumat.

Theresa rămase locului, cu pumnii strânşi. Zise, într-o şoaptă furioasă:

— Asta-i o ispravă a dumitale? Nu se poate face asta fără o cerere din partea familiei!

— Greşiţi, domnişoară. Se poate face în urma unui ordin al Ministerului de Interne.

— Doamne! Exclamă Theresa.

Se întoarse şi se plimbă încet prin cameră.

Donaldson spuse calm:

— Nu văd de ce trebuie să fii tulburată, Tessa. Ca persoană din afară, îndrăznesc să spun că ideea nu-i foarte plăcută, dar…

Theresa îl întrerupse:

— Rex, nu fi prost!

Poirot întrebă:

— Ideea vă deranjează, domnişoară?

— Sigur că mă deranjează! Nu-i un lucru decent. Sărmana mătuşă Emily! De ce naiba trebuie să fie exhumată?

— Presupun că există vreo îndoială privind cauza decesului, spuse Donaldson, uitându-se întrebător la Poirot. Mărturisesc că sunt surprins, continuă el. Cred că nu încape nici o îndoială că domnişoara Arundell a murit dintr-o cauză naturală, după o boală de lungă durată.

— Mi-ai povestit cândva despre un iepure şi despre boli de ficat, zise Theresa. Uitasem, dar, dacă infectezi un iepure cu sânge de la o persoană care suferă de atrofierea ficatului provocată de hepatită, apoi injectezi sângele iepurelui altui iepure, după care injectezi sângele celui de-al doilea iepure unui om, acesta se îmbolnăveşte de ficat. Cam aşa ceva.

— A fost doar o ilustrare a terapeuticii cu ser, spuse răbdător Donaldson.

— Păcat că în povestea aceea există prea mulţi iepuri, zise Theresa, cu un zâmbet nepăsător. Niciunul dintre noi nu

creşte iepuri, spuse ea, apoi se întoarse spre Poirot şi întrebă, cu voce schimbată: Domnule Poirot, e adev ărat?

— E destul de adevărat, dar, domnişoară, există căi de a evita o asemenea neplăcere.

— Atunci evitaţi-o! Spuse ea, aproape în şoaptă, implorându-1. Evitaţi-o cu orice pre ţ!

Poirot se ridică în picioare.

— Acestea sunt dispoziţiile dumneavoastră? Întrebă Poirot, pe-un ton oficial.

— Acestea sunt dispoziţiile mele.

— Dar, Tessa, o întrerupse Donaldson.

Theresa se întoarse către logodnicul ei.

— Taci din gură! Era mătuşa mea! De ce să fie dezgropată mătuşa mea? Nu ştii că asta înseamnă articole în ziare, bârfe şi neplăceri generale? Întrebă ea, apoi se răsuci către Poirot. Trebuie să opriţi asta! Vă dau carte blanche {27}. Faceţi ce vreţi, dar opri ţi exhumarea!

Poirot se înclină, foarte oficial.

— Voi face tot ce pot. Au revoir, domnişoară, au revoir, domnule doctor.

— Oh, plecaţi, strigă Theresa. Şi luaţi-l şi pe St Leonards {28} cu dumneavoastră. Îmi doresc să nu fi văzut niciodată pe vreunul din voi!

Am părăsit încăperea. De data asta, Poirot nu-şi mai lipi urechea de crăpătura uşii, dar zăbovi – da, zăbovi.

Şi nu zăbovi de pomană. Vocea Theresei se auzi limpede şi provocatoare:

— Rex, nu te uita la mine aşa! Apoi adăugă, cu voce schimbată: Dragule…

Vocea pedantă a doctorului Donaldson îi răspunse:

— Omul ăsta înseamnă necazuri.

Poirot rânji brusc şi mă conduse la uşa din faţă.

— Hai, St Leonards, îmi zise el. C’est drôle, ça! {29} Eu am considerat gluma una deosebit de proastă.

CAPITOLUL 25 – Am stat şi am meditat

În timp ce mergeam grăbit în urma lui Poirot, îmi spuneam că nu mai exista nici o îndoială. Domnişoara Arundell fusese ucisă, iar Theresa ştia acest lucru. Ea era criminala sau exista altă explicaţie?

Theresei îi era frică. Dar îi era frică pentru ea sau pentru altcineva? Acest altcineva putea fi doctorul cel liniştit şi pedant, calm şi rezervat?

Bătrâna doamnă murise de o boală reală provocată în mod artificial?

Până la un punct, totul se potrivea – ambiţiile lui Donaldson, faptul că doctorul crezuse că Theresa avea să moştenească bani după moartea mătuşii sale. Chiar şi faptul că fusese la cină, în seara accidentului. Era uşor să lase o fereastră deschisă şi să se întoarcă în miez de noapte, ca să lege sfoara ucigaşă de-a curmezişul ferestrei. Cum rămânea însă cu plasarea cuiului la locul potrivit?

Nu, acest lucru trebuie să fi fost făcut de Theresa. Theresa, logodnica şi complicea lui. Dacă lucraseră împreună, toată treaba părea destul de limpede. În acest caz, Theresa fusese cea care pusese sfoara la locul ei. Prima tentativă, cea care eşuase, fusese opera ei. A doua, cea care avusese succes, era capodopera mai ştiinţifică a lui Donaldson.

Da, toate se potriveau.

Cu toate acestea, existau lucruri nelămurite. De ce povestise Theresa despre modul în care se poate provoca o boală de ficat unui om? Se comportase ca şi cum nu-şi dăduse seama de adevăr… Dar, în cazul acesta… Am simţit că mintea mea o ia razna, şi mi-am întrerupt supoziţiile ca să întreb:

— Poirot, unde mergem?

— Ne întoarcem în apartamentul meu. E posibil s-o găsim acolo pe doamna Tanios.

Gândurile mele o apucară pe alt drum.

Doamna Tanios! Aici era un alt mister. Dacă Donaldson şi Theresa erau vinovaţi, unde era locul doamnei Tanios şi al

soţului ei zâmbitor? Ce voia să-i povestească femeia aceea lui Poirot şi de ce încerca Tanios s-o împiedice?

— Poirot, am spus eu umil, m-am împotmolit. Nu-i aşa că nu sunt implicaţi toţi?

— Crimă săvârşită de o bandă? De o bandă compusă dintr-o familie? Nu, de data asta nu avem de-a face cu aşa ceva. În povestea asta se vede semnul unei singure minţi. Psihologia e foarte limpede.

— Vrei să spui că a săvârşit-o fie Theresa, fie Donaldson, dar nu amândoi? Individul a convins-o să bată cuiul, sub un pretext nevinovat?

— Dragă prietene, din momentul în care am auzit povestea domnişoarei Lawson, mi-am dat seama că există trei posibilităţi. 1) Domnişoara Lawson spunea adevărul. 2) Domnişoara Lawson inventase toată povestea dintr-un motiv cunoscut doar de ea. 3) Domnişoara Lawson credea în ceea ce povestea, dar identificarea ei se baza pe broşă – şi, după cum am atras deja atenţia, o broşă poate fi despărţită de proprietarul ei.

— Da, dar Theresa a insistat că broşa a fost tot timpul în posesia ei.

— Şi are dreptate. Ignorasem un fapt mărunt, dar foarte semnificativ.

— Aşa ceva nu te caracterizează, am spus eu, foarte serios.

— N'est ce pas? Dar fiecare greşeşte.

— Bine, şi care e faptul semnificativ? Am întrebat eu, în timp ce coteam spre intrarea în Mansions.

— O să-ţi arăt.

Am ajuns la apartament.

George ne deschise uşa. Ca răspuns la întrebarea plină de îngrijorare a lui Poirot, valetul clătină din cap.

— Nu, domnule. Doamna Tanios n-a venit. Nici n-a telefonat.

Poirot se duse în salon. Se plimbă de colo-colo câteva minute, apoi ridică telefonul. Sună întâi la hotelul Durham.

— Da… Da, vă rog. Ah, domnule doctor Tanios, vă vorbeşte Hercule Poirot. Soţia dumneavoastră s-a întors? Oh, nu s-a întors. Vai de mine! Spuneţi că şi-a luat bagajele… Şi copiii… Nu aveţi idee unde a plecat… Da, sigur… Oh, perfect! Vă pot ajuta în vreun fel, din punct de vedere profesional? Am oarecare experienţă în aceste probleme… Astfel de lucruri pot fi rezolvate discret. Nu, sigur că nu… Da, sigur că-i adevărat… Sigur, sigur. Vă respect dorinţele în această privinţă.

Puse receptorul în furcă, gânditor.

— Nu ştie unde este soţia sa. Cred că-i sincer. Îngrijorarea din glasul său e reală. Nu vrea să meargă la poliţie, şi e de înţeles. Da, înţeleg acest lucru. Dar nu vrea nici serviciile mele. Asta nu-i la fel de logic. Vrea s-o găsească, dar nu vrea s-o găsesc eu. Da, e clar că nu vrea s-o găsesc eu… Pare convins că-i în stare să rezolve singur problema. Nu crede că soţia sa poate să rămână ascunsă mult timp, pentru că dispune de prea puţini bani. Şi are şi copiii cu ea. Da, cred că are s-o descopere destul de repede. Dar, Hastings, cred că trebuie să fim ceva mai iuţi decât el. E important să fim.

— Crezi că-i adevărat că e un pic ţicnită?

— Cred că-i într-o stare de mare încordare şi de nervozitate.

— Dar nu într-un asemenea hal încât să trebuiască internată într-un ospiciu?

— Nu, sunt sigur că nu.

— Ştii, Poirot, nu prea înţeleg toate astea.

— Hastings, scuză-mă pentru ce-o să spun, dar tu nu înţelegi nimic!

— Par să fie atâtea probleme secundare…

— Bineînţeles că există probleme secundare. Prima sarcină a unei minţi ordonate e să separe problema principală de problemele secundare.

— Poirot, spune-mi dacă ţi-ai dat seama că există opt suspecţi, nu şapte.

— Am luat în considerare această posibilitate din momentul în care Theresa Arundell a menţionat că l-a văzut ultima oară pe doctorul Donaldson atunci când acesta a cinat la Littlegreen House, în data de 14 aprilie, răspunse sec Poirot.

— Nu văd… Am zis eu şi m-am întrerupt.

— Ce nu vezi?

— Dacă Donaldson a plănuit să scape de domnişoara Arundell prin mijloace ştiinţifice – să zicem inoculându-i o boală – atunci nu văd de ce a mai recurs la un dispozitiv grosolan cum e o sfoară întinsă de-a curmezişul scării.

— En vérité, uneori mă faci să-mi pierd răbdarea! Hastings, una dintre metode este foarte ştiinţifică şi necesită cunoştinţe de specialitate. Nu-i aşa?

— Ba da.

— Iar cealaltă este o metodă simplă, casnică – „cum ar face mama” – după cum spun reclamele. Nu-i aşa?

— Exact aşa.

— Atunci gândeşte, Hastings, gândeşte! Stai pe scaun, închide ochii, foloseşte-ţi celulele cenuşii!

M-am supus. Adică m-am tolănit pe fotoliu, am închis ochii şi m-am străduit să îndeplinesc a treia parte a ordinului lui Poirot. Dar rezultatul nu păru să lămurească prea mult lucrurile. Am deschis ochii şi am descoperit că Poirot mă privea cu atenţia amabilă pe care o arăta o doică faţă de un copil pe care-l îngrijea.

— Eh bien?

Am făcut o încercare disperată să răspund aşteptărilor lui Poirot.

— Mi se pare că genul de persoană care a întins prima capcană diferă de genul persoanei capabile să plănuiască un asasinat ştiinţific.

— Exact.

— Şi mă îndoiesc că o minte obişnuită cu lucrurile complexe ale ştiinţei se va gândi la ceva atât de copilăresc precum plănuirea unui accident – ar fi ceva prea ciudat.

— Un raţionament foarte limpede.

Îmboldit, am continuat:

— Deci singura soluţie logică pare să fie următoarea: cele două tentative de crimă au fost plănuite de doi oameni diferiţi. Avem de-a face cu o crimă săvârşită de două persoane complet diferite.

— Nu crezi că-i vorba despre o coincidenţă?

— Ai spus cândva că într-un caz de asasinat se descoperă aproape întotdeauna o coincidenţă.

— Da, e adevărat. Recunosc.

— Atunci, asta e.

— Şi cine sugerezi că-i vinovatul?

— Donaldson şi Theresa Arundell. Un doctor e cel mai indicat pentru asasinatul final, încununat de succes. Pe de altă parte, ştim că Theresa Arundell a fost implicată în prima tentativă. Cred că-i posibil să fi acţionat independent.

— Hastings, îţi place foarte mult să spui „ştim”. Te asigur că, indiferent de ceea ce ştii tu, eu nu ştiu că Theresa a fost implicată.

— Dar povestea domnişoarei Lawson…

— Povestea domnişoarei Lawson e povestea domnişoarei Lawson. Doar atât.

— Dar ea a spus…

— A spus, a spus… Întotdeauna eşti dispus să consideri drept fapte dovedite şi acceptate ceea ce au spus oamenii. Ascultă, mon cher, nu ţi-am spus atunci că ceva nu mi se pare în regulă în povestea domnişoarei Lawson?

— Da, îmi amintesc că ai spus asta. Dar nu-ţi dădeai seama despre ce era vorba.

— Ei bine, acum mi-am dat seama. O clipă, şi o să-ţi arăt ceea ce eu, ca un imbecil ce sunt, n-am văzut de îndată.

Se duse la birou, trase un sertar şi scoase o foaie de carton. O tăie cu foarfeca şi-mi ceru să nu mă uit la ce

făcea.

— Hastings, ai răbdare, într-o clipă o să facem experimentul nostru.

M-am supus şi am privit în altă parte.

Peste un minut, două, Poirot scoase un strigăt de satisfacţie. Puse jos foarfeca, aruncă bucăţile de carton la coşul de gunoi şi traversă camera, îndreptându-se spre mine.

— Nu te uita. Continuă să priveşti în altă parte, până o să-ţi prind ceva de reverul hainei.

I-am făcut pe plac. Poirot termină ce avea de făcut, apoi mă puse să mă ridic în picioare şi mă conduse prin încăpere, către dormitorul alăturat.

— Acum, Hastings, priveşte-te în oglindă. Porţi o broşă la modă, cu iniţialele tale, numai că, bien entendu, broşa nu-i făcută din oţel inoxidabil sau crom, nici din aur sau platină, ci din umilul carton!

M-am uitat la mine şi am zâmbit. Poirot e deosebit de îndemânatic. Purtam o imitaţie foarte asemănătoare a broşei Theresei Arundell – un cerc tăiat din carton şi care înconjura iniţialele mele, A. H.

— Eh bien, zise Poirot, eşti mulţumit? Ai o broşă foarte frumoasă, cu iniţialele tale.

— O treabă foarte reuşită, am recunoscut eu.

— E adevărat că nu luceşte şi nu reflectă lumina, dar eşti de acord că broşa asta poate fi văzută bine de la oarecare distanţă?

— Nu mă îndoiesc.

— Foarte bine. Îndoiala nu-i punctul tău forte. Pe tine te caracterizează mai mult credinţa. Hastings, Fii bun şi scoate-ţi haina.

M-am mirat un pic, dar am făcut ce mi-a cerut. Poirot îşi scoase propria haină şi o îmbrăcă pe a mea, apoi se întoarse un pic într-o parte.

— Acum priveşte, zise el, cum broşa – broşa cu iniţialele tale – a devenit a mea.

Poirot se roti. M-am uitat la el, fără să pricep pentru moment. Apoi am înţeles.

— Ce prost sunt! Sigur! Pe broşă scrie H. A., nu A. H.

Poirot radia, în timp ce-şi punea haina şi mi-o înapoia pe a mea.

— Exact – şi acum îţi dai seama ce mi s-a părut greşit în povestea domnişoarei Lawson. Aceasta a declarat că a văzut limpede iniţialele Theresei pe broşa pe care o purta femeia de pe scară. Dar ea a văzut-o pe Theresa în oglindă. Deci, dacă a văzut iniţialele, trebuia să le vadă inversate.

— Păi probabil că aşa le-a văzut, l-am contrazis eu, dar şi-a dat seama că sunt inversate.

— Mon cher, ţi-ai dat seama imediat? Ai exclamat: „Ha! Poirot, ai greşit, scrie H. A., nu A. H.”. Nu, nu ţi-ai dat seama. Şi asta cu toate că, după părerea mea, eşti mult mai inteligent decât domnişoara Lawson. Să nu-mi spui că o femeie aiurită ca ea, trezită brusc, pe jumătate adormită încă, îşi dă seama că A. T. E, de fapt, T. A. Nu, nu se potriveşte deloc cu mentalitatea domnişoarei Lawson.

— Înseamnă că era convinsă că trebuia să fie Theresa, am zis eu încet.

— Prietene, te apropii. Îşi aminteşti că i-am sugerat că nu putea să vadă figura cuiva de pe scară. Ce-a făcut de îndată?

— Şi-a amintit de broşa Theresei şi a introdus-o în poveste – uitând că, dacă ar fi zărit-o în oglindă, povestea i-ar fi fost dezminţită.

Telefonul sună strident. Poirot traversă camera, ducându-se să răspundă.

— Da. Da… Sigur. Da, foarte bine. Cred că după-amiază. Da, la ora două e foarte bine. Puse receptorul în furcă şi se întoarse spre mine, zâmbind.

— Doctorul Donaldson doreşte să discute cu mine. Vine aici mâine după-amiază, la ora două. Progresăm, mon ami, progresăm.

CAPITOLUL 26 –Doamna Tanios refuz ă s ă vorbeasc ă

Când m-am întors, a doua zi de dimineaţă, după micul dejun, Poirot lucra, la biroul său.

A ridicat mâna, salutându-mă, apoi şi-a văzut de treabă. După aceea strânse hârtiile şi le introduse într-un plic, pe care-l sigilă cu grijă.

— Ei, bătrâne, ce mai faci? L-am întrebat eu, vesel. Ai scris o relatare a acestui caz, care să fie păstrată în siguranţă, pentru eventualitatea că te lichidează cineva în cursul zilei de azi?

— Hastings, să ştii că nu greşeşti prea mult.

Părea foarte serios.

— Criminalul nostru chiar are să devină periculos?

— Un criminal e întotdeauna periculos, spuse Poirot cu gravitate.

— Mă uimeşte cât de des e ignorat acest lucru.

— Ceva nou?

— A sunat doctorul Tanios.

— Încă n-a găsit-o pe soţia sa?

— Nu.

— Atunci e bine.

— Mă întreb dacă aşa stau lucrurile.

— Ce naiba, Poirot, doar nu crezi că a fost ucisă!

Poirot clătină din cap a îndoială.

— Mărturisesc că aş vrea să ştiu unde e, murmură el.

— Ei, o să apară ea.

— Hastings, optimismul tău nu încetează niciodată să mă încânte.

— Pentru numele lui Dumnezeu, doar nu-ţi închipui că o să fie găsită făcută bucăţi sau dezmembrată, într-un cufăr!

Poirot spuse încet:

— Mi se pare că teama doctorului Tanios este oarecum exagerată – dar numai atât. Primul lucru pe care trebuie să-l facem e să discutăm cu domnişoara Lawson.

— Vrei să-i atragi atenţia asupra micii greşeli în legătură cu broşa?

— Evident că nu. Acest mic amănunt îl voi păstra ca un as în mânecă, până când o să sosească momentul potrivit.
— Atunci, ce vrei să-i spui?
— Asta, mon ami, o să auzi cu urechile tale.
— Presupun că alte minciuni.
— Hastings, uneori eşti jignitor. Cine te aude o să creadă că-mi face plăcere să mint.
— Eu chiar cred că-ţi place. De fapt, sunt sigur că-ţi place.
— E adevărat că uneori mă admir singur, în legătură cu ingeniozitatea mea, îmi mărturisi cu naivitate Poirot.
Nu m-am putut stăpâni să nu izbucnesc în râs. Poirot se uită la mine cu reproş. Am plecat către Clanroyden Mansions.
Am fost conduşi în aceeaşi încăpere plină până la refuz de mobilă, iar domnişoara Lawson veni în grabă, comportamentul ei fiind mai incoerent decât de obicei.
— Oh, vai, bună dimineaţa, domnule Poirot. O asemenea… Mi-e teamă că-s nearanjată. Dar totul a luat-o razna în dimineaţa asta. De când a venit Bella…
— Ce-aţi spus? Bella?
— Da, Bella Tanios. A apărut acum o jumătate de oră… cu copiii… Sărmana, era complet epuizată. Chiar nu ştiu ce să fac cu ea. Vedeţi, şi-a părăsit soţul.
— L-a părăsit?
— Aşa spune. Sigur, nu mă îndoiesc că are motive, sărmana de ea.
— Vi s-a confesat?
— Ei, nu chiar aşa. De fapt, n-a spus nimic. Doar repetă că l-a părăsit şi că nimic n-o s-o convingă să se întoarcă la el.
— Este un pas foarte important.
— Sigur că e! De fapt, dacă el ar fi fost englez, aş fi sfătuit-o… Dar el nu-i englez… Iar ea arată atât de ciudat, sărmana, atât de… de, de speriat ă. Ce i-o fi făcut individul? Am impresia că turcii sunt uneori de-o cruzime îngrozitoare.
— Doctorul Tanios e grec.

— Da, sigur, ăştia-s ceilalţi – adică de obicei grecii sunt masacraţi de turci… Sau e vorba de armeni? Oricum, tot aia e, nici nu vreau să mă gândesc la aşa ceva. Nu cred că Bella ar trebui să se întoarcă la el, dumneavoastră ce credeţi, domnule Poirot? Oricum, ea zice că n-o să se întoarcă… Bella nu vrea ca soţul ei să descopere unde se află ea.

— Lucrurile stau chiar atât de rău?

— Da, vedeţi, din cauza copiilor. Bella se teme că individul are să-i ia cu el la Smyrna. Sărmana, e într-o situaţie teribilă. Vedeţi, nu are bani – nici un ban. Nu ştie unde să se ducă şi ce să facă. Ar vrea să-şi câştige existenţa, dar vedeţi, domnule Poirot, asta nu-i o treabă prea uşoară.

Eu ştiu din propria experienţă. Iar ea nu-i pregătit ă în nici un domeniu.

— Când şi-a părăsit soţul?

— Ieri. A petrecut noaptea într-un mic hotel de lângă Paddington. S-a gândit la mine pentru că nu i-a venit în minte un alt loc în care să se ducă, sărmana de ea.

— Intenţionaţi s-o ajutaţi? Frumos din partea dumneavoastră.

— Domnule Poirot, vedeţi, simt că-i de datoria mea. Dar, bineînţeles, e foarte greu. Acesta e un apartament foarte mic şi nu-i spaţiu… Şi trebuie şi una, şi alta…

— Puteţi s-o trimiteţi la Littlegreen House.

— Cred că aş putea… Dar, vedeţi, soţul ei ar putea să se gândească la asta. Pentru moment, i-am rezervat camere la hotelul Wellington, din Queen's Road. O să locuiască acolo sub numele de doamna Peters.

— Înţeleg, zise Poirot, care tăcu un timp, apoi zise: Aş vrea s-o văd pe doamna Tanios. Vedeţi, m-a căutat ieri, la locuinţa mea, dar eu eram plecat.

— Oh, a făcut asta? Nu mi-a spus. O s-o anunţ.

— Dacă sunteţi atât de bună…

Domnişoara Lawson se grăbi să iasă din încăpere. I-am auzit glasul.

— Bella, Bella, draga mea, vrei să vii să discuţi cu domnul Poirot?

N-am auzit răspunsul doamnei Tanios, dar aceasta apăru în cameră după un minut, două.

Am fost şocat văzând-o cum arată. Avea cearcăne sub ochi, obrajii îi erau complet lipsiţi de culoare, dar cel mai mult m-a impresionat faptul că femeia părea copleşită de groază.

Tresărea la cel mai mic zgomot şi părea să fie într-o permanentă stare de alarmă.

Poirot o salută foarte politicos. Se duse în întâmpinarea ei, îi strânse mâna, îi pregăti un scaun, îi dădu o pernă. O tratăpe femeia aceea palidă şi speriată ca pe o regină.

— Acum, doamnă, haideţi să discutăm un pic. Aţi venit ieri să mă vedeţi, nu-i aşa? Femeia dădu din cap.

— Regret foarte mult că n-am fost acasă.

— Da, da, îmi doream să fi fost acasă.

— Aţi venit pentru că voiaţi să-mi spuneţi ceva?

— Da, eu…

— Eh bien, sunt aici, la dispoziţia dumneavoastră. Doamna Tanios nu răspunse. Rămase liniştită, răsucind un inel în jurul degetului său.

— Da, doamnă?

Încet, aproape împotriva voinţei sale, femeia clătină din cap.

— Nu, spuse ea, nu îndrăznesc.

— Doamnă, nu îndrăzniţi?

— Nu. Dacă el ar afla, ar… Oh, mi s-ar întâmpla ceva!

— Doamnă, dar e absurd…

— Oh, nu-i absurd, nu-i absurd deloc. Dumneavoastră nu-l cunoaşteţi…

— Vă referiţi la soţul dumneavoastră, doamnă?

— Da, bineînţeles.

Poirot rămase tăcut un timp, apoi zise:

— Doamnă, soţul dumneavoastră a fost ieri să mă vadă. Pe figura ei apăru iute o expresie alarmată.

— Oh, nu! Nu i-aţi spus… Sigur că nu i-aţi spus. Nu puteaţi. Nu ştiaţi unde eram. El… A zis că-s nebun ă?

Poirot răspunse cu grijă:

— A spus că sunteţi… Extrem de nervoasă.

Femeia clătină din cap, fără să se lase înşelată.

— Nu, a spus că-s nebună – sau că o să înnebunesc. Vrea să mă facă să tac, să nu pot să spun tuturor.

— Ce să spuneţi?

Dar femeia clătină din cap. Îşi răsucea nervoasă degetele şi murmură:

— Mi-e frică…

— Dar, doamnă, după ce îmi veţi spune, veţi fi în siguranţă! Secretul va fi dezvăluit! Acest lucru vă va proteja în mod automat.

Bella Tanios nu răspunse. Continuă să-şi răsucească inelul.

— Puteţi să vă daţi seama singură de asta, adăugă blând Poirot.

Femeia scoase un soi de geamăt.

— De unde să ştiu… Oh, e groaznic! El vorbeşte atât de conving ător! Şi e doctor. Oamenii îl vor crede pe el, nu pe mine. Ştiu că aşa va fi. Nimeni n-o să mă creadă. Cum să mă creadă?

— Nu-mi daţi nici o şansă?

Doamna Tanios îl privi tulburată.

— De unde să ştiu? S-ar putea să fiţi de partea lui.

— Eu nu sunt de partea nimănui, doamnă. Eu am fost întotdeauna de partea adevărului.

— Nu ştiu, zise doamna Tanios, disperată. Oh, nu ştiu!

Apoi continuă, cuvintele ei răsunând tot mai tare, îngrămădindu-se unul peste altul.

— A fost groaznic… de ani de zile. Am văzut lucruri care se întâmplau iar şi iar. Şi nu puteam să spun nimic, nu puteam să fac nimic. Din cauza copiilor. A fost ca un coşmar îndelungat.

Iar acum asta! Dar n-o să mă mai întorc la el. N-o să-l las să aibă copiii. O să mă duc undeva unde să nu mă găsească.

Minnie Lawson o să mă ajute. A fost atât de drăguţă… Extraordinar de drăguţă. Nimeni nu putea să fie mai drăguţ. Se opri, îi aruncă o privire lui Poirot şi întrebă: Ce-a spus despre mine? A spus că sufăr de o manie?

— Doamnă, a spus că v-aţi schimbat faţă de el.

Femeia dădu din cap.

— Şi a spus că sufăr de o manie. A spus asta, nu-i aşa?

— Sincer vorbind, doamnă, a zis.

— Vedeţi, asta e. Aşa o să spună. Iar eu n-am nici o dovadă – nici o dovadă palpabilă.

Poirot se aplecă spre ea. Când vorbi, o făcu schimbându-şi complet atitudinea.

Folosi un ton banal, de afaceri, fără nici o emoţie, de parcă ar fi discutat nişte probleme seci, economice.

— Bănuiţi că soţul dumneavoastră a ucis-o pe domnişoara Emily Arundell?

Răspunsul ei fu imediat: o izbucnire spontană.

— Nu bănuiesc. Ştiu.

— Atunci, doamnă, e de datoria dumneavoastră să vorbiţi.

— Ah, dar nu-i uşor, nu, nu-i uşor.

— Cum a omorât-o?

— Nu ştiu exact, dar a omorât-o.

— Nu cunoaşteţi ce metodă a folosit?

— Nu… A fost ceva… Ceva ce a făcut în ultima duminică.

— Duminica în care s-a dus s-o vadă pe domnişoara Arundell?

— Da.

— Dar nu ştiţi ce-a fost?

— Nu.

— Scuzaţi-mă, doamnă, dar atunci cum puteţi să fiţi sigură?

— Pentru că… Începu ea, apoi se opri, după care spuse încet. Sunt sigură.

— Pardon, doamnă, dar ascundeţi ceva. Ceva ce nu mi-aţi spus încă?

— Da.

— Atunci, spuneţi-mi!

Bella Tanios se ridică brusc.

— Nu. Nu. Nu pot să fac asta. Copiii. E tatăl lor. Nu pot. Pur şi simplu nu pot.

— Dar, doamnă…

— V-am spus, nu pot.

Vocea ei devenise aproape un ţipăt. Uşa se deschise, iar domnişoara Lawson intră, cu capul plecat într-o parte, emoţionată şi totodată încântată.

— Pot să intru? Cum a fost mica voastră discuţie? Bella, draga mea, poate că ar trebui să bei o ceaşcă de ceai, nişte supă sau chiar un pic de brandy…

Doamna Tanios clătină din cap.

— Mă simt bine, zise ea şi zâmbi fără vlagă. Trebuie să mă întorc la copii. I-am lăsat să desfacă bagajele.

— Dragii de ei, zise domnişoara Lawson. Îmi plac atât de mult copiii!

Doamna Tanios se întoarse brusc spre ea.

— Nu ştiu ce m-aş face fără tine, zise ea. Ai fost minunată.

— Draga mea, nu plânge! Totul o să fie bine. O să te duci să te întâlneşti cu avocatul meu – un om atât de înţelegător, atât de drăguţ, şi el o să te sfătuiască în ce fel poţi să obţii divorţul. Divorţul e atât de simplu acum, toată lumea spune asta. Oh, vai de mine, asta-i soneria. Mă întreb cine o fi.

Domnişoara Lawson ieşi în grabă. Se auzi un murmur de voci pe hol. Domnişoara Lawson reapăru. Se strecură înăuntru şi închise cu grijă uşa în urma sa. Spuse, într-o şoaptă emoţionată, formulând cuvintele cu mişcări exagerate din buze:

— Oh, vai de noi, Bella, e soţul tău! Nu ştiu cum…

Doamna Tanios făcu un salt către uşa din cealaltă parte a încăperii. Domnişoara Lawson dădu violent din cap.

— Da, dragă, du-te acolo, şi poţi să te strecori afară, când o să-l conduc aici.

— Să nu-i spui că am fost aici, şopti doamna Tanios. Să nu-i spui că m-ai văzut.

— Nu, nu, sigur că n-o să-i spun.

Doamna Tanios se strecură pe uşă. Eu şi Poirot am urmat-o în grabă. Ne-am pomenit într-o sufragerie micuţă.

Poirot traversă încăperea, până la uşa dinspre hol, o întredeschise şi ascultă. Apoi se întoarse.

— Drum liber. Domnişoara Lawson l-a condus în cealaltă cameră.

Ne-am furişat pe hol şi am ieşit pe uşa din faţă. Poirot o închise după el, cu cât mai puţin zgomot posibil.

Doamna Tanios începu să fugă pe scări, împiedicându-se şi ţinându-se de balustradă. Poirot o sprijini.

— Du calme, du calme. Totul va fi bine.

Am ajuns în holul de la intrare.

— Veniţi cu mine, spuse doamna Tanios, cu un glas ce inspira milă; părea gata să se prăbuşească.

— Sigur că vin, o asigură Poirot.

Am traversat strada, am cotit după un colţ şi ne-am pomenit în Queen's Road. Hotelul Wellington era o clădire mică, discretă, printre casele de tot soiul din jurul său.

Când am intrat, doamna Tanios se prăvăli pe o canapea de pluş. Îşi duse mâinile în dreptul inimii care o luase razna.

Poirot o bătu pe umăr, liniştitor.

— Da, am scăpat ca prin minune. Doamnă, trebuie să mă ascultaţi cu atenţie.

— Nu pot să vă spun nimic în plus, domnule Poirot. N-ar fi drept. Ştiţi ce gândesc, ce cred. Trebuie să vă mulţumiţi cu atât.

— Doamnă, v-am cerut să mă ascultaţi. Să presupunem – e doar o presupunere – c ă ştiu deja faptele acestui caz. Să presupunem că tot ce mi-aţi fi spus dumneavoastră erau lucruri pe care eu le ghicisem deja. Asta ar însemna altceva, nu-i aşa?

Femeia se uită la el cu îndoială. Ochii ei erau plini de durere şi-l priveau cu mare atenţie.

— Credeţi-mă, doamnă, nu încerc să vă momesc să-mi spuneţi ceea ce nu vreţi să-mi destăinuiţi. Dar ar fi altceva,

nu-i aşa?
— Da, cred că da.
— Bine. Atunci o să vă spun că eu, Hercule Poirot, cunosc adev ărul. Vă rog să mă credeţi pe cuvânt de onoare. Luaţi asta, zise el şi-i dădu plicul plin cu hârtii pe care-l sigilase în dimineaţa aceea. Faptele sunt aici. După ce le veţi citi, dacă veţi fi satisfăcută, sunaţi-mă. Numărul meu e pe hârtia aceasta.
Doamna Tanios acceptă plicul, aproape împotriva voinţei sale.
Poirot continuă:
— Încă ceva. Trebuie să părăsiţi de îndată hotelul.
— De ce?
— Vă veţi duce la hotelul Coniston, de lângă Euston. Să nu spuneţi nimănui unde mergeţi.
— Dar Minnie Lawson nu o să-i spună soţului meu unde sunt.
— Chiar credeţi asta?
— Oh, nu, ea e de partea mea!
— Da, doamnă, dar soţul dumneavoastră e un om foarte deştept. Nu-i va fi greu să tragă de limbă o doamnă între două vârste. E esenţial – înţelegeţi, esen ţial – ca soţul dumneavoastră să nu ştie unde sunteţi.
Femeia dădu din cap, supusă.
Poirot îi întinse o foaie de hârtie.
— Aveţi aici adresa. Împachetaţi şi duceţi-vă acolo cu copiii, cât mai curând posibil. Înţelegeţi?
Doamna Tanios dădu din cap.
— Înţeleg.
— Doamnă, trebuie să vă gândiţi la copii, nu la dumneavoastră. Vă iubiţi copiii.
O atinsese în punctul sensibil.
În obraji îi apăru un pic de culoare, capul i se trase înapoi. Nu mai arăta ca o sclavă speriată, ci ca o femeie arogantă, aproape frumoasă.

— Atunci, ne-am înţeles, zise Poirot. Îi strânse mâna, apoi am plecat. Dar nu ne-am dus departe. Adăpostiţi într-o cafenea, am băut cafea şi am supravegheat intrarea hotelului. Peste cinci minute l-am văzut pe doctorul Tanios mergând pe stradă. Acesta nici măcar nu privi spre hotelul Wellington. Trecu pe lângă clădire, cufundat în gânduri, cu capul plecat, apoi se îndreptă către staţia de metrou.

După zece minute, i-am văzut pe doamna Tanios şi pe copii urcând în taxi cu bagajele şi plecând.

— Bien, zise Poirot. Noi ne-am făcut treaba. De acum, lucrurile sunt la mila zeilor.

CAPITOLUL 27 –Vizita doctorului Donaldson

Donaldson sosi fix la ora două. Era calm şi pedant, ca de obicei.

Personalitatea doctorului începuse să mă intrige. Iniţial, îl considerasem un tânăr mai degrabă insipid. Mă întrebasem ce putuse să vadă în el o persoană plină de viaţă şi de pasiune, precum Theresa. Dar acum începusem să-mi dau seama că Donaldson nu era deloc banal. În spatele manierelor lui pedante, se simţea forţă.

După ce se terminară saluturile, Donaldson zise:

— Iată motivul vizitei mele. Domnule Poirot, nu înţeleg foarte exact care-i funcţia dumneavoastră oficială în această problemă.

Poirot răspunse prudent:

— Cred că ştiţi ce profesie am…

— Sigur, mi-am dat osteneala să fac unele cercetări în privinţa dumneavoastră.

— Domnule doctor, sunteţi un om grijuliu.

— Îmi place să fiu sigur de ceea ce fac, răspunse sec Donaldson.

— Aveţi o minte de om de ştiinţă!

— Trebuie să recunosc că, în privinţa asta, şi dumneavoastră sunteţi la fel. Este evident că în meseria

dumneavoastră sunteţi foarte priceput. Şi mai aveţi reputaţia că sunteţi un om scrupulos şi cinstit.

— Mă măguliţi, murmură Poirot.

— De aceea nu-mi pot explica nicicum ce legătură aveţi dumneavoastră cu toată treaba asta.

— Şi totuşi, e ceva atât de simplu!

— Nu-i chiar atât de simplu, zise Donaldson. La început v-aţi prezentat drept autor de biografii.

— O înşelătorie scuzabilă, nu credeţi? Nu poţi să umbli anunţând peste tot că eşti detectiv – deşi acest lucru are foloasele lui.

— Îmi imaginez, spuse Donaldson, din nou cu un ton sec. În continuare aţi căutat-o pe domnişoara Theresa Arundell şi i-aţi spus că testamentul mătuşii sale poate fi anulat.

Poirot se mulţumi să dea din cap, aprobându-l.

— Bineînţeles că acest lucru este ridicol, zise Donaldson, tăios. Ştiţi foarte bine că testamentul este valid din punct de vedere legal şi că nu se mai poate face nimic.

— Credeţi că aşa stau lucrurile?

— Domnule Poirot, nu-s prost.

— Nu, domnule doctor, nu sunteţi.

— Ştiu câte ceva – nu foarte mult, dar suficient – despre legislaţie. Testamentul nu poate fi anulat. De ce aţi pretins că se poate? Evident, dintr-un motiv al dumneavoastră – motiv pe care domnişoara Theresa Arundell nu-l înţelege, pentru moment.

— Păreţi foarte sigur de reacţiile domnişoarei.

Pe faţa tânărului apăru un zâmbet uşor. Apoi doctorul zise, în mod neaşteptat:

— Ştiu mult mai multe despre Theresa decât crede ea. Nu mă îndoiesc că ea şi Charles cred că v-au angajat într-o treabă dubioasă. Charles e un tip aproape complet amoral. Theresa are o moştenire genetică de proastă calitate, şi educaţia ei a fost nepotrivită.

— Aşa vorbiţi despre logodnica dumneavoastră – de parcă ar fi un cobai?

Donaldson îl privi prin pince-nez-ul său.

— Nu văd de ce aş ascunde adevărul. O iubesc pe Theresa Arundell, şi o iubesc pentru ceea ce este, nu pentru nişte calităţi imaginare.

— Vă daţi seama că Theresa Arundell vă este devotată şi că motivul pentru care vrea să facă rost de bani are la bază dorinţa ei ca dumneavoastră să vă satisfaceţi ambiţiile?

— Bineînţeles că-mi dau seama. V-am spus deja că nu-s prost. Dar nu am intenţia să-i permit Theresei să se vâre într-o afacere discutabilă, din cauza mea. În multe privinţe, Theresa e încă un copil. Eu sunt în stare să-mi continui cariera prin propriile eforturi. Nu zic că o moştenire substanţială n-ar fi de dorit. Ar fi chiar foarte bine-venită. Dar n-ar folosi decât ca să-mi scurteze drumul.

— Aveţi deplină încredere în priceperea dumneavoastră?

— Probabil că vi se pare că-s înfumurat, dar am toată încrederea, răspunse calm Donaldson.

— Atunci să lămurim lucrurile! Recunosc că am câştigat încrederea domnişoarei Theresa printr-un truc. Am lăsat-o să creadă că voi fi oarecum necinstit. Pentru bani. Ea a crezut acest lucru fără nici o greutate.

— Theresa crede că toţi oamenii ar face orice pentru bani, zise tânărul doctor, pe tonul folosit atunci când cineva spune un adevăr evident.

— Adevărat. Aceasta pare să fie atitudinea sa – şi a fratelui său.

— Probabil că Charles ar face orice pentru bani.

— Văd că nu vă faceţi iluzii în legătură cu viitorul dumneavoastră cumnat.

— Nu. Găsesc că-i interesant ca obiect de studiu. Cred că-i vorba despre o nevroză cu rădăcini adânci – dar să nu discutăm despre meseria mea. Să revenim la ceea ce începuserăm. M-am întrebat de ce aţi acţionat în felul acela, şi am găsit un singur răspuns. Este evident că bănuiţi că Theresa sau Charles sunt implicaţi în moartea domnişoarei Arundell. Nu, vă rog să nu vă osteniţi să mă contraziceţi!

Cred că menţionarea exhumării a fost doar o metodă de a vedea ce reacţie veţi obţine. De fapt, până acum aţi făcut ceva pentru a obţine ordinul de exhumare din partea Ministerului de Interne?

— Sincer vorbind, nu.

Donaldson dădu din cap.

— Aşa am presupus şi eu. Bănuiesc că aţi luat în consideraţie şi posibilitatea ca decesul domnişoarei Arundell să se dovedească a fi fost provocat de cauze naturale.

— Da, am luat în consideraţie şi faptul că ar putea să pară astfel.

— Dar dumneavoastră sunteţi deja lămurit?

— Pe deplin. Dacă dumneavoastră aţi avea un caz, să zicem de tuberculoză, care arată a tuberculoză, acţionează ca o tuberculoză şi în care sângele dă o reacţie pozitivă – eh bien, atunci veţi considera că-i vorba despre tuberculoză, nu-i aşa?

— Aşa priviţi lucrurile? Atunci, ce mai aşteptaţi?

— Aştept o ultimă dovadă.

Telefonul sună. La un gest al lui Poirot, am ridicat receptorul şi am răspuns. Am recunoscut vocea.

— Căpitanul Hastings? Aici doamna Tanios. Spuneţi-i domnului Poirot că are perfectă dreptate. Dacă va veni aici mâine-dimineaţă la ora zece, îi voi da ceea ce doreşte.

— Mâine la ora zece?

— Da.

— Bine, o să-i spun.

Poirot mă întrebă din priviri. Am dat din cap.

Poirot se întoarse către Donaldson. Gesturile sale se schimbaseră. Erau energice şi sigure.

— Daţi-mi voie să lămuresc lucrurile, zise el. Am diagnosticat acest caz al meu ca fiind un asasinat. Arăta ca un asasinat, avea toate reacţiile caracteristice unui asasinat – de fapt, era un asasinat. Nu există nici o îndoială.

— Atunci, unde era îndoiala? Pentru că-mi dau seama că exista o îndoială.
— Îndoiala consta în identitatea asasinului – dar acum nu mai există nici o îndoială.
— Adevărat? Ştiţi cine este?
— Să spunem că voi avea mâine dovada clară.
Sprâncenele doctorului Donaldson se ridicară, într-o expresie uşor ironică.
— Ah! Exclamă el. Mâine! Domnule Poirot, uneori până mâine e o distanţă lungă!
— Dimpotrivă, zise Poirot, am descoperit întotdeauna că mâine îi succede lui azi cu o regularitate monotonă.
Donaldson zâmbi, apoi se ridică.
— Domnule Poirot, mă tem că vă pierdeţi timpul.
— Absolut deloc. Întotdeauna e bine să-i înţelegi pe ceilalţi.
Doctorul Donaldson făcu o uşoară plecăciune şi părăsi încăperea.
CAPITOLUL 28 –Alt ă victim ă
— Tipul ăsta e un om deştept, zise gânditor Poirot.
— E destul de greu să-ţi dai seama ce-i în mintea Iui.
— Da. E un pic inuman. Dar e extrem de perspicace.
— Doamna Tanios a sunat mai devreme.
— Aşa am presupus şi eu.
I-am repetat mesajul. Poirot dădu aprobator din cap.
— Bine. Totul se potriveşte perfect. Hastings, încă douăzeci şi patru de ore, şi vom şti exact cum stăm.
— Sunt un pic zăpăcit. Ce bănuim, de fapt?
— Hastings, eu nu ştiu pe cine bănuieşti tu. Cred că-i bănuieşti pe toţi, pe rând.
— Uneori cred că-ţi place să mă aduci în această stare.
— Nu, nu, nu m-aş amuza astfel.
— N-aş zice.
Poirot clătină din cap, oarecum absent. L-am privit cu atenţie.
— S-a întâmplat ceva? L-am întrebat eu.

— Prietene, sunt întotdeauna nervos către sfârşitul unui caz. Dacă totuşi ceva nu merge bine…

— E posibil să se întâmple ceva rău?

— Nu cred, zise Poirot, apoi tăcu un timp, încruntat. Cred că am luat toate măsurile.

— Atunci, ce-ar fi să uităm de crimă şi să mergem la un spectacol?

— Ma foi, Hastings, asta-i o idee bună!

Am petrecut o seară foarte plăcută, însă am făcut greşeala de a-l duce pe Poirot la o piesă cu escroci. Dau tuturor cititorilor mei următorul sfat: nu duceţi niciodată un soldat la o piesă cu militari, un marinar la o piesă despre marină, un scoţian la o piesă cu scoţieni, un detectiv la un film cu suspans sau un actor la orice fel de piesă! Duşul criticii distrugătoare, în fiecare caz, e ceva îngrozitor. Poirot nu încetă să se plângă de greşelile de psihologie, iar lipsa de ordine şi de metodă a detectivului din piesă fură cât pe-aci să-l înnebunească. Ne-am despărţit în seara aceea în timp ce Poirot îmi explica modul în care toată povestea putea fi lămurită în prima jumătate a primului act.

— Poirot, în cazul acesta n-ar mai fi existat piesa, i-am atras eu atenţia.

Poirot fu silit să recunoască faptul că aşa stăteau lucrurile.

Era nouă şi câteva minute când am intrat în salon, a doua zi de dimineaţă. Poirot era la masa pentru micul dejun şi, ca de obicei, deschidea scrisorile.

Sună telefonul, iar eu am răspuns.

O voce de femeie care respira greu zise:

— Sunteţi domnul Poirot? Oh, dumneavoastră sunteţi, domnule căpitan Hastings?

Se auzi un soi de geamăt şi un suspin.

— Sunteţi domnişoara Lawson? Am întrebat eu.

— Da, da, s-a întâmplat ceva teribil!

Am strâns puternic receptorul.

— Despre ce-i vorba?

— Ştiţi, a părăsit hotelul Wellington – despre Bella vorbesc. M-am dus acolo ieri, după-amiază târziu, şi mi s-a spus că a plecat. Fără să-mi spună o vorbă! Foarte extraordinar! Mă face să cred că se poate ca, la urma urmei, doctorul Tanios s ă fi avut dreptate. El vorbea atât de dr ăgu ţ despre ea şi părea atât de deprimat, iar acum se pare că avea dreptate…

— Domnişoară Lawson, ce s-a întâmplat? E vorba doar de faptul că doamna Tanios a părăsit hotelul fără să vă spună?

— Oh, nu, nu-i asta. Oh, vai de mine, nu. Dacă ar fi numai asta, ar fi în regulă. Deşi cred că-i ciudat, ştiţi… Doctorul Tanios a spus că se teme că ea nu era prea bine… Nu era bine… Dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Mania persecuţiei, zicea el.

— Da. (S-o ia naiba pe femeia asta!) Dar ce s-a întâmplat?

— Oh, vai, e groaznic! A murit în somn. O supradoză de somnifere. Şi s ărmanii copii! Totul e înfiorător de trist. De când am auzit, n-am făcut altceva decât să plâng!

— Cum aţi auzit? Povestiţi-mi!

Am observat, cu coada ochiului, că Poirot încetase să deschidă scrisori. Asculta conversaţia – partea pe care o rosteam eu. Nu voiam să-i cedez locul. Dacă făceam asta, probabil că domnişoara Lawson ar fi început din nou cu lamentările.

— M-au sunat. De la hotel. Îi zice Coniston. Se pare că au găsit numele şi adresa mea în poşeta ei. Oh, vai, domnule Poirot… Adică domnule căpitan Hastings, nu-i groaznic? Sărmanii copii rămaşi fără mamă!

— Sunteţi sigură că-i un accident? Am întrebat eu. Nu credeau că-i o sinucidere?

— Oh, ce idee înfiorătoare, domnule căpitan! Oh, vai, nu ştiu, nu-s sigură. Credeţi că ar putea să fie? Sigur, părea foarte deprimată. Dar nu avea de ce. Adică, n-ar fi fost nici o problemă cu banii. Aveam de gând să-i împart cu ea – chiar aveam. Draga domnişoară Arundell ar fi dorit să fac asta. Sunt sigură! Mi se pare atât de groaznic să-şi fi luat

singură viaţa – dar poate că n-a făcut-o… Cei de la hotel păreau să creadă că a fost un accident.

— Ce-a luat?

— O chestie de dormit. Cred că veronal. Nu, cloral. Da, asta a fost. Cloral. Vai, domnule căpitan Hastings, credeţi că…

Fără nici un comentariu, am pus receptorul jos. M-am întors către Poirot.

— Doamna Tanios…

Poirot ridică mâna şi mă opri.

— Da, da, ştiu ce vrei să-mi spui. E moartă, nu-i aşa?

— Da. O supradoză de somnifere. Cloral.

Poirot se ridică.

— Hai, Hastings, trebuie să ne ducem imediat acolo!

— De asta te temeai aseară? Când ai spus că eşti întotdeauna nervos către sfârşitul unui caz?

— Da, mă temeam de o altă moarte.

Figura lui Poirot era aspră. Am discutat foarte puţin în timp ce ne îndreptam spre Euston. O dată sau de două ori, Poirot clătină din cap.

Am spus, timid:

— Ce crezi? Se poate să fi fost un accident?

— Nu, Hastings, nu. N-a fost un accident.

— Cum naiba a aflat individul unde s-a dus nevastă-sa?

Poirot se mulţumi să clatine din cap, fără să răspundă. Hotelul Coniston era o clădire insipidă, lângă gara Euston. Poirot, cu cartea sa de vizită şi cu o atitudine sfidătoare, reuşi să ajungă în biroul directorului.

Faptele erau foarte simple.

Doamna Peters, cum îşi spusese ea, sosise împreună cu cei doi copii pe la douăsprezece şi jumătate. Prânziseră la ora unu.

La ora patru venise un bărbat, cu un bilet pentru doamna Peters. Biletul îi fusese trimis în cameră. Câteva minute mai târziu, femeia coborâse, cu cei doi copii şi o valiză. Copiii

plecaseră apoi cu vizitatorul. Doamna Peters se dusese la recepţie şi explicase că dorea doar o cameră.

Nu păruse supărată sau deprimată în mod deosebit, dimpotrivă, păruse calmă şi liniştită. Cinase apoi pe la şapte şi jumătate, iar la scurt timp după aceea se dusese în camera sa.

Când camerista venise, în dimineaţa următoare, o găsise moartă.

S-a trimis după un doctor, iar acesta a declarat că decedase de câteva ore. Pe masa de lângă pat a fost găsit un pahar gol. Era evident că luase un somnifer şi, din greşeală, luase o doză prea mare. Hidratul de cloral era un medicament oarecum nesigur, zisese doctorul. Nu existau semne care să indice o sinucidere. Nu fusese lăsată nici o scrisoare. În timp ce căutau cum să anunţe rudele, cei de la hotel au găsit numele şi adresa domnişoarei Lawson şi au luat legătura prin telefon cu aceasta.

Poirot întrebă dacă fuseseră găsite scrisori sau hârtii. De exemplu, scrisoarea adusă de bărbatul care venise după copii.

Directorul hotelului îi spuse că nu fuseseră găsite nici un fel de hârtii, dar că în cămin era un teanc de foi carbonizate.

Poirot dădu gânditor din cap.

Din câte se părea, doamna Peters nu avusese nici un vizitator şi nu venise nimeni în camera sa – cu excepţia bărbatului care-i luase pe cei doi copii.

L-am întrebat eu însumi pe portar cum arăta bărbatul acela, dar acesta îmi făcu o descriere foarte vagă. Un bărbat de înălţime medie – crede că avea părul blond – mai degrabă cu aspect de militar… Un tip banal. Nu, era sigur că bărbatul nu avea barbă.

— N-a fost Tanios, i-am şoptit eu lui Poirot.

— Dragă Hastings, chiar crezi că doamna Tanios, după ce s-a ostenit atât să îndepărteze copiii de tatăl lor, i-ar fi dat acestuia fără să se opună sau să protesteze? Ah, asta nu!

— Atunci cine a fost bărbatul acela?
— Evident, era cineva în care doamna Tanios avea încredere sau, mai degrabă, cineva trimis de o a treia persoană, în care doamna Tanios avea încredere.
— Un bărbat de înălţime medie, am mormăit eu.
— Hastings, nu trebuie să fii preocupat de înfăţişarea lui. Sunt sigur că bărbatul care a venit după copii e un personaj lipsit de importanţă. Adevărata forţă motrice a rămas în umbră.
— Iar biletul a fost trimis de această a treia persoană?
— Da.
— Cineva în care doamna Tanios avea încredere?
— Evident.
— Iar biletul a fost ars?
— Da, a primit instrucţiuni să-l ardă.
— Ce s-a întâmplat cu rezumatul cazului, pe care i l-ai dat?
Figura lui Poirot arăta neobişnuit de încruntată.
— Şi acela a fost ars. Dar nu contează.
— Nu contează?
— Nu. Pentru că, vezi tu, totul se află în mintea lui Hercule Poirot, spuse el, apoi mă luă de braţ. Hastings, hai să mergem! Grija noastră nu-i pentru cei morţi, ci pentru cei vii. Cu ei vom avea de-a face.

CAPITOLUL 29 –Anchet ă la Littlegreen House

Era ora unsprezece, în dimineaţa următoare.
Şapte oameni se adunaseră la Littlegreen House.
Hercule Poirot stătea lângă şifonier. Charles şi Theresa şedeau pe canapea, Charles pe braţul canapelei, cu mâna pe umărul Theresei. Doctorul Tanios stătea pe un fotoliu. Avea ochii roşii şi purta o banderolă neagră la un braţ.
Pe un scaun cu spetează de lângă masa cea rotundă stătea proprietara casei, domnişoara Lawson. Şi ea avea ochii roşii. Părul ei era mai zburlit decât de obicei. Doctorul Donaldson stătea chiar în faţa lui Poirot. Chipul său era inexpresiv.

Interesul meu crescu, pe măsură ce priveam pe rând fiecare figură.

În decursul colaborării mele cu Poirot asistasem la multe scene asemănătoare. Un mic grup de oameni, toţi părând calmi, cu chipul ascuns sub o mască. Şi îl văzusem pe Poirot scoţând masca de pe o figură şi arătând ce se afla sub ea – figura unui asasin.

Da, în privinţa aceasta nu era nici un dubiu. Unul dintre oamenii ace ştia era un asasin! Dar care? Nici măcar acum nu eram sigur.

Poirot îşi drese glasul – un pic cam pompos, după cum îi era obiceiul – şi începu să vorbească.

— Doamnelor şi domnilor, ne-am adunat aici ca să investigăm decesul lui Emily Arundell, din data de 1 mai. Există patru posibilităţi: să fi murit de moarte naturală, să fi murit ca urmare a unui accident, să-şi fi luat singură viaţa sau, ultima variantă, decesul ei să fi fost provocat de mâna unei persoane cunoscute sau necunoscute. În momentul morţii sale n-a avut loc nici o anchetă, pentru că s-a presupus că murise din cauze naturale, iar doctorul Grainger a eliberat un certificat medical care afirma acest lucru. În cazul în care apar bănuieli după ce înmormântarea a avut loc, se obişnuieşte ca trupul persoanei respective să fie exhumat. Există motive pentru care eu n-am susţinut acest lucru. Motivul principal este că exhumarea nu i-ar fi plăcut clientului meu.

Doctorul Donaldson fu cel care îl întrerupse. Întrebă:

— Clientul dumneavoastră?

Poirot se întoarse către el.

— Clientul meu este domnişoara Emily Arundell. Lucrez pentru dânsa. Dorinţa sa cea mai mare a fost să nu aibă loc nici un scandal.

Trec peste următoarele zece minute, pentru că asta ar implica multe repetări inutile. Poirot le povesti despre scrisoarea pe care o primise, le-o arătă şi le-o citi cu voce tare. Continuă apoi explicând paşii pe care îi făcuse venind

la Market Basing şi despre descoperirea modului în care fusese provocat accidentul.

După care se opri, îşi mai drese glasul o dată, apoi continuă:

— Vă voi conduce acum pe calea pe care am călătorit ca să ajung la adevăr. Vă voi arăta ceea ce cred eu că este reconstituirea adevărată a faptelor acestui caz. Pentru început, este necesar să descriem exact ce s-a petrecut în mintea domnişoarei Arundell. Cred că acest lucru e destul de uşor. Domnişoara a căzut, s-a presupus că această cădere a fost provocată de mingea câinelui, dar ea ştia c ă nu fusese a şa. În timp ce zăcea în pat, mintea sa activă şi perspicace a analizat circumstanţele căzăturii şi a ajuns la o concluzie foarte fermă. Cineva încercase în mod deliberat s-o rănească – poate chiar s-o omoare. După această concluzie, a început să analizeze cine putea fi persoana aceea. În casă fuseseră şapte persoane – patru oaspeţi, doamna sa de companie şi două servitoare. Dintre aceste şapte persoane doar una putea fi exonerată complet – pentru că această unică persoană nu obţinea nici un folos. Domnişoara Arundell nu le-a bănuit în mod serios pe cele două servitoare; ambele erau cu dânsa de mulţi ani şi ştia că-i erau devotate. Rămâneau deci patru persoane, trei dintre ele membri ai familiei şi una rudă prin alianţă. Fiecare dintre aceste patru persoane beneficia – trei direct, una indirect – de pe urma mor ţii sale. Domnişoara Arundell se afla într-o situaţie dificilă, pentru că era o persoană ataşată de familie. În primul rând, nu dorea să spele rufele murdare în public. Pe de altă parte, nu era nici o persoană care să treacă pur şi simplu cu vederea o tentativă de crimă. A luat o decizie şi mi-a scris. A mai făcut şi un alt pas. Acest pas a fost făcut, cred eu, din două motive. Am impresia că unul a fost pica pe care o simţea faţă de întreaga sa familie. Îi bănuia pe toţi membrii acesteia, imparţial, şi era decisă să le arate ea tuturor! Al doilea motiv, mai raţional, a fost că dorea să se apere, şi

descoperise cum putea să facă acest lucru. După cum ştiţi, i-a scris avocatului ei, domnul Purvis, şi i-a dat dispoziţie să redacteze un testament în favoarea singurei persoane din casă care – credea ea – nu putea să fie implicată în accident. Pot să vă spun că, ţinând seama de conţinutul scrisorii şi de acţiunile următoare ale domnişoarei Arundell, aceasta trecuse de la bănuieli vagi faţă de cele patru persoane la bănuieli clare faţă de una dintre aceste patru persoane. Sensul principal al scrisorii sale se reduce la insistenţa ca această afacere să rămână strict secretă, pentru că era implicată onoarea familiei. Cred că, ţinând cont de modul de gândire al domnişoarei Arundell, asta însemna că se referea la o persoană care purta numele s ău de familie şi că această persoană era un b ărbat. Dacă ar fi bănuit-o pe doamna Tanios, domnişoara Arundell ar fi fost la fel de dornică să-şi asigure protecţia, dar n-ar fi fost preocupată de onoarea familiei. Poate că ar fi simţit acelaşi lucru şi în legătură cu Theresa Arundell, dar nu la fel de intens ca în cazul lui Charles Arundell. Charles era un Arundell. Purta numele familiei. Motivele pentru care domnişoara îl bănuia erau foarte clare. Să începem cu faptul că nu-şi făcea iluzii în privinţa lui Charles. Fusese o dată gata să facă familia de ruşine. Ştia deci că acesta nu era un delincvent poten ţial, ci unul real. Îi falsificase deja numele pe un cec. După fals, pasul următor era asasinatul! Şi mai avusese şi o conversaţie destul de sugestivă cu el, cu doar două zile înainte de accident. Charles îi ceruse bani şi, pentru că domnişoara Arundell refuzase, el remarcase – oh, în glumă – că proceda de parcă ar fi vrut să fie lichidată. La aceste cuvinte, domnişoara Arundell a răspuns că putea să-şi poarte singură de grijă. Ni s-a spus că nepotul ei i-a replicat: „Nu fi prea sigură de asta”. Iar la dou ă zile dup ă asta a avut loc sinistrul accident. Nu-i de mirare că, în timp ce zăcea şi medita la cele petrecute, domnişoara Arundell a ajuns la concluzia că Charles Arundell fusese cel care atentase la viaţa ei. Secvenţa evenimentelor e foarte

limpede. Conversaţia cu Charles. Accidentul. Scrisoarea către mine, redactată într-un moment de mare încordare. Scrisoarea către avocat. În marţea următoare, în ziua de 21, domnul Purvis a adus testamentul, iar ea l-a semnat. Charles şi Theresa Arundell au venit aici în weekendul următor, iar domnişoara Arundell a făcut imediat paşii necesari ca să se păzească. I-a spus lui Charles de testament. Nu numai că i-a spus, dar i l-a ar ătat! După opinia mea, acest lucru este foarte concludent. Domni şoara Arundell i-a explicat viitorului asasin c ă asasinatul nu-i va folosi la nimic! Probabil a crezut că Charles avea să transmită această informaţie şi surorii sale. El n-a făcut însă acest lucru. De ce? Presupun că avea un motiv foarte bun – se simţea vinovat. Credea că din vina lui fusese făcut un nou testament. Dar de ce se simţea vinovat? Pentru că încercase cu adevărat să-şi omoare mătuşa? Sau pentru că furase o sumă mică de bani? Faptul că n-a spus nimic poate fi determinat fie de un delict serios, fie de unul minor. N-a spus nimic, sperând că mătuşa avea să se potolească şi să se răzgândească. Am simţit că, în ceea ce privea starea de spirit a domnişoarei Arundell, reconstituisem evenimentele cu suficientă corectitudine. Trebuia ca în continuare să mă lămuresc dacă bănuielile ei fuseseră justificate. Exact cum făcuse şi ea, mi-am dat seama că bănuielile erau limitate la un cerc restrâns – ca să fiu exact, la şapte oameni. Charles şi Theresa Arundell, doctorul Tanios şi doamna Tanios, cele două servitoare şi domnişoara Lawson. Mai era şi o a opta persoană care trebuia luată în consideraţie – doctorul Donaldson, care cinase aici în noaptea aceea, dar n-am aflat de prezenţa dânsului decât ulterior. Cele şapte persoane pe care le-am luat în consideraţie se împărţeau în două categorii. Şase dintre ele beneficiau, într-o măsură mai mare sau mai mică, de pe urma morţii domnişoarei Arundell. Dacă una dintre aceste şase persoane comisese crima, motivul era câ ştigul. A doua categorie conţinea o singură persoană – domnişoara Lawson. Domnişoara

Lawson nu câştiga nimic în urma morţii domnişoarei Arundell, dar, ca rezultat al accidentului, a câştigat considerabil mai târziu! Asta înseamnă că, dacă domnişoara Lawson a pregătit aşa-zisul accident…

— N-am făcut aşa ceva, îl întrerupse domnişoara Lawson. E o ruşine! Aţi venit aici şi spuneţi asemenea lucruri!

— Un pic de răbdare, domnişoară. Şi vă rog să fiţi amabilă şi să nu mă mai întrerupeţi.

Domnişoara Lawson dădu furioasă din cap.

— Insist să-mi susţin protestul! E ruşinos, asta e! Ruşinos!

Poirot continuă, netulburat:

— Spuneam că, dacă domnişoara Lawson ar fi pus la cale accidentul, atunci ar fi făcut acest lucru dintr-un motiv complet diferit – adică ar fi aranjat lucrurile astfel încât domnişoara Arundell s ă-şi b ănuiasc ă familia şi s ă se îndep ărteze de aceasta. Exista şi această posibilitate. Am investigat să văd dacă bănuiala era confirmată sau dacă lucrurile stăteau altfel şi am descoperit un fapt foarte clar. Dacă domnişoara Lawson dorea ca domnişoara Arundell să-şi bănuiască familia, atunci ar fi atras atenţia asupra faptului că Bob, câinele, lipsise din casă toată noaptea. Dar, dimpotrivă, domnişoara Lawson s-a străduit din greu să o împiedice pe domnişoara Arundell să afle acest lucru. De aceea, am concluzionat eu, domnişoara Lawson trebuie să fie nevinovată.

Domnişoara Lawson zise tăios:

— Speram să fie aşa!

— Apoi am analizat problema morţii domnişoarei Arundell. Dacă are loc o tentativă de asasinare a unei persoane, de obicei urmează şi o a doua tentativă. Mi s-a părut semnificativ că domnişoara Arundell a murit la două săptămâni după primul incident. Am început să fac cercetări. Doctorul Grainger nu părea să creadă că era ceva neobişnuit în decesul pacientei sale. Acest lucru contravenea teoriei mele. Dar, investigând întâmplările serii dinainte de îmbolnăvirea sa, am descoperit un fapt

semnificativ. Domnişoara Isabel Tripp a menţionat o aureolă care a apărut în jurul capului domnişoarei Arundell. Sora sa a confirmat această declaraţie. Sigur, puteau să fi inventat totul – ca să romanţeze totul – dar nu cred că incidentul era unul care să apară spontan. Când am întrebat-o pe domnişoara Lawson, aceasta mi-a oferit o informaţie interesantă. S-a referit la o panglică luminoasă care a ieşit din gura domnişoarei Arundell şi a format o ceaţă strălucitoare în jurul capului său. Evident, deşi fusese descris oarecum altfel de doi observatori diferiţi, faptul era acelaşi. Iar dacă îl lipseam de semnificaţia sa spiritistă, faptul respectiv era următorul: în noaptea respectiv ă, respira ţia domni şoarei Arundell era fosforescent ă!

Doctorul Donaldson se fâţâi în scaun.

Poirot dădu din cap spre el.

— Da, începeţi să înţelegeţi. Nu există multe substanţe fosforescente. Prima şi cea mai obişnuită dintre toate mi-a oferit exact ceea ce căutam. Vă voi citi un scurt extras dintr-un articol despre otrăvirea cu fosfor. „Respiraţia persoanei poate fi fosforescentă înainte ca aceasta să se simtă afectată în vreun fel.” Asta au văzut domnişoara Lawson şi domnişoarele Tripp în întuneric – respiraţia fosforescentă a domnişoarei Arundell – „o ceaţă strălucitoare”. Vă voi citi mai departe. „Apărând gălbinarea, se poate considera că organismul nu-i numai sub influenţa acţiunii toxice a fosforului, ci va suferi, în plus, de toate consecinţele dezastruoase apărute ca urmare a retenţiei secreţiei biliare în sânge, iar din acest punct de vedere nu-i nici o diferenţă între otrăvirea cu fosfor şi anumite afecţiuni ale ficatului – de exemplu, atrofia hepatică.” Vedeţi cât de deştept a fost conceput totul? Domnişoara Arundell suferea de ani buni de tulburări de ficat. Simptomele otrăvirii cu fosfor aveau să arate ca un alt atac al aceleia şi boli. Nu avea să fie nimic nou, nimic şocant. Oh! Totul fusese bine plănuit! Chibrituri străine, pastă împotriva paraziţilor? Nu-i greu să faci rost

de fosfor, iar o doză foarte mică e ucigătoare. Doza medicală e de la 1/100 la 1/30 dintr-un dram {30}.

Voila! Cât de limpede, cât de minunat de limpede devine întreaga problemă! Bineînţeles, medicul e înşelat, mai ales dacă are simţul mirosului afectat – duhoarea de usturoi a respiraţiei este simptomul distinct al otrăvirii cu fosfor. Medicul n-a avut nici o bănuială – de ce ar fi avut? Nu existau nici un soi de circumstanţe care să-i trezească vreo bănuială, şi n-a aflat niciodată singurul lucru care ar fi putut să-i indice ceva – sau, dacă l-ar fi auzit, l-ar fi considerat o aiureală spiritistă. Eram deci sigur (din dovada adusă de domnişoara Lawson şi de domnişoarele Tripp) că fusese săvârşită o crimă. Întrebarea era: „De către cine?” Am eliminat servitoarele – era evident că mintea lor n-ar fi conceput un asemenea soi de crimă. Am eliminat-o pe domnişoara Lawson, pentru că aceasta n-ar fi flecărit despre ectoplasma luminoasă, dacă ar fi avut vreo legătură cu crima. L-am eliminat pe Charles Arundell pentru c ă ştia – deoarece v ăzuse testamentul – c ă nu avea s ă câ ştige nimic în urma mor ţii m ătu şii sale. Rămâneau sora sa Theresa, doctorul Tanios, doamna Tanios şi doctorul Donaldson – despre care am aflat că cinase în această casă în seara incidentului cu mingea câinelui. În momentul acela aveam prea puţine lucruri care să-mi fie de ajutor. Trebuia să descopăr psihologia asasinatului şi personalitatea ucigaşului. Ambele delicte aveau, în mare, acelea şi caracteristici generale. Ambele fuseseră simple, puse la cale cu iscusinţă şi eficienţă. Necesitau un anumit nivel de cunoştinţe, dar nu foarte ridicat. Informaţiile despre otrăvirea cu fosfor pot fi aflate uşor şi, după cum v-am mai spus, substanţa în sine poate fi obţinută fără nici o greutate, mai ales în străinătate. M-am gândit mai întâi la cei doi bărbaţi. Amândoi erau medici, amândoi erau deştepţi. Oricare dintre ei putea să se fi gândit la fosfor şi la potrivirea sa în acest caz aparte, dar incidentul cu mingea câinelui nu se potrivea cu o minte masculină. Mie mi s-a

părut că acest incident este, în esenţă, o idee a unei femei. M-am gândit mai întâi la Theresa Arundell. Era posibil. Era îndrăzneaţă, nemiloasă şi nu prea avea scrupule. Dusese o viaţă egoistă şi avidă. Avusese întotdeauna ce-şi dorise şi ajunsese să-şi dorească bani cu disperare – atât pentru ea, cât şi pentru bărbatul pe care-l iubea. Iar comportarea sa arăta că ştia că mătuşa sa fusese asasinată. A existat un schimb interesant de cuvinte între ea şi fratele său. Mi-a venit ideea că fiecare din ei îl b ănuia pe cel ălalt de crim ă. Charles s-a străduit s-o facă să spună c ă ştia de existen ţa testamentului. De ce? Evident: pentru că, dacă ar fi ştiut de testament, nu mai putea fi bănuită de asasinat. Pe de altă parte, Theresa nu crezuse declaraţia lui Charles cum că domnişoara Arundell îi arătase testamentul! Privise acest lucru ca o încercare din partea lui de a îndepărta de el orice bănuială. A mai exista un alt lucru semnificativ. Charles s-a ferit să folosească, la un moment dat, cuvântul „arsenic”. Mai târziu am descoperit că-l trăsese de limbă îndelung pe bătrânul grădinar, în legătură cu puterea unui anumit erbicid. Era clar ce avusese în minte.

Charles Arundell îşi schimbă un pic poziţia.

— M-am gândit la asta, zise el. Dar… Mda… Presupun că n-am avut curajul necesar.

Poirot dădu din cap către el.

— Exact, nu se potrivea cu psihologia dumneavoastră. Delictele dumneavoastră au fost întotdeauna delicte ale slăbiciunii. Furtul, falsul – da, acestea sunt căi uşoare, dar asasinatul – nu! Uciderea implică genul ăla de minte obsedată de o idee. Apoi reluă prezentarea. Am decis că Theresa Arundell avea suficientă tărie de caracter ca să-şi facă un asemenea plan, dar mai existau şi alte fapte care trebuiau luate în consideraţie. Nu suferise niciodată vreo înfrângere, trăise din plin şi egoist – dar acest fel de persoană nu-i genul de om care ucide, poate cu excepţia unui moment de furie subită. Dar – eram sigur de acest

lucru – Theresa Arundell fusese cea care luase erbicidul din cutie.

Atunci Theresa zise brusc:

— O să vă spun adevărul. M-am gândit la asta. Am luat nişte erbicid dintr-o cutie de la Littlegreen House. Dar n-am putut să fac aşa ceva! Iubesc prea mult viaţa – sau să fii în viaţă; nu puteam să fac aşa ceva nimănui – să iau viaţa cuiva… Oi fi fiind eu rea şi egoistă, dar există lucruri pe care nu pot să le fac! Nu pot să ucid un om în carne şi oase!

Poirot dădu din cap.

— Nu puteţi, e adevărat. Şi, domnişoară, nu sunteţi atât de rea pe cât vă consideraţi. Sunteţi doar tânără şi nepăsătoare. Apoi continuă: Rămânea doar doamna Tanios. Am înţeles, de îndată ce-am văzut-o, că era speriată. Şi-a dat seama de acest lucru şi a transformat iute în avantaj această scăpare de moment. A realizat un portret foarte convingător al unei femei c ăreia îi e fric ă pentru so ţul ei. Ceva mai târziu, a schimbat tactica. A făcut-o foarte bine – dar schimbarea nu m-a înşelat. O femeie putea fi speriată pentru soţul ei sau îi putea fi frică de soţul ei – dar nu putea să fie speriată din ambele motive. Doamna Tanios a decis să joace al doilea rol – şi l-a interpretat foarte bine – ajungând să vină după mine în holul hotelului, pretinzând că voia să-mi spună ceva. Când soţul ei a urmat-o – ea ştia că aşa avea să se întâmple – s-a prefăcut că nu putea să vorbească de faţă cu el. Mi-am dat seama imediat că nu se temea de soţul ei, ci că nu putea să-l sufere. Şi atunci, adunând tot ce ştiam, am fost convins că ea era personajul pe care-l căutam. Nu era o femeie care cedase în faţa plăcerilor, ci una înfrântă. O fată banală, care dusese o existenţă banală, incapabilă să atragă bărbaţii pe care i-ar fi plăcut să-i atragă, care acceptase în cele din urmă un bărbat de care nu-i păsa, numai ca să nu rămână fată bătrână. Înţeleg că viaţa ei a devenit tot mai nesatisfăcătoare, iar traiul în Smyrna – un exil departe de tot ce iubea. Apoi a avut loc naşterea copiilor şi ataşamentul ei plin de patimă pentru

aceştia. Soţul ei îi era devotat, dar doamna Tanios a ajuns, în secret, să-l displacă din ce în ce mai mult. Acesta jucase la bursă cu banii ei şi-i pierduse – un alt motiv de ranchiună faţă de el. Exista un singur lucru care-i lumina viaţa searbădă: speranţele legate de moartea mătuşii sale. Atunci ar fi avut bani, independenţă, mijloace ca să-şi educe odraslele aşa cum dorea – amintiţi-vă că educaţia însemna mult pentru ea, era fiică de profesor! Probabil că plănuise crima sau avea în minte ideea asasinatului înainte să vină în Anglia. Avea oarecare cunoştinţe de chimie, pentru că-l ajutase pe tatăl ei în laborator. Cunoştea natura bolii domnişoarei Arundell şi era conştientă că fosforul ar fi fost substanţa ideală pentru scopul ei. Dar, când a venit la Littlegreen House, i s-a oferit o metodă mai simplă. Mingea câinelui – o sfoară sau un fir întins de-a curmezişul treptei de sus a scării. O idee simplă, ingenioasă, feminină. A făcut acea tentativă – şi a dat greş. Nu cred că şi-a dat seama că domnişoara Arundell sesizase ce se întâmplase. Bănuielile domnişoarei Arundell fuseseră îndreptate doar împotriva lui Charles. Mă îndoiesc că modul său de comportare faţă de Bella suferise vreo schimbare. Şi astfel, liniştită şi hotărâtă, această femeie egoistă, nefericită şi ambiţioasă şi-a dus la îndeplinire planul iniţial. Găsise un vehicul excelent pentru otravă, nişte capsule pe care domnişoara Arundell obişnuia să le ia după masă. Era joacă de copii să deschidă o capsulă, să pună fosforul înăuntru şi s-o închidă la loc. Capsula fu plasată printre celelalte. Domnişoara Arundell avea s-o înghită, mai devreme sau mai târziu. Nu avea să bănuiască nimeni că era vorba despre otravă. Chiar dacă, printr-un ghinion teribil, cineva şi-ar fi dat seama că domnişoara Arundell fusese otrăvită, Bella nu s-ar fi aflat atunci în apropiere de Market Basing. Cu toate acestea, Bella şi-a luat măsuri de precauţie. A obţinut o doză dublă de hidrat de cloral de la farmacie, falsificând numele soţului ei pe reţetă. Nu mă îndoiesc pentru ce era somniferul – să-l aibă la îndemână, dacă lucrurile mergeau rău. După cum v-am

spus, am fost convins din primul moment în care am văzut-o că doamna Tanios era persoana pe care o căutam, dar nu aveam nici o dovadă. Trebuia să acţionez cu multă grijă. Mi-a fost teamă că doamna Tanios ar fi putut săvârşi încă o crimă, dacă ar fi bănuit că o suspectam. Mai mult, credeam că îi venise deja ideea acestei crime. Singura ei dorinţă era să se elibereze de soţul său. Prima ei crimă se dovedise a fi o cruntă dezamăgire. Banii, minunaţii şi îmbătătorii bani, ajunseseră toţi la domnişoara Lawson. Fusese o lovitură sub centură, dar doamna Tanios trebuia să acţioneze inteligent. Îşi puse-n gând să aibă grijă de conştiinţa domnişoarei Lawson – care, bănuiesc, nu se simţea tocmai împăcată.

Se auziră suspine puternice. Domnişoara Lawson îşi scosese batista şi plângea, cu faţa ascunsă în ea.

— A fost groaznic, spuse ea printre suspine. Am fost o nemernică! Atât de nemernică! Vedeţi, eram curioasă în privinţa testamentului – adică m-am întrebat de ce domnişoara Arundell făcuse unul nou. Şi, într-o zi, când domnişoara Arundell se odihnea, am reuşit să descui sertarul de la birou. Şi am descoperit că-mi lăsase totul miel Sigur, nu visasem că-i atât de mult. Câteva mii de lire – asta-i ce credeam că era. De ce nu? La urma urmei, rudelor ei nu le p ăsa de ea. Dar apoi, când era foarte bolnavă, a cerut testamentul. Mi-am dat seama – eram sigură – că avea să-l distrugă… Şi atunci am fost nemernică. I-am spus că îl trimesesem domnului Purvis. Sărmana de ea, era atât de uitucă… Nu-şi mai amintea ce făcea cu lucrurile. M-a crezut. A spus că trebuia să scriu să i-l aducă, şi i-am spus că aşa am să fac. Oh, vai de mine, vai de mine! Iar ea s-a simţit tot mai rău şi n-a putut să se mai gândească la nimic. Şi a murit. Iar când testamentul a fost citit şi am văzut că-i vorba de atâţia bani, m-am simţit groaznic. Trei sute şaptezeci şi cinci de mii de lire. N-am visat niciodată că era vorba despre o asemenea sumă, altfel n-aş fi făcut ce-am făcut. M-am simţit ca şi cum mi-a ş fi însu şit banii, dar n-am ştiut ce să fac. A doua zi, când Bella a venit la mine, i-am

spus că urma să primească jumătate din ei. Eram sigură că aşa aveam să fiu din nou fericită.

— Vedeţi? Zise Poirot. Doamna Tanios îşi îndeplinise planul. De aceea se împotrivea oricărei încercări de a contesta testamentul. Avea propriile planuri, iar ultimul lucru pe care şi-l dorea era să se certe cu domnişoara Lawson. Bineînţeles, a pretins că era imediat de acord cu dorinţa soţului ei, dar arătase limpede care erau adevăratele sale simţăminte. În momentul acela avea două obiective: să se despartă – ea şi copiii ei – de doctorul Tanios şi să-şi obţină partea ei de bani. Asta însemna că urma să aibă tot ce-şi dorise – o viaţă bogată şi îndestulată în Anglia, împreună cu copiii ei. Pe măsură ce timpul trecea, doamna Tanios nu mai era în stare să-şi ascundă repulsia faţă de soţul său. De fapt, nici nu încerca să şi-o ascundă. Acţiunile sale trebuie să-i fi părut de neînţeles doctorului. De fapt, aceste acţiuni erau destul de logice. Doamna Tanios juca rolul unei femei terorizate. Dacă aş fi avut vreo bănuială – iar ea era destul de convinsă că acest lucru avea să se întâmple – atunci ea dorea să mă facă să cred că soţul ei săvârşise crima. Şi în orice moment putea să aibă loc cea de-a doua crimă – pe care sunt convins că o plănuise deja. Ştiu că avea o doză letală de cloral. Mă temeam că avea să însceneze o falsă sinucidere, însoţită de o scrisoare de mărturisire din partea doctorului. Cu toate acestea, nu aveam nici o dovadă împotriva ei! Şi atunci, în cele din urmă, tocmai când mă cuprinsese disperarea, am găsit ceva! Domnişoara Lawson mi-a spus că o văzuse pe Theresa Arundell îngenunchiată pe scară, în noaptea de luni a Paştelui. Am descoperit curând că domnişoara Lawson nu putuse s-o vadă foarte limpede pe Theresa – nu atât de limpede ca să-i recunoască tr ăs ăturile. Dar fusese sigură de identificarea pe care o făcuse. Când am insistat, a menţionat o broşă cu iniţialele Theresei – T. A. La cererea mea, domnişoara Theresa Arundell mi-a arătat broşa respectivă. În acelaşi timp, a negat cu hotărâre că ar fi fost

pe scară în acel moment. La început am crezut că-i împrumutase cineva bijuteria, dar, când am privit broşa în oglindă, mi-am dat seama care era adevărul. Domnişoara Lawson văzuse, atunci când se trezise, o siluetă vagă, cu iniţialele T. A. Care luceau în lumină. De aici trăsese concluzia că fusese Theresa. Dar în oglindă nu văzuse iniţialele T. A., adevăratele iniţiale fuseseră A. T., pe care oglinda le inversase, după cum e normal. Bineînţeles! Mama doamnei Tanios fusese Arabella Arundell. Bella e o prescurtare a numelui Arabella. A. T. Vine de la Arabella Tanios. Nu era nimic ciudat în faptul că doamna Tanios avea o broşă asemănătoare. Asemenea bijuterii fuseseră ceva greu de procurat în perioada Crăciunului, dar până în primăvară ajunseseră un lucru banal. În plus, remarcasem deja faptul că doamna Tanios copia hainele şi pălăriile verişoarei sale Theresa – atât cât îi permiteau mijloacele sale reduse. Oricum, în mintea mea cazul fusese rezolvat. Ce trebuia să fac? Să obţin un ordin de la Ministerul de Interne, pentru exhumarea cadavrului? Nu mă îndoiam că aveam să reuşesc să-l obţin. Puteam dovedi că domnişoara Arundell fusese otrăvită cu fosfor, deşi aveam o mică îndoială în această privinţă. Cadavrul fusese îngropat de două luni, iar eu ştiam că existaseră cazuri de otrăviri cu fosfor la care nu fuseseră descoperite leziuni şi la care aspectul post-mortem fusese neconcludent. Şi chiar dacă s-ar fi găsit dovezi ale otrăvirii, puteam să fac legătura între doamna Tanios şi posesia sau achiziţionarea de fosfor? Mă îndoiam, pentru că îl procurase, mai mult ca sigur, din străinătate. În momentul acela, doamna Tanios a întreprins o acţiune decisivă. L-a părăsit pe soţul său, rămânând la mila domnişoarei Lawson. Şi şi-a acuzat soţul de crimă. Eram convins că, dacă nu acţionam, doctorul Tanios avea să fie următoarea victimă. Am avut grijă să-i despart, sub pretextul că mă preocupă siguranţa doamnei Tanios. Aceasta nu putea să mă refuze. De fapt, eu mă gândeam la siguranţa so ţului. Iar apoi… Apoi… Poirot se opri. Făcu o

pauză lungă. Se albise la faţă. Fusese doar o măsură temporară. Trebuia să mă asigur că asasinul nu avea să mai ucidă. Trebuia să ofer protecţie unui nevinovat. Aşa că am pus pe hârtie reconstituirea cazului, aşa cum o făcusem eu, şi i-am dat-o doamnei Tanios.

Urmă o tăcere îndelungată.

Apoi doctorul Tanios exclamă:

— Oh, Doamne, de aceea s-a sinucis!

Poirot zise, blând:

— Nu a fost cel mai bun lucru? Ea aşa a crezut. Vedeţi, trebuia să ţină seama de copii.

Doctorul Tanios îşi îngropă faţa în mâini. Poirot se aplecă şi-i puse mâna pe umăr.

— Trebuia să fie aşa. Credeţi-mă că a fost necesar. Altfel ar fi existat şi alte decese. În primul rând al dumneavoastră – apoi e posibil ca, în anumite circumstanţe, să fi urmat domnişoara Lawson. Şi aşa mai departe. Poirot tăcu.

Tanios zise, cu glas tremurat:

— A vrut să-mi dea… O pastilă de somnifer, într-o seară… Avea o expresie… Am aruncat pastila. Atunci am început să cred că-şi pierdea minţile…

— Gândiţi-vă la asta. E adevărat, în parte. Dar nu în înţelesul juridic al termenului. Ea ştia care era sensul acţiunilor sale…

— Oricum, a fost prea bună pentru mine, zise trist doctorul Tanios.

Un epitaf ciudat, pentru o ucigaşă care îşi mărturisise faptele!

CAPITOLUL 30 –Ultimul cuvânt

Au rămas foarte puţine de spus.

Theresa s-a căsătorit la scurt timp după aceea cu doctorul. Acum îi cunosc destul de bine şi am ajuns să-l apreciez pe Donaldson, să apreciez limpezimea viziunii sale şi forţa sa profundă, umanismul de care dă dovadă. Atitudinea sa a rămas la fel de seacă şi de pedantă ca întotdeauna, iar

Theresa îl imită deseori, de faţă cu el. Ea e uluitor de fericită şi e dedicată complet carierei soţului său. Acesta şi-a creat deja un renume şi e o autoritate în domeniul glandelor endocrine.

Domnişoara Lawson a făcut o criză gravă de conştiinţă şi a fost împiedicată cu forţa să nu renunţe la toţi banii. O înţelegere convenabilă pentru toate părţile a fost redactată de domnul Purvis, prin care averea domnişoarei Arundell a fost împărţită între domnişoara Lawson, cei doi Arundell şi copiii familiei Tanios.

Charles şi-a dat gata partea în puţin mai mult de un an. Cred că acum este în Columbia Britanică.

Să vă mai relatez doar două întâmplări.

— Sunteţi un tip talentat, zise domnişoara Peabody, oprindu-ne într-o zi, când ieşeam pe poarta de la Littlegreen House. Aţi reuşit să înăbuşiţi totul! N-a avut loc nici o exhumare. Totul s-a făcut decent.

— Se pare că nu-i nici o îndoială că domnişoara Arundell a decedat de o atrofie hepatică, zise blând Poirot.

— Asta-i o concluzie foarte mulţumitoare, spuse domnişoara Peabody. Am auzit că Bella Tanios a luat o supradoză de somnifere.

— Da, un lucru foarte trist.

— Era o femeie nefericită, care voia întotdeauna ceea ce nu avea. Uneori oamenii care sunt aşa ajung cam ciudaţi. Am avut cândva o bucătăreasă. Aceeaşi chestie. O fată banală. Şi ştia asta. A început să trimită scrisori anonime. Oamenii se ţicnesc. Ah, cred că a fost mai bine aşa.

— Să sperăm, doamnă, să sperăm.

— Bine, zise domnişoara Peabody, pregătindu-se să-şi reia plimbarea. Vă mai spun o dată: aţi înăbuşit totul foarte frumos. Chiar foarte frumos, repetă ea, apoi plecă.

În spatele meu se auzi un lătrat plângăcios.

M-am întors şi am deschis poarta.

— Hai, bătrâne!

Bob sări afară. Ţinea o minge în gură.

— Nu poţi să iei asta la plimbare.

Bob oftă şi aruncă încet mingea dincolo de poartă. O privi cu grijă cum intra în curte.

După care ridică privirea spre mine.

„Stăpâne, dacă spui tu aşa, atunci înseamnă că aşa e bine.”

Am tras adânc aer în piept.

— Poirot, pe cuvântul meu, e bine să ai iarăşi un câine.

— Pradă de război, zise Poirot. Dar, prietene, îţi reamintesc că domnişoara Lawson mi l-a făcut cadou pe Bob mie, nu ţie.

— Tot ce se poate, am răspuns eu. Dar tu nu te pricepi la câini. Nu înţelegi psihologia câinelui. Iar eu şi Bob ne înţelegem perfect, nu-i aşa?

„Ham!” zise Bob, aprobându-mă energic.

SFÂRŞIT

{1} Până la îngreţoşare (în limba latină, în original) {2} Placă micuţă în formă de inimă sau triunghiulară pusă pe două suporturi şi având un instrument de scris prins vertical, despre care se spune că, în momentul în care placa este atinsă cu vârful degetelor, începe să scrie mesaje supranaturale sau gânduri ascunse, (n. Red.) {3} box (în engleză, în original) {4} Continuaţi (în limba franceă, în original) {5} Niciodată în viaţă. (în limba franceză, în orignal) {6} Ciudat, nu-i aşa? (în limba franceă, în original) {7} Da, prietene. (în limba franceză, în original) {8} De modă veche (în limba franceză, în original) {9} Gabbler – persoană care vorbeşte repede şi fără sens, incoerent (în limba engleză, în original) {10} Tonic pe bază de supă de pui (n.tr.) {11} Du-te, câine curajos! (în limba franceză, în original) {12} Joc de cuvinte intraductibil în limba română,

pornind de la omonimia dintre ajar („întredeschis) şi a jar („un vas”) (n. Red.) {13} Personajul face aluzie la elemente ale modei din anii 1890. (n.tr.) {14} Joc de cărţi pentru două, trei sau patru persoane, în care cărţile trebuie grupate în diverse combinaţii pentru a obţine puncte, acestea fiind trecute într-un tabel, (n. Red.) {15} Cum? (în limba franceză, în original) {16} Pentru noi, un biftec bun. (în limba franceză, în original) {17} Prostie (în limba franceză, în original) {18} Asta nu vă priveşte, domnule Hercule Poirot! (în limba franceză, în original) {19} Scandal (în limba franceză, în original) {20} Legislaţia engleză prevedea că un soţ nu poate depune mărturie împotriva perechii sale. (n.tr.) {21} Pe onoarea mea (în limba franceză, în original) {22} Sensul expresiei este: ceva important, dar bine ascuns, (n.tr.) {23} Asta-i formidabil. (în limba franceză, în original) {24} Oala pe foc (în limba franceză, în original) {25} E impresionant (în limba franceză, în original) {26} Să ne grăbim (în limba franceză, în original) {27} „Carte albă” (în limba franceză, în original); sensul expresiei este „va dau mână liberă”. (n.tr.) {28} Numele unui colegiu cu reguli foarte stricte; în acest caz, e vorba despre o persoană care a absolvit acest colegiu. (n.tr.) {29} Asta e bună! (în limba franceză, în original) {30} Măsură a greutăţii egală cu 0,0648 grame (n.tr.)